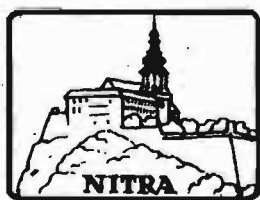

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED · V NITRE

ŠTUDIJNÉ ZVESTI AÚSAV

č. 8

NITRA 1962

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED V NITRE

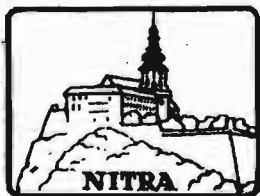
ŠTUDIJNÉ ZVESTI AÚSAV

č. 8

KAREL TIHELKA

MORAVSKÝ VĚTEŘOVSKÝ TYP

II. ČÁST
(MATERIÁL)

NITRA 1962

№ 24

KAREL TIHELKA

MORAVSKÝ VĚTEŘOVSKÝ TYP

II. ČÁST
(MATERIÁL)

OBSAH - INHALT

KAREL TIHELKA

MORAVSKÝ VĚTEŘOVSKÝ TYP - II. ČÁST (MATERIÁL)

Úvodem	7
Seznam zkratk	8
Moravská naleziště s keramikou věteřovského typu	9
Seznam nalezišť	142
Tabulky I-XXVIII	144

KAREL TIHELKA

DER MÄHRISCHE VĚTEŘOV (WIETERSCHAUER) TYPUS - II. TEIL (MATERIAL) 172

ÚVODEM

V Památkách archeologických LI, 1960, 27-135, byla uveřejněna má práce "Moravský věteřovský typ". Její materiálová část nebyla však pojata do publikace pro značný rozsah. To bylo příčinou určitých obtíží. Např. v textu pojednání bylo třeba velmi často uvádět materiál, jeho uložení a naleziště v závorkách, což někdy ztěžovalo přehlednost a srozumitelnost. Publikovaný soupis nálezů byl by také usnadnil vypracování části práce, týkající se rozboru materiálu. Hlavně však nebylo dobře možno zařadit do ní kapitulu o časových horizontech moravského věteřovského typu, jejíž vypracování vyžaduje současnou publikaci příslušného materiálu v celcích, ve kterých byl materiál při výzkumech nalezen. Týká se to hlavně nálezů z výzkumu v Bánově, Blučině, Budkovicích, Hradisku, Olomouci a Rymicích. Měla-li však uvedená práce vůbec vyjít, nezbyvalo než publikaci její materiálové části odložit na příhodnější dobu. Laskavostí ředitelství Archeologického ústavu SAV v Nitře vychází nyní (tedy v poměrně krátké době) můj soupis všeho moravského materiálu věteřovského typu, pokud mi byl dostupný nebo pokud mi jeho publikace byla dovolena, ve Študijských zvestích jako II. část mé shora citované práce v PA.

Přítomné publikaci je třeba předeslat několik poznámek. Materiál v ní shromážděný a popsáný není přes všechnu mou snahu ještě zdaleka úplný jednak proto, že některé nálezy (např. z návršího sídliště v Budkovicích) si vyhradili publikovat vedoucí výzkumu později sami, jednak též z toho důvodu, že nálezový materiál z některých lokalit je tak početný, že by jej bylo možno vypublikovat jen v řadě dílčích prací, což není zatím možné. Nálezy, jejichž soupis tato publikace podává, pocházejí z více než sta moravských a dvou slezských nalezišť. K moravským přibyl nejnověji ještě Josefov, okr. Hodonín (nálezový materiál v OVM v Hodoníně). Postupná čísla nalezišť v textu se shodují s čísly na mapce (viz str. 141).

Jde-li o materiál získaný při odborných a zejména větších výzkumech, je uspořádán podle roku výzkumu, podle výzkumných ploch, sond a jam. Není-li k dispozici nálezová zpráva, tedy podle druhu materiálu, podle druhu keramiky apod. To se týká především nálezů L. L e d v i n y z Hradiska, A. Š í n a z Věteřova a nálezového materiálu z Charvát.

V textu jsou označeny tabulky, přiložené k této práci (viz str. 144 - 171), římskými číslicemi (např. tab. XV: 7) a tabulky (obrázky) v mé citované práci v Památkách archeologických číslicemi arabskými se zkratkou PA (např. PA obr. 37: 5). Číslo za dvojtečkou označuje vyobrazený předmět na příslušné tabulce.

Tabulky č. I-XIII, XVI, XVIII-XXIII kreslil M. K u d a z AÚ ČSAV, pob. v Brně většinou podle kreslených předloh autora této práce. Pouze tabulky č. XIV (Hradisko), XV (Charvát), XVII (Mistřín), XXIV-XXVII (Věteřov) a XXVIII (vrch

Leskoun) jsou reprodukovány podle kreseb I. L. Č e r v i n k y, přiložených k jeho rukopisné práci "Únětická kultura na Moravě" (archiv AÚ ČSAV, pob. v Brně, č. inv. 53 525). Kreseb I. L. Č e r v i n k y bylo použito hlavně proto, že je na nich zobrazen též materiál, který je dnes již nezvěstný (např. hliněná lidská plastika z Charvát). Jsou mezi nimi však také kresby některých předmětů, jejichž příslušnost k věteřovskému typu je sporná. To se týká Charvát a Hradiska. Tyto předměty jsem v soupise neuvedl. Na tab. č. XIV. (Hradisko) je vyobrazeno také několik předmětů z bývalé sbírky L. L e d v i n y, jež asi patří do předlužické fáze na Hradisku, kterou stanovil na základě svých výzkumů na této lokalitě V. S p u r n ý.

Nakonec považuji za milou povinnost, abych upřímně poděkoval řediteli Archeologického ústavu SAV dr. A. T o č í k o v i za laskavou ochotu publikovat tuto mou práci, jakož i všem, kdo mi při ní byli nápomocni.

K. T.

SEZNAM ZKRATEK

AR	- Archeologické rozhledy	MCC	- Mitteilungen der k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale
ČMM	- Časopis Moravského muzea		
ČVMSO	- Časopis Vlastivědného musejního spolku v Olomouci	MM	- Moravské muzeum
ČMZM	- Časopis Moravského zemského muzea	OM	+ Okresní muzeum
d.	- délka	OP	- Obzor prehistorický
d1.	- dlouhý	OVM	- Okresní vlastivědné muzeum
dš.	- dolní šířka (průměr dna)	PA	- Památky archeologické
du.	- délka ucha	PÚ	- Prehistorický ústav
d./v.	- délka/výška (průměr v udané výšce)	Rkp.	- Rukopis práce I. L. Č e r v i n k y "Únětická kultura na Moravě"
hl.	- hloubka (hluboký)	s.	- síla (tloušťka)
hš.	- horní šířka (průměr ústí)	StAÚ	- Státní archeologický ústav
i. č.	- inventární číslo	š.	- šířka (široký)
KM	- Krajské muzeum	šu.	- šířka ucha
MAGW	- Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien	š./v.	- šířka/výška (průměr v udané výšce)
max.	- maximální	v.	- výška
		vu.	- výška ucha

MORAVSKÁ NALEZIŠTĚ S KERAMIKOU VĚTEŘOVSKÉHO TYPU

1. A R C H L E B O V (okres Hodonín)

Naleziště: stanoviště pekáren Okresního svazu spotř. družstev v Kyjově (u Žandovského mlýna při silnici z Archlebova do Věteřova). Naleziště je na místě býv. rybníka. Pod mocnou humusovitou vrstvou bylo r. 1956 ve žlutce objeveno 5 jam.

J á m a č. 1. Hl. 240 cm, Ø kruhového dna 200 cm. Ve tmavošedé výplni bylo hlavně u dna množství zlomků keramiky, zejména: zlomky tří soudk.hrnků na drobných nožkách, tmavých nebo šedých, hlazených (1- v. 75 mm, Ø dna 120 mm; 2- Ø dna 100 mm; 3 - rozm. ?); čtyři zlomky vykuřovadla s dírkami v pravideln. řadách, šedé; torso šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem a uchem, temně leštěného (v. 65 mm); dva zlomky nízké, baňaté amfory s odsazeným hrdlem, pod nímž je zbytek ucha a pupík; zlomky hrubšího, šedého hrnce s přehnutým okrajem, pod nímž je skupina čtyř pupíků; zlomek drsné, žluté hrncovité misky s rozevřeným okrajem a zachovaným jazýčkovitým výčnělkem na něm, která má pod okrajem ucho; torso větší amfory s odsazeným, rozevřeným hrdlem, temně leštěné; střepy z misky s rozšířeným, plochým okrajem; prohnutý okrajový střep z hrubé nádoby (zásobničky), vně drsný a uvnitř hlazený, šedožlutý; zlomek kulatého, hliněného závaží s horizontálním provrtem; dlátko z tvrdé, pěkně vyhlazené zvířecí kosti (d. 125 mm).

J á m a č. 2, kruhovitá, Ø dna 198 cm, v zásypu šedé zlomky nádoby s rozevřeným hrdlem; tři střípky zdobené trásňovým ornamentem; dva pazourky, z nichž jeden s pilkovou retuší; lastura říční škeble; slabě vypálené kousky mazanice s otisky proutí; neurčené zvířecí kosti a uhlíky.

J á m a č. 3 o Ø dna 215 cm se ode dna zvolna zužovala a pak opět nálevkovitě rozšiřovala. V její výplni byly zlomky hrubší keramiky, okrajové střepy z jemnějších nádob (celkem 17); ústěp kosti a kus zvířecího zubu.

J á m a č. 4, vyhloubená jen asi 20 cm na sv. od jámy č. 1, hl. 76 cm, Ø dna 150 cm, měla kruhovitě dno o Ø 150 cm. Ve výplni (hlavně ve středu) byly: zlomky šálku s kalichovitě rozšířeným hrdlem, tenkostěnného, hlazeného, s důlkem ve dně, tmavě a místy šedožlutě zbarveného, tvrdě vypáleného z velmi dobrého materiálu (v. 70 mm, Ø hrdla 130 mm); zlomky z podobného hlazeného, hnědožlutého šálku většího než předcházející (v. 78 mm); dva zlomky z podobných šálků; torso koflíku s kalichovitě rozevřeným hrdlem a polokulovitým spodkem, v němž je důlek se stopami tří drobných nožek na obvodě (v. asi 80 mm, Ø dna 100 mm); horní část dvouuché amfory s prohnutým, odsazeným hrdlem, hlazená, šedožlutá; celé hliněné závaží tvaru komolého kužele s vertikálním provrtem středem (v. 145 mm, Ø základu 105 mm a 85 mm, váha 2,58 kg); hladítko z kosti zvířecího kloubu, silně opotřebované; čtyři kusy světle hnědé mazanice a škeble.

Materiál z jámy č. 5 byl vybrán dělníky pracujícími na staveništi. Podle jejich výpovědi byla jáma rovněž kruhovitého tvaru a obsahovala prý množství střepů. Pochází z ní patrně zlomek amforky dosti silných stěn, střep z misky s rovným okrajem, torso velmi dobře vypracované nádoby temně vyhlazené, která má pod nízkým, rozevřeným hrdlem (v. 30 mm) mělké, svislé žlábký (š. 2 mm), zlomky zvířecích žeber a konečně temně hlazený zlomek nádoby, na kterém je pupík uprostřed plošky, ohraničené mělkým "obrveným" žlábkem.

Výzkum: V. Š i k u l o v á, OVM v Kyjově.

Uloženo: OVM v Kyjově.

L i t e r a t u r a:

Š i k u l o v á V., Sídliště lidu s věteřovskou kulturou v Archlebově, okr. Kyjov, Zprávy Krajského musea v Gottwaldově 3, 1957, 1, 2.

2. B Á N O V (okres Uherské Hradiště)

Naleziště: andesitové návrší homolovitého tvaru téměř uprostřed vsi nad hrbitovem, zv. "Na hradě". Na jeho poměrně malém plató stával středověký hrad, dnes již zcela zničený. Počátkem tohoto století byl na západní straně návrší při silnici otevřen lom, který se postupně zvětšoval zejména v době stavby silnice na Slovensko. Dnes je návrší lámáním andesitu prakticky již zničeno. V dřívějších dobách nebyla tamním archeologickým nálezům věnována pozornost, protože se soudilo, že jde pouze o nálezy ze středověkého hradu. Teprve r. 1942 upozornil na toto naleziště dr. J. P a v e l č í k z Uh. Brodu.

Z á c h r a n n ý v ý z k u m p o b. StAÚ v B r n ě a OM J.A. K o m e n s k é h o v U h e r s k é m B r o d ě v r. 1943 (dr. J. P o u l í k a dr. J. P a v e l č í k)

Poněvadž vlastní plató návrší bylo již lomem zničeno, musil se výzkum omezit pouze na zachované zbytky objektu a celková stratigrafie byla zachycena na sva-hových sedimentech. Celkem byly sledovány čtyři profily (A-D), jejichž vrstvy jsou ostře odlišeny. Nejhořejší vrstva každého z profilů je vlastně recentní, pod ní byla 20-30 cm silná vrstva středověká se stopami požáru, ve vrstvě IV a V byly střepy z nádob věteřovského typu, zvířecí kosti a parohy. Níže byla sterilní vrstva VI, pod ní tmavá hlína se zlomky kanelované keramiky (vrstva VII) a konečně nejnižší šedožlutá vrstva s ojedinělými paleolitickými radiolarity. Profil D byl zvrstvením stejný jako ostatní s tím rozdílem však, že na východní straně byl ve skále příkop, do kterého byla sesuta kamenná zeď, jež stála původně na jeho okraji. Opevnění souvisí se sídlištěm lidu věteřovského typu. Ve vrstvě IV a V všech profilů bylo nalezeno velké množství střepového materiálu, zvířecích kostí, úlomky parohu a též opracovaný kostěný materiál. Velká část zlomků nádob byla atypická. Jen na ploše mezi profily B, C, D se podařilo ve spodní části vrstvy V zachytit mísovitou prohlubeň o $\varnothing$ asi 120 cm, v níž bylo nalezeno větší množství zlomků keramiky, ze kterých bylo možno rekonstruovat několik nádob věteřovského typu.

P r o f i l A, v r s t v a IV:

Hrubší baňatý hrnec s prohnutým hrdlem a přehnutým okrajem, pod nímž jsou tři skupiny dvojitých pupíků; povrch zdrsňelý, šedohnědý, v. 363 mm, dš. 130 mm, hš. 322 mm, max. š./v. 338/175 mm, i. č. 6088.

V r s t v y IV-V:

Četné zvířecí kosti, které určil doc. Al. S t e h l í k: 149 kusů *Bos taurus*, 57 *Sus scrofa*, 7 *Equus caballus*, 43 *Cervus elaphus*, 1 *Felis catus*, 1 *Felis lynx*. Kromě toho bylo 48 kusů řezaných parohů.

Hliněné kolečko s otvorem uprostřed; $\varnothing$ 34 mm, i. č. 6085.

Část lidské lebky, patrně od sagitálního švu; i. č. 6082.

Hlazená kost z metacarpu *Ovis aries* (určil doc. Al. S t e h l í k), d. 135 mm, i. č. 6081/3.

Šídlo z parohu s otvorem na konci (*Cervus elaphus*), d. 62,5 mm, i. č. 6080.

Hrot kostěného šídla z dlouhé kosti, d. 40 mm, i. č. 6079.

Kostěné hladítko ze zvířecího žebra, d. 136 mm; neinv.

Čtyři kostěná šídla (metatarsus) diaph. *Cervus elaphus*, výsada parohu *Cervus elaph.*, metatarsus *Ovis aries*, distální část *Cervus capreolus*; délky: 138, 107,3, 92,3 a 100 mm; i. č. 6077/1-4.

Dlátkovitý kostěný nástroj (ostrý hoblík), i. č. 6081/2; 12 zlomků z cedníků; i. č. 6075/1-12.

Pískovcový plochý brousek s otvorem na užším konci; d. 108 mm, š. 19 mm, s. 5 mm; i. č. 6074.

Pět oblých kamenných drtidel na obilí; i. č. 6073/1-5.

P r o f i l C, v r s t v a V, p r o h l u b e ň:

Část prstence z parohu (*Cervus elaph.* - Al. S t e h l í k), i. č. 6070.

Hrdla z dvou velkých amfor s prohnutými, odsazenými hrdly, pod nimiž jsou čtyři svislá žebírka, umístěna do kříže proti sobě; i. č. 6069.

Tři zlomky cedníku, i. č. 6066/1-3.

Parohový kyj, d. 335 mm; i. č. 6051; PA obr. 16: 4.

Spodní část hrnku se stěnou vyklenutou navenek; dš. 65 mm, i. č. 6063.

Čtyři zlomky stěn pozdně únětických koflíků s lomem těsně nade dnem, leštěných, tmavých a hnědých, tvrdě vypálených; i. č. 6061/1-4.

Pozdně únětický koflík s lomem těsně nade dnem, leštěný, tmavý, i. č. 6059; tab. I: 4 (PA obr. 11: 8a).

Zlomky menších leštěných džbáněčků maďarovského typu (14 střepů), i. č. 6058/2-10, 12.

Větší hliněné válcovité závaží s kruhovým otvorem uprostřed ($\varnothing$ 2 mm), dš. 87 mm; i. č. 6057.

Zlomek hliněného čtyřramenného kolečka, $\varnothing$ 105 mm, š. plochého obvodu 13-15 mm, po obou stranách souběžně s obvodem kolečka, na ramenech i kolem otvoru uprostřed vpichy; povrch hlazený, tmavěšedý a hnědý, lesklý, i. č. 6056; tab. I: 15 (PA obr. 11: 7).

Část džbáněčku, jenž měl baňaté a na spodu zaoblené břicho a rozevřené hrdlo; hlazený tmavohnědý povrch, v. 93 mm, dš. 46 mm, max. š. 80 mm, i. č. 6055.

Typický maďarovský džbánek s baňatým břichem, kalichovitě rozevřeným hrdlem a páskovým uchem, které se klene přes hrdlo; povrch dobře vyhlazený, tmavohnědý, hnědý a šedý; v. 89 mm, dš. 60 mm, hš. 76 mm, max. š./v. 79/37 mm; i. č. 6046; tab. I: 1.

Džbáněček maďarovského typu podobný předcházejícímu, dobře hlazený, žlutý, místy šedožlutý; v. 90 mm, dš. 33 mm, hš. 86 mm, max. š./v. 76/30 mm, i. č. 6047; tab. I: 2.

Džbáněček maďarovského typu, podobný předchozímu, avšak na čtyřech drobných nožkách; povrch dobře hlazený, nestejně zbarvený (okhlově červený, šedý, tmavo-

hnědý), v. 87 mm, dš. 42 mm, hš. 71 mm, max. š./v. 62/24 mm; i. č. 6048; tab. I: 3 (PA. 11: 8c).

Džbáněček maďarovského typu zcela shodný s džbánkem i. č. 6046; tmavohnědý, místy hnědošedý, na povrchu dobře hlazený, v. 104 mm, dš. 46 mm, hš. 85 mm, max. š. 76/35 mm; i. č. 6049.

Hrnek se dvěma zachov. pupíky pod rozevřeným okrajem, na povrchu drsný, ne však hrubý, šedý, místy tmavošedý, v. 105 mm, dš. 59 mm, hš. 98 mm, max. d./v. 101/45 mm; i. č. 6050; tab. I: 6.

Amforka s mírně rozevřeným, vysokým hrdlem, odsazeným od baňatého břicha, se dvěma oušky na rozhraní hrdla a břicha, mezi nimiž jsou dva protilehlé pupíky; povrch leštěný, černošedý s šedými nebo šedohnědými skvrnami, v. 160 mm, dš. 65 mm, hš. 110 mm, max. š./v. 140/45 mm; i. č. 6051; tab. I: 5 (PA obr. 11: 8b).

Vyšší šálek s vlnovitě profilovaným hrdlem, na povrchu dobře vyhlazený, šedohnědý, místy s šedými a téměř černými skvrnami; proti lomu nad nízkým dnem, v němž je důlek, má drobný pupík; v. 69 mm, dš. 34 mm, hš. 127 mm; i. č. 6053; tab. I: 8 (PA obr. 11: 8d).

Šálek s esovitě profilovaným hrdlem, podobný předcházejícímu, avšak nižší, na povrchu tmavohnědý, dobře hlazený, proti uchu na hraně nade dnem má pupík a po stranách dva další, dno se značně prohýbá dovnitř. v. 52 mm, dš. 38 mm, hš. 123 mm, i. č. 6053; tab. I: 7.

Miska kónického tvaru s poměrně malým dnem a žlábkovitě prohnutým okrajem, přes který se klenou dvě ucha, mezi nimiž jsou na hraně při okraji dvě dvojice pupíků; povrch vně drsnější, šedožlutý, místy s temnými skvrnami, uvnitř hlazený, šedožlutý, místy tmavohnědý; v. 112 mm, dš. 98 mm, hš. 253 mm, i. č. 315/47.

Z j á m y č. II v p r o f i l u B pochází neúplná bronzová jehlice se zploštělou kulovitou hlavici, kolmo protknutou, zdobená na hlavici i ra krčku horizontálním rýhováním, tmavozeleně patinovaná, lesklá; d. torza 73 mm, v. hlavice 6 mm, š. 12 mm, i. č. 6099/1; tab. I: 11 (PA obr. 11: 2).

Spolu s jehlicí bylo v jámě č. II bronzové šidélko, zasazené v ptačí kosti, zatím neurčené; d. 55 mm; tab. I: 9 (PA obr. 11: 3).

Z j á m y č. I je bronzové dlátko ve středu zesílené, světle zeleně patinované; d. 122 mm; i. č. 6098/4; tab. I: 10 (PA obr. 11: 1).

Kostěný nástroj okrově žluté barvy se zářezy (patrně na vochlování lnu); d. 168 mm; inv. č. 6065/3; tab. I: 14 (PA obr. 11: 6).

Kostěný nástroj světle žluté barvy se zářezy k stejnému účelu jako předcházející; d. 143 mm; i. č. 6065/2; tab. I: 13 (PA obr. 11: 5).

R. 1943 byl nalezen náhodně v horních vrstvách otevřeného lomu bronzový sekeromlat uherského typu, jehož příčný otvor se prodlužuje na obě strany v tulejku, zdobenou obvodovým rýhováním. Dlouhé, úzké ostří je zdobeno po celé délce obvodu dvojicí rýh, jez pokračují i na týlní části, ukončené zesílenou hlavici na vrcholu hraněnou; d. 175 mm, š. tuleje 29 mm, š. otvoru 19 mm, d. tuleje 48 mm, max. š. 24 mm; i. č. 1653; tab. I: 12 (PA obr. 11: 4).

Z á c h r a n n ý v ý z k u m OVM J.A. K o m e n s k é h o v U h e r s k é m B r o d ě v r. 1948 (ved. dr. J. P a v e l č í k)

Z předcházejícího výzkumu v r. 1943 zůstal jako ukázka stratigrafie blok dlouhý 8,80 m a široký 2 m. Protože blok byl ohrožen sesutím, provedlo OVM v Uherském Brodě jeho průzkum. Z vrstvy sídliště věteřovského typu bylo tehdy vykopáno množství střepevého materiálu, zvířecích kostí a kostěných nástrojů, zejména:

Zlomky cedníků s většími i drobnějšími dírkami, i. č. 6510/1-8.
Ohlazený kančí kel, označený jako nástroj k hlazení kůže, i. č. 7132.
Kostěné nástroje se zářezy, snad k vochlování lnu, i. č. 7130/1-5.
Lastury říčních škeblí, i. č. 6509; opracované parohy, i. č. 7125-7128.
Zlomky baňaté nádoby světle šedého povrchu, jež měla prohnuté hrdlo odsazené od břicha a na rozhraní hrdla a břicha původně 2 ucha a mezi nimi na hraně pupík; i. č. 6573.

Zlomek nádoby s vyhlazeným hrdlem odsazeným od zdrsnělého spodku, která měla pod hrdlem řadu hrotitých pupíků vzniklých záseky do lišty; i. č. 6540/1.

Neúplný okrouhlý přeslínek o $\varnothing$ 22 mm s kruhovým otvorem uprostřed, i. č. 6512.

Šedý, leskle hlazený hliněný prsten o $\varnothing$ 18 mm, zaoblený, i. č. 6513.

Zlomek dutého, šedě zbarveného kuželíku, patrně závažíčka, o $\varnothing$ 30 mm, i. č. 6515.

Patnáct kostěných šidel s ostrými nebo ulomenými hroty, i. č. 7134/1-15.

Další zlomek lidské lebky, i. č. 7133.

Mírně klenutý, šedý, vně i na vnitřní straně hlazený střepec, na jednom konci zaoblený, s podlouhým pupíkem nahoře (torso pokličky?); i. č. 6530.

Zub velkého hlodavce (v únětické vrstvě?). Nápadné bylo velké množství rozbitých zvířecích kostí.

Z á c h r a n n ý v ý z k u m O V M J . A . K o m e n s k é h o v U h e r -
s k é m B r o d e v r . 1951 (ved. dr. J. P a v e l č í k)

Výzkum se soustředil na průkop valem u hřbitovní zdi a na zbylý blok vrstev o rozměrech 6 x 12 m, který se svažoval ke hřbitovní zdi.

Průkop valem, 11 m dlouhý a 1,5 m široký, obsahoval spodní, černou vrstvu 30-35 cm silnou, v níž byl i pohřeb v nádobě, která byla eneolitická. Všechny ostatní nádoby v okolí jsou podle nálezové zprávy maďarovské. Jde o nevyjasněný případ, který nelze v této práci řešit. V bloku nad hřbitovní zdi vybíhala podle nálezové zprávy maďarovská vrstva na několika místech až na povrch. Byla průměrně až 50 cm silná, avšak na místě, kde vyklíňovala na povrch, značně tenká. Tam, kde se narazilo na zbytky "zdi", objevené v r. 1943, byla naproti tomu až 130 cm hluboká.

Materiál z výzkumu:

Úlomek misky na nožce s širokým (10 mm) plochým okrajem zdobeným střídavě třemi liniemi rovnoběžných vpichů a čtyřmi příčnými rýhami. Nožka je zdobena kličkatkou; i. č. 7081/1.

Pěkně vyhlazený žlutý střepec z misky s mírně zaobleným okrajem a zbytkem ucha, zdobený pod okrajem trojúhelníčky vyplněnými vpichy a ohraničenými rytou čarou; i. č. 7082/4.

Torso soudkovitého hrnku na 4 nožkách; i. č. 7082/1.

Zlomky maďarovských džbánek, počtem 16; i. č. 7085.

Dva úlomky únětických hrnků; i. č. 7066.

Dva úlomky šálků s kalichovitě rozevřeným hrdlem; i. č. 7087.

Zlomek hrníčku s kolmými stěnami, v. 55 mm, dš. 60 mm; i. č. 7088.

Pět zlomků cedníků; i. č. 7091.

Část hrubšího hrnce s prohnutým hrdlem, pod nímž je dvojice pupíků; i. č. 7093. Tomuto druhu keramiky náleží také další zlomky; i. č. 7092/4,8.

Velký střepec ze značně veliké nádoby (max. š. 300 mm), která měla odsazené hrdlo a leštěný pruh na horní části břicha, v. hrdla 22 mm; i. č. 7095.

Plochá mísa širokého kónického tvaru ve zlomcích, v. 50 mm, dš. 100 mm, hš. 32 mm; i. č. 7097.

Část baňatého hrníčku s prohnutým hrdlem, v. 76 mm, max. š. 82 mm; i. č. 7098.

Okrajové střepy nádob a zlomky ode dna; i. č. 7099, 7100.

Zlomky nádob s pupíky jednoduchými i dvojitými. Řady pupíků jsou kolem hrdla a pod ním se zachoval svislý pupík; celkem 37 zlomků; i. č. 7103.

Dva úlomky hliněných závaží s provrtem, zdobených na spodku důlky; i. č. 7105.

Kusy mazanice; i. č. 7106.

Oboustranně opracovaná pilovitá jaspisová šipka; i. č. 7109.

Hladítko s vyleštěnou plochou z šedé břidlice - 70 x 80 mm; i. č. 7111.

Ploché hladítko z červeného pískovce - 90 x 82 mm; i. č. 7112.

Polovina pískovcového otloukače; i. č. 7113.

Dva elipsovité kameny na droení obilí (mlýnky) 26 x 18 cm; i. č. 7135-36

Špičatý nástroj z jeleního parohu; i. č. 7125.

Parohový nástroj přelomený v obdélném otvoru, d. 104 mm; i. č. 7126.

Zašpičatělý parohový nástroj; i. č. 7127.

Kus parohu osekáný po obou stranách, d. 100 mm, i. č. 7128.

Osekaná kostěná destička - 70 x 50 mm; i. č. 7129.

Kostěné nástroje se zuby, ohlazené, celkem 5; i. č. 7130.

Ořezaný kel se zářezem, d. 68 mm; i. č. 7131.

Plochý nástroj ze zvířecího zubu; i. č. 7132.

Ústěp lidské lebeční kosti temenní se švy; i. č. 7133.

Kostěná šídla a jejich úlomky; i. č. 7134/1-13.

Kostěná jehlice, d. 94 mm, i. č. 7134/14.

Ptačí hnátek na nasazení bronzového šídla; i. č. 7134/15.

Tři kousky zuhelnatělého dřeva; i. č. 7137.

Vzorek malty ze zdi; i. č. 7138 (v místech, kde blok prosekl tzv. zeď, bylo mezi kameny podle nálezové zprávy množství malty).

Skorápky škeblí a hlemýžďů ze "zdi" (byly v maltě); i. č. 7139.

Množství zvířecích kostí z jelena, srnce, skotu, vepře, ovce a psa. Parohy jeví stopy řezání; i. č. 7140.

Část parohu s provrtaným kruhovým otvorem; i. č. 7149.

P r ů z k u m "z d i" o b j e v e n é r. 1943

Při výzkumu v r. 1943 se narazilo v nejvýchodnější části zkoumané plochy na souvislou soustavu velkých kamenů, působících dojmem zdi, sesuté do příkopů. Do r. 1951 pokročil sesuv lomu do té míry, že bylo možno "zeď" odkrývat již pouze na svahu lomu. Na původním zvětralém podloží se jevila jako černá vrstva hlíny s více méně souvislou řadou kamenů a balvanů. Když pak bylo možno nahoře na počátku svahu výkop rozšířit, ukázalo se, že nejde asi o zeď, nýbrž o starou dlažbu cesty nebo chodníku. Vrstva, v níž se chodník nalézá, je podle nálezové zprávy maďarovská a pocházejí z ní:

Okraje rozličných nádob (hrnců, džbánů a mis); i. č. 7143.

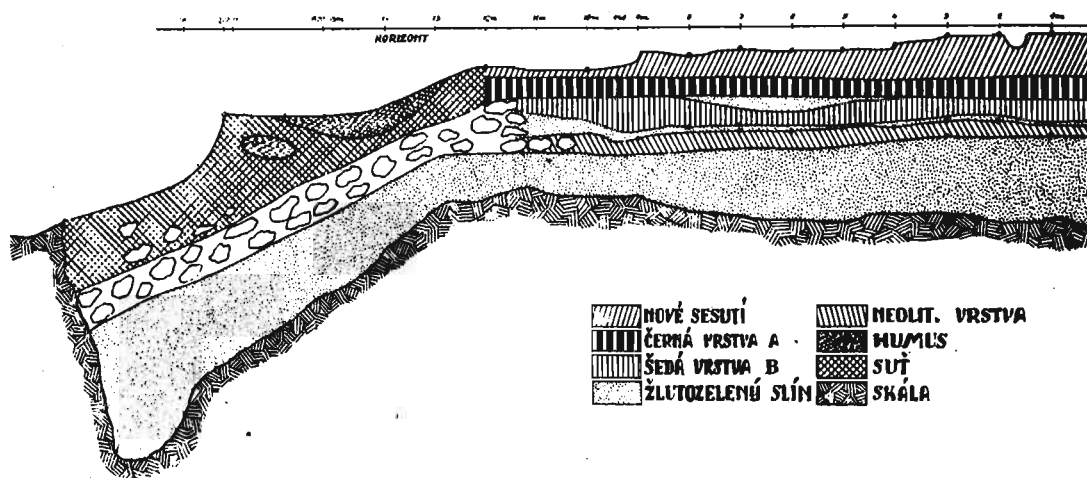
Zlomky nádob s břichem odsazeným od hrdla, celkem 7; i. č. 7144.

Úlomky uch a úlomky s jizvami po nich; i. č. 7146.

Parohový nástroj, d. 185 mm; i. č. 7148.

Kladivo z parohu s provrtem, d. 127 mm; i. č. 7149.

Kostí z jelena srnce, skotu a vepře; i. č. 7150.

Obr. 1. Bánov. Profil se zbytky kamenné zdi. Výzkum 1943.

V OVM v Uh. Brodě jsou z bánovského "Hradu" mimoto:

Střeby z velkých zásobnic, na povrchu žluté barvy, vyhlazené, které mají rozvřená hrdla; neinventováno.

Hrubě vypracovaný maďarovský džbánček s odsazeným spodkem a silně ohrnutým okrajem, jenž pův. měl dvě protilehlá ucha, klenoucí se přes vysoké hrdlo; šedý, nehlazený povrch; i. č. 1678 (nález Jana Pavla Číka).

Hlazený šedý a hnědý hrnek maďarovského typu s mírně prohnutým hrdlem, přes něž se klene ucho, vytažené z okraje hrdla; v. 87 mm, dš. 60 mm, hš. 87 mm, vu. 50 mm; i. č. 6046.

Podle Jiřího Pavla Číka jsou z Bánova také dvě bronzové sekerky únětického typu.

Výzkum: AÚ ČSAV, pob. v Brně (tehdy StAÚ), ved. J. Poulik. OVM J.A. Komenského v Uherském Brodě, ved. Jan Pavla Číka.

Uloženo: OVM v Uherském Brodě.

L i t e r a t u r a:

Lidové noviny ze 4. VII. 1943, 3;

Brünner Tagblatt z 15. VII. 1943;

Poulik J., Jižní Morava země dávných Slovanů, Brno 1948-1950, 15, obr. 3a;

Tihelka K., Z dávných věků II, 1949, 27 a d.;

týž, ČMM XXXVII, 1952, 315, 316.

Nálezové zprávy: 1. Nález. zpráva StAÚ, pob. v Brně č. 152/43; 2. Předběžná nálezová zpráva OVM v Uh. Brodě č. 1493/48 z 30. VIII. 1948; 3. Nálezová zpráva Jana Pavla Číka č. 1785/52 v pob. AÚ ČSAV v Brně.

P o z n á m k a: Část hlubokého příkopu patřícího k opevnění sídliště věteřovského typu byla zachycena při zachraňovacím výzkumu AÚ ČSAV, pob. v Brně, vedeném Jiřím Pavla Číkem, na jaře r. 1961. (Zápis za účasti koreferenta ze dne 28. dubna 1961 v archivu AÚ ČSAV, pob. v Brně, č. 1131.) Tento výzkum také ukázal, že radiolarity z nejspodnější vrstvy nepatří do paleolitu, nýbrž do eneolitu.

3. B E D I H O Š Ť (okres Prostějov)

V kulturní vrstvě za cukrovarem byl vykopán hrníček se čtyřmi drobnými nožkami. Tato vrstva patří asi k sídlišti, jehož stopy byly zjištěny též na dvoře cukrovaru.

Uloženo: OVM v Prostějově (tam je však baňatý spodek neúplného džbáněčku na nožkách, nikoli hrníček).

L i t e r a t u r a:

G o t t w a l d A., Pravěká sídliště a pohřebiště na Prostějovsku, Prostějov 1924, 61;

t ý ž, Můj archeologický výzkum, Prostějov 1931, 51;

t ý ž, ČVMSO 1909, 70; ČVMSO 1927, 64.

4. B E Z M Ě R O V (okres Kroměříž)

Naleziště: poloha "Štěrky", kde prováděl výzkum AÚ ČSAV (V. S p u r n ý) v letech 1953-56. Vlastnímu věteřovskému typu patří bezpečně jámy č. 16, 33, 71, 73, 74 a 76.

M a t e r i á l v m u z e u v K r o m ě ř í ž i, z inventován jen částečně (deposit AÚ ČSAV):

J á m a č. 16

Větší mísa s uchem, jež má rozšířený okraj, na kterém jsou čtyři jazýčkovitě výčnělky; v. 135 mm, $\emptyset$ hor. okr. 355 mm, $\emptyset$ dna 125-130 mm, š. stěny na okraji 15 mm; PA obr. 9: 7.

Vyšší, světležlutá, hlazená, baňatá amfora s prohnutým, odsazeným hrdlem, pod kterým jsou dva protilehlé pupíky; v. 190 mm, $\emptyset$ hrdla 165 mm, max. $\emptyset$ 233 mm, $\emptyset$ dna 110 mm; tab. XII: 5.

Šedý, bezuchý hrnek s ohrnutým okrajem; v. 60 mm, $\emptyset$ hrdla 87 mm, $\emptyset$ dna 65 mm; tab. XII: 2.

Dvouuchá amfotka pěkného tvaru s baňatým břichem a odsazeným, vlnovitě prohnutým hrdlem, tmavě a místy hnědožlutě zbarvená, hlazená; v. 203 mm, $\emptyset$ okr. hrdla 115 mm, max. $\emptyset$ 172 mm, $\emptyset$ dna 100 mm; tab. XII: 4.

Džbáněček s kalichovitě rozevřeným hrdlem a nízkým, baňatým břichem, spočívajícím na třech nožkách. Ucho je ulomeno, pod hrdlem jsou tři pupíky; v. 125 mm, $\emptyset$ okr. hrdla 110 mm, max. $\emptyset$ 95 mm, v. nožek 13 mm; tab. XII: 3.

Větší bezuchý hrnek s rozevřeným okrajem; v. 205 mm, $\emptyset$ hrdla 167 mm, max. $\emptyset$ 180 mm, $\emptyset$ dna 100 mm; tab. XII: 1 (PA obr. 10: 3).

Z r o z r u š e n é v r s t v y v s e k t o r u X z r. 1955 pochází zlomek hliněného kolečka, i. č. 812/55-t, které podle V. S p u r n é h o patří do mladšího věteřovského horizontu; PA obr. 10: 2.

Z e s t a r š í c h n á l e z ů j s o u:

Drobné závažíčko trápovitého tvaru, v. 32 mm, i. č. 19/49.

Dvě bronzová čtyřhranná šídla, na jednom konci zašpičatělá a na druhém roztepaná; d. 72 mm a 90 mm, i. č. 221/51 a 269/51; větší je přehnuto; tab. XII: 6, 7.

L i t e r a t u r a :

S p u r n ý V., Studie Krajského musea v Gottwaldově, řada společenských věd 4, 1955, 24;

t ý ž, Studie Krajského musea v Gottwaldově, řada společenských věd 11, 1957, 23.

Písemná informace V. S p u r n é h o, za kterou mu srdečně děkuji.

5. B L U Č I N A (okres Brno-venkov)

Naleziště: návrší Cezavy mezi Blučinou a Židlochovicemi, zvedající se nad říčkou Cezavou nedaleko jejího soutoku se Svratkou u Židlochovic. V horní části Cezavy jsou vrstvy dvou sídlišť z doby bronzové: věteřovského a velatického, která jsou v superposici. Na západním úpatí Cezav nad říčkou Cezavou jsou mimoto jámy eneolitické kultury s moravskou malovanou keramikou a jámy únětické. Tamtéž byl nalezen ojedinělý hrob velmože z doby stěhování národů. První nálezy na Cezavách byly učiněny náhodně při rigolování vinic. Od r. 1940 věnoval tomuto nalezišti velkou pozornost židlochovický právník a správce místního muzea J. D e z o r t, který řadu nálezů obětavě zachránil. Od konce druhé světové války provádí na Cezavě plánované výzkumy AÚ ČSAV, pob. v Brně a v letech 1948-56 je provádělo ve spolupráci s ním pravěké oddělení Moravského muzea v Brně.

N á l e z y J a n a D e z o r t a

J á m a č. 1 rozrytá při rigolování Kratochvílovy vinice (číslo parcely 985/2) r. 1940:

Zlomky bezuché amfory s prohnutým hrdlem, odsazeným od baňatého spodku, ladného, pravidelného tvaru s povrchem šedě zbarveným, hlazeným. Pod hrdlem jsou čtyři dvojice žebírek (d. 4 mm), umístěných do kříže proti sobě; v. 215 mm hš. 163 mm, dš. 93 mm, max. š. 24 mm; i. č. 3/40. Společně s amforou prý byly nalezeny tři lidské lebky, které byly ponechány na místě.

Tamtéž nalezen při rigolování zlomek cedníku miskovitěho tvaru, tmavošedý, hlazený, se dvěma dírkami na stěně nedaleko od sebe, v. 54 mm; i. č. 6/40.

Na též pozemku vykopal J. D e z o r t společný h r o b d v o u d ě t í č. I, které byly přikryty střepy z velkých zásobnic. Děti ležely vedle sebe v okrouhlé jámě, jedno ve skrčené poloze a druhé nznak. Temena jejich hlav směřovala k SV. Jáma byla 80 cm hluboká a měla hruškovitě rozšířené dno o $\varnothing$ 120 cm. Byla vyplněna hlínou, popelem, zvířecími kostmi, opálenými kůstkami, zlomky nádob a několika škeblemi. Děti byly uloženy na popelovité, asi 10 cm silné vrstvě čely k sobě. Nad větší kostrou byly střepy zásobnice, nad menší ležely střepy žluté nádoby, nad oběma pak tmavočervené střepy. Po slepení se ukázalo, že jde o části tří různých nádob, a to o část žluté, lesklé a baňaté nádoby únětického tvaru z jemné plavené hlíny a se silně vyhnutým okrajem, zdobené na výduti podélnými výčnelky a trásňovým ornamentem, v. 255 mm, dále o část tmavočervené tenkostěnné nádoby s vysokým odsazeným hrdlem, v. 290 mm, a konečně o část šedohnědé zásobnice s mírně ohnutým okrajem, na povrchu zdrsněné prsty shora dolů, uvnitř tmavé a hlazené, v. 405 mm. Ve střepích se částečně uchoval únětický džbánec s uchem, zdobený rytými trásněmi, v. 186 mm. (Podle toho šlo o pohřeb v odpadové jámě.)

Na též Kratochvílově pozemku vykopal J. D e z o r t další čtyři jámy.

J á m a č. 2 - studňovitého tvaru - obsahovala hlínu promíšenou s popelem a v jejím středu byl balvan. Nálezy:

Spodek tlustostěnné nádoby s hrdlem odsazeným od polokulovitého spodku, hlazený, šedý a místy hnědý; okraj chybí, ucho je vytaženo z hrany mezi hrdlem a břichem, v. torosa 40 mm, dš. 60 mm, max. $\varnothing$ 30 mm; i. č. 329; tab. II: 16.

J á m a č. 3 byla prozkoumána r. 1941. Nálezy:

Prstenec vyřezaný z parohu a zdobený ve dvou rovnoběžných horizontálních pásech strmou páskovou vlnovkou (š. 2 mm), ovíjející se kolem kroužků s bodem uprostřed; vnější povrch je hladký, horní okraj je trychtýřovitě seříznut dovnitř, při dolním okraji jsou provrtány dva nepravidelné, proti sobě ležící otvory; v. 42 mm, š. 38 mm, s. stěny 4 mm; i. č. 318.

Dno tmavé hlazené amforky se třemi nožkami na obvodě důlku ve dně, $\varnothing$ 43 mm; i. č. 331.

Kostěná jehlice s rozšířenou provrtanou hlavicí, na konci ulomenou; d. 90 mm, š. hlavice 16 mm, š. provrtu 3 mm; i. č. 138.

Další kostěný plochý hlazený nástroj, na jednom konci obloukovitě zakončený, na druhém je vyřezána rukojeť; d. 210 mm, š. 30 mm; neinventováno; tab. II: 17.

Kostěná plochá škrabka, na širší straně obloukovitě ukončená; d. 212 mm, max. š. 37 mm; neinventováno; tab. II: 18.

Polovina jantarové perly kulovitého tvaru s provrtem, na povrchu hnědočerveně zbarvená; v. 26 mm; i. č. 317 (D e z o r t J., OP XIII, 1946, 59, obr.1: 3).

Z j a m č. 4 a 5 na témž Kratochvílově pozemku jsou:

Torso hrubšího hrnoce, světle šedě zbarveného, uvnitř tmavého, na povrchu drsného, pod rozevřeným hrdlem je pupík; v. cca 250 mm, dš. 105 mm, i. č. 325; tab. VIII: 9.

Větší kónická miska s rozšířeným plochým okrajem, na němž jsou stopy jazýčkovitých výčnělků, tmavošedého povrchu, vně drsná a uvnitř hladší; z ucha pod okrajem zbyly dva pahýly; v. 85 mm, dš. 105 mm, hš. 280 mm; i. č. 327; tab. VII: 10.

Hrubší hrnek s uchem, rozevřeným okrajem a s mírně vyklenutou stěnou, který má šedou, hrubě prsty brázděnou stěnu, hrbolaté dno a masivní ucho; v. 80 mm, dš. 75 mm, hš. 117 mm, vu. 35 mm; i. č. 151/40; tab. VII: 3.

Bezuchý hrnek s mírně vyklenutou stěnou a rozevřeným okrajem, tmavošedý, hlazený; v. 90 mm, dš. 60 mm, hš. 95 mm, $\varnothing$ výduti 95 mm; i. č. 152/40; tab. VII: 2.

Soudkovitý hrnek na nožkách, z nichž se zachovaly jen dvě, na povrchu hlazený, šedý, ucho ulomeno; v. 40 mm, dš. 50 mm, hš. 63 mm; i. č. 154.

Nižší soudkovitý hrnek s otřelými nožkami na obvodu dna a s pupíkem pod okrajem, na povrchu hlazený, šedý; v. 38 mm, dš. 63 mm, hš. 67 mm, vu. 22 mm; i. č. 333; tab. II: 14.

Torso patrně amforky s baňatým břichem, od kterého bylo odsazeno hrdlo, na povrchu hlazené, šedé. Na obvodě dna zachov. dvě drobné nožky; v. 38 mm, dš. 63 mm, hš. 67 mm, vu. 22 mm; i. č. 330.

Soudkovitý hrnek se třemi lalůčkovitými nožkami na obvodě dna, šedě zbarvený, vně i uvnitř hlazený; po straně ucha zachován pupík, ucho doplněno; v. 80 mm, dš. 98 mm, hš. 115 mm; i. č. 2; tab. II: 9.

Soudkovitý hrnek na třech lalůčkovitých nožkách, na povrchu hlazený, šedě zbarvený, po obou stranách ucha zachovány dva pupíčky; v. 73 mm, dš. 100 mm, hš. 124 mm, vu. 35 mm; i. č. 1; tab. II: 10.

Nízký, širší, poměrně tenkostěnný soudkovitý hrnek na čtyřech lalůčkovitých nožkách na obvodu dna, po straně ucha zachován pupík; v. 75 mm, dš. 127 mm, hš. 140 mm, vu. 40 mm, s. stěny 2 mm; i. č. 153 (výzkum 1940); tab. II: 8.

Soudkovitý hrnek se třemi lalůčkovitými nožkami na obvodu dna; po obou stranách ucha dva drobné pupíčky; v. 70 mm, dš. 105 mm, hš. 118 mm, vu. 35 mm; neinventováno; tab. II: 12.

Nízký soudkovitý hrnek na třech nízkých lalůčkovitých nožkách, má proti uchu a po jeho obou stranách tři pupíčky; povrch tmavý, hlazený; v. 56 mm, dš. 100 mm, hš. 110 mm, vu. 30 mm; i. č. 332; tab. II: 13.

J á m a č. 6, vykopaná na severním křídle vrcholu Cezay (Tukačovo pole) v r. 1943. Nálezy:

Nízký, podlouhlý šálek s vlnovitě profilovanou stěnou a se třemi jazýčkovitými výčnělky (proti uchu a po obou jeho stranách), na povrchu tmavý, hlazený, ve dně má důlek; v. 65 mm, dš. 54 mm, hš. 142 mm, $\emptyset$ hrany nade dnem 140 mm; i. c. 3/43a; tab. II: 7 (PA obr. 12: 1).

Džbáněček na třech nožkách s kalichovitě rozevřeným hrdlem, odsazeným od nízkého baňatého břicha, na povrchu hlazený, hnědě zbarvený, uvnitř tmavý; v. 99 mm, dš. 54 mm, hš. 99 mm, $\emptyset$ výdutí 95 mm; i. č. 3/43b; tab. II: 3.

Kostěné dlátko s kruhovitým otvorem v horní rozšířené části; d. 160 mm, max. š. 33 mm, $\emptyset$ otvoru 26 mm; i. č. 3/43c.

J á m a č. 7 na témže pozemku:

Černý, vyhlazený hrnek na třech nízkých nožkách s prohnutým a rozevřeným hrdlem, odsazeným od polokulovitého břicha, pod hrdlem ucho (doplň.), po obou jeho stranách zachovány dva pupíčky; v. 108 mm, dš. 70 mm, hš. 117 mm, max. š. 125 mm, vu. 27 mm; neinventováno; tab. II: 2.

J á m a č. 8 (malá) nad vinohradní boudou na témže poli:

Kónická miska s mírně navenek vyklenutou stěnou a s rozšířeným okrajem (š. 8 mm), z něhož jsou vytaženy lalůčky, umístěné původně do kříže (zachov. dva), na povrchu hlazená, šedá a hnědá; ouško je pod okrajem; v. 37 mm, dš. 62 mm, hš. 150 mm, vu. 17 mm; neinventováno.

J á m a č. 9, vykopaná r. 1940 na parcele č. 1052 (Linhárek):

Zlomek prstence z parohu, zdobený stejným způsobem jako výše uvedený úplný. Práce je však méně dokonalá a přesná. Zato má krajní pole vyzdobeno řadou plochých kroužků, vroubených páskou.

Zlomek hrubšího hrnce s rozevřeným okrajem, pod nímž je dvojice protáhlých pupíků, na povrchu žlutě zbarveného; na okraji jazýčkovitý výčnělek; i. č. 175.

Vysoký hrubší hrnec s baňatým břichem a rozevřeným hrdlem úhledného tvaru, na povrchu drsný, šedý a žlutavý, uvnitř žlutý, vyhlazený; v. 224 mm, dš. 100 mm, hš. 145 mm, max. š. 185 mm; i. č. 168; tab. VII: 6.

Štíhlý, hrubý bezuchý hrnek s mírně vyklenutou stěnou navenek a s rozevřeným hrdlem, jež má ohrnutý okraj, na povrchu šedý, uvnitř tmavý a hlazený; v. 140 mm, dš. 70 mm, hš. 115 mm, max. š. 112 mm; i. č. 168; tab. VII: 5.

J á m a č. 10 (menší) na sousední parcele L. Šupky, vykopaná r. 1941:

Vysoký, štíhlý, bezuchý hrubší hrnec s dvojicemi pupíků pod rozevřeným hrdlem, s břichem vyklenutým navenek, který má poměrně malé kruhové dno. Povrch je drsný, šedý, uvnitř tmavý, hlazený; v. 415 mm, $\emptyset$ dna 128 mm, $\emptyset$ hor. okr. 290 mm, max. š. 350 mm; i. č. 390; tab. III: 14.

Z nálezů J. D o e z o r t a jsou ještě v muzeu v Židlochovicích:

Drobnější únětický koflík, na povrchu drsný, světle šedý a žlutý. Dno je zaoblené; v. 56 mm, $\varnothing$ dna 36 mm, hor. $\varnothing$ 56 mm, max. $\varnothing$ 60 mm; i. č. 202/47; tab. V: 4.

Miska na třech nožkách s rozšířeným okrajem (cca 10 mm), na kterém jsou jazýčkovité výčnělky. Na povrchu je šedožlutá a hlazená; v. 80 mm, $\varnothing$ dna 113 mm, $\varnothing$ hrdla 255 mm, v. nožky cca 7 mm. Pochází z jámy č. 2/43 na Tukačově poli; tab. VII: 11.

Miska s rozšířeným okrajem (š. 8 mm), na kterém jsou málo znatelné lalůčky (zachov. dva). Miska má kónický tvar a ploché dno. Pod okrajem je ouško. Povrch je šedý a hnědý, hlazený. Nádobka je doplněna; v. 37 mm, $\varnothing$ dna 62 mm, $\varnothing$ hor. okr. 150 mm; neinv.; tab. III: 11a.

Osudíčko baňatého tvaru, žlutohnědé, s kruhovým, dovnitř prohnutým dnem, hlazené vně i uvnitř. Okraj je mírně zaoblen; v. 35 mm, $\varnothing$ zataženého hrdla 32 mm, $\varnothing$ dna 40 mm; i. č. 202/47; tab. II: 15.

Z povrchových sběru J. D e z o r t a je rohovcová pilečka z Flodrova pole na záp. úbočí Cezav pod vrcholem (r. 1944) a dvě kostená šídla z pozemku Kratochvílova (d. 63 mm, druhé ulomeno).

Podle záznamu dr. J. D e z o r t a v Židlochovicích.

Uloženo: OVM v Židlochovicích

L i t e r a t u r a:

D e z o r t J., OP XIII, 1946, 57 a d.; OP XIV, 1950, 367.

Z j i š ť o v a c í v ý z k u m AÚ, p o b. v B r n ě r. 1944 (J. P o u l í k)

Byly provedeny celkem čtyři průkopy (4 m široké) na parcele č. 962 a pak větší průkop 6 x 20 m na parcele č. 1046/1 a č. 1052. Odpadové jámy se podařilo zachytit pouze v průkopu I a II.

P r u k o p I:

J á m a č. 1, z níž zachycena pouze polovina, byla 35 cm hluboká, měla rovné dno a byla vyplněna černou hlínou s hnízdy hlíny do červena vypálené. V sev. části vybíhala v kruhovitou jamku, mísovitě prohloubenou. Nálezy:

Spodní část soudkovitého, tmavohnědě zbarveného hrnku a větší okrajový střep s uchem z nádoby maďarovského typu.

Atypický střepový materiál a zlomky zvířecích kostí.

J á m a č. 2 měla kolmé stěny a rovné dno o $\varnothing$ asi 120 cm; s ornicí byla 65 cm hluboká. Zásyp tvořila tmavá hlína, značně promíšená s popelem. Porůznu v ní byly přepálené pískovcové kameny a na dně zbytky dřevěných uhlíků a tmavý popel. Nálezy:

Střep nádoby s uchem, která měla dírky jako na cedníku.

Menší černohnědý hlazený a leštěný střep, zdobený vpichy, uspořádanými do trojúhelníka.

Spodní část nádoby s typickou pupkovitou nožkou.

Střepy z mísy, která měla široký okraj.

Masivní okrajový střep z větší nádoby a spodní část hliněného kužele.

Tři střepy s uchy, atypické střepy a několik zlomků zvířecích kostí.

J á m a č. 3 měla hruškovitý průřez, při čemž její ústí bylo trychtýřovitě rozevřeno, hloubka (i s ornicí) 175 cm, dno bylo rovné, tvořilo nepravidelný ovál a přechod ke stěně byl zaoblen. Vyplňovala ji popelovitá, humusovitá hlína. Při stěnách byly závaly žlutého písku a u dna jámy dva větší kameny v šedém popelu. Nálezy:

Horní část amfory (nyní slepovaná).

Dva střepy z masivní černě leštěné mísy se širokým okrajem.

Část světlohnědé nádoby s ohrnutým okrajem.

Válcovité hrdlo černé leštěné nádoby se značně přehnutým okrajem.

Spodní část hmoždířovité nádoby s uchem.

Střepy mis se širokým okrajem.

Část žlutohnědého soudkovitého hrnku na nízkých pupkovitých nožkách.

Spodní část menší nádoby s odsazeným dnem šedohnědého povrchu; dš. 50 mm.

Spodní část drobné nádoby, na povrchu hlazené, černohnědě zbarvené; dš.

25 mm.

Miskovitá nádobka s rozšířeným okrajem, nerovného, šedohnědého povrchu; v. 45 mm, dš. 35 mm, hš. 76 mm.

Atypický střepový materiál většinou leštěný nebo hlazený.

Porůznu zlomky zvířecích kostí a rybničních škeblí.

J á m a č. 4 náležela velatickému sídlišti.

J á m a č. 5 nepravidelného tvaru, měla válcovité ústí a ke dnu se značně rozšiřovala. Byla vyhloubena do žlutého slínu a nad ní ležela vrstva šedého popela (20 cm), dále vrstva černého humusu (20 cm) a konečně ornice (25 cm). Jáma byla 165 cm hluboká (pod povrchem). Humus byl značně promíšený s popelem a zbytky zuhelnatělého dřeva. Ve vrstvách nad ústím jámy byly velatické střepy, rozptýlené po celé ploše průkopu.

V zásepě této jámy byly jen střípky z menších tenkostěnných nádobek a zlomky zvířecích kostí.

J á m a č. 6 neměla vlastně přesnějšího vymezení a jevila se jako mísovitá prohlubeň, která se mírně svažovala směrem k severu. V této prohlubni byla vyhloubena výše popsaná jáma č. 5.

V popelovitém zásepě byly četné střepy, z nichž většina není zvl. charakteristická. Byly to čtyři střepy s uchem, tři části dna nádoby a okrajové střepy. Velká část z nich byla dobře vypálená a leštěná. Vyskytovaly se též zvířecí kosti, většinou ve zlomcích.

J á m a č. 7 měla nepravidelný, kruhovitý půdorys, rozevřené ústí a nade dnem se rozšiřovala. Nad jejím ústím byla jednak vrstva ornice (25 cm), jednak humusovitá vrstva (55 cm), jež byla ve spodní části promíšená se šedým popelem. V ní byly, stejně jako všude v průkopu, velatické střepy. Ústí jámy, vyryté v žlutozeleném slínu, počínalo v hloubce 80 cm pod povrchem a vlastní jáma byla tedy 115 cm hluboká. Její větší část vyplňoval žlutozelený slín.

Nálezy: drobné hliněné závažíčko kuželovitého tvaru, i. č. 189/7/47, dva okrajové zlomky z mis, další okrajový střep z nádoby, atypické střepy a zlomky zvířecích kostí.

J á m a č. 8 byla těsně vedle předcházející (jižně). Její výběžek je v nálezu zpráve označen jako j á m a č. 8a. Obě jámy byly značně nepravidelné a od ústí směrem ke dnu se rozšiřovaly nebo podbíhaly. Nad jejich ústími byla opět humusovitá vrstva (20 cm) s velatickými střepy a nad ní vrstva ornice (20 cm). Vlastní jámy tedy byly horními částmi 40 cm pod nynějším povrchem a byly vyhloubeny ve žlutozeleném slínu. Jejich zásepy byly zvrstveny a ve vrstvách byla spálená hlína, žlutozelený slín a šedý popel. Při stěnách byly závaly žlutozeleného slínu. V jejich zásepech ležely porůznu ojedinělé, většinou atypické střepy.

J á m a č. 9 měla nepravidelný ledvinovitý tvar. Nad jejím ústím byla vrstva ornice (20 cm) a pod ní téměř 60 cm mocná vrstva humusu, ve spodní části

promíšená se šedým popelem a velatickými střepy. Vlastní jáma sahala do hloubky 120 cm a byla vyhloubena ve žlutozeleném slínu. Dno měla nerovné a přibližně uprostřed byla jakási pravidelná vyvýšeninka. Zásyp tvořil žlutozelený slín, značně promíšený s popelem; vrstvy se v něm nepravidelně střídaly. Nálezy:

Okrajový střep mísy s pupíkem a jiný větší okrajový střep.

Spodní část typického soudkovitého, černě leštěného hrnku.

Atypické střepy bez zvláštních charakteristických znaků.

V zásypu jámy porůznu zlomky zvířecích kostí.

J á m a č. 10, nepravidelného tvaru, měla nad ústím vrstvu humusu (55 cm), promíšeného ve spodní části s popelem; byly v ní velatické střepy. Nad ní bylo 20 cm ornice. Vlastní jáma, hloubená ve žlutozeleném slínu, byla 120 cm hluboká. V zásypu byly jednak závaly žlutozeleného slínu ve spodní části, jednak humus značně promíšený s popelem. Nálezy:

Větší okrajový střep s horizontálním uchem.

Masivní dno z větší nádoby a drobný střípek, zdobený vpichy.

Střep z černé amfory se 2 svislými, podélnými pupíky, v. hrdla 65 mm; OVM v Židlochovicích, i. č. 166/47.

Střep ze žlutavé amfory a 10 okrajových střepů.

Část soudkovitého hrnku s hlazeným, světlě šedě zbarveným povrchem: ucho chybí; v. 74 mm, hš. 120 mm, dš. 95 mm; OVM v Židlochovicích, i. č. 192/47.

Kolečko vybroušené ze střepu a atypické střepy.

Porůznu v zásypu zvířecí kosti.

J á m a č. 11 tvořila vlastně mísovitou prohlubeň v průkopu, která se svažovala sev. směrem a ústila do vlastní j á m y č. 11a. Měla hruškovitý, téměř trapézovitý tvar. Nad jejím ústím byla humusovitá vrstva (60 cm), promíšená ve spodní části s popelem; obsahovala velatické střepy. Nad ní byla ornice (25 cm).

Těsně nad ústím jámy 11a nalezen zdobený parohový předmět podoby rukojeti, drobná poklička s ouškem a část nádoby na třech pupíkovitých nožkách. Rukojeť je přelomena. Na jedné straně má kruhový horizontální otvor ($\varnothing$ cca 8 mm), který však je provrtán pouze k vertikálnímu otvoru v rukojeti a nikoli skrz. Ve výši otvoru je pět paralelních linií, sestavených z drobných trojúhelníkových vrypů, o 27 mm níže opět čtyři takové linie a konečně o 8 mm níže (v místě, kde je rukojeť přelomena) lze pozorovat zbytek dvou takových linií, které však nebyly vyryty horizontálně, nýbrž girlandovitě; zn. Bl.C. AÚ 44: tab. X: 3.

Vlastní zásyp jámy č. 11a tvořil žlutozelený slín a šedý, popelovitý humus. V zásypu byly:

Džbáněček s nálevkovitě rozevřeným hrdlem na třech pupíkovitých nožkách a s pupíkem na výduti, na povrchu černohnědý, hlazený; v. 73 mm, hš. 86 mm, max. š. 77 mm; OVM v Židlochovicích, i. č. 193/47; tab. II: 1.

Drobná rozevřená miska nerovného černohnědého povrchu; v. 28 mm, dš. 38 mm, hš. 73 mm.

Drobná poklička s masivním ouškem a otloučenými okraji.

Nízký soudkovitý hrnek na třech drobných nožkách, na povrchu černohnědý, leštěný; v. 63 mm, dš. 102 mm, hš. 118 mm.

Soudkovitý hrnek na třech nízkých pupkovitých nožkách, na povrchu otřelý, místy hlazený; v. 67 mm, dš. 90 mm, hš. 107 mm; OVM v Židlochovicích, i. č. 193/47.

Hrnek tvaru protáhlého soudku s ohrnutým okrajem, na povrchu šedohnědý, uvnitř černohnědý, vně jemně drsný, uvnitř leštěný; v. 207 mm, dš. 104 mm, hš. 172 mm; OVM v Židlochovicích, i. č. 193/47; tab. VII: 1.

Hrnec stejného tvaru jako předcházející, s tím rozdílem, že jeho ohrnutý okraj je na třech místech lalokovitě rozšířen. Vnější povrch je zrnitý, šedohnědý, místy žlutohnědý, uvnitř hlazený, černohnědý; v. 203 mm, dš. 100 mm, hš. 160 mm, max. š./v. 200/104 mm; OVM v Židlochovicích, i. č. 193/47; tab. VII: 4.

Hrnec podobného tvaru jako předcházející, na vnějším povrchu zdrsněný, šedohnědý, místy s rezivými skvrnami, uvnitř hlazený, černohnědý, v. 278 mm, dš. 105 mm, hš. 183 mm, max. š./v. 148/143 mm.

Amforovitá nádoba se zúženým, kónickým, poněkud prohnutým hrdlem, odděleným od břicha horizontální, masivní lištou s výrpy; povrch pod lištou až ke dnu jemně zdrsněný, cihlově červený, místy šedohnědý, na hrdle hlazený. Šedožlutý stejně jako uvnitř; v. 229 mm, dš. 106 mm, hš. 183 mm, max. š./v. 201/108 mm.

Větší, značně břichatá nádoba s ohrnutým okrajem a odsazeným dnem; mezi hrdlem a břichem má dva svislé pupíky, povrch vně šedý nebo šedožlutý s rezavými skvrnami pod hrdlem, na hrdle hlazený, černohnědý, uvnitř rovněž hlazený a černohnědý; v. 377 mm, dš. 172 mm, hš. 253 mm, max. š./v. 373/175 mm; OVM v Židlochovicích, i. č. 193/47; tab. VII: 7.

Část nádoby s uchem a prohnutým hrdlem s ohrnutým okrajem, která měla stěnu od ucha až ke dnu jemně zdrsněnou a horní část hlazenou; povrch je vně i uvnitř kovově šedý; v. zachov. torza 165 mm.

Zbytek amforovité nádoby s ohrnutým okrajem, která má povrch od hrdla ke dnu zdrsněný, kovově šedý až šedožlutý, na hrdle černohnědý, leštěný.

Část hrdla amfory s válcovitým hrdlem a dvěma uchy, na povrchu hlazené, černohnědé, s rezivými skvrnami.

Horní části 9 hrncovitých nádob s ohrnutými okraji; vnější povrch jemně zdrsněný, šedožlutý nebo kovově šedý s rezivými skvrnami, vnitřní černohnědý, hlazený.

Část břicha nádoby s povrchem vně zdrsněným, uvnitř hlazeným, šedožlutým.

Zbytek nízkého soudkovitého hrnku s uchem a drobnou nožičkou, na povrchu tmavohnědý, leštěný; OVM v Židlochovicích, i. č. 193/47.

J á m a č. 11b zcela nepravidelného tvaru, rozšiřovala se od ústí směrem ke dnu. Ústí bylo 80 cm pod povrchem, tj. pod vrstvou s velatickými střepy. Dno jámy bylo o 30 cm výše než u jámy č. 11a. Zásyp tvořil tmavý humus, místy promíšený s popelem. V horní části bylo několik kamenů, porůznu v zásypu zlomky zvířecích kostí a atypický střepový materiál.

Při dně ležela na stěně otvorem směrem k severovýchodu větší amfora s prohnutým hrdlem a baňatým břichem, odděleným od hrdla lištou zdobenou výrpy nehtů, na povrchu světle šedá a červená (na výdutí) a uvnitř tmavošedá; v. 462 mm, dš. 133 mm, hš. 371 mm, max. š./v. 438/174 mm; OVM Židlochovice, i. č. 199/47, tab. VII: 9.

Větší masivní okrajový střep a 7 dalších, 3 kolečka vybroušená ze střepů.

J á m a č. 12 měla nepravidelný tvar a nálevkovité ústí, od kterého se směrem ke dnu rozšiřovala. Vrstva humusu nad ústím (40 cm) byla promísená s šedým popelem, v němž se nacházely převážně velatické střepy. Nad ní byla vrstva žlutozeleného slínu, promíšeného s humusem (40 cm); k ní patřila též ornice. Od ústí ke dnu byla jáma, vyhloubená ve žlutozeleném slínu, 120 cm hluboká. Zásyp tvořil černý humus, promíšený s šedým popelem a při dně závaly žlutozeleného slínu. Severní část souvisela s další odpadovou jámou, v níž ležela lidská kostra.

V zásypu jámy porůznu zlomky zvířecích kostí, větší část dna nádoby a 10 zlomků ode dna, šrafovaný střep a též střepy atypické.

J á m a č. 13 ve východní části průkopu č. I měla téměř válcovitý průřez a nepatrně podbíhala na jv. stranu. Souvisela jednak s jámou č. 12, jednak s jámou, v níž byla uložena kostra. Nad jejím ústím byla stejná vrstva jako nad jámou č. 12. Zásyp tvořil většinou humus, promíšený s šedivým popelem.

Střepy ze žluté amfory s uchem a 9 okrajových střepů.

Džbán soudkovitého tvaru s rozevřeným okrajem a uchem pod hrdlem, na povrohu vně i uvnitř hlazený, tmavohnědý; v. 187 mm, dš. 95 mm, hš. 156 mm, max. š./v. 142/78 mm; OVM v Židlochovicích, i. č. 195/47; tab. V: 21.

P o h ř e b v p r ů k o p u I. Těsně vedle jam č. 12 a 13 byla menší odpadová jáma, jejíž dno bylo o 20 cm výše než u jámy č. 12. Na severní straně stěna této jámy podbíhala. V jámě ležela kostra na popelu bez jakéhokoli rituálního zřetele směrem od západu k východu s hlavou obrácenou k západu. Před koleny kostry bylo menší místo, kde byla hlína vypálená do červena, za lebku měla jednoduchou bronzovou náušnici a druhou pod horní čelistí. Před obličejovou částí kostry ležela zvířecí kost, pod pravým bokem rohovcová pilečka, vedle pravého femuru i u pravé pánevní kosti byly střepy z věteřovské nádoby a pod kostrou střep s horizontálním uchem.

J á m a č. 14 byla při severní stěně průkopu č. I, měla nepravidelný oválný tvar a podbíhala jen na jv. straně, jinak měla kolmé stěny. Dno bylo rovné. Nad ústím jámy byla opět vrstva černého humusu promíšeného s šedým popelem (asi 60 cm) s velatickými střepey, nad ní pak vrstva ornice (s. 20 cm), v zásypu nahoře žlutozelený slín a značně tmavý humus, kdežto ve spodní části byl většinou humus, promíšený s šedým popelem.

V zásypu jámy byly porůznu zlomky zvířecích kostí, střepey (mezi nimi dno nádoby), masivní okrajový střep, dva menší střepey a část ucha.

J á m a č. 15 se rýsovala mezi jamami č. 7 a 8, jimiž byla pravděpodobně porušena. V tmavém humusovitém zásypu byly nalezeny:

Nízký soudkovitý hrnek s uchem, na povrchu většinou žlutohnědý a u dna černý; v. 70 mm, dš. 80 mm, hš. 102 mm; tab. II: 5.

Pět okrajových zlomků z nádob.

OVM v Židlochovicích, i. č. 197/47.

P r ů k o p II byl veden napříč na shora uvedených parcelách v šířce 4 m. Byly v něm zachyceny tři odpadové jámy (1a-3a) s keramikou věteřovského typu. Pod ornici asi 20 cm mocnou následovala humusovitá vrstva (s. asi 40 cm) promíšená - zejména vespod - s šedým popelem, v němž byly velatické střepy.

J á m a č. 1a byla mísovitá prohlubeň na severním konci průkopu. V ní a nad ní byly nalezeny zlomky keramiky věteřovského typu a jiný materiál:

Větší okrajový střep z mísy s uchem.

Kostěné šídlo, na druhém konci upravené jako hladítka; d. 102 mm.

Preražené a spálené šídlo (d. 80 mm) a čtyři hladítka, d. 203, 127, 78 a 76 mm.

J á m a č. 2a tvořila opět prohlubeň, ve které byly tyto nálezy:

Soudkovitý hrnek s uchem na třech pupíkovitých nožkách, na povrchu černohnědý, leštěný; v. 70 mm, dš. 78 mm, hš. 100 mm, vu. 30 mm; OVM v Židlochovicích, i. č. 202/47; tab. II: 11.

Miniaturní soudkovitá nádobka na povrchu šedožlutá, s dnem vyklenutým poněkud dovnitř; v. 36 mm, dš. 40 mm, hš. 32 mm; OVM v Židlochovicích, i. č. 202/47.

Miniaturní nádobka s uchem a s vysokým přepnutým, rozevřeným hrdlem, na povrchu šedožlutá; v. 55 mm, dš. 38 mm, hš. 56 mm, max. š. 60 mm; OVM v Židlochovicích, i. č. 202/47.

Miskovitá nádobka s masivním uchem, s lomem ve spodní třetině; dno má poněkud vtlačeno dovnitř, na povrohu šedožlutá, místy černohnědá; v. 31 mm, dš. 21 mm, hš. 58 mm.

Část mísovité nádoby se širokým okrajem a se dvěma pupíky.

Střep z břichaté nádoby s pupkem.

J á m a č. 3a nepravidelného tvaru, oválná, jež se směrem k rovnému dnu rozšiřovala. Ve spodní části byla vyplněna humusem, promíšeným s šedým popelem. Hrdlo měla nepravidelné, mírně kónické, směrem ke spodku se rozšiřující. Zvrstvení nebylo patrné. S ornicí 40 cm mocnou dosahovala hloubky 230 cm. V zásypu byly nalezeny:

Část talířovitého dna nádoby, části tří nádobek se třemi pupíky na dně, čtyři masivní okrajové střepy, dvě dna nádob a část miniaturní nádoby.

Žebro upravené na hladítko, d. 220 mm; dvě kostěná šídla, d. 105 a 65 mm.

Atypické střepy a porůznu v zásypu zvířecí kosti.

P o z n á m k a: Ve vrstvách kultur velatické i věteřovského typu v průkopech č. I a II byly nalezeny četné zlomky nádob i zvířecích kostí. Nálezový materiál byl za války uložen v Blučině. Po ukončení válečných operací byl nalezen před skladištěm rozházen a zachránit se podařilo jen část, jež je uložena v OVM v Židlochovicích. Jsou to předměty z výzkumu v r. 1944, označené inv. číslly a sign. OVM v Židlochovicích.

V ý z k u m o d d ě l e n í p r a v ě k u M o r a v s k é h o m u - z e a v B r n ě v l e t e c h 1948-1950

V ý z k u m r. 1948 započal na místě, kde r. 1944 skončil výzkum AÚ, pob. v Brně. Na parcelách č. 1052 a 1055 byly položeny 4 paralelní sondy ve směru V-Z, které měly zachytit zasutý příkop. Kratší sondou č. 5 byl protat předpokládaný zbytek valu - hráz pod vrcholem Cezav. Výsledek byl kladný. Sondami č. 1-4 byl objeven příkop přibližně lichoběžníkovitého průřezu, nahoře více než 6 m široký a 3 m hluboký, jehož horní část byla zasuta kameny ze zříceného valu. Pod tímto kamením byl nalezen výhradně materiál věteřovského sídliště. V kamení a nad ním se nacházel materiál velatické kultury. Prostor mezi posledními úseky sond 2 a 3 byl prozkoumán plošně na 8 čtvercových plochách o rozměrech 2 x 2 m. (Viz ČMM XLII, 1957, tab. II, XIII, XIV, XV.)

S o n d a I, s e k t o r 7 (příkop):

Zlomky zdobené amforky, na dně příkopu střep z hrnce.

S o n d a I, s e k t o r 12:

Kamenný klínek, d. 71 mm; tab. IX: 2.

S o n d a II, s e k t o r I (výplň příkopu, hloubka 168 cm):

Parohový prstenec, zdobený reliéfně vyřezanou páskovou vlnicí, ovíjející se kolem kroužku s bodem uprostřed; v. 42 mm, $\varnothing$ 39-42 mm. Přesné rytí, provedené kružítkovým nástrojem, je na širším konci porušeno dvěma protilehlými provrty; tab. X: 10 (PA obr. 8: 2). Se zdobeným prstencem byl nalezen společně zlomek cedníku.

S o n d a II, s e k t o r 2 (108 cm pod povrchem):

Větší dvouuchá amfora s prohnutým hrdlem odsazeným od baňatého břicha, má na hraně mezi hrdlem a břichem mezi oběma uchy zachovaný pupík. Dno je menší, kruhové, nádoba je na povrchu vně i uvnitř hlazená, světle a tmavošedá; v. cca 295 mm, dš. cca 110 mm, hš. 155 mm, max. š. 260 mm, vu. 40 mm. (V ČMM XLII, 1957, 41 je chybně uvedeno, že amfora pochází ze sektoru 6 v sondě II.)

S o n d a II, s e k t o r 4 (dno příkopu):

Torso nízké amforky na třech růžkovitých nožkách, vypracované z velmi dobrého materiálu a pečlivě vyhlazené, která má na baňatosti ostrý lom. Z odsazeného hrdla se zachovala jen část. Ouško vytažené z hrany na rozhraní hrdla a břicha končí asi v polovině hrdla; v. břicha 60 mm, dš. 65 mm, max. š. 124 mm, vu. 30 mm; tab. VIII: 3.

S o n d a II, s e k t o r 6:

Hl. 165 cm, 180 cm od horního okraje sektoru:

Šálek na nožkách s ulomeným uchem.

Hl. 180 cm, 90 cm od horního okraje sektoru:

Zlomek hrnku s výčnělky na obvodu dna.

Hl. 220 cm, 90 cm od konce sektoru:

Tmavý, leštěný hrníček s výčnělky na obvodu dna.

Dno nádoby se stopami po nožkách; okraj tmavé, leštěné nádoby s vodorovným uchem a zlomek amfory s válcovitým hrdlem, tmavě leštěným.

Zlomek hrnce s rozevřeným okrajem.

Hl. 190 cm, 120 cm od konce sektoru:

Zlomky z tmavého, leštěného hrníčku se třemi oušky pod okrajem. Nádobka je baňatá, ale má na výdutí měkký lom. Ouška jsou umístěna na vrcholech myšleného opsaného trojúhelníka; v. 50 mm, dš. 35 mm, hš. 65 mm, vu. 17 mm; tab. V: 18.

Střep z misky s rovným okrajem, tmavý, hlazený.

Amfora na třech růžkovitých nožkách, má baňaté břicho, odsazené od prohnutého, k okraji se zužujícího hrdla a na jeho spodku 2 protilehlá ouška. Na hraně mezi hrdlem a břichem jsou 2 protilehlé pupíky umístěné mezi uchy. Povrch nádoby je tmavý, vně i uvnitř hlazený; v. 100 mm, dš. 40 mm, hš. 65 mm, max. š. 94 mm, vu. 20 mm, s. okr. 2 mm; tab. IV: 12 (PA obr. 12: 11).

Ze sondy II pochází také kámen podoby zvířecí (koňské?) hlavy; tab. X: 13.

Hl. 180 cm, 90 cm od horního okraje sektoru:

Střep z misky s jazýčkovitými výčnělky na okraji.

Hl. 210 cm, 50 cm od horního okraje sektoru:

Hrubší hrnec soudkovitého tvaru s prohnutým okrajem.

Hl. 220 cm na konci sektoru;

Černý leštěný zlomek dna s důlkem.

Válcovitý hrnek se třemi nožkami na obvodu dna a třemi pupíky pod okrajem (proti uchu a po obou jeho stranách), vně tmavý, leštěný; v. 67 mm, hš. 100 mm; tab. VI: 3.

Zlomek hrubšího hrnce s uchem, jenž měl mírně rozevřené hrdlo a pod ním tři pupíky. Povrch nádoby je tmavošedý, drsnější a u spodku má nepravidelné, svislé pruhy; v. 120 mm, dš. 60 mm, hš. 116 mm, vu. 45 mm.

Dvouuchá amfora s baňatým břichem, od kterého je odsazeno dovnitř mírně prohnuté hrdlo. Ouška umístěná na rozhraní hrdla a břicha jsou lomená; mezi nimi jsou protilehlé pupíky. Povrch nádoby je tmavý, hlazený; v. 205 mm, dš. 60 mm, hš. 110 mm, max. š. 170 mm, vu. 25 mm; tab. V: 14.

Tmavě hlazený soudkovitý hrnek s třemi nožkami na obvodu dna. Pod okrajem byly původně asi čtyři pupíky (zachov. dva); v. 80 mm, dš. 80 mm, hš. 110 mm, vu. 35 mm.

Bezuchý hrnek s rozevřeným hrdlem, na jehož okraji jsou jazýčkovité výčnělky. Pod hrdlem jsou rozeklané pupíky, umístěné proti sobě. Povrch je tmavošedý, drsný, nepravidelně rýhovaný směrem od hrdla ke dnu; v. 140 mm, dš. 80 mm, hš. 105 mm.

Asi polovina dvouuché amfory (celý profil), na povrchu tmavé a hlazené. Z hrany pod hrdlem jsou vytažena dvě protilehlá ouška, která končí asi v polovině výšky hrdla; v. 230 mm, v. hrdla 80 mm, dš. 72 mm?, max. š. oca 210 mm.

Posledních šest nádob pochází ode dna sektoru.

Konec sondy š. II zachytil v posledním metru délky a 2 m pod úrovní nynějšího povrchu značné prohloubení terénu věteřovského sídliště, jež tam dosáhlo 2 m hloubky. Dno tohoto prohloubení bylo tedy 4 m pod úrovní nynějšího povrchu. Prohloubení odtud pokračovalo pod sousední vinici (Flódrovu), kam je nebylo možno sledovat, a též na opačnou stranu do komorové sondy X. Prohloubení bylo vyplněno tmavým, humusovitým zásypem, v němž byly nalezeny:

Asi polovina kostěné brusle s menším bočním provrtem.

Vlnovitě profilovaný střep z hrdla amfory a homolovité závaží s horizontálním provrtem.

Torso soudkovitého hrnku s třemi nožkami na obvodě dna, tmavě zbarveného a na povrchu hlazeného; v. 51 mm, dš. 65 mm. hš. 74 mm.

Hl. 325 cm, 110 cm od horního konce sondy II:

Polovina amfory s ouškem pod hrdlem.

Hl. 250 cm, 60 cm od horního okraje sondy II:

Hrníček na drobných nožkách, na povrchu tmavě hlazený, který má ouško a tři pupíky pod okrajem; v. 67 mm, hš. 100 mm, dš. 100 mm.

Hrnek s rozevřeným okrajem, na němž jsou jazyčkovité výčnělky (zachov. dva). Nádobu je hrubší, bezuchá, na povrchu drsněná, šedá, uvnitř a na okraji tmavá, lesklá a pod okrajem má dva protilehlé rozeklané pupíky; v. 135 mm, dš. 125 mm, hš. 133 mm, max. š. = hš.; tab. V: 7.

S o n d a III - příkop; nález nad balvanem, trčícím ze dna příkopu;

Zlomek šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem, odděleným od nízkého spodku ostrým lomem.

P l o š n ý s e k t o r y (komorové sondy)

P l o š n ý s e k t o r I (plocha 4 m²), hl. 60 cm:

Zlomky tmavě leštěné nádoby zdobené dvojnásobnou klikatkou, umístěnou mezi dvojicemi paralelních rýh.

Zlomek amfory s vlnovitě (esovitě) profilovaným hrdlem.

P l o š n ý s e k t o r II - dno:

Torso soudkovitého hrnka.

P l o š n ý s e k t o r III, pl. 4 m², hl. 90 cm, rozhraní plošných sektorů I a III, asi 50 cm od stěny plošného sektoru III:

Neúplná lidská lebka ležící v části amfory a orientovaná temenem k JZ. Dno nádoby bylo pod lebku, u které stál kámen přitesaný do lichoběžníku, 32 cm vysoký, dole 40 cm široký, nahoře 30 cm široký, síla kamene 14-15 cm. (AR I, 1949, obr. 25c.)

Polovina amfory, v níž ležela lebka ženy, má odsazené hrdlo, na hraně mezi hrdlem a břichem charakteristický pupík, na povrchu je tmavá a hlazená; v. 310 mm, v. hrdla 100 mm.

P l o š n ý s e k t o r IV, hl. 90 cm:

Plochá kamenná sekerka.

Hl. 50 cm:

Zlomek misky s rozšířeným okrajem s jazykovitými výčnělky.

P l o š n ý s e k t o r VIII, pl. 4 m²:

Téměř celý hrníček na třech nožkách, s kalichovitě rozšířeným hrdlem odděleným od kónické spodní části hranou, na které jsou tři jazyčkovité výčnělky

(proti uchu a po jeho stranách). Drobné ouško je vytaženo z hrany a končí asi v polovině výšky hrdla. Povrch nádoby je vně leštěný, šedý; v. 83 mm, dš. 30 mm, hš. 60 mm, vu. 15 mm; PA obr. 14: 5.

Mělká kónická miska se zaobleným okrajem, na povrchu šedá, pod okrajem provrtaná; v. cca 25 mm, dš. 30 mm, hš. cca 80 mm; tab. IV: 18.

Plošný sektor X. Do tohoto sektoru zasahovalo prohloubení terénu sídliště věteřovského typu jako v sondě II.

Ve 4. m² u stěny sondy II:

Miniaturní, dobře zachovalá amfora s válcovitým hrdlem, snad dětská hračka; drsnější povrch je šedý; v. 35 mm, dš. 20 mm, hš. 23 mm, max. š. 40 mm.

Na dně prohloubení u Flodrovy vinice:

Zlomek misky zdobený soustavou trojúhelníků, jež jsou vyplněny vpichy. Pod trojúhelníčky běží těsně u dna nádoby dvě linie vpichů. Miska byla z dobrého materiálu, na povrchu tmavošedá, vně i uvnitř hlazená; v. 55 mm.

Dno prohloubení v plošném sektoru X:

Zlomek nádoby s tupým lomem na výdutí, zdobený pod hrdlem, které se nezachovalo, soustavou trojúhelníků, vyplněných vpichy s bílou náplní (zachov. šest), jež se střídají se svazečky trásní. Jde o zbytek amforky nebo džbánu vně i uvnitř tmavě zbarveného a vyhlazeného: v. spodku nádoby cca 60 mm; PA obr. 13: 8.

4. m², hl. 255 cm:

Zlomek misky s rovným, šikmo rýhovaným okrajem.

4. m², hl. 220 cm:

Hrubší bezuchý hrnek, na povrchu drsný, tmavošedě zbarvený, který má na rozevřeném okraji jazykovité výčnělky (pov. asi čtyři) a pod prohnutým hrdlem zachov. pupíček; v. 105 mm, dš. 55 mm, hš. 105 mm; tab. V: 5.

4. m², hl. 170 cm:

Parohový váleček, na jednom konci rovně přiříznutý.

Torso hrníčku s drobnými nožkami na obvodě dna.

Část stěny džbánu s uchem.

Drobná misečka s provrtanou stěnou na boku, pod okrajem na povrchu šedě zbarvená; v. 25 mm, hš. 80 mm.

Zlomek soudkovitého hrnku s nožkami na obvodu dna.

2. m², v hl. 2 m těsně vedle stěny plošného sektoru VIII:

Kostěná brusle s provrty na obou koncích (horizontální vpředu a vertikální vzadu), na spodní ploše silně ohlazená a uprostřed plochy prolomená; je z holenní kosti tura; d. 290 mm, ø otvoru 25 mm a 13 mm; tab. IX: 13 (PA obr. 16: 5). Společně s bruslí byl zlomek soudkovitého hrnku s drobnými nožkami na obvodu dna a nedaleko od ní bronzové šidélko.

4. m², 160-170 cm pod povrchem:

Zlomky šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem.

Součást koňského postroje z parohu s úzkým, obdélníkovým otvorem pro násadu, provrtaným dírkou; má vyhlazený povrch nažloutlé barvy; d. 105 mm, max. š. 30 mm; tab. IX: 7 (PA obr. 8: 3).

3. m², hl. 110 cm, 1 m od stěny sondy II:

Neporušené osudíčko kulovitého tvaru se zataženým okrajem, na povrchu hlazené, tmavé a nezdobené; v. 45 mm, dš. 47 mm, hš. 55 mm; tab. III: 7 (PA obr. 12: 3).

3. m², dno prohloubení u Flodrovy vinice:

Zlomek misky s rozšířeným okrajem (š. 14 mm), který je zdoben trojúhelníčky s vpichy, v nichž je bílá náplň; tab. IX: 11 (PA obr. 13: 5).

Ze zásypu prohloubení pocházejí také zlomky koleček, a to:

Torso černého, hlazeného, lesklého čtyřramenného kolečka, z něhož se zachovalo jedno rameno s polovinou otvoru ve středu kolečka; d. 35 mm, max. š. 23 mm; tab. III: 16 (PA obr. 8: 1).

Okrajový zlomek žlutého hl. zeného kolečka s částí ramena.

J á m a č. 1/48 byla zachycena při polních pracích na západním okraji nejvyšší části Cezav. Byla dvojkónického tvaru, avšak horní kužel byl nižší a širší a spodní vyšší a hlubší. Půdorys jámy byl kruhový, dno zaoblené. Jáma byla vyhloubena v pevném jílu a bylo v ní několik vrstev: a) pruh popelovité hlíny, b) černý jíl, c) pruh popela, 4) vrstva jílu. Zásyp jámy obsahoval ve vrchní vrstvě blíže neurčené kosti vodního ptactva a kosti bobra (Castor fiber), ve druhé vrstvě spodní čelist a j. kosti vepře (Sus scrofa), lastury rybníčních škeblí a ulit hlemýžďů. V ostatních vrstvách byly:

Dva kousky mazanice.

Šálek s esovitě profilovanou stěnou, na povrchu šedý a hlazený. Na lomu nade dnem v němž je důlek, má jazýčkovité výčnělky (proti uchu a po stranách, zachov. dva); ucho chybí; v. 60 mm, dš. 40 mm, š. na lomu 110 mm, s. okraje 2 mm; PÚ fil. fak. v Brně, i. č. 2341; tab. IV: 5.

Nízký soudkovitý hrnek na třech lalůčkovitých nožkách, na povrchu tmavý a hlazený; v. 65 mm, dš. 97 mm, hš. 110 mm, vu. 35 mm; PÚ fil. fak. v Brně, i. č. 2340; tab. V: 2.

Dva další zlomky soudkovitých hrnků s nožkami.

Horní část hrubšího hrnce s rozevřeným okrajem, pod nímž jsou tři dvojice pupíků. Povrch je tmavý, drsný a z okraje hrdla jsou vytaženy tři jazýčkovité výčnělky; š. hrdla 144 mm; PÚ fil. fak. v Brně, i. č. 2343; tab. IV: 3.

Další zlomky keramiky: část misky únětického tvaru, drobné csudíčko, část dvouuché amfory, kusy stěn ze zásobnic, 37 okrajových střepů.

Dvě celé pazourkové čepelky a dva zlomky, kostěné hladítko, kostěné šídlo, nedokončená parohová palice.

Jantarová perla hnědožlutě zbarvená; d. cca 33 mm, max. š. 20 mm.

Materiál v PÚ fil. fak. Brno, jantarová perla v MM Brno.

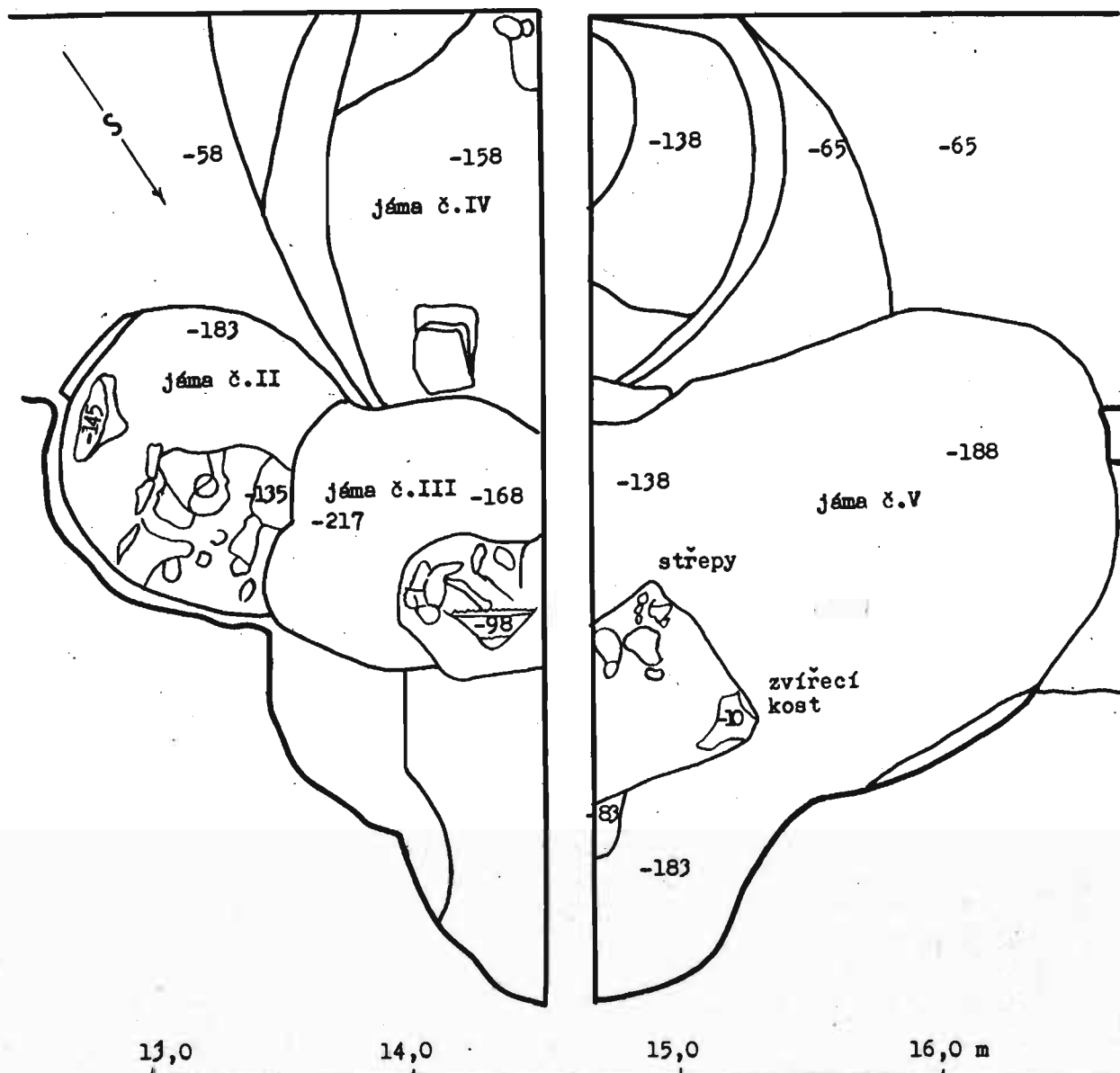
V ý z k u m v r. 1949 byl prováděn především na severním křídle návrší, na pozemku Blaženy Tukačové z Blučiny, p. č. 1074/3. Jeho účelem bylo zjistit v těch místech průběh opevnění. Proto byly položeny sondy č. VII-XI/49.

S o n d a č. VII zachytila jámy č. 1-4/49. Jámy č. 1 a 2 byly objeveny 20 cm pod ornicí. Zasahovaly jedna do druhé, byly však nestejně hluboké. Byly vyhloubeny ve spraši a zásyp měly humusovitý, tmavý, místy promíšený s popelem.

J á m a č. 1 byla 125 cm hl. a $\varnothing$ kruhového dna měřil 110 cm. U její západní stěny leželo kamení (litavské vápence), naskládané na sebe. Zásyp obsahoval čtyři střepy z velké nádoby, úlomek cedníku, kousek mazanice, zlomek zvířecí kosti a řadu dalších střípků. V hloubce 55 cm byl opracovaný pazourek s pilkovou retuší. Na dně jámy leželo kostěné šídlo, na hrotu silně ohlazené, a hojně říčních škeblí. Vedle kamení u stěny byl jelení paroh se stopami řezání a vedle výřez z parohu.

J á m a č. 2 měla nade dnem silně popelovitou vrstvu, v ní byly tu a tam střípky a nad ní humusovitý zásyp bez znatelného vrstvení. Mnoho bylo menších zlomků keramiky.

J á m a č. 3 měla stejný tvar jako předcházející, byla 160 cm hluboká a její kruhové dno mělo $\varnothing$ 120 cm. Bylo nerovné a ležely na něm menší kameny stejně

Obr. 2. Blučina - Cezavy.
Skupina jam objevených při výzkumu v r. 1949.

jako o něco výše při stěně. V tmavém humusovitém zásypu se tu a tam vyskytly střepy a též úlomek černě leštěné misky s rozšířeným okrajem, zdobeným paralelními rýhami, i hojně uhlíků.

J á m a č. 4 se k ústí úžila, byla 150 cm hluboká a $\varnothing$ kruhového dne měřil 130 cm. Na dně leželo několik kamenů. V zásypu byl kromě zlomků hrubších nádob kulatý přeslen s otvorem (na dně jámy).

S o n d a č. VIII/49

J á m a č. 5 v 15. a 16. m sondy byla vyhloubena v písčité zemi do hl. 185 cm. Kruhové dno mělo $\varnothing$ 210 cm. V humusovitém zásypu ležely dvě nádoby v původním uložení, a to velká amfora a hrncovitá nádoba, uložená o něco výše. Amfora ležela šikmo, hrdlem dolů. Na dně jámy nalezen šálek s kalichovitě rozevřeným hrdlem. Pod těmito nádobami byl zlomek další amfory s dvojkónickým břichem, které chybělo hrdlo, po němž zůstaly pouze zbytky a pod nimi jizvy po dvou protileh-

lých ouškách. Povrch byl hlazený, tmavě a hnědě zbarvený; v. torza cca 37 mm, dš. 20 mm, hš. 40 cm, max. š. 75 mm. V jámě byl ještě zlomek pazourka a úlomek bronzového šídla nebo jehlice (PA obr. 6: 2).

Rekonstruované nádoby z jámy:

Velká amfora s baňatým břichem a poměrně malým kulatým dnem. Hrdlo je odsazeno od břicha a mírně prohnuto. Pod ním jsou tři trojice plastických žebírek. Povrch nádoby je žlutě zbarvený, na hrdle tmavý; v. 410 mm, dš. 100 mm, hš. 200 mm, max. š. 310 mm, v. žebírek 40 mm; tab. III: 2 (PA obr. 12: 10).

Poměrně široký, mísovitý hrnec s polokulovitým břichem a plochým, kruhovým dnem. Nízké hrdlo je žlábkovitě prohnuto a na okraji rozevřeno. Nevelké ucho je vytaženo z hrany mezi hrdlem a břichem a končí pod hrdlem. Na téže hraně jsou na šesti místech pupíky buď ojedinělé, nebo ve dvojicích; vedle ucha je však trojice pupíků. Povrch nádoby je leštěný, tmavý, šedý nebo žlutý; v. 135 mm, dš. 90 mm, hš. 240 mm, vu. 35 mm.

Šálek s kalichovitě rozevřeným hrdlem, v jehož dně je kulatý důlek. Ucho je vytaženo z lomu nade dnem a končí na stěně pod okrajem; v. 50 mm, dš. 33 mm, hš. 85 mm, vu. 35 mm; tab. V: 3.

Amfora s baňatým břichem a válcovitým hrdlem, jež přechází vlnovitě ve výduť, od níž je odděleno jen měkkou hranou, pod kterou jsou tři trojice plastických žebírek. Povrch úhledné nádoby je hlazený, tmavý, šedý nebo hnědý; v. 245 mm, dš. 100 mm, hš. 185 mm, max. š. 300 mm; tab. III: 13 (PA obr. 8: 10).

Jámy č. 2, 3, 4 a 6 tvořily skupinu a navzájem spolu souvisely.

J á m a č. 2, vyhloubená v tvrdém slínu, se rozšiřovala směrem ke dnu, byla 183 cm hl. a $\varnothing$ kruhového dna měřil 110 cm. Poměrně světlý zásyp s vrstvami písku obsahoval zvířecí kosti, množství střepů, v hloubce 1 m bezuchý hrnec s prohnutým hrdlem a rozevřeným okrajem, pod nímž byly pupičky; hrnec byl odcizen ještě na nalezišti. V hloubce 145 cm byl odkryt vedle kamení shluk střepů z několika nádob, z nichž jedna byla větší. Pod střepy byly zvířecí kosti.

Malá kónická miska s okrouhlým dnem, která má hlazený, tmavý a hnědý povrch; v. 25 mm, dš. 47 mm, hš. 70 mm.

J á m a č. 3 měla nepravidelný, protáhlý tvar, byla 217 cm hluboká, měla max. š. 330 cm a nejmenší š. 160 cm. Její silně písčité zásyp (v sev. části nade dnem téměř zcela) obsahoval ojedinělé kameny a 45 cm nade dnem spodek větší nádoby obrácený dnem vzhůru, u kterého ležela zvířecí kost.

Ze střepů v jámě nalezených bylo možno rekonstruovat tenkostěnný, soudkovitý hrnec s třemi nožkami na obvodu dna, vně pečlivě vyhlazený, šedě až tmavošedě zbarvený (vně i uvnitř); v. 80 mm, dš. 100 mm, hš. 125 mm, vu. 35 mm.

Soudkovitý hrnec s nožkami na obvodu dna (zachov. dvě), rovněž tenkostěnný. Pod okrajem zachován pupík, ucho je ulomeno, povrch hlazený, tmavošedý; v. 55 mm, hš. 76 mm.

J á m a č. 4 měla kruhové dno o $\varnothing$ 240 cm a nestejnou hloubku, max. 160 cm. Souvisela přímo s jámou č. 3 a zásyp byl u obou stejný. Obsahoval rozptýlené střepy keramiky, ojedinělé kameny a zvířecí kosti.

J á m a č. 5 měla rovněž kruhové dno ($\varnothing$ 150 cm), ale k jihu se poněkud protahovala a její dno stoupalo takřka schodovitě z hloubky 148–150 cm na 90 cm. Tmavošedý zásyp, v němž byly patrné asi tři málo výrazné odstíny zvrstvení, obsahoval střepový materiál, ojedinělé zvířecí kosti a zlomek opáleného hliněného kadlubu k odlévání sekerek, jenž ležel pod povrchem jámy.

J á m a č. 6 byla malá, 112 cm hluboká; delší osa elipsovitého dna měřila 150 cm. Tmavý humusovitý zásyp poskytl jen zlomky keramiky. Pod povrchem byly však též střepy z velatických nádob.

V ý z k u m n é p l o c h y, jimiž byla rozšířena sonda č. VIII/49

Na dně IV. sektoru sondy č. VIII v hl. 110-120 cm pod povrchem se objevila kompaktní plocha drobnějšího kamení. Podle posudku prof. J. P e l í š k a šlo hlavně o litavské vápence s menší příměsí diabasu, spodně devonských slepenců a granititů. Nahromadělna kamenů byla nepochybně umělá, ale její účel nebyl jasný. Pod kamením byl již sterilní slín (podloží). Snaha objasnit účel této vrstvy kamení vedla k tomu, že sonda VIII byla v těch místech rozšířena jižním směrem o plochu přibl. 17 m².

P l o c h a A. V hloubce 30 cm pod povrchem v pravém rohu plochy byl shluk mazanice a trsy zuhelnatělého prosa. Přibližně na témže místě byly 70-90 cm pod povrchem zjištěny menší plochy mazanice a udusaná země (podlaha). Nedaleko byl větší kámen. Udusaná země se objevila též v dolní části plochy, v jejím levém rohu, v sousedství sondy č. VIII. Na této ploše byla menší hromádka do červena vypálené mazanice a nad ní tři kameny. Při odstraňování mazanice bylo nalezeno přesně v rohu plochy torso typického soudkovitého hrnku s drobnými výčnělky na obvodu dna: Šlo tedy zřejmě o podlahu chaty věteřovského typu v hloubce 85-90 cm pod nynějším povrchem. Plocha drobného kamení, objevená na dně IV. sektoru sondy č. VIII, nepokračovala dále na plochu A, zřejmě však souvisela s chatou. V levém rohu plochy bylo zjištěno zahloubení, jehož dno v hloubce 165 cm zasahovalo do podložního téglu. V zásypu byly zlomky věteřovské keramiky.

P l o c h a B byla oddělená od plochy A pouze blokem 20 cm širokým. Při zahloubení byly nalezeny nejprve ojedinělé kameny a skupiny kamenů. Společně s nimi ležely někdy zlomky mazanice, uhlíky a porůznu též zlomky velatické keramiky a zvířecí kosti (tur). Na levém (severním) profilu tohoto plošného sektoru byl zjištěn prudký schod až 1 m hluboký.

S o n d a č. VI/49 byla položena jako kontrolní na pozemku L. Šupky, kde byl prováděn výzkum v r. 1948. Výsledek zcela potvrdil zjištění z r. 1948. Na obou profilech pod kamením ukázala dobře znatelné sedimentační vrstvy příkopu, jichž bylo asi 15, průměrně 4 cm silných (viz T i h e l k a K., Cezavy u Blučiny, Brno 1957, obr. 4a, 4b).

Na dně příkopu byla menší amforka s polokulovitým břichem, od kterého je odsazeno prohnuté hrdlo (v. 40 mm), pod nímž je okrouhlý pupík. Amforka je vně tmavošedá, hlazená; v. 90 mm, dš. 45 mm, hš. 70 mm; tab. V: 15 (PA obr. 8: 4).

Ode dna příkopu je též zbytek vysoké amfory s vlnovitě profilovaným hrdlem, na povrchu hlazené, světlo- a tmavošedé až tmavé. Na hraně oddělující hrdlo od štíhlého, mírně vyklenutého břicha byly mezi uchy dva protilehlé pupíčky; v. 290 mm, dš. 105 mm, hš. ?, max. š. 220 mm, vu. 40 mm; tab. III: 15.

V ý z k u m v r. 1950 byl proveden na parcele Al. Srnce z Blučiny (č. 1068) na východním svahu Cezav těsně pod jejich vrcholem na ploše 22 x 20 m (440 m²). Soustředil se především na pohřby velatické kultury v opevňovacím příkopu, zasutém kameny z rozbořeného valu. Nálezů ze sídliště věteřovského typu ve spodní části příkopu bylo poměrně málo.

P l o š n ý s e k t o r I:

Asi polovice vně i uvnitř leštěné tmavé misky poměrně silných stěn (7 mm) s rovným okrajem, který je rozšířen v lalůčkovité výčnělky (zachov. dva). Stěna je vyklenuta navenek; v. 60 mm, dš. cca 80 mm, hš. 192 mm.

Černá, vně i uvnitř leštěná miska s širokým, plochým okrajem, na němž jsou menší jazýčkovité výčnělky. Na obvodě poměrně malého dna má tři vyšší růžkovité nožky. Stěna je mírně vyklenuta navenek, okraj hrdla poněkud přečnívá a sklání se mírně navenek; v. 45 mm, dš. 55 mm, hš. 142 mm, š. okr. 10 mm, v. nožek cca 12 mm; tab. III: 5 (PA obr. 8: 8).

Dva zlomky menšího soudkovitého hrnku se dvěma lalůčkovitými nožkami (zachov.) na obvodě dna. Z ucha na stěně se zachovaly jen pahýly. Povrch nádoby je leštěný, tmavý, většinou však eprýskaný; v. 43 mm.

R o z h r a n í p l o š n ý c h s e k t o r ů II a III:

Střep z tmavé leštěné misky s plochým okrajem a neúplnou nožkou na obvodu dna.

P l o š n ý s e k t o r II:

Torso soudkovitého hrnku s třemi lalůčkovitými nožkami na obvodu dna; byl z dobrého materiálu. Pod okrajem zachován pupík. Povrch tmavý, hlazený; v. 78 mm, dš. 102 mm, hš. 115 mm, vu. 35 mm; tab. IV: 9.

P l o š n ý s e k t o r V (okraj příkopu pod kameny):

Amfora s rovným hrdlem, odsazeným od břicha, jež má mírně navenek vyklenutou stěnu. Nádobka nemá ouška ani pupíky. Odsazené dno se mírně prohýbá dovnitř. Povrch je šedý, hlazený; v. 85 mm, dš. 43 mm, hš. 65 mm, max. š. 72 mm; tab. V: 13.

P l o š n ý s e k t o r VII (severovýchodní roh východně od příkopu):

Kotlovitá jáma č. 3/50; kruhové dno o $\varnothing$ 140 cm bylo 2 m pod nynějším povrchem; hl. jámy 60 cm. Humusovitý tmavý zásyp obsahoval:

Zlomky světlolžlutého hrnku zdobené horizontálními pásy rytých klikatek (byly nejméně čtyři), ohraničenými rytými liniemi. Okraj nádoby byl poněkud zaoblen a rozevřen, povrch hlazený; tab. IX: 21.

Hlazený, šedý zlomek většího hrnce nebo amfory s hrdlem odsazeným od břicha, na němž je těsně pod hrdlem třásňová výzdoba, tj. tři horizontální linie, na kterých "visí" trojice třásní, v níž je pupík; tab. VIII: 14.

Nádobka téměř válcovitého tvaru, hrubě vypracovaná, šedá, která má stěnu jen mírně vyklenutou navenek; v. cca 43 mm, dš. 55 mm, hš. 55 mm, s. stěny 5-6 mm.

Dva kotoučky vykroužené ze střepů, které mají uprostřed otvory, a zlomek dalšího.

Asi třetina zcela drobné nádoby, snad dětské hračky, nerovného povrchu, tmavé, na okraji zaoblené.

Hrdlo a horní část břicha z větší amfory. Hrdlo je prohnuté a odsazené od břicha hranou, na které jsou zachované pupíky. Povrch nádoby je hlazený, šedý; v. hrdla cca 145 mm; tab. IV: 2.

Rohovcový nástroj, zesílený uprostřed, s výraznou pilkovou retuší, d. cca 72 mm; ústěp dalšího.

Kostěné hladítko a hrubé šidélko.

Hliněný předmět člunkovitého tvaru s otvorem uprostřed, tmavého povrchu, hlazený; d. 60 mm, max. š. 20 mm, $\varnothing$ otvoru 6 mm; závěsek nebo závažíčko?; Pa obr. 13: 4.

Psí zub, množství lastur říční škeble, drobné kousky zuhelnatělého dřeva.

Zlomky keramiky zejména z misek únětického typu (pod okrajem úzký žlábek, přerušovaný pupíčky).

Kotlovitá jáma č. 4/50 nalezená o 1 m dále těsně u východní stěny ploš. sektoru VII. Měla nerovné dno, jež se prohlubovalo směrem do středu. Na obvodě

dna byly menší kameny. Hl. jámy 70 cm, $\varnothing$ kruhového dna 180 cm. Dno jámy bylo cca 2 m pod úrovní nynějšího povrchu.

V humusovitém zásypu jámy bez znatelného zvrstvení byly střepy s uchy, zdobené třásňovým ornamentem, hojné zlomky hrubších nádob, roztráštěné zvířecí kosti, kusy vypálené mazanice s otisky prutů a lastury říčních škeblí. Nad jámou ležel jediný kámen (pískovec) hranolovitého tvaru.

V ý z k u m v r. 1951 byl prováděn na sousední parcele rolníka Mátla z Blučiny; opět se soustředil hlavně na pohřby velatické kultury.

S o n d a I, úsek VII-X:

Šest střepů z nádoby žluté a hnědé barvy, jejíž povrch byl pokryt malými kuželovitými pupíky.

P l o š n ý s e k t o r II:

Na dně příkopu pod kameny zbytky zuhelnatělého dřeva (d. 22 cm, síla cca 1,5 cm), které leželo šikmo ve směru SZ-JV. Pod ním byly zlomky keramiky a zvířecí žebro.

Ze střepů byl rekonstruován větší hrnec soudkovitého tvaru bez nožek na obvodu dna. Poměrně velké ucho (š. asi 40 mm) je nasazeno níže pod rovným okrajem. Ve výši horního konce ucha jsou tři pupíky. Povrch nádoby je tmavošedý až hnědý, vně i uvnitř leštěný; v. 145 mm, dš. 145 mm, hš. 185 mm, vu. 50 mm, šu. 30 mm; PA obr. 36: 6.

S e k t o r IV (dno příkopu):

Zlomek misky s plochým okrajem zdobeným příčnými, rovnoběžnými rýhami; tab. VIII: 15.

S o n d a III (spodek příkopu):

Okrajový, jemně hlazený střep z nádoby a kus mazanice s otisky prutů v hl. 220 cm.

V ý z k u m v r. 1952. Pokračovalo se v průzkumu spodní části a dna příkopu na celé jeho délce, tj. v úsecích otevřených v letech 1950 a 1951, kde byly památky věteřovského typu hojnější.

R o z h r a n í m e z i p l o š n ý m i s e k t o r y I a II n a ú s e k u z r. 1950 (dále jen sektor I-II/50 a pod.) hl. 150 cm:

Spodek tmavého lesklého šálku s třemi jazyčkovitými výčnělky na lomu mezi dnem a hrdlem. Ve dně je mělký, přesně ohraničený důlek, max. š. 107 mm; zachov. část ucha; tab. IV: 7.

Zlomek misky zdobené na plochém okraji trojúhelníčky, vyplněnými vpichy; tab. IX: 16.

S e k t o r II/50 (dno příkopu):

Zlomek kuželovitého, hliněného, špatně vypáleného závažíčka, přes jehož vrchol je vedena rýha.

Úlomek tmavého hlazeného soudkovitého hrnku s lalůčkovitou nožkou na obvodu dna.

Zlomek stěny menší tmavošedé misky s rozšířeným okrajem (š. 4 mm), zdobeným trojicemi příčných rýh (zachov. jedna).

Zesílený ohnutý okraj velké, tmavé nádoby.

S e k t o r II-III/50 (část příkopu pod kameny):

Plochý hliněný, světle vypálený kotouček o $\varnothing$ 35 mm, uprostřed poněkud vyhloubený a na hraně zaoblený.

Opracovaný paroh; PA obr. 13: 3.

S e k t o r II-III, VII-VIII/50:

Dvě kostěná ostrá šidélka. Jedno je tenké, jemně vypracované.

S e k t o r III/50 (dno příkopu):

Zlomek hlazené tmavé misky s plochým okrajem (š. 5 mm) a růžkovitou nožkou na obvodu dna.

S e k t o r II-VI/50 (spodní část příkopu):

Koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem, které je odsazeno od kónického spodku. Na lomu mezi hrdlem a dnem jsou tři pupíčky (proti uchu a po stranách) a ve dně důlek; v. 50 mm, dš. 28 mm, hš. 60 mm; tab. III: 4.

Hrubší, neuměle vypracovaný vyšší hrnek s okrajem jen málo rozevřeným, plochým. Povrch je vně šedožlutý. Ucho je umístěno v horní polovině nádoby pod okrajem; v. 90 mm, dš. 60 mm, hš. 80 mm; tab. V: 11.

Zlomek stěny šálečku s kalichovitě rozevřeným hrdlem, tvrdě vypálený, hnědý, na povrchu vyhlazený. Ucho počíná na lomu mezi hrdlem a dnem a končí asi v polovině výšky stěny; v. hrdla 34 mm, vu. 22 mm.

Zlomky dna světložlutého, dobře hlazeného soudkovitého hrnku s větší lalůčkovitou nožkou (u boku příkopu nade dnem).

Kamenná palička tvaru válečku s mírně prohnutou stěnou uprostřed délky (50 mm); š. 45 mm.

Společně s paličkou byla nalezena část pokličky a kostěné brusle (?). Poklička má tvar mělké misky na spodku oblé, na dně je nepravidelné velké ucho. Okraj je otlučen. Povrch byl hlazený, hnědý, ø nejméně 120 mm.

Zlomek zvířecího hnátu s horizontálním provrtem. Jeho druhá polovina má malý příčný otvor (brusle ?).

Zlomek amfory s odsazeným, prohnutým hrdlem, vypracované z velmi dobrého, tvrdého materiálu. Nádoba byla žlutě zbarvena a na břichu zdobena trojúhelníčky, vyplněnými vpichy (zachov. pět). Trojúhelníčky tvoří souvislou soustavu, nýbrž jsou v určitých vzdálenostech od sebe. (U stěny ve spodní části příkopu.)

Zlomky amfor a misek, zdobených trojúhelníčky, vyplněnými vpichy, svazky příčných rýh na okraji, linií vpichů a pod ní vpichy sestavenými do trojúhelníků, i příčnými rýhami na lomu.

Zlomek nádoby s hrdlem odsazeným od baňatého břicha, na němž jsou plastická žebírka, pod okrajem obloukovitě rozšířená a navzájem spojená. Nádoba byla z dobrého materiálu, tmavá, na povrchu hlazená.

Dvě kuželovitá závažíčka vypálená z hlíny, středem svisle provrtaná, se základnami hluboce prohnutými dovnitř. Jedno má též mírně prohnutou stěnu; v. 33 mm a 32 mm, dš. 20 mm a 25 mm.

Střep z misečky s plochým okrajem, rozšířeným na jednom místě v lalůček, pod nímž jsou ve stěně dva provrty nedaleko od sebe. Povrch hlazený, tmavošedý.

Střep s lištou se sedmi svislými, rovnoběžnými, hlubokými záseky.

Torso hrnku s prohnutým rozevřeným hrdlem, odsazeným od baňatého břicha, jehož spodek chybí. Ucho je pod hrdlem, kde je nádoba zdobena soustavou 12 nepřesně vyrytých trojúhelníků, někdy vlastně laloků, vyplněných vpichy, a mimo to třemi trojicemi pupíků (přibl. proti uchu a po stranách), umístěných na vřechu myšleného rovnostranného trojúhelníka; v. hrdla 33 mm, hš. cca 12 mm, max. š. 155 mm, vu. cca 35 mm; tab. IV: 8 (PA obr. 13: 10,).

Kostěné šidélko, pěkně zašpičatělé; d. 70 mm; tab. IX: 4.

S e k t o r IV/50 (dno příkopu):

Zlomek dna nádoby s nožkou podobnou prohnutému růžku.

Zlomek misky s rozšířeným okrajem (š. 10 mm), zdobeným hlubokými příčnými rýhami.

S e k t o r IV-VII/50 (příkop vespodu):

Polovina hluboké misky (profil) únětického typu se žlábkovitě prohnutým hrdlem, pod kterým byly asi čtyři pupíky. Stěna vyklenutá navenek se souměrně zužuje k poměrně malému dnu. Vnější nádobí je drsnější, vnitřek hlazený. Nádobka je z dobrého materiálu; v. 88 mm, hš. cca 75 mm; tab. VIII: 10.

S e k t o r IV-VIII/50 (bok spodní části příkopu):

Zlomek kuželovitého závaží s kolmým provrtem, na povrchu hlazený, šedý.

Torso amfory s baňatým břichem, které se ke dnu souměrně zužuje. Hrdlo je jen mírně prohnuté (v. 115 mm), odsazení od břicha není dobře patrné, na rozhraní břicha a hrdla jsou dva zachov. pupíčky. Povrch vně i uvnitř nádoby hlazený, šedý.

Zlomky tří ostrých kostěných šidélek.

S e k t o r VI-VII/50 (spodek příkopu):

Zlomek tmavého leštěného soudkovitého hrnku se zachovalou lalůčkovitou nožkou na obvodu dna. Ucho má nahoře žlábek; v. 85 mm.

S o n d a č. II/51 (vedle cesty na vrchol Cezav):

Zlomky misek s rozšířeným okrajem (3), zdobené příčnými rovnoběžnými rýhami.

Hrubší hrnec s vyklenutou stěnou a rozevřeným hrdlem, na povrchu svisle brázděný prsty. Pod hrdlem je zachován pupík; v. 107 mm, dš. 66 mm, max. š. 106 mm.

S e k t o r III/51 (dno příkopu):

Hliněný kuželík (závažíčko?) s vertikálním provrtem středem a polovice bochníčkovitého kotoučku s otvorem uprostřed.

Zlomek tenkostěnné amfory s prohnutým hrdlem, odsazeným od baňatého břicha. Zachov. ucho vychází z hrany na rozhraní mezi břichem a hrdlem a končí na stěně hrdla. Povrch nádoby je šedý; v. hrdla 47 mm, s. stěny na okraji 2-3 mm.

D n o p ř í k o p u u p r o s t ř e d j i ž n í h o ú s e k u :

Psí lebka (ČMM XXXVII, 1952, řada spol., 279, obr. 3).

Větší zlomek hliněného závaží kuželovitého tvaru s částí příčného otvoru.

Poškozený nástroj z parohu s obdélníkovým otvorem (35 mm x 21 mm); PA obr. 12: 9.

Kopáč z parohu s okrouhlým otvorem o $\varnothing$ 25 mm, d. 145 mm, max. š. na hlavici 75 mm; tab. IX: 1 (PA obr. 12: 12).

Džbáněček s odsazeným, na okraji olámaným hrdlem s pupíkem proti uchu, jež však chybí.

Kostěná, na čtyři kusy rozštípená rukojeť a jiná plochá rukojeť z parohu.

Ojedinelé kousky mazanice, část mohutného parohu, kousky pazourku, zlomek bronzů a poněkud výše v zásypu část tuří hlavy.

Na rozhraní věteřovského a velatického horizontu v hlíně mezi balvany ležela bronzová sekerka typu starších českých sekerek se schůdkem, lesklá, tmavozeleně patinovaná, d. 115 mm; tab. IX: 3 (PA obr. 8: 11).

Ze zásypu šedé a šedožluté hlíny pod kameny v příkopu pochází zlomek tmavé, leštěné nádoby ode dna (kousek stěny a dna), zdobený šikmými, rovnoběžnými rýhami a liniemi vpichů, jež tvoří pravoúhlé trojúhelníky; tab. IX: 20.

K u l t u r n í v r s t v a I/52 - Tukačova parcela na sev. křídle nejhořejší části Cezav asi 25 m od příkopu, otevřeného na jejich východním svahu.

Silně popelem promíšená, rozlehlá a až 1 m hluboká kulturní vrstva zachycená pluhem a pak prozkoumaná na ploše 16 m². Velatický a věteřovský střeptavý materiál

v ní byl pomíchán. Prohlubovala se ve dvě jámy přibližně hruškovitého tvaru, které byly od sebe vzdáleny jen 60 cm. Z této vrstvy je:

Baňatý hrníček s prohnutým a rozevřeným hrdlem, na povrchu drsný, šedě zbarvený; v. 75 mm, dš. 50 mm, hš. 80 mm, max. š. asi 80 mm; tab. V: 8.

Hliněný kuželík (závažíčko?) s vertikálním, úzkým provrtem, d. cca 20 mm; tab. IX: 9.

Dva tlustostěnné kotoučky vybroušené ze střepů.

Dva úštěpy rohovce a několik kostěných nástrojů, zejména 5 ostrých šidel; pěkně přiříznuté kostěné dlátko.

Zlomky z cedníku s dírkami ve dně a část náustku z vykuřovadla. Všechny jsou tmavošedé a vyhlazené.

Malá, nízká a hrubě vyrobená misečka s rozevřeným okrajem, vně šedožlutá a drsnější, uvnitř vyhlazená; v. 23 mm, dš. 33 mm, hš. 55 mm; tab. VI: 5.

Obě jámy byly vyryty ve sprašové hlíně a jejich dna zasahovala do drobného písku.

J á m a č. 1/52 byla 90 cm hl. a $\varnothing$ jejího kruhového dna, ležícího asi 2 m pod nynějším povrchem, měřil 140 cm. V zásypu nalezeny střípky z tmavých, hlazených misek s rozšířeným okrajem zdobeným příčnými, rovnoběžnými rýhami; tab. IX: 12, 17-19, zlomky ze soudkovitých hrnků s nožkami na obvodu dna a též z cedníků.

J á m a č. 2/52 byla 130 cm hl. a její kruhové dno, ležící 240 cm pod nynějším povrchem, mělo $\varnothing$ 210 cm. Na dně této jámy do výšky asi 35 cm ležela vrstva ztrouchnivělého dřeva, vyplňující celý její spodek. Struktura dřeva byla dobře patrna na četných zlomcích. V nestejnorodém zásypu této jámy byl zlomek hluboké hliněné naběračky (lžíce), na povrchu hnědé, hlazené, která měla ulomené držadlo: d. 42 mm, š. 41 mm, hl. 20 mm; tab. IX: 6. Tamtéž byl i tmavý, lesklý zlomek z nádoby, jež měla prohnuté hrdlo zdobené horizontálními rytými liniemi, ohraničenými pásy trojúhelníků, vyplněných vpichy, a střepy z dokonale vypracovaných, leštěných amfor.

Nedaleko těchto jam na témže pozemku byla při kácení meruňky rozrušena další j á m a č. 3/52. Byla pod kulturní vrstvou, v níž byly střepy z velatické keramiky (osudí) pomíchány s věteřovskými. Z jámy jsou drobné střípky, zdobené soustavou trojúhelníků, vyplněných vpichy, ve kterých se dobře zachovala bílá náplň. Zvláštní výzdobu měl zlomek nádoby se zachovalou částí okrouhlého dna a kolmé stěny, na povrchu tmavošedý a hlazený. Ornament byl sestaven z horizontálních i vertikálních linií vpichů, souvislých i přerušovaných rýh a klikatek.

V ý z k u m v r. 1954 - mezi silnicí ze Židlochovic do Blučiny a u dolní hrází, vedl B. N o v o t n ý z AÚ ČSAV, pob. v Brně.

S o n d o u č. II/54 byla zachycena j á m a č. 1/54, která se směrem ke dnu rozšiřovala; hl. 116 cm, $\varnothing$ kruhového dna 165 cm. Obsahovala 22 cm silnou vrstvu humusu, pak 40 cm mocnou vrstvu hnědé hlíny a vespod se zamlubovala ještě 55 cm do podložní sprašové žlutky. Směrem ke dnu přibývalo stále více popelovité, sypké hlíny promíšené s uhlíky. V zásypu jámy bylo množství střepů z nádob rozličné velikosti a tvarů. Mimoto byla nalezena přibližně uprostřed jámy malá bronzová kulička o $\varnothing$ 2 mm, pokrytá patinou a o 10 cm níže patinovaný bronzový předmět kruhového tvaru se stopou lomu (hlavice jehlice?). Na dně jámy bylo kromě roztroušených střepů a zvířecích kostí na 300 škeblí a kousky vypálené hlíny. U východního okraje v hl. 100 cm ležela velká rozsedlá nádoba, u severního okraje další větší rozsedlá nádoba a poblíž na dvou kamenech malá nádobka, rovněž ve

střepech. Kromě toho byla v této jámě dvě kostěná šídla s ostrým hrotem (d. 50 a 60 mm) a rohovecová pilečka s výrazným zoubkováním.

Ze střepů bylo možno v laboratoři rekonstruovat:

Amforu s vysokým hrdlem, prohnutým dovnitř, odsazeným od nižšího, ke dnu vlnovitě se zužujícího břicha. Na hraně mezi břichem a hrdlem byly původně asi čtyři drobné pupíčky. Povrch nádoby je leštěný a šedě zbarvený; v. 270 mm, dš. 103 mm, hš. 217 mm, max. š. 360 mm; tab. IV: 14 (PA obr. 12: 8).

Džbáněk s vyšším, dovnitř prohnutým, od břicha odsazeným hrdlem, které má navenek vyklenutou stěnu. Ucho vychází z hrany mezi břichem a hrdlem a končí v polovině v. hrdla. Proti uchu na hraně je pupík. Povrch je tmavošedý a hlazený; v. 165 mm, dš. 85 mm, hš. 168 mm; max. $\varnothing$ 153 mm; tab. III: 1 (PA obr. 8: 6).

S o n d á ž v r. 1955 na pozemcích na západním svahu Cezav mezi dolní a střední hrází prokázala, že i v těch místech lze počítat s pozůstatky sídlišť z doby bronzové. Kromě střepového materiálu byla nalezena též bronzová jehlice s hladkou kulovitou, šikmo provrtanou hlavicí a se šavleovitě zahnutou špicí.

V ý z k u m v r. 1956 byl prováděn opět mezi silnicí ze Židlochovic do Blučiny a spodní hrází na západním svahu Cezav. Kromě jam kultury s moravskou malovanou keramikou byly zachyceny také jámy kultury únětické.

S o n d a IV/56 na pozemku K. Zajíce z Blučiny, parc. č. 925:

J á m a č. 4/56 tvaru komolého kužele, hl. 140 cm, o $\varnothing$ kruhového dna 200 cm, byla vyhloubena ve spraši. Na dně byly 3 kameny, kolem nich ležely kousky maza-nice, zlomky nádob a popel. Zásyp jámy obsahoval úlomky nádob, zvířecí kosti a lastury říčních škeblí.

Rekonstruované nádoby:

Větší vysoká mísa s nízkým, prohnutým a rozevřeným hrdlem, odděleným od spodku hranou, na níž byly původně čtyři protilehlé pupíky. Stěna mísy je vysoká, kónická a dno poměrně malé, odsazené. Povrch nádoby je drsněný, šedý, jen na hrdle hlazený a tmavý, v. 272 mm, dš. 120 mm, hš. 400; tab. III: 10.

Amfora se dvěma protilehlými uchy na hrdle, jehož okraj chybí. Hrdlo je mírně odsazeno od baňatého břicha, jež má mírný, tupý lom. Mezi uchy je pupík (druhý se nezachoval). Povrch je hlazený, tmavý; v. ? (více než 160 mm), dš. 80 mm, hš. ?, max. š. 170 mm; tab. III: 3.

S o n d a V, pozemek J. Tomka, parc. č. 924; spojené jámy č. 7/56 a 8/56:

J á m a č. 7/56 byla 96-110 cm hluboká, $\varnothing$ kruhového dna měřil 170 cm. Rovněž j á m a č. 8/56 měla kruhové dno o $\varnothing$ asi 200 cm, byla však max. pouze 75 cm hl. Obě jámy byly vyhloubeny ve spraši.

Ze střepů v jámě č. 7 byly rekonstruovány dvě nádoby:

Únětický hrnek s prohnutým a rozevřeným hrdlem, odsazeným od baňatého břicha. Na hraně mezi hrdlem a břichem jsou tři pupíky (proti uchu a po stranách). Povrch hrnku je vně i uvnitř hlazený, tmavošedý; v. 120 mm, dš. 75 mm, hš. 143 mm, max. š. 150 mm; tab. V: 17.

Únětický džbáněk s prohnutým hrdlem, odsazeným od protáhlého břicha, které má menší odsazené dno. Ucho je vespod hrdla, na hraně proti němu je pupík a další dva jsou po stranách. Povrch je šedý, špatně hlazený; v. 103 mm, dš. 55 mm, hš. 72 mm, max. š. 90 mm; tab. V: 12.

J á m a č. 11/56:

Typický únětický koflík (klasický) s lomem a uchem nad nízkým dnem, na povrchu žlutě zbarvený a hlazený; v. 100 mm, dš. 55 mm, hš. 115 mm, max. š. 125 mm.

Zásyp této jámy obsahoval též přes 200 lastur říční škeble.

J á m a č. 12/56:

Hrubý bezuchý hrnec s rozevřeným hrdlem, pod nímž jsou čtyři pupíky. Povrch hrnce je žlutošedě zbarvený, drsněný, uvnitř však tmavý a hlazený; v. 255 mm, dš. 120 mm, hš. 262 mm; tab. VIII: 1.

Zbytek dalšího hrnce, jehož stěna byla hrubě brázděna od okraje prohnutého hrdla směrem ke dnu, jež se nezáchovalo. Povrch nádoby je žlutošedý, drsný, uvnitř tmavý, hlazený; v. asi 280-300 mm, hš. 280 mm; tab. VIII: 2.

Neúplná únětická zásobnička s prohnutým, na okraji vyhlazeným hrdlem, které je odděleno od břicha dvěma rovnoběžnými rýhami, přes které se klene zachov. slepé ouško. Drsněné břicho je světloušedé barvy, kdežto hrdlo je šedé, hlazené; tab. IV: 4.

V ý z k u m r. 1957 byl proveden AÚ ČSAV, pob. v Brně (ved. K. T i h e l k a) na západním svahu Cezav pod střední hrází na polní parcele č. 1022, patřící V. Švandovi z Blučiny. Ve čtyřech výzkumných sektorech bylo zachyceno celkem 10 jam, které byly nesterjné velké. Všechny měly podobu komolého kužele.

J á m a č. 1/57 byla rozrušena majitelem pozemku při rigolování na vinohrad. Materiál však byl zachráněn. Nález:

Zásobnice s prohnutým hrdlem, odsazeným od baňatého břicha, jež se zužuje k poměrně malému, kulatému dnu. Na hraně mezi hrdlem a břichem jsou čtyři horizontální skupiny šesti hlubokých vpichů, stejně od sebe vzdálených. Povrch nádoby je šedý a šedožlutý, uvnitř tmavý, hlazený; v. 500 mm, dš. 147 mm, hš. 365 mm, max. š. 472 mm; tab. V: 20 (PA obr. 8: 9).

Zlomky amfor s odsazenými hrdly, žlutošedé i tmavé.

Bañatý hrnek s uchem vytaženým z okraje, na povrchu šedý, hlazený, drsného povrchu; v. 90 mm, dš. 67 mm, hš. 85 mm, max. š. 90 mm, vu. 37 mm; i. č. 55-206/57; tab. VI: 15.

Asi 70 zlomků hrubší, hnědožluté nádoby s prohnutým hrdlem, mezi nimi též střep ode dna.

Větší amfora s poměrně nízkým válcovitým hrdlem, odsazeným od baňatého břicha. Na hraně mezi břichem a hrdlem jsou tři jazyčkovité výčnělky. Povrch břicha je drsnější, tmavošedý a žlutý. Hrdlo nádoby je tmavošedé, místy hnědé a hlazené; v. 394 mm, dš. 130 mm, hš. 215 mm, max. š. 330 mm; tab. IV: 15.

Větší část baňatého břicha amfory, která měla kulaté dno a odsazené hrdlo, z něhož zbyl jen kousek. Povrch nádoby je tmavý, hlazený, v. břicha ode dna k hrdlu oca 150 mm.

Část hrubšího hrnce s rozevřeným okrajem, jehož povrch je hnědožlutý, uvnitř nádoby tmavý a hlazený; hš. 275 mm, v. 400-450 mm.

Plustostěnný okrajový střep z prohnutého hrdla zásobnice (síla stěny na okraji 15 mm), která byla na povrchu hlazená, žlutočerveně zbarvená, uvnitř hlazená a tmavá. Nádobu byla zřejmě značně veliká (Ø hrdla oca 450 mm).

Část stěny soudkovitého hrnku s větší lalůčkovitou nožkou na obvodu dna. Pod okrajem hrdla se zachoval pupík. Povrch nádoby je tmavý, hlazený, v. stěny 82 mm.

Část soudkovitého hrnku s uchem a částí nožky na obvodu dna. Povrch je hlazený, šedý vně i uvnitř; v. oca 70 mm, hš. oca 140 mm, vu. 38 mm.

Okrajový střep z hrubšího hrnce s prohnutým hrdlem a ohrnutým okrajem, na kterém byly jazyčkovité výčnělky (zachov. jeden). Pod hrdlem je dvojitý pupík. Povrch nádoby je drsný, šedožlutý, uvnitř tmavošedý a místy žlutý, leštěný; hš. oca 220 mm.

Zlomky stěn z hrdel větších amfor tmavého, tmavošedého i hnědého povrchu. Část stěny menšího hrubšího hrnku s ohnutým okrajem nerovného povrchu, šedě a šedožlutě zbarveného, uvnitř tmavého, hlazeného.

Stěna šálku s vlnovitě profilovaným hrdlem a s lomem nad nízkým dnem, jež se zčásti zachovalo. Nádobka na povrchu ebenově černá a lesklá, je velmi dobře vypálena; v. cca 70 mm.

Zlomek kolečka s otvorem uprostřed, kolem kterého je hrana. Povrch kolečka (kotoučku) je drsnější, plochý a obvod je téměř rovný; $\varnothing$ 95 mm, $\varnothing$ otvoru cca 10 mm, s. 8-9 mm.

Okrajový zlomek větší zásobnice s vodorovně přehnutým okrajem. Povrch je šedožlutý, hlazený; asi 13 mm silný.

Zlomek velké nádoby na povrchu šedé, hlazené, která měla značně velké ucho.

Několik zlomků hlazených, šedých a tmavých misek s rozšířeným okrajem, na němž mají některé jazyčkovité výčnělky..

Zlomek nádoby (asi misky) šedého povrchu s lalůčkovitou nožkou na obvodu dna.

Zlomek podobné misky polokulovitého tvaru se zachovalou lalůčkovitou nožkou na obvodu dna. Povrch je vně hlazený, tmavý, uvnitř rovněž hlazený, hnědý; v. cca 55 mm.

Pět zlomků ze šálků s kalichovitě rozevřeným hrdlem. Na dvou z nich je pupík na lomu mezi hrdlem a dnem, na jiném (šedě zbarveném a hlazeném) ucho.

Zlomek šedě zbarvené a hlazené amfory s kratším žebírkem pod odsazeným hrdlem.

Zlomky tmavě leštěných soudkovitých hrnků s nožkami na obvodu dna i bez nožek.

Zlomky tenkostěnného, dobře vypracovaného, tmavého a hlazeného šálku s vlnovitě profilovanou stěnou. Zachována též část dna a ucho.

Zlomek prohnutého hrdla s přehnutým okrajem ze šedožlutě zbarvené hlazené amfory-zásobnice. Hlazený je také šedě zbarvený vnitřek.

Dva podobné zlomky z poněkud menších nádob vně drsných, šedých, uvnitř tmavých a hlazených.

Zlomek hrubšího hrnku s pupíkem pod okrajem, na němž je jazykovitý výčnělek. Povrch nádoby je šedý, na okraji a uvnitř hlazený. Na břichu je několik nepravidelných rýh.

Okrajové střepy z hrubších hrnků na povrchu drsných, uvnitř poněkud vyhlazených, které měly přehnuté nebo rozšířené okraje hrdla.

Šedý, nehlazený střep ze svisle rýhované stěny nádoby.

J á m a č. 2/57 byla rovněž zachycena při hlubším rigolování majitelem pozemku V. Švandou. Její spodní část však bylo možno prozkoumat. Jáma byla 110 cm hluboká a $\varnothing$ jejího dna měřil 263 a 298 cm. Uprostřed jámy ležela kostra asi 20-30 letého individua v mírně skrčené poloze a na pravém boku, orientovaná temenem lebky k SSV. Nebožtík měl ruce složeny na prsou. Kostra nespočívala až na dně jámy, nýbrž v jejím zásypu, 36 cm nade dnem mezi kameny. Na jejím dně byly střepy z větší nádoby věteřovského typu, shluky mazanice, část zvířecí lopatky, pak několik kamenů, zvířecí kosti z nohy, část zvířecí čelisti se zuby a též popelovité místo. Nedaleko nebožtíkovy hlavy byla skupina sedmi kamenů, poskládaných na sebe a vedle sebe. Šlo vesměs o litavské vápence místního původu, mezi nimiž byl jediný červený slepenec. Opodál kostry, avšak na druhé straně, ležely tři kameny na střepech větší nádoby; PA obr. 6: 1.

Rekonstruovaná byla mírně vlnovitě profilovaná miska, téměř kónická, s rovným kruhovým dnem, která má šikmo seříznutý okraj směrem navenek. Pod ním je výbežek se dvěma vertikálními provrty vedle sebe; v. 30 mm, $\varnothing$ dna 60 mm, $\varnothing$ hor. okraje 166 mm, š. okraje 4 mm; AÚ ČSAV, pob. v Brně, 1. č. 55-209/57; tab. IV: 20.

J á m a č. 3/57 byla objevena pod nahromadělinou kamení, v níž byly střepy z věteřovské keramiky. Měla tvar pravidelného komolého jehlanu, byla 118 cm hluboká (dno 195 cm pod nynějším povrchem), $\varnothing$ dna měřil 180 cm, $\varnothing$ horního okraje 125 cm. V zásypu v její spodní části byla černá vrstva a u dna vypálená hlína. Tam byl zlomek tmavě leštěné amfory, která měla hrdlo odsazené od břicha.

Rekonstruované nádoby:

Malý baňatý hrníček s rozevřeným okrajem a s kruhovým dnem. Pod hrdlem má drobné ouško. Povrch nádoby je nerovný, drsnější, temně šedý; v. 59 mm, $\varnothing$ hrdla 51 mm, $\varnothing$ dna 39 mm, max. $\varnothing$ 60 mm; AÚ Brno, 1. č. 55-4/57; tab. V: 16.

Hluboká misečka na třech růžkovitých nožkách, jež jsou na obvodu důlku ve dně. Na úzkém rovném okraji byly původně čtyři jazýčkovité výčnělky. Povrch misky je hlazený, vně i uvnitř šedý; v. včetně nožek 45 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 126 mm, $\varnothing$ dna 50 mm, š. okraje 4 mm; AÚ Brno, 1. č. 55-5/57; tab. III: 11.

Soudkovitý hrnek s třemi zcela otřelými lalůčkovitými nožkami na obvodu dna, s uchem uprostřed stěny mezi okrajem a dnem nádoby. Povrch hrnku je šedý, hlazený a uvnitř žlutý; v. 57 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 92 mm, $\varnothing$ dna 75 cm; AÚ Brno, 1. č. 55-201/57; tab. VI: 7.

Okrajový zlomek z hrubšího hrnce s rozevřeným hrdlem. Na okraji hrdla je jazýčkovitý výčnělek a pod hrdlem pupík. Povrch je vně drsný, rovný, žlutočerveně zbarvený, uvnitř hlazený, okrově žlutý; $\varnothing$ hrdla asi 15 mm; AÚ Brno, 1. č. 55-69/57.

Okrajový střep z velké nádoby s rozevřeným hrdlem, vně žlutý, hlazený, uvnitř tmavý; AÚ Brno, 1. č. 55-86/57.

Střep z nádoby, která měla mírně prohnuté hrdlo a nad výdutí ucho, umístěné horizontálně. Povrch je žlutý, vně rovný, drsný, uvnitř tmavý a hlazený; AÚ Brno, 1. č. 55-70/57.

J á m a č. 4/57 byla největší z trojice jam, jež byly téměř v jedné řadě a blízko sebe. Byla objevena při jižní stěně IV. sektoru a nemohla být celá prozkoumána. Uprostřed byla 295 cm hluboká, na obvodu dna však 320 cm (tj. jáma měla zvýšený střed); $\varnothing$ kruhového dna jámy měřil asi 236 cm, $\varnothing$ horního okraje asi 180 cm. Jáma byla vyhloubena v téglu jako ostatní a byla vyplněna šedou hlínou, pouze v nejhořejší části humusem. V hloubce 60 cm nade dnem ji vyplňovala světlá šedá vrstva, promíšená s popelem a tu a tam též s uhlíky. Zásyp jámy obsahoval nepříliš hojný, avšak typický keramický materiál, jako:

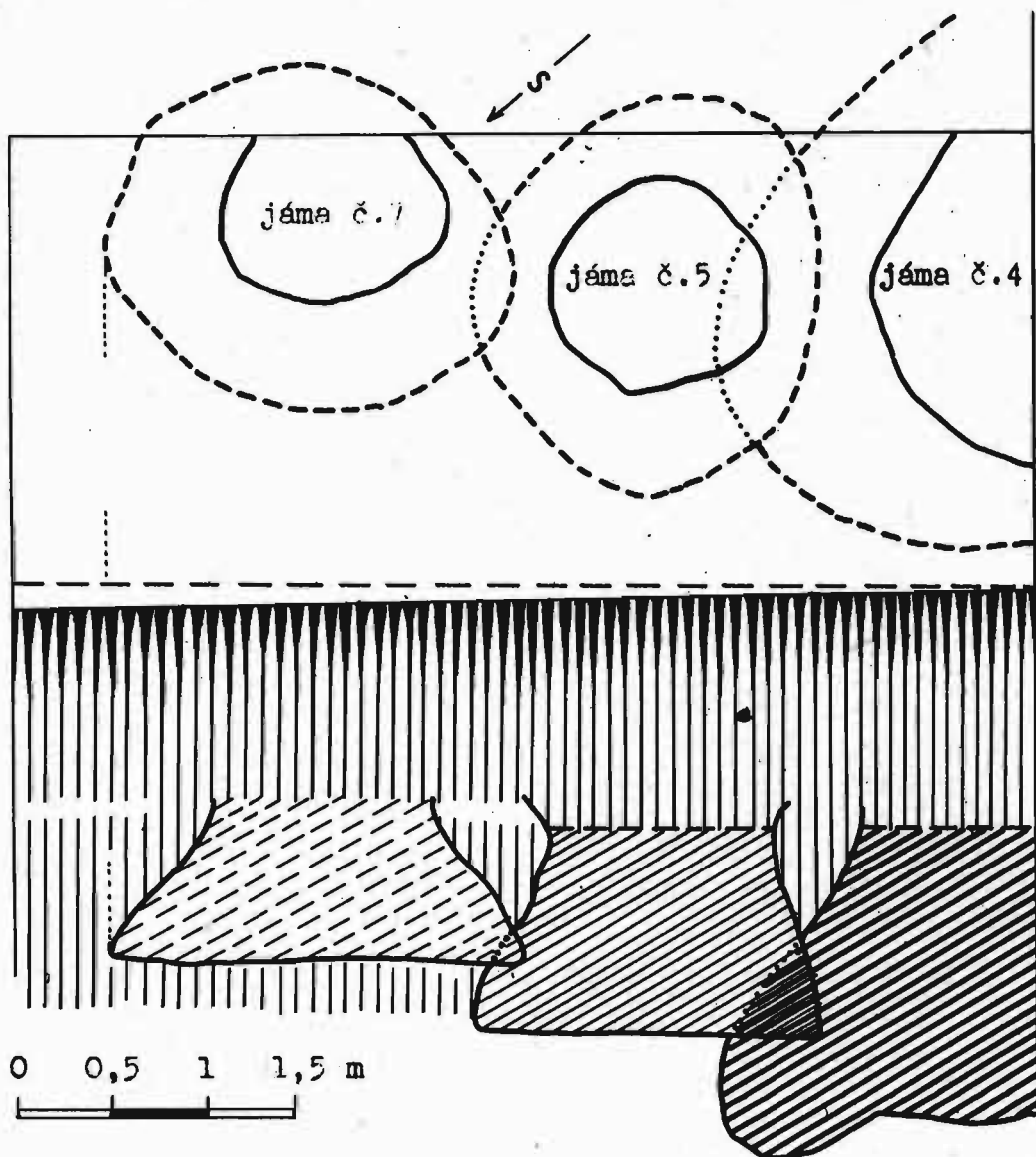
Okrajové střepy z misek (větší a menší) s rozšířeným okrajem, na kterém jsou jazýčkovité výčnělky. Povrch misek je tmavý, vně i uvnitř hlazený; v. 90 mm, š. okraje 10 mm; š. okraje hrdla 9 mm; AÚ Brno, 1. č. 55-72/57; 55-73/57.

Zlomky amfory s podlouhlým pupíkem pod okrajem; AÚ Brno.

J á m a č. 5/57 protala vespod stěnu sousední jámy č. 4/57. Byla 137 cm hluboká, měla kruhové dno o $\varnothing$ 220 cm, $\varnothing$ jejího kruhového hrdla měřil 110 cm. Sypký zásyp této jámy, v němž se střídaly popelovité vrstvy, obsahoval množství zlomků keramiky, zvířecích kostí, uhlíků a j. V hloubce asi 80 cm pod okrajem byla v jámě vrstva 12 větších i menších kamenů, mezi kterými bylo dno z cedníku s dírkami ve dně i ve stěnách, kousky mazanice, zbytek malé kulaté nádoby, roztráštěné zvířecí kosti a růžek. Zlomky nádob v této typicky odpadové jámě byly hojné.

Rekonstruované nádoby:

Soudkovitý hrnek menší velikosti na třech otřelých nožkách, tenkostěnný, tmavošedý, hlazený. Ucho se nezachovalo. Nádobka je slepovaná a značně doplněná; v. 61 mm, ϕ okraje = ϕ max. asi 100 mm, š. nožky 16 mm, v. nožky asi 5 mm, AÚ Brno, i. č. 55-200/57; tab. VI: 6.

Obr. 3. Blučina - Cezavy.
Navzájem se protínající jámy, objevené při výzkumu v r. 1957.

Větší soudkovitý hrnek na třech lalůčkovitých nožkách, který má ucho umístěné blíže k okraji hrdla. Po každé jeho straně je drobný pupíček. Povrch nádoby je leštěný, tmavošedě a světle hnědě zbarvený, uvnitř hlazený a tmavý; v. 91 mm, š. okraje 128 mm, ϕ dol. okraje 102 mm, max. ϕ 139 mm; AÚ Brno, i. č. 55-196/57; tab. VI: 12.

Větší část stěny velké hrubší nádoby s ohrnutým okrajem, na němž je jazykovitý výčnělek. Pod hrdlem jsou dva zachované pupíky vedle sebe. Nádobka byla mírně baňatá, na povrchu rovná a drsná, šedožlutá, uvnitř hladší a tmavošedá; v. zachovalého zbytku 240 mm, pravděpodobný ϕ hrdla asi 300 mm, š. okraje hrdla 23 mm; AÚ Brno, i. č. 55-74/57.

Okrajová část velké zásobnice s prohnutým, odsazeným hrdlem a s částí zachované stěny. Přehnutý okraj hrdla je zesílen, povrch nádoby je hlazený, žlutočerveně zbarvený; v. hrdla 112 mm, s. stěny 13 mm a na okraji hrdla 17 mm; AÚ Brno, i. č. 55-76/57.

Spodní část hrubšího, tlustostěnného (s. 8 mm) hrnce, tj. dno a část stěny nad ním; AÚ Brno, i. č. 55-77/57.

Další spodek z podobného hrnce, tj. dno a část stěny (s. 10 mm); AÚ Brno, i. č. 55-79/57.

Okraj hrubšího hrnce s rozevřeným okrajem, pod kterým je pupík; AÚ Brno, i. č. 55-75/57.

J á m a č. 6/57 byla 175 cm hluboká a měla opět kruhové dno o $\varnothing$ 240 cm; $\varnothing$ hrdla měřil 145 cm. Šlo tedy o jámu tvaru komolého kužele. Již v její horní části byla nalezena únětická bronzová jehlice s hlayicí stepanou do vertikální trubičky; tab. X: 5. V zásypu 35 cm pod severovýchodním okrajem ležely nedaleko od sebe dva typické únětické koflíky (jeden převrácený dnem nahoru) a amforka, polovina menší misky, opodál u okraje jámy únětický džbánec, zvířecí lopatka a kloub, další zlomky keramiky a skořápky rybníční škeble. Povrchová humusovitá vrstva v této jámě obsahovala vedle zvířecích kostí, lastur a střepů také neúplné, čtyřhranné závažíčko s horizontálním provrtem. Asi 33 cm nade dnem jámy při jejím jihozápadním okraji ležela kostra asi 7-8 letého dítěte, pohřbeného v těsně skrčené poloze, tj. s nohama těsně přitaženými k tělu. Lebka směřovala temenem k J a obličejovou částí k JZ. Pod kostrou byla zvířecí páteř, poněkud stranou zvířecí žebra a ještě jiné kosti a též skořápky říční škeble a kousky mazanice (PA obr. 5a, b).

Rekonstruované nádoby:

Vyšší baňatý bezuchý hrnek s ohrnutým okrajem, který měl kruhové dno, nerovný, tmavošedý, hlazený povrch, uvnitř nádoby šedý; v. 120 mm, $\varnothing$ dna 65 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 96 mm, max. $\varnothing$ 111 mm; AÚ Brno, i. č. 55-203/57; tab. VI: 16.

Doplňená větší hluboká mísovitá nádoba, z níž se zachoval celý profil i kousek dna. Ucho se nezachovalo, jestliže je nádoba měla. Povrch je vně i uvnitř tmavý, hlazený; v. 119 mm, $\varnothing$ okraje 219 mm, $\varnothing$ dna cca 90 mm; AÚ Brno, i. č. 55-208/57; tab. III: 12.

Doplňené hrdlo klasického únětického koflíku, při kterém zbyl též kousek dna. Ucho se nezachovalo. Nádobka byla pův. na povrchu hlazená, tmavošedá; v. hrdla 82 mm, okraj hrdla 92 mm, lom mezi hrdlem a dnem měl $\varnothing$ 95 mm; AÚ Brno, i. č. 55-202/57; tab. VI: 11.

Větší klasický únětický koflík s prohnutou stěnou a nízkým dnem, v jehož středu je důlek. Naproti uchu byl na lomu mezi dnem a hrdlem málo znatelný jazýčkovitý výčnělek. Povrch byl vně i uvnitř vyhlazený, tmavý; v. 116 mm, v. hrdla 97 mm, $\varnothing$ hrdla 159 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 150 mm, vu. 58 mm, šu. 20 mm; AÚ Brno, i. č. 55-5/57; tab. VI: 9.

Džbánec únětického tvaru s baňatým spodkem a s vyšším hrdlem, téměř neznamenně odsazeným od břicha. Na spodku hrdla je ucho a proti němu na rozhraní břicha a hrdla pupík. Dno je kruhové, odsazené a poněkud prohnuté dovnitř. Povrch nádobky je vně i uvnitř hlazený, místy hnědožlutý a místy temný; v. 150 mm, v. hrdla 80 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 92 mm, $\varnothing$ dna 66 mm, max. $\varnothing$ 126 mm, vu. 50 mm, šu. 15 mm; AÚ Brno, i. č. 55-3/57; tab. V: 19 (PA obr. 8: 5).

Velký baňatý džbán s uchem, jehož prohnuté, k okrají se zužující hrdlo je odsazeno od břicha. Ucho je umístěno na spodní polovině hrdla. Vychází z hrany oddělující hrdlo od břicha a končí asi v třetině výšky hrdla. Po straně na téže

hraně se zachoval pupík. Dno je poměrně malé, kruhové, ucho páskové a širší. Povrch džbánu je hlazený, šedožlutý, uvnitř tmavší; v. 267 mm, v. hrdla 115 mm, max. $\varnothing$ 233 mm, $\varnothing$ hrdla 133 mm, $\varnothing$ dna cca 100 mm; AÚ Brno, i. č. 55-207/57; tab. VI: 17 (PA obr. 8: 7)!

Mísa s vyklenutou stěnou navenek a s rovným dnem, má žlábkovitě proužkaté hrdlo a tmavý, vně i uvnitř hlazený povrch; v. 85 mm, $\varnothing$ dna 97 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 275 mm, v. hrdla 33 mm; AU Brno, i. č. 55-210/57; tab. IV: 19.

Část hrubšího hrnce s přehnutým okrajem, pod nímž jsou dva pupíky ve vzdálenosti asi 20 cm od sebe. Stěna je vně drsná, šedožlutá, na vnitřní straně tmavá, hlazená; v. zlomku (tj. téměř polovina výšky nádoby) 140 mm, $\varnothing$ hrdla cca 175 mm, s. stěny 10 mm; AÚ Brno, i. č. 55-82/57.

Část amforovité nádoby s vysokým prohnutým hrdlem, slabě odsazeným od baňatého břicha. Povrch je vně i uvnitř tmavý a hlazený. Ve stěně pod výdutí je pro-vrt; v. torza (asi 2/3 nádoby) 270 mm, v. hrdla 122 mm; AÚ Brno, i. č. 55-81/57.

Okrajový střep z hrubšího hrnce s rozevřeným hrdlem, který byl na vnější straně stěny hrázdněn prsty směrem od hrdla ke dnu. Vnitřek je tmavý, hlazený; AÚ Brno, i. č. 55-84/57.

Další okrajové střepy z podobných hrnců; AÚ Brno, i. č. 55-83/57, 55-85/57 a 55-86/57.

Spodní část podobného hrubšího hrnce (dno a část stěny); i. č. 55-80/57.

J á m a č. 7/57 měla rovněž tvar komolého kužele, byla pouze 1 m hluboká a $\varnothing$ kruhového dna měřil 205 cm. Její stěna protála u spodku stěnu jámy č. 5. jak již bylo výše zmíněno. V horní části byl pazourek a vypálená hlína.

J á m a č. 8/57 měla dno 130-140 cm hluboko pod povrchem a byla 60-65 cm hluboká. Průměr kruhového dna měřil 160 cm a $\varnothing$ hrdla jámy 150 cm. Zásyp byl tmavošedý, pod kameny, na které se narazilo v hloubce 30 cm pod okrajem jámy, byl promíšen s popelem. Na dně byla vypálená hlína, při severovýchodní stěně kus vypálené hlíny a černá, sazovitá země. V hloubce 30 cm byl zbytek soudkovitého hrnku, střepy z misek s rozšířeným okrajem, část amforky s ouškem, zvířecí kosti (mezi nimi i čelist), zlomky z hrubé nádoby a lastury říční škeble. Při jihozápadní stěně jámy ve stejné hloubce ležel spodek hrubší nádoby a zbytek větší misky s rozšířeným okrajem, při východní stěně zlomek bezuchého hrnku s rozevřeným okrajem, pod kterým je pupík. Při západní stěně jámy nalezeno ouško s výčnělky na obou koncích, jimiž bylo zasazeno do stěny nádoby. Na dně jámy při severozápadní stěně byla polovice soudkovitého hrnku, který neměl nožky.

. Rekonstruovaná keramika:

Doplňená amfora úhledného, pravidelného tvaru s prohnutým a pak rovným hrdlem, odsazeným od baňatého břicha, na povrchu hlazená, původně šedožlutá, místy tmavší. Dno má kruhové. Na hraně na rozhraní břicha a hrdla se zachoval kousek ucha; v. 163 mm, $\varnothing$ dna 85 mm, $\varnothing$ hrdla 113 mm, max. $\varnothing$ 185 mm; AÚ Brno, i. č. 55-204/57; tab. IV: 16.

Soudkovitý hrnek na třech lalůčkovitých nožkách, na povrchu hlazený, vně i uvnitř okrově žlutý, místy tmavší; v. 82 mm, $\varnothing$ okraje 128 mm, $\varnothing$ dna 114 mm, max. $\varnothing$ 131 mm, vu. 40 mm, šu. 150 mm; AÚ Brno, i. č. 55-198/57; tab. VI: 13.

Kónická hrubší misečka s plochým okrajem (š. 7 mm) a kruhovým dnem, bezuchá, na povrchu hlazená, šedožlutá; v. 43 mm, $\varnothing$ okraje 123 mm, $\varnothing$ dna 62 mm; AÚ Brno, i. č. 55-211/57; tab. IV: 17.

Větší střep z tmavě hlazené amforky (vně i uvnitř) se zachovaným uchem na hrdle, které vychází z lomu na rozhraní hrdla a břicha; v. hrdla 128 mm, vu.

60 mm, šu. 23 mm, v. pupíku pod hranou 23 mm, š. pupíku 6 mm; AÚ Brno, i. č. 55-205/57.

Vyšší soudkovitý hrnek, původně s třemi lalůčkovitými nožkami, tmavý a vně i uvnitř leštěný, který má ucho pod okrajem. Po straně je zachován pupík (byly původně tři); v. 70 mm, ϕ okraje 102 mm, ϕ dna 82 mm, max. ϕ 106 mm, vu. 20 mm, šu. 15 mm, v. nožky 10 mm, š. nožky 25 mm; AÚ Brno, i. č. 55-199/57; tab. VI: 10.

Část stěny s okrajem z hluboké kónické misky, která má rozšířený, mírně zaoblený okraj, poněkud rozšířený hranou dovnitř nádoby. Zachovaná je též část plochého dna. Povrch je rovný, poněkud drsný, šedý až tmavošedý, uvnitř hladký a tmavý; v. 95 mm, š. plochého okraje 10 mm; AÚ Brno, i. č. 55-90/57.

Zlomek misky s rozšířeným okrajem, na jehož obvodě je jazýčkovitý výčnělek. Miska měla vyklenutou stěnu a malé, kruhové dno, jehož část se zachovala. Povrch je hlazený vně i uvnitř, vně šedý a uvnitř tmavší; v. 83 mm; š. okraje 11 mm; AÚ Brno.

J á m a č. 9/57 nepatřila k sídlišti věteřovského typu.

J á m a č. 10/57 byla zachycena v sev. rohu III. sektoru. Její kruhové dno bylo 145 cm pod povrchem a jeho ϕ měřil 230 cm; ϕ ústí jámy 165 cm. Jáma byla 83 cm hluboká. V její horní části byl zlomek únětického koflíku, zvířecí kosti a jiné zlomky keramiky.

P o h ř b y n a s í d l i š t i m i m o j á m y

Na témže pozemku jako popsané jámy, a to v sousedství výzkumného sektoru I, byly objeveny v květnu 1957 při rigolování dva kostrové hroby (?). Oba byly rigolováním poněkud poškozeny a hrobové jámy nebylo možno zjistit. Kostry ležely hned pod ornicí na žlutce 60 cm pod povrchem na pravých bocích, hlavami k SZ a obličejí k JZ. V hrobě I byla kostra nedospělého jedince s koleny přitisknutými k hrudi. Rovněž ruce byly přitaženy k hrudi tak, že se prsty téměř dotýkaly brady. Milodarů nebylo. V hrobě II ležela kostra dospělého v silně skrčené poloze a před jeho tělem mírně skrčená; poněkud porušená kostra dítěte. U distálního konce levé ruky dětské kostry byl bronzový náramek z trojnásobně svinutého bronzového pásku. Na pravém předloktí byl navlečen oválný náramek z kruhové bronzové tyčinky se zeslabenými, mírně se přesahujícími konci. Z toho důvodu datoval J. O n d r á č e k oba hroby do vyspělého období únětické kultury.

Při hloubení výzkumného sektoru II v r. 1957 byl objeven společný hrob dospělé ženy s dítětem. Obě kostry ležely těsně vedle sebe ve skrčené poloze, takže jejich kosti byly navzájem pomíchány. Lebka dítěte se zachovala, z ženiny hlavy však zbyla pouze část čelisti. Její stáří nelze proto stanovit. Dítě bylo dvou- až tříleté. Žena měla poblíže místa, kde byla původně její lebka, zlomek bronzové spirálky z dvojitého drátu. I tento pohřeb je třeba označit jako únětický a musí být přiřazen k dvěma předcházejícím. Hrobová jáma nebyla zjištěna ani v tomto případě. Kostry ležely přímo na žlutce bezprostředně pod ornicí.

V ý z k u m v r. 1958 se soustředil především na zbytek opevňovacího příkopu na východním svahu Cezav, který ležel pod polní cestou, vedoucí z Blučiny na vrchol návrší. Jeho výsledek je zevrubněji popsán v článku "Význačný hrob velatické kultury na Cezavách u Blučiny" v Památkách archeologických LII, 1961, 201-208.

Sonda II/58 byla položena na nedalekém pozemku rolníka L. Šupky z Blučiny, parc. č. 1052. Hlouběji pod velatickou kulturní vrstvou byly objeveny též jámy věteřovského sídliště.

J á m a č. 1/58, jejíž základ byl téměř 3 m pod nynějším povrchem, měla kruhové dno o $\varnothing$ také téměř 3 m. Na jihozápadním okraji hrdla této velké jámy bylo pohřbeno malé dětátko ve skrčené poloze, jehož lebka byla orientována směrem k SZ. Kostra byla špatně zachována. Dítě mělo u hlavy typický, úhledný únětický hrníček (tab. VIII: 5). Jáma byla celkem chudá na nálezy. Kromě bronzové trojúhelníkové dýčky s třemi zachovanými nýtky (d. 72 mm; tab. X: 4) byl nalezen na dně jámy zlomek typického věteřovského šálku společně s kančím klem a hliněným přeslínkem; PA obr. 14: 8.

Hrníček s nízkým břichem, podobným misce s vlnovitě profilovanou stěnou, a vyšším, prohnutým hrdlem, jež má ohrnutý okraj. Ucho vychází z hrany na rozhraní břicha a hrdla a končí výše než v polovině výšky hrdla. Proti uchu a po stranách jsou na hraně tři drobné pupíčky. Povrch nádoby vně i uvnitř glazovaný, tmavošedý a místy šedožlutý; v. 67 mm, v. hrdla 42 mm, $\varnothing$ malého, kruhového dna 34 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 75 mm, max. $\varnothing$ hrany mezi dnem a hrdlem 74 mm, vu. 32 mm, šu. 14 mm; AÚ Brno, 1. č. 55-2259/58. Je to hrníček, který byl nalezen u hlavy dětátka (PA obr. 14: 7).

Menší j á m a č. 2/58, která měla rovněž tvar komolého kužele, byla cca 106 cm hluboká, její kruhové dno mělo $\varnothing$ 123 cm a hrdlo 90 cm, na kterém leželo několik plochých kamenů. Jáma byla vyplněna černou hlínou a na dnem šedožlutou hlínou. Byla vyhloubena ve žlutce. Na dně v šedožluté vrstvě stál téměř celý únětický džbán s uchem a pupíky na rozhraní mezi břichem a hrdlem. U jižní stěny byla další poškozená nádoba. Mezi oběma nádobami leželo kostěné šídlo.

V nahromadělině střepů objevených 100 cm pod povrchem v sousedství jámy č. 2, 104 cm dlouhé a 57 cm široké, byl velký střep ze zásobnice se svislou hrubou kanelací a lištou, zdobenou dolíčky, u něj zvířecí lopatka, na ní větší kostěné šídlo. Vedle stály dva neúplné únětické koflíky, mezi nimi ležela větší zvířecí kost, jiné střepy a kameny. Při rozebírání nahromaděliny byly nalezeny další střepy z velké únětické zásobnice, mísa a j. Jeden z koflíků je zdoben klikatkami; AÚ Brno, 1. č. 55-2260/58; tab. VIII: 11 (PA obr. 13: 9).

J á m a č. 3/58 nepravidelného tvaru, mělká, max. 90 cm široká, obsahovala zvířecí lopatku a žebra, několik škeblí, kousky mazanice, tmavý zlomek únětické nádoby s pupíkem s třásňovou výzdobou.

J á m a č. 4/58 byla 100 cm hluboká, $\varnothing$ jejího kruhového dna měřil 140 cm a $\varnothing$ hrdla 128 cm. Nahoře na jámě byly dva kameny; tři větší a dva menší kameny byly také v jejím zásypu, kde byl též rohovecový ústěp, menší škeble a kamenný brousek(?).

J á m a č. 5/58, nalezená v severovýchodním rohu sondy na Šupkově parcele, byla asi 100 cm hluboká, $\varnothing$ jejího dna měřil 143 cm a hrdla asi 98 cm. Zásyp obsahoval střepy ze džbánu a v hloubce 70 cm pod povrchem kostěnou jehlici s provrtem, 10,8 cm dlouhou.

V ý z k u m v r. 1959 byl prováděn na dvou plochách.

P l o c h a I o rozměrech 12 x 5 m byla pokračováním prozkoumaných sektorů č. I-IV/57 na pozemku V. Švandy, parc. č. 1022, pod střední hrází na západním svahu Cezav. V jižní polovině sektoru I byly zachyceny v hloubce cca 70 mm pod nynějším povrchem na ploše o rozměrech asi 225 m² zlomky vypálené omítky, rozptýlené po celé této ploše, a těsně vedle nich kúlová jamka, zapuštěná do podloží, které tam tvořila spraš promíšená se slínem. Válcovitá jamka o $\varnothing$ 22 cm byla 30 cm hluboká a podle šedé výplně ji bylo možno snadno rozpoznat. Zbytek druhé kúlové jamky byl zjištěn současně v severní polovině téhož sektoru asi o 4 m dále

od první směrem k S; šlo nepochybně o zbytky sídelního objektu, který nebylo možno sledovat dále na širší ploše hlavně z toho důvodu, že v sousedství je vinice. Výzkum v těch místech také ztěžovaly mocné vrstvy svahových hlín (1,5-2 m).

Nivó věteřovského horizontu určovaly též další nálezy, a to do červena vypálená vrstva země (ohniště?), dobře patrná na západním profilu jižní poloviny výzkumného sektoru, do níž se zahluhovala mělkou jamkou tmavošedá vrstva velatického horizontu, a kromě toho i hrdlo věteřovské jámy č. 1/59. Tato jáma (60 cm hluboká) byla tu vykopána, jak se zdá, poblíž východní stěny sídelního objektu věteřovské osady. V severní polovině I. sektoru je povrch věteřovského horizontu určen přibližně druhou zmíněnou kúlovou jamkou a nálezem zlomku charakteristického věteřovského soudkovitého hrnku s výčnělky na obvodu dna. Horní obvod kúlové jamky a zmíněný zlomek soudkovitého hrnku, vzdálený od ní 122 cm, byly ve stejné hloubce, tj. asi 80 cm pod nynějším povrchem.

V severní polovině sektoru byla objevena pod nahromadělinou kamení, velatických střepů a kostí (i lidských) jáma č. 2/59. Měla obvyklý tvar komolého kužele, byla 72 cm hluboká, $\varnothing$ kruhového dna měřil 170 cm a $\varnothing$ hrdla 140 cm. V tmavošedém zásypu této jámy byl nalezen pouze střep nade dnem a na dně kost a několik kamenů. Byla vzdálena od jámy č. 1/59 asi 2 m a vyhloubena to téhož podloží.

Plocha II o rozměrech 20,48 x 5 m = 102,40 m² byla prozkoumána na pozemku M. Priesnerové z Blučiny, parc. č. 867, položeném na svahu mezi střední a horní hrází, která je zbytkem vysoké části valu akropole věteřovského sídliště na jeho severním křídle. Tímto svahem, nyní již značně erodovaným, se sklání rozsáhlé plató, ležící mezi nejvyššími částmi horní a střední hráze, k průřevě ve střední hrázi, kterou vede nyní polní cesta. V těch místech býval velmi pravděpodobně vchod do vnitřní části věteřovské i velatické osady a přístup k výše položené bráně, vedoucí do samostatně opevněné akropole.

Tam, uprostřed výzkumné plochy II/59, byla odkryta jáma č. 3/59, jejíž nejhořejší vrstva byla poněkud rozrušena orbou. Jáma obsahovala neobvyklé množství keramiky, v několika případech téměř úplné, zejména však částí a zlomků nádob, ale také jiný materiál. Zachovaná část této velké, 60 cm hluboké jámy byla vyhloubena v třetihorním slínu. Průměr jejího kruhového dna měřil 250 cm a $\varnothing$ horního okraje 240 cm. V zásypu jámy byly nalezeny postupně, jak se prováděl její průzkum, tyto předměty:

Zlomky soudkovitých hrnků s otřelými lalůčkovitými nožkami na obvodu rovného dna.

Zlomky věteřovských šálků s kalichovitě rozevřeným hrdlem.

Střep z misky s plochým okrajem.

Zlomek amfory s prohnutým a od břicha odsazeným hrdlem.

Polovina menší hliněné naběračky.

Část parohového rádlu(?); tab. X: 1, 1a

Téměř úplný věteřovský šálek s vlnovitě profilovanou stěnou, poměrně nízký.

Tmavá sekerka z břidly, d. 75 mm, š. 47 mm. Má mírně vyklenuté boky a obloukovitě prohnuté ostří, jaké bývá u bronzových seker; AÚ Brno, i. č. 55-6/59; tab. X: 8.

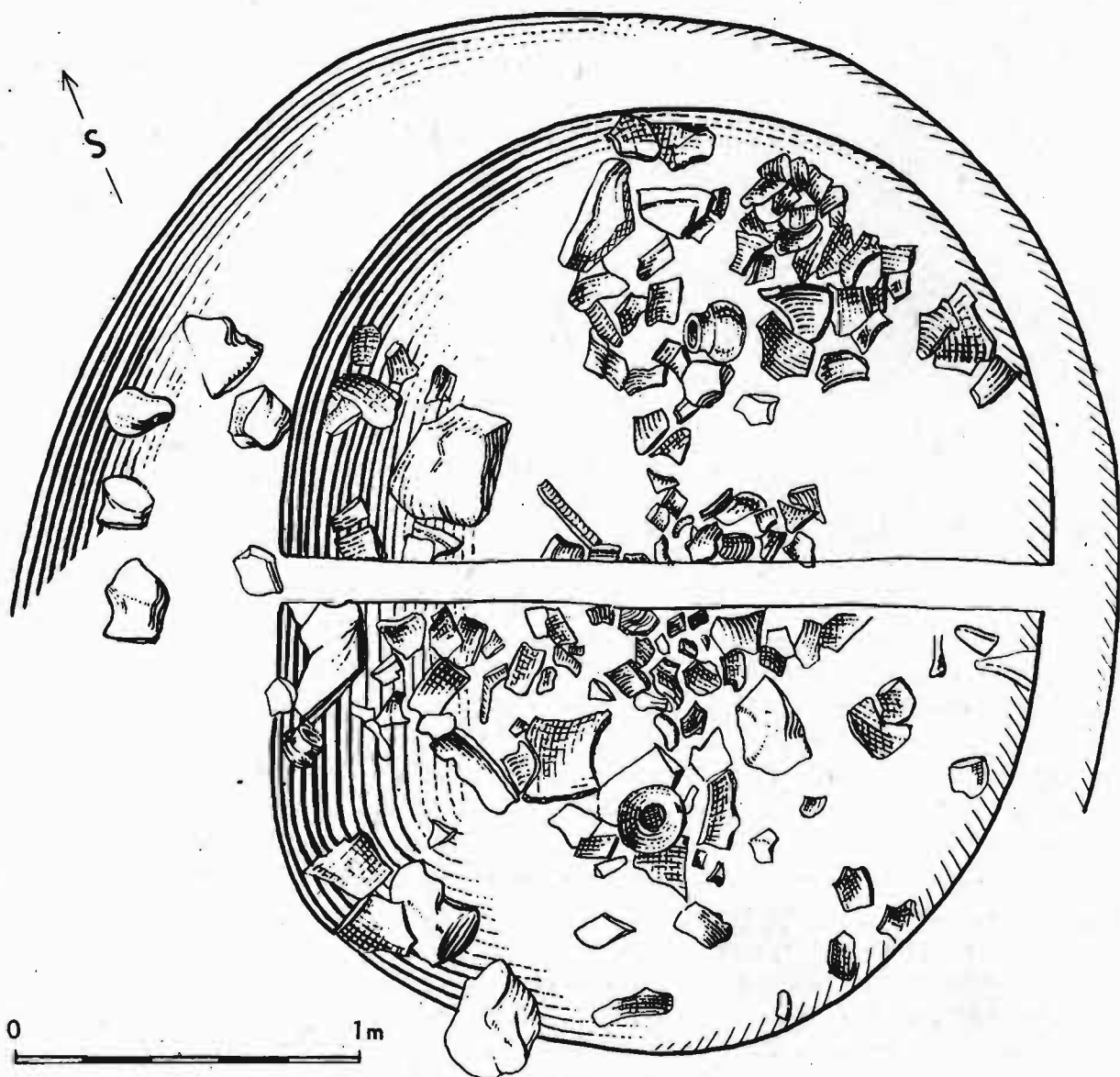
Zlomek cedníku, jehož tvar nelze zatím určit.

Okrajové části větších a hrubších hrnců s rozevřeným a někdy i částečně přehnutým hrdlem, které mají jazýčkovité výčnělky na okraji, a pod hrdlem zpravidla čtyři protilehlé pupíky.

Hlinený předmět podoby plného kolečka o $\varnothing$ 53 mm, z jehož středu vychází na obě strany osa kolmá na plochu kolečka, která je na jedné straně neúplná. Protější zachovalá část je 32 mm dlouhá, max. 20 mm široká a má uprostřed provrt o $\varnothing$ 5 mm. Předmět (přeslen?) je žlutě zbarven a hlazený; AÚ Brno, i. č. 55-8/59; tab. X: 2.

V hloubce 30 cm pod západním okrajem jámy byl nalezen šikmo ležící věteřovský koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem, který má tři silně otřelé nožky, umístěné na obvodu důlku (umba) ve dně. Ucho vychází z hrany mezi břichem a hrdlem a končí asi v polovici výšky hrdla. Proti uchu a po jeho stranách jsou tři pupíky. Povrch nádoby je hlazený, šedý, uvnitř tmavší; v. 86 mm, $\varnothing$ dna (umba) 46 mm; $\varnothing$ hrdla 106 mm, $\varnothing$ břicha 100 mm, vu. 45 mm, šu. 15 mm, š. nožky 17 mm. AÚ Brno, i. č. 55-2/59; tab. VIII: 4.

Dvouuchá amfórka s hrdlem mírně prohnutým dovnitř, které je odsazeno hranou od baňatého břicha. Těsně pod touto hranou mezi uchy jsou dva protilehlé pupíky. Nádoba je na povrchu hlazená, šedá a místy žlutavá. Kruhové dno je drsné, pórovité; v. 135 mm, $\varnothing$ dna 75 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 95 mm, max. $\varnothing$ 138 mm, vu. 33 mm, šu. 15 mm, AÚ Brno, i. č. 55-1/59; tab. VIII: 8.

Obr. 4. Blučina - Cezavy.
Jáma č. 3/59, neobyčejně bohatá na keramiku.

Hrubší soudkovitý hrnek s mírně vyklenutou stěnou, jež se směrem ke dnu zužuje. Ouško je pod okrajem hrdla jako u typických soudkovitých hrnků. Dno nepravidelně přečnává podobně jako u některých hrubších hrnců. Pod okrajem hrdla nádoby asi ve výši horního konce ucha jsou tři větší trojúhelníkové výčnělky, umístěné proti uchu a po obou stranách (mezi ouškem a třetím pupíkem). Povrch nádoby je vně nerovný, ale nikoli drsný, tmavošedý, místy světlejší, uvnitř tmavší. Dno je drsné, pórovité; v. 67 mm, $\varnothing$ dna 72 mm, $\varnothing$ hrdla 94 mm, vu. 28 mm, šu. 17 mm, š. pupíku 21 mm; AÚ Brno, 1. č. 55-4/59. Hrnek ležel na boku ouškem vzhůru, 50 cm pod východním okrajem jámy; tab. X: 6.

Na dně jižní poloviny jámy byla převrácená, velká, hrubší zásobnice, jejíž rekonstrukce není doposud provedena.

Pod touto nádobou leželo větší, masivní hliněné závaží kuželovitého, resp. mírně zvonovitého tvaru, jehož horní část je v místech provrtu, vedeného horizontálně, odlomena. Závaží je na povrchu hladké, tmavošedé a žluté; v. zbytku závaží (asi 2/3) 99 mm, $\varnothing$ kruhové základny 106 mm, $\varnothing$ ve výšce provrtu 77 mm, $\varnothing$ kruhového provrtu asi 11 mm; AÚ Brno, 1. č. 55-7/59; tab. X: 9.

Nedaleko od závaží ležely zbytky většího a menšího hliněného kolečka s otvorem uprostřed.

Obratel z větší ryby, nejpravděpodobněji sumce (o $\varnothing$ 25 mm).

P o z n á m ě k a. Část nálezového materiálu není doposud laboratorně zpracována, a proto nemohly být uvedeny zevrubnější popisy, rozměry a inv. čísla.

Všechny uvedené předměty byly nalezeny při odborném výzkumu v homogenním zásypu jámy č. 3/59, oca 50 cm hlubokém, nepřerušeném sterilními vrstvami; nutno je proto považovat za současné. Část jámy byla pouze v nejhořejší vrstvě pokryta popelem.

V severozápadním rohu plochy č. II/59 byl shluk vazanice a zlomků keramiky, 140 cm dlouhý a 90 cm široký. Na některých kusech mazanice jsou otisky proutí. Zlomky nádob, nalezené u tohoto shluku i v něm a na něm, se shodují s keramikou, nalezenou v nedaleké jámě č. 3/59, jejíž obsah byl popsán. Objekt, jehož je shluk omítky pozůstatkem, a jáma č. 3/59 byly podle toho současné.

V ý z k u m v r. 1960 byl prováděn především na pozemcích rolníka Jana Čupy z Vojkovic č. 47, parc. č. 1008, 1009, pod střední hrází na západním svahu Cezav nedaleko od výzkumných ploch, otevřených v letech 1957 a 1959 na parcele V. Švandy. Na parcelách J. Čupy byl prováděn výzkum na plochách č. II, III a VII.

P l o c h a č. II/60 (35 m x 4 m = 140 m²)

J á m a č. 1/60 byla 30 cm pod povrchem, hl. 95 cm, $\varnothing$ hor. okraje měřil 115 a 125 cm, $\varnothing$ dna 150 a 190 cm. Stěna jámy podbíhala pod okraj. Měla nerovné dno a stěny nepravidelně vykopané nějakým tupým nástrojem. Jáma byla vyplněna černou hlínou, v níž byly menší kameny.

J á m a č. 2/60 měla okraj hrdla 45 cm pod povrchem, byla 55 cm hluboká. $\varnothing$ jejího dna měřil 145-180 cm a $\varnothing$ hrdla 175-185 cm. V severní polovině jámy v hloubce 0-50 cm pod okrajem ležely kameny. V zásypu byly střepy z jevnější nádoby, pod vých. okrajem jámy neúplný klasický únětický koflík, uprostřed spodek z únětického hrnku, zvířecí kosti, zatím neurčené; mezi nimi a též na nich leželo pět menších kamenů a okrajový zlomek únětické misky s širším žlábkem pod okrajem. Pod západním okrajem jámy ležely dva kameny šikmo vedle sebe a na dně bylo devět menších kamenů.

J á m a č. 3/60 byla 30 cm hluboká, $\varnothing$ kruhového dna měřil 110-125 cm, $\varnothing$ hor. okraje 112-115 cm. V jámě byl zbytek zásobnice s břichem hrubě žlábkovaným

prsty. Na spodku rozsedlé amfory byly pozůstatky zcela malého dítěte, asi novorozence. Na dně jámy vedle amfory nalezeny uhlíky a pod ní popeł a rovněž dva uhlíky. (Antropologický posudek M. S t l o u k a l a z 9. III. 1961.)

J á m a č. 4/60 byla 40 cm hluboká a $\varnothing$ jejího kruhového dna měřil asi 100 cm; $\varnothing$ hrdla byl jen o málo kratší. Tato jáma byla vyhloubena v černé hlíně a nikoli ve sprašovém nebo slínovém podloží jako jiné jámy. Zachytil ji jihovýchodní roh plochy č. II/60. Nálezů v ní téměř nebylo.

J á m a č. 5/60 byla 60 cm hluboká, $\varnothing$ dna měřil 165 cm, $\varnothing$ hrdla 125 a 145 cm. Vedle této jámy byla nahromadělna větších kamenů, jež se zdály být příkrovem hrobu. Stopy kostry nebo popela však nebyly pod nimi zjištěny. V jámě bylo několik atypických střepů, kostěné šidélko a zvířecí kosti.

J á m a č. 6/60 byla 15 cm hluboká a $\varnothing$ jejího dna i horního okraje měřil 155 cm. V jámě byly zlomky únětického koflíku, hrubého hrnce, kostěné šidlo, pazourek s pilkovou retuší a polovina kamenného sekeromlatu.

J á m a č. 7/60 souvisela s předchozí a obsahovala kusy mazanice, mezi kterými byly saze.

P l o c h a III/60

J á m a č. 8/60 byla 25 cm hluboká, $\varnothing$ jejího dna měřil 125-180 cm a hor. $\varnothing$ 115-130 cm. Tato mělká jáma obsahovala jen několik střípků a lastur.

Přibližně v polovině plochy III/60 byl nalezen pod ornicí ojediněle zlomek bronzového náramku se zúženým koncem.

J á m a č. 9/60 byla 50 cm hluboká, $\varnothing$ kruhového dna měřil 220 a 205 cm, $\varnothing$ hrdla jámy 155-180 cm. Šlo tedy o trapézovitou jámu, v jejímž zásypu byl střep z hrubého hrnce s jazýčkovitým výčnělkem na okraji hrdla, mnoho kusů mazanice, střepy z prohnutého hrdla větší nádoby (asi 20 cm hluboko v jámě), zlomek únětické misky s širším žlábkem pod okrajem, kusy mazanice kolem okraje dna, zlomek nádoby, další únětický koflík ve střepích a zlomek únětické misky se žlábkem pod okrajem.

J á m a č. 10/60 byla 80 cm hluboká, $\varnothing$ dna měřil 240-245 cm, $\varnothing$ hrdla 180-210 cm. V šedém zásypu jámy: zvířecí kosti (zatím odb. neurčené), úlomek bronzové jehlice, kolečko bochníčkovitého tvaru s otvorem uprostřed, lastury říční škeble, zlomky hrubší nádoby, kostěné šidlo a nástroj dlátovitého tvaru, hrubě kanelovaný zlomek nádoby, střep s odsazením mezi břichem a hrdlem, psí čelist a zlomek drobného pohárku nade dnem jámy (pod západ. okrajem).

Ve východní (horní) části plochy III/60 byly objeveny stopy kúlových jamek a mazanícových ker.

J á m a č. 11/60 byla 65 cm hluboká, $\varnothing$ kruhového dna měřil 195-200 cm, $\varnothing$ hrdla jámy 120 cm. Stěna jámy podbíhala. V zásypu ležely kusy spálené hlíny a u nich tmavý leštěný zlomek nádoby s odsazením mezi břichem a hrdlem (při vých. stěně nade dnem). V západní části jámy byla zvířecí kost a lastury škeblí.

J á m a č. 12/60 byla ve skutečnosti hrob, m. o. 70 cm, d. 160 cm a š. 80 cm. Hrobová jáma měla tedy obdélníkový půdorys. Jáma byla na záp. straně o 50 cm širší.

U neúplné skrčené kostry, jejíž kosti byly zpřeházeny, byly: pod bradou bronzová jehlice s torčovanou jehlou a hlavicí stepanou do vertikální trubičky (tab. X: 12), poněkud stranou ležel hrnek s poněkud šikmo umístěným uchem, pod okrajem tmavě leštěný, který má na okraji pupík; rozměry hrnku: v. 66 mm, $\varnothing$ kruhového dna 50 mm, $\varnothing$ hrdla 75 mm, max. $\varnothing$ 77 mm, vu. 32 mm; tab. X: 6. Pod skrčenými hnáty byl větší střep ze zásobnice svisle brázděné prsty a jiný tmavý s uchem.

Pod střepy byla vrstva uhlíků asi 3-4 cm silná, kompaktní, která ležela i nad střepy. Kostra byla uložena ve směru J-S, ale temeno lebky bylo orientováno k Z.

J á m a č. 13/60 byla 85 cm hluboká, $\varnothing$ dna 200 cm, $\varnothing$ hrdla 160 cm. V temném zásypu jámy, místy se žlutými vrstvami spráše a slínu, byl nalezen zbytek lidské čelisti, zlomek okraje nádoby a lastury říčních škeblí. Nade dnem byl shluk uhlíků.

J á m a č. 14/60 byla na p l o š e VI/60 na pozemku K. Priesnerové, p. č. 1073. Narazilo se na ni 25 cm pod povrchem. Byla 60 cm hluboká, $\varnothing$ dna měřil 185-200 cm, $\varnothing$ hor. okraje 160-180 cm. V jámě stála celá zásobnice s prohnutým okrajem. Dále v ní byly nalezeny tmavě hlazené zlomky misky s plochým okrajem a zlomky hrubého hrnce s pupíky pod rozevřeným okrajem. Vedle zásobnice ležel přelomený kámen a zlomek (asi polovina) kónické nádoby-cedníčku, tmavě leštěného. Pod západním okrajem jámy nalezen dnem vzhůru převrácený hrníček (tab. X: 7), misečka a na bok položená amfora s rozevřeným hrdlem (tab. X: 11). V jámě byly též drobné zlomky mazanice, saze a stopy vypálené hlíny. Pod velkou amforou-zásobničkou ležely střepy. V ní uvnitř byly střepy z hrubé nádoby s pupíky pod hrdlem, téměř celý větší soudkovitý hrnek na čtyřech lalůčkovitých nožkách a j. střepy. V této jámě byly též dva kamenné drtiče na obilí.

J á m a č. 15/60 byla na p l o š e VII/60. Byla objevena 60 cm pod povrchem, byla 60 cm hluboká, $\varnothing$ kruhového dna měřil 130 cm a $\varnothing$ hrdla 90 cm. Jáma měla pravidelný tvar komolého kužele. Pod jižním okrajem byla lidská lebka, pod západním tmavá únětická amfora a žlutá amfora věteřovského typu s odsazeným hrdlem, zvířecí kosti a asi 25 lastur říční škeble.

J á m a č. 16/60 na téže ploše, stejného tvaru jako předcházející, byla zjištěna 80 cm pod povrchem. Byla 80 cm hluboká, $\varnothing$ pravidelně kruhového dna měřil 115 cm a $\varnothing$ hrdla, resp. hor. okraje 100 cm. V zásypu hned pod povrchem nalezeno krátké bronzové šidélko a zvířecí kosti. Vedle byla destrukce kamenů a hromádka mazanice. U severozápadní stěny této jámy byl v hloubce 20-30 cm zlomek lidské čelisti.

V 6,1 m plochy II/60 byl nalezen ojedinelé v dolní části vrstvy ornice provrtaný kamenný sekeromlat, d. 132 mm, max. š. 64 mm, $\varnothing$ provrtu 26 mm.

P o z n á m k a: Poněvadž nálezový materiál z výzkumu v r. 1960 není doposud laboratorně zpracován, nebylo možno uvést jeho podrobnější popis, rozměry a inv. čísla (až na ojedinelé výjimky). Materiál je v AÚ Brno.

L i t e r a t u r a:

D e z o r t J., Styky Moravy s jihovýchodem v době bronzové, OP XIII, 1946, 57 a d.;

D e z o r t J., K otázce poměru věteřovského typu a únětické kultury, OP XIV, 1950, 367;

T i h e l k a K. - H a n k V., Blučina u Židlochovic, opevněná osada z doby bronzové, AR I, 1949, 55 a d.;

T i h e l k a K., Průvodce po výzkumech pravěkých sídlišť na Cezavách u Blučiny, Drobné tisky Stát. archeologického ústavu v Praze, sv. II, 1950;

T i h e l k a K. - H a n k V., Výzkum na návrší Cezavách u Blučiny v r. 1948, ČMM XLII, 1957, vědy spol., 25-37;

T i h e l k a K., Cezavy u Blučiny ve světle archeologických výzkumů a nálezů, Vlastivěd. knihovna moravská č. 1, Mus. spolek v Brně 1957;

T i h e l k a K., Výzkum na sídlištích z doby bronzové na návrší Cezavách u Blučiny v r. 1957, Přehled výzkumů r. 1957 - AÚ ČSAV, pob. v Brně, 1958, 28-35 (rotaprint);

T i h e l k a K., Grabung an der Anhöhe Cezavy bei Blučina, Přehled výzkumů r. 1948, AÚ ČSAV, pob. v Brně, Brno 1958, 23-27 (rotaprint);

T i h e l k a K., Výzkum opevněného sídliště na Cezavách u Blučiny, Přehled výzkumů r. 1959 - AÚ ČSAV, pob. v Brně, 1959, 42-49 (rotaprint);

T i h e l k a K., Jámy únětické kultury na Cezavách u Blučiny, Přehled výzkumů r. 1956 - AÚ ČSAV, pob. v Brně, 1959, 19-25 (rotaprint);

N á l e z o v é z p r á v y: informace dr. J. D e z o r t a o výkopech na Cezavách na základě jeho záznamů; nálezová zpráva o výzkumu AÚ v Brně r. 1944 (ved. J. P o u l í k); nálezové zprávy o výzkumech pravěkého odd. Moravského muzea v letech 1948-1956, ved. K. T i h e l k a; nálezové zprávy o výzkumech v letech 1957-1960, ved. K. T i h e l k a. Všechny nálezové zprávy jsou v archivu AÚ ČSAV, pob. v Brně.

M a t e r i á l v ě t e ř o v s k é h o t y p u z C e z a v u B l u č i n y v e s b í r k á c h p r a v e k é h o o d d ě l e n í N a r o d n í m o m u z e a v P r a z e:

Hrnek s malým uchem umístěným tesně pod hranou, jež odděluje hrdlo s kalichovitě rozevřeným okrajem od poměrně nízkého, baňatého břicha; proti uchu je pupík. Hrnek je dobře vypálený, má hlazený, hnědožlutý povrch, spodek břicha a dno jsou však černé; v. 83 mm, i. č. 67547.

Kulovité, ale poněkud zploštělé osudíčko se zataženým okrajem z dobře vypáleného materiálu, které má tmavohnědý, hlazený povrch; v. 45 mm, i. č. 67548.

Miniaturní koflíček s ouškem u dna, které je značně prohnuto, tj. vtlačeno dovnitř. Má kalichovitě rozevřený okraj, tmavošedý, dosti hladký povrch a je dobře vypálen; v. 26 mm; i. č. 67549.

Kostěné šídlo, d. 54 mm, i. č. 67552.

Kolečko vykroužené ze střepe.

P o z n á m k a: Okraj nádoby vyobr. na tab. VIII: 12, který byl nalezen J. D e z o r t e m na Cezavách u Blučiny, je kopie z OP XIII, 1946, 62, obr. 4: 3. Originál v muzeu v Židlochovicích není.

Ze starších nálezů na Cezavách pochází dvouuchá baňatá amfora, v. 82 mm, která je v MM v Brně; tab. IV: 11.

6. B O H U S L A V I C E (okres Hodonín)

Při stavbě dráhy r. 1884 bylo vykopáno na polích "Tvrze" několik misek, hrnků na nožkách a j.

Z těchto nálezů se zachovaly:

Soudkovitý hrnek s třemi silně otřelými drobnými nožkami na obvodu dna. Pod okrajem jsou tři pupíky (po stranách ucha a proti němu). Povrch nádoby je hlazený, ale nikoli lesklý; v. 80 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 112 mm, $\varnothing$ dna 101 mm, max. $\varnothing$ 118 mm; MM, i. č. 53772; tab. XII: 12.

Baňatý spodek nádoby, které chybí hrdlo i ucho. Z ucha zbyl jen kousek. Povrch je temně hlazen; v. torsi 65 mm, $\varnothing$ dna 63 mm, max. $\varnothing$ 112 mm. Je to asi zbytek džbánu; MM, i. č. 53874.

Kónická, poněkud hrubší miska s nerovným povrchem, avšak hlazená, vně světlá a uvnitř tmavošedá; má rovný okraj; v. 47 mm, $\emptyset$ okraje 121 mm, $\emptyset$ dna 67 mm; MM, i. č. 53873; tab. XII: 11.

L i t e r a t u r a :

R z e h a k A., Annales M.F., 1898, 61;

Č e r v i n k a I. L., Kyjovsko, 1934, 21, obr. 47.

7. B O R K O V A N Y (okres Břeclav)

V polní trati "Pole od Klobouk" mezi Borkovany a dvorem Časkovcem probíhá směrem od JV k SZ úvoz, v němž zaměstnanci AÚ ČSAV, pob. v Brně, našli v březnu r. 1949 zlomky keramiky únětické a věteřovské. Pocházejí z jam, jež se rýsovaly na koncích úvozu. Nálezy:

Zlomky tenkostěnné, dobře vypálené nádoby z jemně plavené hlíny. Povrch je na obou stranách hlazený, tmavošedý, místy černý.

Střepy z nádoby silných stěn z jemně plavené hlíny, dobře vypálené, tmavé. Nálezový záznam v AÚ ČSAV, pob. v Brně.

8. B O Ž I C E (okres Znojmo)

Z únětického hrobu čís. 2 (byly celkem dva), vykopaného K. P r o c h á z k o u v r. 1927 v kolonii Hojava v nové pískovně, pochází vyšší hrnec vejčitého tvaru s rozevřeným okrajem, pod nímž jsou čtyři pupíky. Nádobu má šedý, rovný, ale drsnější povrch a uvnitř je tmavá, hlazená; v. 210 mm, $\emptyset$ hrdla 190 mm, max. $\emptyset$ 195 mm, $\emptyset$ dna 100 mm; MM, i. č. Pa 1161/38; tab. XII: 10.

Kromě popsané nádoby byly v hrobě střepy z únětické misky a únětický koflík.

V obou hrobech prý byly pohřbeny kostry v sedě.

L i t e r a t u r a :

P r o c h á z k a A., Od Horácka k Podýjí, 1931, č. 1;

Č e r v i n k a I. L., Rkp., 15, tab. 25.

9. B R A N I Š O V I C E (okres Znojmo)

J. K a u f m a n vykopal v sídlištní jámě lichoběžníkovitého průřezu (hl. 180 cm, o $\emptyset$ kruhového dna 250 cm) zlomky a kusy z velké amfory, kterou se podařilo zrekonstruovat. Má kulovité břicho a nižší, silně prohnuté, odsazené a na okraji přehnuté hrdlo, pod kterým jsou plastická žebírka a ucho (původně byly nepochybně dvě proti sobě).

Zpráva J. K a u f m a n a, OVM Moravský Krumlov.

10. BRUMOVICE (okres Opava)

Na vrcholu kopce (kóta 321) při státní silnici z Opavy do Krnova jsou pozůstatky sídliště, jehož rozsah nebyl zatím zjištěn. Sídliště leží nedaleko soutoku řeky Opavy s potokem Čižinou. Jeho severní a severozápadní část, kterou zkoumal již dříve L. J i s l, byla zničena při těžbě písku. Jámy č. 1 a 2/57, objevené při záchranném výzkumu expozitury AÚ ČSAV v Opavě v r. 1957, obsahovaly v zásypu zlomky keramiky věteřovského typu. Rekonstruovány byly:

Větší šálek s esovitě prohnutou stěnou, jenž má vyšší spodek než obvykle u těchto šálků pozorujeme; v. 133 mm, $\varnothing$ hrdla 172 mm. Muz. Krnov, i. č. 112/57/2,1; tab. XXI: 15 (PA obr. 28: 5).

Miska na povrchu žlutě zbarvená, hlazená, která má plochý okraj, na němž jsou jazýčkovité výčnělky (pův. čtyři); v. 50 mm, $\varnothing$ okraje 215 mm; Muz. Krnov, i. č. 112/1,18; PA obr. 28: 6.

Ze zmíněných jam pochází též tmavý, prohnutý střípek, zdobený charakteristickými trojúhelníčky, vyplněnými vpichy, v nichž se zachovaly stopy původně bílé náplně. Muz. Krnov, i. č. 112/57,1/15; tab. XXI: 1 (PA obr. 31: 4).

Nálezy L. J i s l a z Brumovic jsou v dep. Slezského muzea v Opavě a materiál z výzkumu v r. 1957 v AÚ ČSAV, exp. v Opavě a v muzeu v Krnově.

L i t e r a t u r a:

K r á l J. - P a v e l č í k J., Záchranný výzkum v Brumovicích, Přehled výzkumů r. 1957 - AÚ ČSAV, pob. v Brně, 1958, 96, 97, obr. 6-8.

11. BŘECLAV (okres Břeclav)

Z únětických sídlišť na "Kopci" u hřbitova a opodál na "Zvolencích" v Staré Břeclavi pochází též koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem, bezuchá nádobka s prohnutým, odsazeným hrdlem a velké zásobnice. Materiál je ze sběrů I. L. Č e r v i n k y a je v MM.

L i t e r a t u r a:

Č e r v i n k a I. L., Pravěk 1933, 32, obr. 8: 10, 11, 14.

V MM je mimoto též doplněný džbánček s odsazeným hrdlem a baňatým břichem, jenž má ve dně poměrně malý důlek a po stranách i proti uchu na hraně mezi hrdlem a břichem tři pupíčky. Nádobka má šedožlutý povrch; v. 75 mm, max. $\varnothing$ 124 mm; i. č. PA 11/36; tab. XII: 14.

12. BUDKOVICE (okres Brno-venkov)

Z jam na návrším sídlišti na polích bývalého velkostatku (za dvorem) pochází také soudkovitý hrnek na drobných nožkách, nalezený V. Grossem z Oslavan, o kterém se zmiňuje I. L. Č e r v i n k a v Rkp., 62.

Řada dalších jam tam byla prozkoumána r. 1959 při záchraňovacím výzkumu AÚ ČSAV, pob. v Brně. Zajímavý a hojný úněticko-věteřovský materiál, uložený v pob. AÚ ČSAV v Brně, nelze zde podrobněji uvádět a popisovat, poněvadž vedoucí výzkumu si vyhradil jeho publikaci.

13. B U L H A R Y (okres Břeclav)

V býv. Czapkové-Gajdoschově cihelně se nacházely sídlištní a odpadové jámy se střepy ze zásobnic, hrubých hrnců, misek, válcovitá i jehlancovitá závaží, přesleny a j. V jamách byly též silné vrstvy laatur (*Unio pictorum*).

Ze sběrů I.L. Č e r v i n k y v MM.

Č e r v i n k a I. L., Rkp., 62.

V OVM v Mikulově jsou z Czapkovy cihelny dva střepy z věteřovské keramiky a válcovité závaží.

14. Č E C H Ů V K Y (okres Prostějov)

V hliníku v Kopaninách se přicházelo na jámy, z nichž získal A. G o t t w a l d kromě zlomků keramiky též kostěné hladítko, parohovou motyku s provrtem, kuželovité závažíčko, pazourkovou šipku aj. (OVM Prostějov, ze sbírky A. G o t t w a l d a).

V OVM v Prostějově je:

Hnědožlutý, leštěný střepek ze šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem; i. č. G 118.

Pět zlomků z šedých, hrubých hrnců s 1-3 pupíky pod okrajem; i. č. G 10.

Světle žlutý střepek z hrubšího hrnce s ohrnutým okrajem a uchem; i. č. G 10.

Střípek z cedníčku s pravidelně rozmístěnými dírkami; i. č. G 10.

Šedý střípek neuměle zdobený svislými rýhami mezi horizontálními liniemi.

Zlomek většího, tmavě leštěného kuželovitého závaží.

Nízký hrnec se silně prohnutým, odsazeným hrdlem, na okraji plochým, který je pod lomem na rozhraní hrdla a břicha zdoben 2 paralelními liniemi vpichů; v. asi 150 mm.

Část velké, černé hlazené nádoby zdobené vpichy; i. č. G 117.

Kostěné šidélko; i. č. G 42.

L i t e r a t u r a:

G o t t w a l d A., ČVMSO 1904, 108;

t ý ž, ČVMSO 26, 1909, 70;

t ý ž, Pravěká sídliště, 62;

Č e r v i n k a I.L., Rkp., 62.

15. Č E J K O V I C E (okres Hodonín)

Při stavbě silnice do Mutěnic v r. 1927 bylo přeráženo v polní trati "Panské odměrky" proti panskému dvoru několik sídlištních jam s hrubšími hrnci, miskami a džbány vesměs ve střepích a se zvířecími kostmi v popelovitých vrstvách. Bylo tam též drtadlo a závažíčko. Návrší s tmavší hlínou značí tam podle I.L. Č e r v i n k y rozsah osady.

Odborný výzkum nebyl proveden. MM ze sběrů I.L. Č e r v i n k y.

V MM je odtud:

Spodek soudkovitého hrnku na čtyřech drobných nožkách, který má silnou stěnu (5 mm), vně i uvnitř hlazený, žlutošedý, $\varnothing$ kruhového dna 75 mm; i. č. SÁL 1473.

Tmavý, vně i uvnitř hlazený zlomek soudkovitého hrnku s výčnělkem na obvodu dna; i. č. SÁL 1471.

Stěna z vyššího a většího soudkovitého hrnku, tmavá, hlazená, v. asi 100 mm; i. č. SÁL 1474.

Zlomek dna ze šálku s rozevřeným okrajem nebo z typického únětického koflíku s hlubším důlkem ve dně a s částí lomu; zlomek je hlazený, okrově žlutý; i. č. SÁL 1469.

Zlomek hrubého hrnce s přehnutým okrajem, který je vně drsný a okrově žlutý, uvnitř hlazený a tmavý. Nádobka je směrem od okraje ke dnu rýhována; i. č. SÁL 1477.

Tvrdě vypálené hliněné závažíčko tvaru komolého kužele s vertikálním prvrtem ve středu; i. č. SÁL 1470.

Hrubý hrnc s silných stěn s rozevřeným okrajem, pod kterým je pupík. Nádobka je na povrchu drsná, šedá, uvnitř vyhlazená; i. č. SÁL 1468.

Velký štíhlý bezuchý hrnc s prohnutým hrdlem, který je okrově žlutý, drsný; v. 270 mm, $\varnothing$ dna 128 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 193 mm; i. č. SÁL 1467; tab. XII: 9.

Další střeptový materiál, např. okrajový střept z šálku věteřovského typu, i. č. SÁL 1481, střept z hrdla amfory, i. č. SÁL 1479 aj.

L i t e r a t u r a :

Č e r v i n k a I. L., Pravěk 1933, 32; Rkp., 63.

16. D A M N I C E (okres Znojmo)

Na dvoře domku Olgy Jakubové (č. 6) narazili při kopání jámy na vápno v hloubce asi 1 m na lidské, málo zachovalé kosti a větší část hliněné nádoby (byla uložena ve škole v Miroslavi). Je ručně pracovaná, dobře vypálená, pěkně vyhlazená, tmavošedá, na obvodu dna má tři nízké nožky; v. 70 mm, $\varnothing$ hor. okraje 100 mm, $\varnothing$ dna 85 mm, v. nožky 5 mm, vu. 22 mm.

U božích muk nedaleko transformátoru byly nalezeny střepy většinou z větších a hrubších šedých nádob, červenohnědé střepy, ouška, zlomky nádob s nožkami pupíkovité formy, jiné zdobené hrubým brázděním, provedeným prsty. Zachoval se i černohnědý šáleček s otlučeným okrajem z hrubšího materiálu, který má ouško, a menší zlomek z cedníku, dobře vyleštěného.

Hlášení dr. R. J e l í n k a z Miroslavi ze 7. VIII. 1958 pobožce AÚ ČSAV v Brně.

17. D E R F L E, nyní Sady (okres Uherské Hradiště)

Z výkopu Slovákého muzea v Uh. Hradišti, provedeného v listopadu r. 1933 pod silnicí na pozemku J. Pochylého, parc. č. 209, je baňatý spodek nádoby na třech masivnějších, navenek vyklenutých nožkách. Z hrdla nádoby - patrně džbánku - se zachovala jen nepatrná část nad baňatostí. Pod hrdlem byly 3-4 pupíčky, z nichž se zachovaly pouze 2, Po uchu tam zbyla pouze jizva. Nádobka nebyla

leštěna, je drsnější, šedá, avšak nikoli hrubá. Je slepena ze 3 částí; v. spodku 55 mm, $\varnothing$ baňatosti 110 mm; i. č. 2694; tab. XII: 15.

Slovácké muzeum v Uh. Hradišti a nálezový záznam tamtéž.

P o z n á m k a: Naleziště je údajně v poloze Vinohrady nad pravým břehem starého řečiště řeky Olšavy před jejím vtokem do Moravy.

18. D O L N Í D U N A J O V I C E (okres Břeclav)

Z výkopů Fr. V i l d o m c e v cihelně pocházejí části velkých nádob (zásobnic) se záseky na jedné nebo na dvou paralelních, horizontálních lištách pod hrdlem. Lišty jiných zásobnic, z nichž se zachovaly rovněž pouze zlomky, jsou zdobeny dolíky, umístěnými těsně vedle sebe.

Sbírka Fr. V i l d o m c e v Boskověstejně a nálezový záznam tamtéž.

19. D O L N Í K O U N I C E (okres Brno-venkov)

R. 1935 rozkopal Ed. Kašparovský, majitel domu č. 684 při úpravě své zahrady na svahu kopce, na kterém je kostel sv. Antonína, pravěkou jámu a vrstvu u ní. Archeologický materiál v nich nalezený byl uložen v místní škole, a teprve v květnu r. 1956 jej převzalo MM v Brně. Jsou to tyto nádoby a jiné předměty:

Velká amfora s válcovitým, mírně prohnutým a od břicha odsazeným hrdlem, na povrchu vyhlazená, okrově žlutá, místy šedě zbarvená, v. 275 mm; i. č. 79291; PA obr. 20: 11.

Malá amfora s kónickým hrdlem a pův. se dvěma oušky, umístěnými na jeho spodku. Je na povrchu šedá a hnědá, hlazená, v. 88 mm; i. č. 79299; PA obr. 20: 3.

Masivní baňatý hrnek se zaobleným, ohnutým okrajem, na povrchu drsný, šedý a světle žlutý, v. 100 mm; i. č. 79295; PA obr. 20: 9.

Vyšší hrnek s uchem na výduti, který má rozevřený (ohnutý) okraj a šedý až tmavošedý povrch; v. 95 mm, i. č. 79296.

Hrnek s rozevřeným okrajem, na povrchu šedý až tmavošedý. Na okraji jsou jazýčkovité výčnělky (zachov. dva), pod hrdlem proti uchu a po stranách jsou pupičky (zachov. dva). Ucho je na výduti. Nádobu má šedý povrch; v. 105 mm; i. č. 79293.

Hrníček s mírně rozevřeným okrajem, na němž jsou tři jazýčkovité výčnělky. Nádobu má pod hrdlem proti uchu a po stranách pupičky. Povrch je nerovný, hlazený, hnědý a místy šedý. Na uchu je tupý lom; v. 60 mm; i. č. 79294.

Hrubší protáhlý hrnek pravidelného tvaru s vyklenutou stěnou a rozevřeným okrajem hrdla, na povrchu drsný, tmavošedý. Nádobu je bezuchá; v. 120 mm; i. č. 79297.

Nízká baňatá amfora se svislými žebírky, kterých je celkem devět, na povrchu tmavá, vyhlazená. Hrdlo je nízké, odsazené od břicha, prohnuté dovnitř; v. 90 mm; i. č. 79300; PA obr. 20: 2.

Baňaté osudíčko na třech drobných nožkách, směrem k hrdlu poněkud protáhlé, na povrchu hlazené, černě a žlutě zbarvené; v. 60 mm, $\varnothing$ hrdla 50 mm; i. č. 79301; PA obr. 20: 7.

Hrnek soudkovitého tvaru bez nožek na obvodu dna, tmavošedě zbarvený; v. 60 mm; i. č. 79298.

Spodní část velké nádoby, podobné vysoké mise, na povrchu hlazené, šedé a žlutošedé; v. 250 mm; i. č. 79292. Okraj této části je záměrně upraven. Byla jí přikryta amfora č. 1, pravděpodobně popelnice; PA obr. 20: 10.

Společně s popsanou keramikou byla uložena v kabinetě kounické školy dvě jehlancovitá hliněná závaží a zlomek třetího; závaží mají horizontální provrty; v. 145 mm; i. č. 79302, 79303; PA obr. 20: 8.

Kromě toho byl v kolekci nálezů Ed. Kašparovského kamenný brousek (d. 130 mm), plochý kámen elipsovitého tvaru a čelist vepře, zlomek cedníčku, hliněný, tmavě hlazený korálek bochníčkovitého tvaru, středem provrtaný ($\varnothing$ 12 mm) a část rozevřeného hrdla velké amfory. Nyní je to vše v MM.

Další stopy sídliště věteřovského typu byly však zjištěny také na jiných místech návrší s kostelem sv. Antonína. Z povrchových sběrů na svazích kopce pocházejí četné zlomky keramiky, uložené v MM již před druhou světovou válkou, jejichž větší část má i. č. PA 10578-10846/39. Zbytek se tam dostal v r. 1954 jako dar Mil. Šimáčka z Prahy (i. č. 73727-73745). Ty byly nasbírány na jihozápadním svahu návrší. Jsou mezi nimi okrajové zlomky větších a velkých nádob, ano a stěna z většího hrnce, jenž byl svisle brázděn prsty, část tenkostěnného, tmavě vyhlazeného cedníčku, zbytek tmavého, hlazeného šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem, na kterém je ucho, a konečně zlomek stěny hnědé, hlazené amfory s odsazeným hrdlem, vypracované z velmi dobrého materiálu.

Terénní průzkum pracovníků MM v r. 1956 prokázal, že stopy věteřovského sídliště jsou též na severním svahu návrší, kde byly nalezeny hojné okrajové střepy z větších nádob, zlomek vykuřovadla, úlomek nádoby s mřížkovým ornamentem, části misek s rozšířeným okrajem, z nichž jeden je zdoben rytou klikátkou a j.; tab. XII: 16.

L i t e r a t u r a :

T h e l k a K., Sídlíště věteřovského typu v Dolních Kounicích, AR IX, 1957, 25-31.

20. D O L O P L A Z Y (okres Prostějov)

V OVM v Přerově je vyšší hrnec, který má prohnuté, vyhlazené hrdlo odsazené od hrubě drsněného, žlutošedého břicha. Proti uchu, umístěnému na hrdle, je pupík; v. 195 mm, max. $\varnothing$ 200 mm; i. č. 1105.

O nálezových okolnostech není záznamu. Nádobu by snad mohla pocházet z místa, kde je koupaliště. Při jeho zřizování v r. 1935 byly odkryty tři únětické hroby, o nichž se zmiňuje I. L. Č e r v i n k a v Rkp. a K. S c h i r m e i s e n v Nachrichtenblatt f. d. Vzt. 1936, 15.

21. D O M Č I C E (okres Znojmo)

Hrubý hrnec s širokým, rozevřeným okrajem, nahoře zaobleným. Vyklenutá stěna se zužuje ke dnu, jež je zřetelně vymodelováno. Povrch nádoby je drsný, šedý a žlutošedý, uvnitř hlazený a černý. Hrnec je slepen a částečně doplněn; MM, i. č.

53776. Nádobá pochází z místní cihelny, kde byly rozkopány unětické hroby, jejichž inventář získal J. P a l l i a r d i.

Fr. V i l d o m e c vykopal v Domčicích dvě jámy s unětickou keramikou.

L i t e r a t u r a:

Č e r v i n k a I.L., Rkp. 18 a 63.

22. D R Ž Ů V I C E (okres Prostějov)

V poloze "Díly odvahovičné" zjistil A. G o t t w a l d stopy sídliště s unětickou keramikou. Některé střepy měly bíle inkrustované ornamenty.

Z téže polní trati pochází kulovitý spodek džbánu na čtyřech nožkách, na kterém je také zbytek dolního konce ucha. Povrch je šedý, hlazený; v. torza 45 mm, Ø spodku hrdla 50 mm; i. č. G 84; tab. XII: 17.

Gottwaldova sbírka v muzeu v Prostějově.

L i t e r a t u r a:

G o t t w a l d A., ČVMSO 21, 1904, 10

t ý ž, ČVMSO 63, 1909, 70;

t ý ž, Praveká sídliště, 63;

Č e r v i n k a I.L., Rkp., 63.

23. H O D O N I C E (okres Znojmo)

V hodonických cihelnách jsou kulturní vrstvy z doby bronzové a též s unětickou keramikou (zásobnice, hrnky na nožkách, misky aj., kostěná šídla a přeslepy). Nálezy J. P a l l i a r d i h o, Fr. V i l d o m c e a A. V r b k y jsou v MM, OVM ve Znojmě a soukr. sbírce Fr. V i l d o m c e v Boskovské.

J á m a č. 1 v prostřední cihelně, kterou vykopal J. P a l l i a r d i mezi jámami s keramikou obvyklou na pohřebištích popelnicových, byla lichoběžníkovitého profilu, hl. 238 cm, Ø kruhového dna měřil 285 cm, Ø hrdla 185 cm. Její černý zásyp byl promíchán s rozbitými kostmi, střepinami aj.

Nálezy:

Kostěný předmět polokulovitěho tvaru, jehož středem je provrtán kruhový otvor, 17 mm široký. Na obvodu plochého spodku je zdoben zářezy, jichž se zachovalo 17. Na spodní ploše je druhý menší otvor, který však není provrtán veskrz; v. 22 mm, max. Ø 47 mm; MM, i. č. 53832; tab. XIII: 24.

Nožka tmavě hlazená, napodobující lidské chodidlo, ulomená snad z nějaké nádoby; v. 25 mm, š. 24 mm; MM, i. č. 53795.

Zlomek soudkovitého hrnku bez výčnělků na obvodu dna, tenkostěnný, tmavě šedý, na okraji okrově žlutý, hlazený; v. 56 mm; MM, i. č. 53804.

Amfora s baňatým břichem a kónickým, neúplným hrdlem, na jehož spodku jsou dvě protilehlá ucha. Nádobka je tmavá, hlazená; v. 125 mm, max. Ø 130 mm, Ø dna 75 mm; MM, i. č. 53838; tab. XIII: 2.

Dvě kostěná šídla; d. 100 a 117 mm; MM, i. č. 53826 a 53829; tab. XIII: 16, 17.

Zvířecí kosti z této jámy pocházejí ze skotu, kozy nebo ovce, vepře, koně a též z lebky bahenního psa. Zcela na dně zjistil J. P a l l i a r d i při levé stěně v koutě zlomek čelisti a jiné kousky z lebky novorozeného dítěte.

Při rozdělování cihlářské hlíny ve východní cihelně, na nálezy chudé, nalezena bronzová jehlice s kulovitou, avšak zploštělou hlavicí, v níž je šikmý otvor. Jehlice, pěkně světle zeleně patinovaná, je zdobena na hlavici a na krčku jemným ryhováním; d. 102 mm, v. hlavice 10 mm, š. 12 mm; MM, i. č. 53834; tab. XIII: 21.

Některé z ostatních nálezů, jež se nepodařilo zařadit do nálezových celků:

Amforka s prohnutým hrdlem, odsazeným od břicha. Na hrdle jsou zbytky ucha, na hraně mezi hrdlem a břichem pupík, umístěný mezi uchy (byla pův. dvě). Povrch nádoby je tmavošedý, hlazený; v. 180 mm; MM, i. č. 53822; tab. XIII: 1.

Zlomek šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem, odděleným hranou ode dna, v němž je poměrně malý, ale hluboký důlek. Na lomu zbyla jizva po uchu; $\varnothing$ důlku ve dně 25 mm; MM, i. č. 53618; tab. XIII: 9.

Spodek soudkovitého hrnku s 3 nožkami na obvodu dna, tmavě vyhlazený, vypálený z dobrého materiálu; $\varnothing$ dna 100 mm; MM, i. č. 53790.

Miska s esovitě profilovanou stěnou, která má kruhové, hrboľkovitě poňekud navenek přechýlující dno a jen málo zaoblený okraj. Nerovný povrch je světle šedý, drsnější; v. 37 mm, $\varnothing$ dna 72 mm, $\varnothing$ okraje 116 mm; MM, i. č. 53786; tab. XIII: 11.

Podobná miska s esovitě profilovanou stěnou, kruhovým, plochým dnem a nepatrně zaobleným okrajem. Povrch masivní nádoby je hlazený, ale nerovný, šedožlutý; v. 29 mm, $\varnothing$ okraje 62 mm, $\varnothing$ dna 58 mm; MM, i. č. 53787; tab. XIII: 22.

Malá, neuměle vypracovaná mistička s nevelikým dnem. Její nerovný povrch je světle šedý; v. 24 mm, $\varnothing$ okraje asi 53 mm; MM, i. č. 53810; tab. XIII: 20.

Hliněný kotouček na jedné straně zaoblený, na druhé poněkud prohnutý dovnitř, kde je stopa výčnělku nebo ouška. Povrch je tmavožlutý; $\varnothing$ 36 mm, MM, i. č. 53796; tab. XIII: 26.

Torso hrníčku s prohnutým hrdlem, jehož horní část chybí. Ucho na hrdle, vycházející z lomu mezi hrdlem a nízkým břichem. Je však zachováno, stejně jako podlouhlý svislý pupík na lomu. Ve dně je důlek. Povrch je tmavý, hlazený; v. ?, $\varnothing$ lomu mezi hrdlem a břichem 64 mm; MM, i. č. 53789.

Tmavý zlomek tlustostěnného cedníku (9 mm), jehož stěna byla vyklenuta; MM, i. č. 53792.

Zlomek hliněného závaží jehlancovitého tvaru, udělaného z hrubšího materiálu, má horizontální provrt. Okrově žlutý povrch je hrubě uhlazen, dno je ploché; v. ? základna 60 mm x 53 mm, d. provrtu 37 mm; MM, i. č. 53812; tab. XIII: 13.

Zlomek nádoby s odsazeným hrdlem, tmavý, na vnitřní ploše okrově žlutý, hlazený, pokrytý ostrými pupíky, umístěnými přibližně ve stejných vzdálenostech. Je jich zachováno 10, jsou 6 mm vysoké a vespod až 10 mm široké; MM, i. č. 53791.

Pohárek soudkovitého tvaru s třemi jazyčkovitými výčnělky na okraji hrdla. Povrch je šedý, poměrně drsný; v. 52 mm, max. $\varnothing$ 75 mm; MM, i. č. 53835; tab. XIII: 8.

Zbytek nízkého soudkovitého hrnku s uchem na stěně, zdobeného soustavou trojúhelníků, jež jsou vyplněny vpichy. Trojúhelníčky se vždy dva a dva dotýkají vrcholy, tvoří ornament podoby "přesýpacích hodin" ve dvou řadách nad sebou. Výzdoba je nepravidelná a nepřesná. Povrch je žlutý, hlazený, nikoli leštěný; v. 38 mm; MM, i. č. 53803; tab. XIII: 23.

Kolečko vykroužené ze střepu, $\varnothing$ 56 mm; MM, i. č. 53820, (2. jámy XVI).

Typický únětický koflík s lomem nad nízkým dnem, ve kterém je důlek. Hrdlo je kalichovitě rozevřeno. Nádobka má žlutošedý, leštěný povrch; v. 103 mm, $\varnothing$ lomu mezi dnem a hrdlem 105 mm, $\varnothing$ hrdla 120 mm; MM, i. č. 53841; tab. XIII: 4.

Zbytek tenkostěnného šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem, na kterém je zbytek ulomeného ouška. Na lomu mezi dnem a hrdlem zachován jazýčkový výčnělek. Nádobka je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, tmavá; v. ?. $\varnothing$ lomu mezi hrdlem a dnem 120 mm; MM, i. č. 53844; tab. XIII: 3.

Tmavý, hlazený střep z rozhraní stěny a dna (s lomem), patrně z únětického koflíku; MM, i. č. 53848.

Veliká nízká mísa s malým kruhovým dnem a s vyklenutou stěnou navenek. Okraj je 15 mm š., zaoblený a jsou na něm výčnělky (byly pův. čtyři) umístěné proti sobě. Uvnitř mísy na dně je mělký, kulatý důlek, pravidelně vymodelovaný. Mísa je vně i uvnitř vyhlazená, žlutošedá; v. 113 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 502 mm, $\varnothing$ dna 132 mm, $\varnothing$ důlku 36 mm; MM, i. č. 53816 (nález Fr. V i l d o m c e).

Nezdobený prstenec vyříznutý z parohu; v. 30 mm, $\varnothing$ 35 mm, s. stěny 6 mm. Kousek stěny je vyštípnut. MM, i. č. 53833; tab. XIII: 12.

Misečka s plochým kruhovým dnem a s mírně vlnovitě profilovanou stěnou. Povrch má nerovný, hlazený, žlutošedý. Okraj je otlučten. Ve stěně je dírka; v. 27 mm, $\varnothing$ dna 64 mm, $\varnothing$ hor. okr. 77 mm; i. č. 53801; tab. XIII: 19.

Veliká, avšak nízká mísa s plochým kruhovým dnem. Má široký, poněkud vzhůru vyklenutý okraj, který se rozšiřuje dovnitř v hranu; rovněž navenek není zaoblený, nýbrž hranatý. Pod okrajem má ucho. Povrch je světle šedý. Mísa je poněkud doplněna: v. 95 mm, $\varnothing$ dna 150 mm, $\varnothing$ hor. okr. 410 mm, vu. 36 mm; š. okr. 15 mm; i. č. 53815 (nález F. V i l d o m c e); tab. XIII: 10.

Zlomek plochého, okrouhlého, hliněného stolečku, jenž měl vysoké, oblé a poněkud prohnuté nožky. Zachovala se jediná a z druhé pouze malá část. Nožky byly nejméně čtyři. Vypracování je nedokonalé, povrch nerovný, hlazený, žlutý; $\varnothing$ plochy asi 140 mm, v. nožky 46 mm, $\varnothing$ nožky 18 mm; tab. XIII: 27.

O k r e s n í v l a s t i v ě d n é m u z e u m v e Z n o j m e

Nálezy z Hodonic tam uložené pocházejí asi většinou ze záchranných akcí A. V r b k y, býv. ředitele znojemského muzea.

Dva okrajové zlomky z velké mísy uvnitř vyhlazené, šedé, která měla mírně zaoblený, 23 mm š. okraj. Vně byla nádoba drsná; i. č. A 1755, A 1750.

Zlomek prohnuté stěny s úchem ze soudkovitého tmavého, hlazeného, tenkostěnného (2 mm) hrnku; i. č. 1772.

Tmavošedý střep z amfory s odsazeným hrdlem, pod nímž jsou 2 kratší svislá žebírka; i. č. 1779.

Okrajový zlomek z hrnce s rozevřeným okrajem, pod nímž je pupík. Nádoba je vně světle šedá, drsná, uvnitř tmavá, leštěná; i. č. 1776.

Zlomek velké nádoby, která byla žlutě zbarvená, hlazená a měla rozevřený okraj; i. č. 1778.

Kus rovně uříznutého parohu; i. č. 1771.

Vyhlazený kostěný nástroj (hladítko?), od středu směrem k oběma koncům se pravidelně zužuje; d. 97 mm, max. š. 14 mm; i. č. A 1768; tab. XIII: 28.

Šídlo z rozštípnuté kosti, jehož konec je vyhlazený a ostrý; d. 64 mm; i. č. A 1767.

Hliněné kolečko s otvorem ve středu, $\varnothing$ 50 mm, $\varnothing$ otvoru 17 mm; i. č. 1764.

Hliněné závažíčko (nebo větší korál?) se stěnou vyklenutou navenek, soudkovitého tvaru, šedý, hlazený, podélně středem provrtaný; d. 29 mm, $\emptyset$ hor. zákl. 13 mm, dol. zákl. 17 mm; i. č. A 1769; tab. XIII: 25.

Tmavý leštěný zlomek amfory s odsazeným hrdlem a uchem; i. č. A 1752.

N á l e z y v e s b í r c e F r . V i l d o m c e v B o s k o v -
š t e j n ě u M o r . B u d ě j o v i c :

Kostěné, ostré, hladké šídlo, d. 75 mm.

Zbytek amfory s odsazeným hrdlem a uchem, na povrchu šedý.

Zlomek stěny většího soudkovitého hrnku s uchem, jehož okraj je rovný, s. asi 2 mm, tmavý, hlazený; v. asi 100 mm.

Zlomek většího a hrubšího hrnce s rozevřeným okrajem bez pupíku pod ním, žluťošedě zbarvený, uvnitř černý; $\emptyset$ hrdla asi 220 mm.

Zbytek soudkovitého hrnku, jenž měl silnější stěnu, se zachovanou nožkou na obvodu dna, hlazený, šedý; v. 52 mm, $\emptyset$ dna asi 80 mm.

Soudkovitý hrnek s poměrně silnou stěnou, šedohnědý, hlazený; v. 50 mm, max. $\emptyset$ 70 mm; PA obr. 28: 3.

Miska na třech nožkách s ouškem; má vlnovitě profilovanou stěnu, zaoblený okraj a dno poněkud prohnuté dovnitř. Povrch je hnědý, hlazený, uvnitř černý; v. 50 mm, $\emptyset$ okr. 150 mm, $\emptyset$ dna 80 mm; i. č. Vild. 8; tab. XIII: 7 (PA obr. 28: 1).

Tmavý, hlazený soudkovitý hrnek se čtyřmi nožkami na obvodu dna a třemi pupíky pod okrajem hrdla, tenkostěnný (2-3 mm). Dno je poněkud prohnuté dovnitř; v. 78 mm, $\emptyset$ dna 103 mm, max. $\emptyset$ 119 mm; i. č. Vild. 3.

Tenkostěnný (3 mm), šedý a hlazený soudkovitý hrnek bez nožek na obvodu dna; v. 87 mm, max. $\emptyset$ 137 mm, $\emptyset$ dna 117 mm.

Zlomek černého šálku s rozevřeným hrdlem a zachov. uchem, v. cca 7 mm.

Miska s vlnovitě profilovanou stěnou a s rovným okrajem, pod níž je ucho; je světle šedá až světle žlutá, uvnitř černá, hlazená; v. 105 mm, $\emptyset$ okraje 285 mm, $\emptyset$ dna 122 mm; i. č. Vild. 7; tab. XIII: 6 (PA obr. 24: 10).

Zlomky velkých, černých, hlazených mis s rovným nebo zaobleným okrajem.

Zlomek většího kolečka z hrubého materiálu s otvorem uprostřed. Okolí otvoru je po obou stranách kolečka prstencovitě vyvýšeno. Poloměr kolečka 70-80 mm, s. kolečka 19 mm; tab. XIII: 18a, b.

Zlomek nádoby zdobené trojúhelníčky, které jsou vyplněné vpichy.

Vyšší miska téměř polokulovitého tvaru s otvorem ve dně. Je hlazená, šedá a má zaoblený okraj; v. 75 mm, $\emptyset$ okraje 160 mm, $\emptyset$ dna 35 mm, $\emptyset$ otvoru ve dně 150 mm; i. č. Vild. 9-10; tab. XIII: 5 (PA obr. 28: 4).

Kónická miska s otvorem ve dně, šedá, hlazená; v. 50 mm, $\emptyset$ okraje hrdla 115 mm, $\emptyset$ dna 43 mm, $\emptyset$ otvoru 6 mm.

Okrajový zlomek z větší amfory, jež měla prohnuté, od břicha odsazené hrdlo, pod níž je protáhlý, svislý pupík, resp. kratší žebírko. Povrch je hlazený, šedý a hnědý; v. hrdla 80 mm.

Zlomek amfory z dobrého materiálu s odsazeným hrdlem, pod níž je protáhlý pupík, resp. kratší žebírko. Povrch je leštěný, šedý a místy hnědý.

Zlomek z další hlazené amfory s odsazeným, prohnutým hrdlem, pod níž se zachovalo plastické žebírko.

Střepy ze soudkovitých hrnků s nožkami na obvodu dna a okrajové střepy z hrnců.

Řada střepů ze zásobnic.

P o z n á m k a: V kolekci nálezů J. P a l l i a r d i h o z Hodonic v MM byly také šálky středodunajské mohylové kultury (i. č. 53806, 53842). U jiných předmětů není možno stanovit bezpečně jejich kulturní příslušnost.

L i t e r a t u r a:

P a l l i a r d i J., ČVMSO 12, 1895, 126.

V i l d o m e c Fr., Od Horácka k Podyjí VIII, 1936, 6.

24. H O R N Í D U N A J O V I C E (okres Znojmo)

Rozlehlé sídliště s mohutnými vrstvami zkoumali v cihelně léta Jar. P a l l i a r d i a Fr. V i l d o m e c a zachránili odtud řadu větších i menších zásobnic, menších nádob, bronzových nástrojů aj.

Z e s í d l i š t n í j á m y v poloze Stínadla pocházejí:

Šálek s kalichovitě rozevřeným hrdlem, na povrchu hlazený, okrově žlutý, uvnitř šedý a okrově žlutý. Ve dně je malý, ale hluboký důlek; v. 65 mm, $\varnothing$ okraje 97 mm, $\varnothing$ lomu mezi hrdlem a dnem 87 mm; MM Brno, i. č. 53428; tab. XI: 3.

Soudkovitý hrnek bez výčnělků na obvodu dna, tenkostěnný (1-2 mm), na povrchu hlazený, tmavošedý; v. 59 mm, $\varnothing$ okraje 93 mm, $\varnothing$ dna 81 mm; MM Brno, i. č. 53430; tab. XI: 2.

Zlomek okraje velké zásobnice, která byla šedá, drsná a na širokém okraji zdobená dolíčky. Pod prohnutým hrdlem (v. jen asi 55 mm) je plastická lišta, zdobená zcela shodnými dolíčky jako okraj nádoby; MM Brno, i. č. 53358; tab. XI: 11.

Šedý a na povrchu drsný střep z vyššího hrnce, uvnitř vyhlazeného a okrově žlutého. Nádoba má prohnuté hrdlo a na jeho okraji je jazýčkový výčnělek. Stěna hrnce byla svisle rýhována; MM Brno, i. č. 53369; tab. XI: 17.

Typický věteřovský hrnek s kalichovitě rozevřeným hrdlem, tenkostěnný. Z jeho ucha na hrdle se zachovaly jen pahýly. Povrch je jemně vyhlazený, šedý. Ve dně je větší, mělký důlek; v. 75 mm, $\varnothing$ lomu mezi hrdlem a dnem 90 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 110 mm; MM Brno, i. č. 53410; tab. XI: 4.

Zbytek hliněného kadlubu, jenž má plochou základnu a na obou bocích mírné, široké žlábký. Jsou na něm patrný stopy žáru - charakteristické oškvaření povrchu a trhliny. Povrch je světle žlutý, hlazený, místy cihlově červený; v. 45 mm, š. 47 mm; MM Brno, i. č. 53349; tab. XI: 12.

Okrajový střep z hrnce s prohnutým hrdlem, na jehož okraji je jazýčkový výčnělek. Hrdlo je žlutošedé, hlazené. Pod ním byl hrnec drsně. Vnitřek má hlazený, šedý a okrově žlutý; MM Brno, i. č. 53422.

Zlomek cedníčku-misky, jehož povrch je sice hlazený, avšak nerovný, tmavožlutý, uvnitř cihlově červený. Dírky jsou jen ve dně; v. 43 mm, MM Brno, i. č. 53350; tab. XI: 15.

Kolečko vykroužené ze střepu nádoby drsného, šedého povrchu, na vnitřní ploše hlazeného, tmavého; $\varnothing$ 65 mm, $\varnothing$ provrtu 8 mm; MM Brno, i. č. 53348; tab. XI: 14.

Zlomek hrnce s uchem, který měl rozevřený, zaoblený okraj a drsný, cihlově červený povrch. Uvnitř byl hlazený, okrově žlutý; v. 52 mm; MM Brno, i. č. 53347.

Zbytek závaží podoby pravidelného kužele s horizontálním provrtem, ve kterém bylo závaží přelomeno. Povrch je světle žlutý, místy šedý a oihlově červený; v. nejmeně 90 mm, $\emptyset$ dna 72 mm; MM Brno, i. č. 53354; tab. XI: 13.

Stíhlý, bezúchý, baňatý hrnec s poměrně nízkým prohnutým hrdlem (v. 43 mm), na jehož okraji jsou čtyři jazýčkovité výčnělky. Hrdlo a vnitřek nádoby jsou vyleštěny, ostatní části jen hrubě omítnuty. Drsněné břicho je šedé a místy okrově žluté; v. 230 mm, max. $\emptyset$ 200 mm, $\emptyset$ dna 100 mm, $\emptyset$ okraje hrdla 167 mm; MM Brno, i. č. 54044; tab. XI: 5.

Vyšší baňatý hrnec s rozevřeným, tmavým, vyhlazeným hrdlem a drsným, šedým břichem. Na okraji hrdla byly čtyři jazýčkovité výčnělky; v. asi 232 mm, max. $\emptyset$ cca 195 mm, $\emptyset$ hrdla 162 mm, $\emptyset$ dna 95 mm; MM Brno, i. č. 53044; tab. XI: 8.

S b í r k y P r e h i s t o r i c k é h o ú s t a v u f i l o s o f i c k é f a k u l t y v B r n ě:

Vysoká zásobnice s prohnutým rozevřeným hrdlem, odděleným hranou od břicha, svisle brázděného prsty. Povrch nádoby je šedý a světle šedý. Na rozhraní hrdla a břicha jsou čtyři ouška; v. 430 mm, max. $\emptyset$ 380 mm, $\emptyset$ dna 115 mm, $\emptyset$ hrdla 283 mm; i. č. 222; tab. XI: 6.

S b í r k y F r . V i l d o m c e v B o s k o v š t e j n ě:

Z jámy v cihelně jsou:

Tmavě leštěný, tenkostěnný (2 mm) soudkovitý hrnek bez výčnělků na obvodu dna; v. 75 mm, $\emptyset$ hrdla 95 mm, $\emptyset$ dna 75 mm; neinv.; tab. XI: 1.

Soudkovitý hrnek bez výčnělků na obvodu dna, šedě zbarvený, hlazený; v. 70 mm, max. $\emptyset$ 87 mm; neinv.

Zbytek větší nádoby s prohnutým hrdlem, jež je odděleno od břicha dvěma paralelními rýhami. Nádobka byla tmavá a vyleštěná; neinv.; tab. XI: 10.

Horní část většího hrnce s rozevřeným okrajem a odsazeným, prohnutým hrdlem, na němž je ucho a pod ním pupík. Hrnec byl tmavý, leštěný; neinv.; tab. XI: 9.

Nádobka s hrdlem odsazeným od břicha. Hrdlo má rozevřený okraj. Nádobka je černé barvy a hlazená; v. 83 mm, $\emptyset$ hor. okraje 122 mm, $\emptyset$ dna 68 mm; neinv.; tab. XII: 13.

Zlomek velké nádoby, která měla pod hrdlem lištu s důlky a byla na povrchu drsná, žlutošedá, pod lištou na břichu mělce kanelovaná; neinv.; tab. XI: 16.

Džbáneček s kalichovitě rozevřeným, vysokým hrdlem, přes něj se klene ucho, má nízké, baňaté břicho a stojí na třech nožkách. Povrch je tmavý a místy hnědý; v. 115 mm; neinv.; tab. XII: 18 (PA obr. 19: 6). Tvarem nožek se džbáneček podobá džbánku z Opavy-Jaktaře (viz tam).

Menší džbánek s kalichovitě rozevřeným hrdlem a baňatým břichem na třech nožkách; v. 75 mm; i. č. V. 8; tab. XI: 7.

L i t e r a t u r a:

V i l d o m e c F r ., Od Horácka k Podyjí VIII, 1931, 6.

Č e r v í n k a I. L., Rkp. (únětická kultura), 64.

25. HRADISKO U KROMĚŘÍŽE (okres Kroměříž)

Hradisko leží v Hornomoravském úvalu, přibl. v poloviční vzdálenosti mezi městy Kroměřížem a Kojetínem na třetihorní terasovité plošině nedaleko od soutoku řek Moravy a Hané. Na jižní a západní straně je Hradisko opevněno valem, který obepíná obloukem v délce přes 700 m sídelní plochu. Val je dnes již téměř rozorán a jen zčásti dobře patrný. Celá severní a západní strana Hradiska je tvořena příkrým svahem k Staré Hané, kdysi původnímu řečišti řeky Hané. V bažinatém inundačním terénu mělo Hradisko přirozenou ochranu. Výška proti hladině řeky je 33 m, obvod Hradiska měří asi 1600 m, vnitřní plocha má výměru necelých 15 ha. (Podle V. S p u r n é h o.)

Výkopy menšího rozsahu na Hradisku u Kroměříže podnikali nebo aspoň náhodně nalezené památky zachraňovali již před lety MUDr. J. S u c h ý, H. S t r u s c h k a, J. S l o v á k, A. T e l i č k a a zejména L. L e d v i n a. Od r. 1949 prováděl tam systematický výzkum AÚ ČSAV za vedení V. S p u r n é h o. O starších výkopech není nálezových zpráv. Materiál z těchto výzkumů je uložen v MM v Brně, v OVM v Kroměříži, Přerově a Prostějově.

K o l e k c e L. L e d v i n y v M M v B r n ě:

Baňatý hrnek s kónickým hrdlem, jež má mírně rozevřený okraj. Ucho vychází z hrany mezi břichem a hrdlem a končí pod okrajem hrdla. Povrch nádoby je hlazený, tmavošedý, místy okrově žlutý; v. 103 mm, $\varnothing$ dna 60 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 98 mm, max. $\varnothing$ 124 mm, v. hrdla 42 mm, vu. 27 mm, šu. 17 mm; i. č. 54352; tab. XIV: 46.

Hrnek se silně odsazeným, vysokým hrdlem, na kterém zbyly stopy po uchu. Na hraně, která vznikla odsazením hrdla od břicha, jsou tři rozeklané pupíky (proti uchu a po stranách). Povrch nádoby je okrově žlutý, hlazený; v. 95 mm, $\varnothing$ dna 55 mm, max. $\varnothing$ 106 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 98 mm; i. č. 54359; tab. XIV: 45.

Soudkovitý hrnek s lalůčkovitými nožkami na obvodu dna, které jsou prohnuty dovnitř (d. 6 mm, š. 30 mm). Pod okrajem hrdla jsou tři pupíky (proti uchu a po stranách). Nádobka je z velmi dobrého materiálu, na povrchu tmavohnědá, žlutá, tmavošedá a místy i černá; v. 94 mm, $\varnothing$ dna 133 mm, $\varnothing$ okraje hrdla (což je i max. $\varnothing$) 157 mm; i. č. 54353; tab. XIV: 48.

Větší nádoba hmoždířovitého tvaru s rovným, kruhovým dnem, která má ucho níže pod okrajem a na okraji nad ním jazykovitý výčnělek. Je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, tmavošedá; v. 127 mm, $\varnothing$ dna 145 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 232 mm; i. č. 54318; tab. XIV: 49 (PA obr. 29: 10).

Soudkovitý hrnek bez nožek na obvodu dna, který je masivnější než obvykle a má rovný okraj asi 3 mm široký. Povrch je hlazený, tmavošedý; v. 78 mm, $\varnothing$ dna 100 mm, max. $\varnothing$ 119 mm, $\varnothing$ hrdla 113 mm; i. č. 54319.

Nádobka podoby vysokého hmoždíře bez ucha, cihlově červená a šedá, hlazená, má zaoblený okraj; v. 84 mm, $\varnothing$ dna 71 mm, $\varnothing$ okraje 87 mm; i. č. 54335.

Džbáněk, který má spodek tvaru misky a vysoké, mírně prohnuté, odsazené hrdlo. Vyšší ucho (v. 50 mm) je umístěno na hrdle. Nádobka je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, lesklá, tmavošedá; v. 100 mm, $\varnothing$ dna 43 mm, max. $\varnothing$ na výduti břicha 105 mm; i. č. 54351 (viz. R. P i t t i o n i, Urgeschichte, 1956, 342, obr. 242: 1, 2); tab. XIV: 39.

Šálek s kalichovitě rozevřeným hrdlem, mírně vlnovitě profilovaným, odsazeným ode dna, v němž je důlek. Na lomu mezi hrdlem a dnem byly původně tři ja-

zykovité výčnělky (zaohov. dva, a to proti uchu a po straně). Povrch nádoby je hlazený, tmavý; v. 78 mm, $\emptyset$ okr. = max. $\emptyset$ 151 mm, $\emptyset$ dna 45 mm; i. č. 54349.

Tenkostěnný šálek s vlnovitě profilovaným hrdlem, z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, okrově žlutý a červenohnědý. Na lomu mezi dnem a hrdlem byly původně tři jazykovité výčnělky, z nichž se zachoval jeden; v. 69 mm, $\emptyset$ okraje hrdla 145 mm, $\emptyset$ dna 47 mm, $\emptyset$ lomu mezi dnem a hrdlem 110 mm; i. č. 54348.

Masivní hrníček únětického typu s mírně prohnutým vyšším hrdlem, odsazeným od kónického spodku. Na hraně na rozhraní dna a hrdla má tři jazykovité výčnělky (proti uchu a po stranách). Je vně i uvnitř hlazený, tmavošedý; v. 82 mm, $\emptyset$ dna 43 mm, $\emptyset$ okraje hrdla 85 mm, $\emptyset$ lomu mezi hrdlem a dnem 88 mm; i. č. 54344; tab. XIV: 33.

Soudkovitý hrnek bez nožek na obvodu dna, jež je vyklenuto poněkud ven. Povrch je vyhlazený, šedý. Okraj a část ucha chybí; v. asi 50 mm, $\emptyset$ dna 40 mm; i. č. 54328.

Džbáněk s nízkým baňatým spodkem, v jehož dně je důlek. Má vysoké hrdlo s mírně rozevřeným okrajem. Povrch je leštěný, tmavohnědý. v. 80 mm, $\emptyset$ dna 20 mm, $\emptyset$ okraje hrdla 70 mm, max. š. 70 mm, vu. 35 mm; i. č. 54360.

Zlomek tmavošedé, leštěné nádoby, zdobený čtveřicí klikatek a vplohy; i. č. 54229.

Nižší a širší baňatá nádoba s horizontálními uchy na baňatosti, která má rozevřený a zaoblený okraj a mezi uchy rozeklaný pupík (pův. asi byly dva). Je z dobrého materiálu, má vyhlazené hrdlo a zdrsňený spodek. Uvnitř je vyhlazena. Má světle žlutý a šedý povrch; v. 112 mm, $\emptyset$ dna 95 mm, $\emptyset$ okraje hrdla 181 mm, $\emptyset$ baňatosti 181 mm; i. č. 54326; tab. XIV: 31.

Zbytek šálku s vlnovitě profilovaným hrdlem, odsazeným od nízkého dna, v němž je důlek. Šálek byl tenkostěnný, z dobrého materiálu, na lomu mezi dnem a hrdlem měl tři jazykovité výčnělky (proti uchu a po stranách). Povrch byl hlazený, okrově žlutý a uvnitř tmavý; v. 65 mm, okraj neúplný, $\emptyset$ lomu mezi dnem a hrdlem 110 mm, $\emptyset$ dna 54 mm; i. č. 54327.

Hrubě vypracovaná, až dobře vypálená misečka na nožce, která má nerovný, ale vyhlazený povrch; okraj hrdla je plochý (š. oca 6-9 mm); v. 43 mm, $\emptyset$ dna 50 mm, $\emptyset$ okraje 103 mm, i. č. 54331.

Bezuchý pohárek válcovitého tvaru z dobrého materiálu a dobře vypálený, vně i uvnitř hlazený, tmavožlutý a šedý; v. 30 mm, $\emptyset$ okraje 62 mm, $\emptyset$ dna 80 mm; i. č. 54320.

Zbytek věteřovského hrnku s kalichovitě rozevřeným hrdlem, odsazeným od kónického, poměrně nízkého spodku, v jehož dně je důlek. Nádoba je z dobrého materiálu, hlazená, tmavošedá; $\emptyset$ lomu nade dnem 75 mm, $\emptyset$ důlku ve dně 38 mm, i. č. 54329.

Masivní soudkovitý hrnek bez nožek na obvodu dna, jež poněkud přečnívá ven. Má silnou stěnu (na okraji asi 3 mm), povrch je hlazený, ale nerovný, šedý; v. 50 mm, $\emptyset$ okraje 72 mm, $\emptyset$ dna 63 mm; i. č. 54343; tab. XIV: 35.

Spodní část džbánu, tj. baňaté nižší břicho na čtyřech nožkách 12 mm vysokých, a na něm zbytek mírně odsazeného hrdla a ucha. Hrdlo bylo asi vyšší, kalichovitě rozevřené a klenulo se přes ně páskové ucho. Na výdutí břicha je tupý lom. Nádoba měla hlazený povrch, tmavošedě zbarvený; v. zbytku džbánu 58 mm, $\emptyset$ dna 58 mm, max. $\emptyset$ 100 mm, i. č. 54345; tab. XIV: 42.

Břicho amforky, s odsazeným hrdlem, v jejímž dně je málo znatelný důlek. Nádoba je tenkostěnná, hlazená, šedá; v. 53 mm, max. $\emptyset$ 105 mm, $\emptyset$ důlku ve dně 34 mm; i. č. 54340.

Masivní hrnek hmoždířovitého tvaru s uchem vytaženým z okraje a poněkud vysunutým nad něj. Je z dobrého materiálu, hlazený, šedý a místy žlutý nebo hnědý; v. 74 mm, $\varnothing$ dna 58 mm, $\varnothing$ okraje 92 mm, i. č. 54334.

Malý soudkovitý hrnek bez nožek na obvodu dna, který má pěkný pravidelný tvar. Jeho okraj je asi 2 mm silný. Nádobka je z dobrého materiálu, hlazená, okrově žlutá a šedá; v. 30 mm, $\varnothing$ dna 41 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 47 mm; i. č. 54336; tab. XIV: 36.

Vyšší, tenkostěnný (2 mm) šálek s vlnovitě profilovaným hrdlem, odsazeným od nízkého spodku, v němž je důlek. Na hraně nade dnem je linie vpichů a nad nimi jsou tři jazýčkovité výčnělky. Nádobka je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, tmavá; v. 60 mm, $\varnothing$ dna 27 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 114 mm, $\varnothing$ lomu mezi hrdlem a spodkem 83 mm; i. č. 54350; tab. XIV: 38.

Malý koflík, typický pro vyspělou únětickou kulturu. Dno, v němž je důlek, je téměř ploché, hrdlo prohnuté. Povrch není jemný, ale hlazený, žlutý a cihlově červený; v. 56 mm, $\varnothing$ dna 23 mm, $\varnothing$ lomu 58 mm, $\varnothing$ okraje 62 mm; i. č. 54332; tab. XIV: 32.

Kónická misečka s kruhovým, poněkud dovnitř vtlačeným dnem, jež má poměrně silnou stěnu vně hrubší, nerovnou, šedou a uvnitř vyhlazenou. Pod okrajem je šest nestejně velkých provrtů; v. 32 mm, $\varnothing$ dna 48 mm, $\varnothing$ okraje 104 mm; i. č. 54321; tab. XIV: 27.

Nízká, mělká misečka s vlnovitě profilovanou stěnou a kruhovým dnem, hrubě vypracovaná. Dno místy přečnívá hrboľkovitě ven. Povrch je drsný, ale ne hrubý, šedý; v. 18 mm, $\varnothing$ dna 56 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 71 mm, i. č. 54337; tab. XIV: 37.

Dva kotoučky vykroužené ze střepů přibližně kruhového tvaru, které mají okraje někdy hrubé, drsné a jindy uhlazenější; $\varnothing$ 30-63 mm, s. 4-10 mm, i. č. 54274; tab. XIV: 15.

Tmavošedý, hlazený zlomek hrnce, který měl prohnuté hrdlo a kruhové, ploché dno; v. 141 mm; i. č. 54254.

Tmavošedý zlomek typického únětického koflíku s uchem, vytaženým z hrany nad nízkým dnem, hlazený; v. cca 95 mm; i. č. 54254.

Tmavě vyhlazený zbytek čtyřhranného poklopu (pokličky), jehož průřez je na dně rovný, na bocích a nahoře poněkud vyklenutý navenek. Na horní ploše má nízké ouško. Pův. d. není známa, poněvadž předmět je na obou koncích uražen; š. 60 mm, v. 15 mm, du. 35 mm, vu. 18 mm; i. č. 54224.

Plochý kotouček s provrtem uprostřed, na okraji pěkně zaoblený. Jedna strana je mírně vtlačena dovnitř a vyhlazená, druhá rovná a drsnější. Předmět je z dobrého materiálu, na povrchu hnědý a vespod cihlově červený a šedý; $\varnothing$ 74 mm, v. 15 mm, $\varnothing$ otvoru 6 mm; i. č. 54262; tab. XIV: 26.

Hliněný kotouček tvaru nízkého, na stěně poněkud ven vyklenutého válce, k němuž je na jedné základně připojen nízký, komolý kužel, jehož stěna je silně prohnutá dovnitř. Kotouček je středem provrtán a na horní základně komolého kužele prohlouben dovnitř. Povrch je drsný, šedý, žlutý nebo i hnědý; v. 21 mm, $\varnothing$ větší zákl. 48 mm, $\varnothing$ menší zákl. 29 mm; i. č. 54263; tab. XIV: 16.

Hliněný kotouček na jedné straně nepatrně, na druhé poněkud více vyklenutý. Kolem otvoru ve středu je zvýšená oblá hrana. Na plošší straně kotoučku jsou dvakrát dvě překřížené rýhy podoby tiskacího X. Pálení je dobré, povrch drsnější, tmavošedý; $\varnothing$ 67 mm, $\varnothing$ otvoru 10 mm, s. 16 mm; i. č. 54260.

Tmavošedý, hlazený hliněný kotouček (přeslínek), na obou stranách poněkud vyklenutý, na hraně zaoblený. Kruhový provrt je umístěn excentricky; v. 16 mm, $\varnothing$ 61 mm, $\varnothing$ otvoru 10 mm; i. č. 54266.

Kotouček vykroužený z břidlice se dvěma provrty vedle sebe, jež jsou však blíže k okraji. Kotouček je zcela tenký, modrošedý. Sloužil nepochybně k zavěšení; $\varnothing$ 33 mm, $\varnothing$ otvoru 3-4 mm; i. č. 54269; tab. XIV: 24.

Zbytek hliněné naběračky (lžíce) s oblým držadlem, ve kterém je otvor pro dřevěnou násadku, a s částí vlastní lžíce. Naběračka byla z dobrého materiálu, ale měla nerovný povrch, cihlově a šedě zbarvený; d. držadla 35 mm; i. č. 54284; tab. XIV: 12.

Bochníčkovitý přeslen(?) s provrtem uprostřed. Na jedné straně jsou dvě zkrížené rýhy nedaleko od otvoru provrtu. Povrch je nerovný, jen hrubě hlazený, žlutý; s. 23 mm, $\varnothing$ 45 mm; i. č. 54267.

Dalších pět předmětů bochníčkovitého tvaru, z nichž některé nejsou provrtané; i. č. 54264, 54270, 54272-3.

Tmavě leštěný zlomek nádoby se zaobleným okrajem, pod kterým je horizontální rýha a vypíchané trojúhelníčky.

Kotouček (pravděpodobně dno z nádoby) středem provrtaný, na jedné straně plochý, nehlazený, šedý a na druhé straně se dvěma koncentrickými hranami. Kotouček je z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, okrově žlutý; $\varnothing$ 78 mm; i. č. 54259.

Drobná, neuměle udělaná misečka s oblým dnem. Má zaoblený okraj a hrubší povrch šedě zbarvený; v. 22 mm, $\varnothing$ okraje 45 mm; i. č. 54325.

Hrubě udělaná misečka s plochým dnem a se stěnou vyklenutou ven. Má zaoblený okraj a nerovný, žlutě zbarvený povrch. Pod nerovným okrajem jsou dva provrty, umístěné nedaleko od sebe, avšak nikoli vedle sebe, nýbrž šikmo; v. 23 mm, $\varnothing$ dna 28 mm, $\varnothing$ okraje 72 mm; i. č. 54323.

Zcela podobná, hruběji vypracovaná misečka se dvěma provrty, umístěnými podobně jako u předcházející; v. 23 mm, $\varnothing$ dna 30 mm, $\varnothing$ okraje 71 mm; i. č. 54324.

Zlomek misky se žlábkovitě prohnutým hrdlem, které je na vnitřní straně pod okrajem zdobeno klikátkou. Materiál je dobrý, povrch vně i uvnitř hlazený, vně lesklý, tmavý a místy žlutý; v. hrdla 13 mm; i. č. 54237.

Střep z amfory s odsazeným, prohnutým hrdlem, na jehož spodku je ucho. Pod hrdlem byla amfora zdobena linií vpichů a vypíchanými trojúhelníčky; vu. 26 mm, i. č. 54233.

Zbytek misky přibl. kónického tvaru s rovným kruhovým dnem a s plochým, rozšířeným okrajem (š. asi 8 mm), z kterého je vytažen jazykovitý výčnělek. Povrch je vně hrubší, na okraji a uvnitř hladký, šedý; v. 37 mm; i. č. 54240.

Zbytek nízkého soudkovitého hrnku s uchem, bez nožek na obvodu dna; má vyhlazený povrch, je tmavošedý, matný; v. 42 mm, $\varnothing$ dna asi 65 mm, $\varnothing$ okraje ?, vu. 25 mm; i. č. 54238.

Tři části parohu s okrouhlými otvory o $\varnothing$ 25-30 mm; i. č. 54393-4 a 54396.

Další část parohu s hranatým otvorem, který je však v úhlech zaoblený (30 : 20 mm); i. č. 54395; tab. XIV: 1, 14.

Zbytek hrnku s polokulovitým spodkem, v němž je dno vyznačeno sotva znatelným důlkem. Má vyšší, prohnuté hrdlo, jež je odděleno od spodku hranou, ze které vybíhalo ucho, nyní ulomené. Končilo na okraji rozevřeného hrdla. Povrch je hlazený, šedý; v. 92 mm, $\varnothing$ nádoby na hraně 114 mm, vu. 58 mm; i. č. 54346.

Nízký, bezuchý, hrubě vypracovaný hrnek s vodorovně přehnutým okrajem. Pod okrajem se zachovaly 2 pupičky. Povrch je hrubší, šedý a na okraji cihlově červený; v. 38 mm, $\varnothing$ dna 41 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 65 mm; i. č. 54309.

Zlomek šálku s vlnovitě profilovanou stěnou, oddělenou ode dna hranou, hlazený, tmavohnědý až černý; i. č. 54248.

Zbytek stěny a dna tenkostěnné nádoby (š. asi 2 mm), zdobené pod okrajem dvěma paralelními liniemi vpichů a vypíchanými trojúhelníčky pod nimi. Nádobka byla z dobrého materiálu, hlazená, na povrchu okrově žlutá a tmavošedá; v. 77 mm; i. č. 54242.

Tmavožlutý, hlazený zlomek hrnce s dvojicí zachovaných pupíků pod rozevřeným okrajem, asi 10 mm od sebe vzdálených; i. č. 54247.

Asi polovina předmětu vypáleného z hlíny; má lodičkovitý tvar a spodní plochu malinko vyklenutou ven. Okraj stěny je zaoblen, materiál hrubší, hrubě hlazený, na povrchu světle šedý; v. 21 mm, d. asi 85 mm, š. 27 mm; i. č. 54290.

Zbytek tmavé, leštěné amfory nebo džbánu s kalichovitě rozevřeným, odsazeným hrdlem a baňatým, nevysokým břichem, které má pod hranou, jež je odděluje od hrdla, pupík; v. hrdla 60 mm; i. č. 54246.

Zlomek misky s plochým okrajem (š. 10 mm) a zachovalou růžkovitou nožkou na obvodu dna, vyhnutou navenek, 27 mm dlouhou. Je z dobrého materiálu a má hlazený, tmavě lesklý povrch; i. č. 54241.

Nízký soudkovitý hrnek bez výčnělků na obvodu dna. Na jedné straně je poněkud vyšší než na druhé. Má leštěný tmavý povrch, asi z poloviny doplněný; i. č. 54310.

Zlomek nádoby s oblou nálevkou. Šlo asi o šálek s prohnutým hrdlem, jež bylo odděleno zaoblenou hranou od nízkého dna. Materiál je dobrý, povrch hlazený, tmavý; v. asi 80 mm; i. č. 54225; tab. XIV: 13 (PA obr. 31: 11).

Zlomek větší misky s mírně zaobleným, širším okrajem (š. 10 mm), z něhož je vytažen jazýčkovitý výčnělek. Povrch je hlazený, šedý; i. č. 54239.

Zbytek masívnějšího šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem, odděleným hranou od nízkého spodku, v němž je důlek. Šálek měl poměrně silnou stěnu (asi 5 mm) a hlazený, žlutý povrch. Okraj chybí, ale ucho je zachováno; v. asi 45 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 66 mm, $\varnothing$ důlku ve dně 21 mm, vu. 23 mm; i. č. 54299.

Pohárek s plochým, kruhovým dnem, který má téměř kolmé stěny. Hrana dna na jedné straně poněkud přechází navenek. Povrch je drsný, šedý a místy žlutý; v. 31 mm, $\varnothing$ dna 41 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 51 mm; i. č. 54298.

Kónická misečka z velmi dobrého materiálu, vně i uvnitř hlazená, žlutá; má plochý okraj, široký 4 mm. Dno je poněkud vyklenuto navenek, proto nádobka nestojí pevně. Pod okrajem má dvě dírký ($\varnothing$ cca 4 mm), jež jsou asi 15 mm od sebe vzdáleny; v. 33 mm, $\varnothing$ dna 61 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 105 mm; i. č. 54302.

Hliněná závažíčka (?) tvaru kužele nebo protáhlého zvonce, středem vertikálně provrtaná, hlazená a zbarvená stejně jako keramika. Závažíčka jsou nestejně vysoká a mají někdy dno vtlačeno hluboko dovnitř; i. č. 54294, 54295, 54311, 54313-16; tab. XIV: 21, 22 (PA obr. 18: 6).

Zbytek soudkovitého hrnku původně s 4 nožkami na obvodě dna (zachov. tři). Jeho stěna je mírně vlnovitě prohnutá a směrem ke dnu se zužuje. Nožky jsou poněkud vyhnuty navenek. Materiál je hrubší, promíšený se zrníčky písku, povrch je vně tmavošedý, uvnitř tmavožlutý a na lomech cihlově červený; v. 60 mm; i. č. 54293.

Větší hliněné korálky vyšších, soudkovitých tvarů, středem vertikálně provrtané, 14-18 mm vysoké a 14-17 mm široké. Na povrchu jsou drsné, žlutě nebo tmavohnědě zbarvené; i. č. 54305-8.

Nízký parohový prstenec s plochými okraji, 4-5 mm široký, jenž má na stěně tři paralelní horizontální řady provrtaných kruhových otvorů. V nejvyšší z nich jsou dva protilehlé otvory o $\varnothing$ 25 mm; otvorů je celkem 85, tj. v řadách 29, 29,

27. Prstenec je vně vyleštěn, uvnitř je patrná struktura parohu; v. 15 mm, $\varnothing$ cca 42 mm; i. č. 54391; tab. XIV: 18 (PA obr. 29: 3).

Hlazená šídla z rozštípaných kostí, ostře zahrocená, 90-120 mm dlouhá, počet 15; i. č. 54368-79, 54382, 54384, 54385; tab. XIV: 2, 3, 5.

Paroh s vydlabaným otvorem a jiný zlomek parohu se stopami řezů; i. č. 54364; PA obr. 16: 2, 3.

Kostěné dlátko, pěkně přibroušené; d. 93 mm; i. č. 54392.

Hladítko ze zvířecího žebra, d. 228 mm; i. č. 54363.

Další hladítka ze zvířecích žeber, d. 181 mm, 174 mm, 245 mm, 65 mm; inv. č. 54353, 54361, 54362 a 54386.

Hladítko z kančího klu; d. 64 mm; i. č. 54388.

Kostěné jehlice s pěkně vyhlazenými jehlami: 1) s otvorem v hlavici, d. 76 mm, 2) s přelomenou hlavici, d. 95 mm; i. č. 54380 a 54381; tab. XIV: 4.

Kostěný nástroj podobný kratšímu širokému noži, jenž má v hlavici kruhový otvor; d. 82 mm, max. š. 21 mm, $\varnothing$ otvoru 3-4 mm; i. č. 54367; tab. XIV: 17.

Bronzová trojúhelníková dýčka se dvěma otvory pro nýtky v hlavici (jeden zachován jen z poloviny). Má hladký, zeleně patinovaný povrch, místy s hnědými skvrnami; d. 66 mm, max. š. 30 mm, i. č. 54399; tab. XIV: 10.

Bronzová dýka tvaru jazykovitého listu, která je na obou stranách uprostřed zesílená oblým žebírkem, takže se čepel střechovitě sklání k okrajům. V zúženém týle jsou zachovány všechny tři nýtky, na obou koncích roztepané; d. cca 140 mm. Patina je hrubší, světle zelená a částečně zhnědlá; d. 155 mm, max. š. 30 mm; i. č. 54398; tab. XIV: 8 (PA obr. 18: 9).

Čtyřhranné bronzové šídlo, na konci zahnuté, asi v 1/3 délky zesílené. Zahnutá špice je zaoblona. Patina šedozelená, hrubší; d. asi 140 mm, max. š. 6 mm; i. č. 54405; tab. XIV: 7.

Bronzová jehlice s roztepanou hlavici, světle zeleně patinovaná, hladká. Oblá Jehla je pokřivena; d. asi 16 mm, š. hlavice 6 mm; i. č. 54407.

Čtyřhranné bronzové dlátko, uprostřed zesílené, pokroucené, které má na jednom konci ostří a na druhém je zašpičatělé. Patina je hladká, zelená; d. asi 110 mm, š. 4 mm, max. š. (zesílení) 6 mm; i. č. 54404.

Bronzové šidélko, uprostřed zesílené, na jednom konci špičaté, oblé, na druhém čtyřhranné (pro nasazení rukojeti). Má šedozelenou patinu; d. 76 mm, max. š. 25 mm; i. č. 54409.

Zlomek bronzového čtyřhranného dlátka (zachov. část s ostřím); má hrubou, šedozelenou patinu; š. ostří 8 mm; i. č. 54406.

Bronzová sekerka s lištovým schůdkem (časná forma sekerky se schůdkem českého typu), na týlu poněkud poškozená, vějířovité ostří je však dobře zachováno; d. 120 mm, š. ostří 51 mm, š. týlu 23 mm, max. š. 15 mm; i. č. 54400; PA obr. 18: 12.

Spirálka z dvojitého zlatého drátu, i. č. 57644.

Typický únětický koflík vně i uvnitř vyhlazený, na hraně nade dnem má tři jazyčkovité výčnělky (proti uchu a po stranách mezi ním a protilehlým pupíkem); v. 132 mm, $\varnothing$ hrdla 150 mm, $\varnothing$ hrany nade dnem 150 mm, $\varnothing$ důlku ve dně 50 mm, vu. 45 mm; i. č. 54355; tab. XIV: 50 (PA obr. 18: 7).

Dvouuchá amforka s vyšším, prohnutým hrdlem, odsazeným od baňatého spodku. Na hraně odsazení mezi uchy jsou protilehlé pupíky. Nádobka má tmavě leštěný povrch; v. 165 mm; $\varnothing$ hrdla 100 mm, $\varnothing$ baňatosti 138 mm, $\varnothing$ dna 80 mm; i. č. 54358; tab. XIV: 44 (PA obr. 18: 11).

Soudkovitý hrnek na třech nožkách, na povrchu žlutý a na spodku tmavý, zdobený pod okrajem linií vpichů a pod ní trojúhelníčky, vyplněnými vpichy a ohraničenými rytou linií; v. 55 mm, $\varnothing$ hrdla 87 mm, $\varnothing$ dna 71 mm, vu. 20 mm; i. č. 54300; tab. XIV: 34 (PA obr. 18: 1).

Tenkostěnný šálek s esovitě profilovaným hrdlem, odsazeným od nízkého břicha. Ve dně je okrouhlý důlek. Nádoba je z velmi dobrého materiálu, leštěná a vně tmavá, místy okrově žlutá. Na hraně mezi břichem a hrdlem má tři jazýčkovité výčnělky (proti uchu a po stranách mezi ním a protilehlým pupíkem); v. 63 mm, $\varnothing$ hrdla 158 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 130 mm, $\varnothing$ důlku ve dně 40 mm, vu. 35 mm; i. č. 54347; tab. XIV: 47 (PA obr. 18: 4).

Výšší věteřovský koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem a kónickou spodní částí. Ve dně je okrouhlý důlek. Nádobka je hlazená, černá; v. 130 mm, $\varnothing$ hrdla 160 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 150 mm, vu. 45 mm, i. č. 54357; PA obr. 18: 8.

M a t e r i á l z e s b í r k y A . T e l i č k y v O V M v P ř e - r o v ě:

Tmavě hlazená dvouuchá amfora s válcovitým hrdlem odsazeným od baňatého břicha. Na obvodu dna jsou tři nožky. Mezi uchy (jedno doplněno) má nádobka na hraně mezi hrdlem a břichem dva protilehlé pupíky; v. 110 mm, $\varnothing$ hrdla 93 mm, max. $\varnothing$ 135 mm, $\varnothing$ dna 61 mm, vu. 22 mm; i. č. 71.

Zbytek soudkovitého hrnku s výčnělky-nožkami (pův. byly asi tři) na obvodu dna. Pod okrajem hrnku se zachoval pupík. Povrch je tmavý, hlazený; v. 55 mm, $\varnothing$ hrdla 76 mm, $\varnothing$ dna 67 mm, vu. 25 mm; i. č. 69.

M a t e r i á l v O V M v K r ó m ě ř í ž i (nálezy V. S p u r n ě h o jsou depositem AÚ ČSAV):

a) Ze sbírky J. S l o v á k a: Soudkovitý hrnek bez nožek na obvodu dna, jehož stěna se směrem ke dnu zužuje. Má hlazený, šedý povrch. Nádoba je silně doplněna; v. 80 mm, $\varnothing$ hor. okraje 97 mm, $\varnothing$ dna 65 mm; i. č. 1 A 743.

b) Z výzkumu AÚ ČSAV v Praze (V. S p u r n ý) pouze ukázky, poněvadž tento materiál není celkově zpracován a publikován.

J á m a č. 1/1949:

Dvouuchá amfora s kónickým hrdlem odsazeným od baňatého břicha, na němž jsou pod hrdlem mezi uchy dva protilehlé, podlouhlé pupíky. Povrch nádoby je žlutý, hlazený; v. 195 mm, $\varnothing$ hrdla 113 mm, max. $\varnothing$ 206 mm, vu. 30 mm; přír. č. 60/49.

P o h ř e b v j á m ě, který souvisí s věteřovskou vrstvou pod valem: Věteřovský koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem, odsazeným od nízké spodní části. Ucho vychází z hrany mezi dnem a hrdlem. Povrch je leštěný, tmavý; v. 80 mm, $\varnothing$ hrdla 116 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 93 mm, vu. 30 mm; i. č. 1025/51.

J á m a č. 6 v s o n d ě IV/51:

Nízký hrnek s prohnutým hrdlem a polokulovitým spodkem, hlazený, černý, má mírně proláklé kruhové dno; v. 50 mm, $\varnothing$ hrdla 83 mm, $\varnothing$ výdutí 80 mm, $\varnothing$ důlku ve dně 35 mm; i. č. 1289/51.

Ž á r o v ý v ě t e ř o v s k ý h r o b č. 1/1955:

Tmavě hlazená dvouuchá amfora s baňatým břichem odsazeným od hrdla, které je mírně vlnovitě profilováno. Mezi uchy na hraně odsazení je pupík; v. 385 mm. (Nádobka byla v kruhové jamce zapuštěná do sprašového podloží v hloubce 132 cm pod nynějším povrchem. Obsahovala nedokonale spálené kosti mladého člověka a byla přikryta částí stěny podobné amfory.) PA obr. 29: 8.

H r o b č. 5/1955:

Část mísy s rovně seříznutým, rozšířeným okrajem stála u kostry uložené ve skrčené poloze.

Bronzová jehlice s kulovitou, kolmo protknutou hlavicí, zdobenou vodorovnými rýhami. Přelomená jehla je tordována. (Jehlice ležela před obličejem kostry.)

M a t e r i á l z e s b í r k y A. G o t t w a l d a v O V M v P r o s t ě j o v ě:

Soudkovitý hrnek se 4 otřelými nožkami na obvodu dna, který má hnědý povrch, hlazený vně i uvnitř; v. 85 mm, $\emptyset$ hor. okraje 128 mm, vu. 40 mm; i. č. G 115.

I.L. Č e r v i n k a má v Rkp. (Únětická kultura) z Hradiska u Kroměříže nákres hliněného kadlubu, v němž byly pravděpodobně odlévány sekerky výše uvedeno-
ného typu; nynější uložení kadlubu není známo; PA obr. 40: 3.

L i t e r a t u r a:

S. u c h ý J., ČVMSO I, 1884, 167;

S t r u s c h k a H., Über einige (zumeist) praehistorische bei und in Kremsier gemachte Funde, Programm des k. k. deutschen Staatsgymnasiums in Kremsier 1884, 4-10;

Č e r v i n k a I.L., Morava za pravěku, 182,

L e d v i n a L., Vlastivěda moravská II, 1911, č. 33 (Kroměřížský okres), 23;

S p u r n ý V., Výzkumy na Hradisku u Kroměříže, AR IV, 1952, 250-255, 257-261;

t ý ž, Lidské kostry v destrukci opevnění na Hradisku u Kroměříže, AR VI, 1954, 162-166;

t ý ž, Pohled do osídlení Hradiska u Kroměříže, PA XLV, 1954, 357-382;

t ý ž, Pohřbívání na sídlišťích střední doby bronzové na Kroměřížsku, Archeologické výzkumy KM v Gottwaldově 1957, 20-25;

t ý ž, Hradisko u Kroměříže ve světle nových archeologických výzkumů, Věstník OVM v Kroměříži č. 6, 1960, 81-86.

26. H U L Í N (okres Kroměříž)

Sídliště je na terase nad říčkou Rusavou v poloze "Padělky" a "Dražky" (parc. č. 1615, 1614 a sousední) při hranici záhlinického katastru. Keramika tam byla získána při těžbě písku z vrstvy a porušených objektů. Zachované nádoby a větší zlomky byly postupně dodávány do Skopalíkova muzea v Záhlincích.

Stíhlý, menší soudkovitý hrnek bez nožek a pupíků, zdobený pod okrajem dvěma souběžnými liniemi vpichů a pod nimi skupinami menších vpichů (místo obvyklých trojúhelníčků). Povrch hrnku je hlazený, šedý; v. 70 mm, $\emptyset$ hrdla 78 mm, $\emptyset$ dna 64 mm; neinv.

Nižší a širší soudkovitý hrnek s nožkami na obvodu dna, které jsou silně otřelé. Povrch nádoby je hlazený, nikoli však lesklý; v. 73 mm, $\emptyset$ hrdla 133 mm, $\emptyset$ dna 115 mm; neinv.

Uložení: OVM v Kroměříži (deposit Skopalíkova muzea v Záhlincích).

L i t e r a t u r a:

S p u r n ý V., AR V, 1953, 452, obr. 210.

27. C H A R V Á T Y (okres Olomouc)

Obec Charváty leží na pravém, vyšším břehu řeky Moravy nedaleko Olomouce. Pozůstatky rozsáhlého sídliště věteřovského typu jsou v hlíníku na východní straně obce a šíří se odtud až do zahrad. Výkopy tam prováděli kolem r. 1885 J. W a n k e l, J. V y v l e č k a, později J. B. K n i e s, A. T e l i č k a, A. G o t t w a l d a M. C h y l a.

Jámy tam byly všech tvarů: studňovité, dížovité i kotlovité. V jejich tmavé, popelnaté hlíně se nacházely džbány, hrnky, amfory, misky, hrnce, zásobnice zpravidla jen ve střepech. Mimoto se nacházela závaží, přesleny, kostěné jehlice, šídla, parohy, kamenné mlýnky a drtidla, bronzové kroužky (jeden též ze zlata), zvířecí kosti aj.

A. T e l i č k a odtud podle I. L. Č e r v i n k y získal mužskou hlíněnou sošku; tab. XV: 4. Z výzkumu A. G o t t w a l d a pocházejí hrnky, kostěné a kamenné nástroje, sekeromlat a bronzové dlátko. Pod jednou z jam vykopal A. G o t t w a l d skrčenou lidskou kostru bez milodarů.

Posledně (do r. 1942) zachraňoval obsah většinou lichoběžníkovitých jam v hlíníku M. C h y l a. Jámy byly 60-180 cm hluboko pod ornici. Jejich zásyp obsahoval zlomky nádob, kusy mazanice, pazourkové nástroje, srnčí i jelení parohy, říční škeble a přesleny. Ze střeptů bylo možno slepit zásobnice s přehnutým okrajem a vyhlazeným hrdlem, jež mají výduť svisle rýhovanou prsty, hrnky s jazyčkovitými lalůčky na okraji hrdla nebo pupíky pod ním, které jsou na povrchu hrubě rýhované a uvnitř vyhlazené, baňaté mísy, šálek s esovitě profilovaným hrdlem, několik soudkovitých hrnků, z nichž některé mají tři drobné nožky na obvodě dna (jeden byl objeven i s pokličkou). Dále našel M. C h y l a cedník, přesleny, 24 kostěná šídla, jehlice, hroty a hladidla, celé, snad ještě nepoužité rádo z parohu aj. Ve Vácově zahradě byla ojediněle nalezena bronzová dýka s ornamentem. Keramika je velmi dobře vypracovaná a dobře vlněná. Větší nádoby jsou z hrubé, s pískem promíšené hlíny, menší a drobné jsou z jemné plavené hlíny, jsou tenkostěnné a leskle hlazené i leštěné. Jsou pěkných tvarů, na povrchu světle hnědé a černé barvy. Zvláště jemně vypracované jsou nádoby leštěné v jasné červené barvě. Ornament je řídký. Jsou to řady vpichů, někdy sestavené v trojúhelníčky, bíle plněné, nebo svazečky svislých rýh, klikatka aj. (Podle I. L. Č e r v i n k y.)

Materiál je uložen v KM v Olomouci, v OVM v Přerově (ve sbírce A. T e l i č k y) a v Prostějově (ve sbírce A. G o t t w a l d a).

K r a j s k é m u z e u m v O l o m o u c i (sbírka M. C h y l y)

Hrnek s uchem, který má prohnuté a rozevřené hrdlo, odsazené od polokulovitěho spodku. Na hraně pod hrdlem proti uchu a po stranách jsou tři pupíky, ve dně mělký důlek. Nádobka má hlazený povrch, šedožlutě zbarvený; v. 105 mm; neinv.

Miskovitá poklička s uchem na dně, tmavá a leskle hlazená; v. 22 mm, max. $\varnothing$ 115 mm; neinv.; tab. VIII: 7 (PA obr. 30: 3).

Bezuchý, z velké části doplněný baňatý hrnec s rozevřeným hrdlem, který má povrch i vnitřek hlazený, tmavožlutě zbarvený; v. 215 mm, $\varnothing$ hrdla 170 mm, $\varnothing$ dna 120 mm; neinv.

Hrubší těžký hrnek silných stěn (7 mm) s rozevřeným hrdlem, pod nímž je ucho. Pod okrajem se zachoval pupík a nedaleko hrdla dvojice pupíků; v. 160 mm, $\varnothing$ hrdla ?, $\varnothing$ dna 86 mm; neinv.

Tenkostěnný šálek (1-2 mm) s vlnovitě profilovanou stěnou, leštěný, černý. Ucho má nad hranou, oddělující hrdlo od spodku; v. 45 mm, $\varnothing$ hrdla 105 mm, $\varnothing$ lomu mezi hrdlem a spodkem 80 mm; i. č. 15598.

Nízký soudkovitý hrnek silně doplněný, černý, hlazený, bez nožek na obvodu dna. Jeho horní okraj je nerovný a silně otlučeny (s. 2 mm); v. 50 mm, $\varnothing$ okraje 77 mm, $\varnothing$ dna 75 mm. Nalezen r. 1940; i. č. 15597.

Hrubá, kónická nádoba s rozevřeným okrajem a s pěti pupíky pod hrdlem (dva doplněné). Povrch je velmi drsný, vně i uvnitř šedý; v. 55 mm, $\varnothing$ okraje hrdla cca 70 mm, $\varnothing$ dna cca 34 mm. Nalezena r. 1940; i. č. 15599.

Vysoký šálek s vlnovitě profilovanou stěnou (s. 4 mm) a se silně odsazenou spodní částí. Povrch má tmavý, hlazený vně i uvnitř. Na hraně jsou tři výčnělky (proti uchu a po stranách), ve dně je důlek o $\varnothing$ 47 mm; v. 92 mm, $\varnothing$ hrdla 150 mm, $\varnothing$ hrany mezi hrdlem a spodkem 125 mm; neinv.

Baňatý hrnek s rozevřeným okrajem, pod nímž je menší doplněné ucho. Má hlazený povrch tmavožlutě zbarvený; v. 150 mm, $\varnothing$ okraje hrdla cca 210 mm, max. $\varnothing$ 210 mm; neinv.

Baňatý hrnek s rozevřeným hrdlem, který má pod ním několik pupíků. Povrch je šedý, hlazený; v. 160 mm, $\varnothing$ hrdla 160 mm, $\varnothing$ dna 75 mm. Nalezen r. 1942; i. č. 17926.

Vyšší soudkovitý hrnek s třemi (?) otřelými nožkami na obvodě dna, tmavý, leštěný; v. 95 mm, $\varnothing$ hrdla 122 mm, $\varnothing$ dna 90 mm, s. stěny cca 2 mm; neinv.

Soudkovitý hrnek bez nožek a pupíků, doplněný. tmavě hlazený; v. 76 mm, $\varnothing$ hrdla 117 mm, $\varnothing$ dna 93 mm, s. stěny na okraji až 4 mm; neinv.

Velký tenkostěnný soudkovitý hrnek s třemi nožkami na obvodu dna, slepený a doplněný, na povrchu hlazený, šedý a hnědý; v. 95 mm, $\varnothing$ hrdla 140 mm, max. $\varnothing$ 159 mm, $\varnothing$ dna 128 mm, s. stěny 3 mm; neinv.

Hrubší amfora se dvěma uchy, má kónické hrdlo. Mezi uchy pod hrdlem je pupík. Povrch je drsný, šedý; v. 162 mm, $\varnothing$ hrdla cca 100 mm, max. $\varnothing$ 142 mm, $\varnothing$ dna 70 mm; neinv.

Zlomek amfory s odsazeným, prohnutým hrdlem. Pod ním jsou podlouhlé pupíky a pod těmi pak dvě horizontální, apuběžné linie kroužků. Povrch je drsný, šedý; v. hrdla 65 mm; i. č. 15866.

Zlomek tmavé amfory s odsazeným hrdlem, pod kterým je linie vpichů a skupinky vpichů místo trojúhelníků; neinv.

Zbytek tmavě hlazené amfory s odsazeným hrdlem, pod kterým je linie vpichů a pod ní vypíchané trojúhelníčky; v. hrdla 70 mm; i. č. 15601.

Polovina šedé, leštěné, hluboké misky, která má stěny vyklenuté navenek. V jejím dně je okrouhlý otvor; v. 80 mm; i. č. 15606.

Kónická miska se zaobleným okrajem, který poněkud přečnívá dovnitř. Pod okrajem jsou dva provrty vedle sebe. Povrch má drsnější, šedý a hnědý; v. 52 mm, $\varnothing$ hrdla 290 mm, $\varnothing$ dna 145 mm; i. č. 15863.

Zlomek šálku s vlnovitě prohnutou stěnou, zdobený paralelními liniemi vpichů na lomu mezi hrdlem a spodkem nádoby a pak ve vyšší konci ucha na stěně. Povrch je šedý, hlazený; i. č. 15602.

Šedohnědý zlomek nádoby, zdobený dvěma klikatkami, jež jsou umístěny mezi dvěma vyrytými liniemi nad sebou; i. č. 15601.

Strípky, na kterých je pás trojúhelníků zdobený vpichy; i. č. 15601.

Zlomky dalších soudkovitých hrnků, šálků s vlnovitě profilovanou stěnou, amfor s odsazeným hrdlem a hrubých hrnů.

Hrubší hrnec s dvojicemi ostrých pupíků (4?) pod rozevřeným okrajem. Má šedý drsnější povrch; v. 170 mm, $\varnothing$ hrdla 155 mm, max. $\varnothing$ 162 mm, $\varnothing$ dna 90 mm; i. č. 17991.

Zlomek nízké misky s plochým okrajem (š. 5 mm) a stěnou vyklenutou navenek. ke dnu se zužující (dno se nezachovalo). Na okraji se zachoval pupík. Povrch je vně i uvnitř hlazený, tmavý a místy hnědý. Nádobka je z dobrého materiálu. Její stěna je zdobena dvěma paralelními pásy klikatek, jež jsou ohraničeny rytými liniemi. Mezi oběma pásy klikatek, resp. vedle sebe řaděných "V", probíhá linie vpichů. Na okraji misky jsou krátké, svislé vrypy (i na pupíku) a na ploše okraje šikmo umístěné rýhy (klikatka, jejíž lomy nejsou dotaženy). Ornament je bíle inkrustován a inkrustace je poměrně dobře zachována; v. zlomku cca 35 mm, $\varnothing$ okraje odhadem asi 155 mm, š. plochého okraje 5 mm; i. č. 15622; tab. XX: 10 (PA obr. 36: 1).

M a t e r i á l z e s t a r š í c h n á l e z ů v K M v O l o m o u c i
Džbáneček únětického typu s vyšším, odsazeným hrdlem, na jehož spodku je ucho. Je zdobený klikatkou, jejíž horizontální pás probíhá pod hrdlem a svislá dvojice klikatek na výdutí. Proti uchu je pupík. Povrch je vně i uvnitř hlazený, tmavý; v. 104 mm, $\varnothing$ hrdla 70 mm, max. $\varnothing$ 83 mm, $\varnothing$ dna 37 mm; i. č. 936; tab. XV: 9 (PA obr. 40: 2).

Džbánek únětického typu s prohnutým, odsazeným hrdlem. Na hraně mezi hrdlem a břichem jsou tři pupíky (proti uchu a po stranách). Povrch je tmavý, leštěný vně i uvnitř; v. 130 mm, $\varnothing$ hrdla 83 mm, max. $\varnothing$ 120 mm, $\varnothing$ dna 35 mm; i. č. 6757; tab. XV: 19 (PA obr. 40: 1).

Malá hrubší bezuchá nádobka s rozevřeným okrajem a poněkud navenek přečnívajícím dnem. Má nerovný, ale hlazený šedý povrch; v. 60 mm, $\varnothing$ okr. 77 mm, $\varnothing$ dna 56 mm; i. č. 939.

Delší bronzová dýka únětického typu s pěti nýty na okraji rozšířeného týlu, z nichž oba krajní jsou menší než ostatní tři. Obě strany jsou střechovitě zdviženy a zdobený svazky pěti rýh, jež sledují v určité vzdálenosti okraj dýky. Patina je tmavozelená; v. 165 mm, š. týlu 46 mm, š. středu dýky 25 mm, š. špice 10 mm; i. č. 15620 (dýka byla nalezena ojedinele ve Vacově zahradě); tab. XVI: 14 (PA obr. 40: 7).

Zbytek soudkovitého hrnku s nožkami na obvodu dna. Pod okrajem jsou zachovány dva pupíky. Povrch je tmavošedý, hlazený; v. 76 mm, $\varnothing$ okraje 117 mm, max. $\varnothing$ 118 mm; i. č. 930; tab. XV: 18.

Bezuchá soudkovitá nádobka s rozevřeným okrajem, pod níž jsou čtyři pupíky. Povrch je šedý, hlazený. Uvnitř bylo několik lastur říční škeble. v. 60 mm, $\varnothing$ okraje 80 mm, $\varnothing$ dna 65 mm, max. $\varnothing$ 80 mm; i. č. 941; tab. XV: 7.

Hliněné chodidlo lidské nohy, na němž jsou rýhami naznačené prsty (rýh je však více než bylo k naznačení prstů třeba). Chodidlo má elipsovité půdorys a je tmavě hlazené; v. 37 mm, d. chodidla 53 mm, $\varnothing$ dna 60 mm; i. č. 927; tab. XV: 12.

Nádobka s rozevřeným okrajem a rovným, kruhovým dnem, na povrchu světle šedá, uvnitř černá; v. 45 mm, $\varnothing$ hrdla 75 mm, $\varnothing$ dna 60 mm; i. č. 935.

Vyšší šálek s mírně odsazeným, prohnutým a rozevřeným hrdlem, na němž je ucho. Břicho je polokulovité a v jeho dně je málo znatelný důlek. Povrch tmavý, hlazený; v. 73 mm, $\varnothing$ okraje 133 mm, max. $\varnothing$ 107 mm; i. č. 932; tab. XV: 16.

Nízký hrnek s prohnutým, nižším odsazeným hrdlem, na výdutí zdobený třemi trojicemi plastických žebírek (proti uchu a po stranách). Na povrchu je hlazený,

žlutý, lesklý. Má kulaté dno; v. 75 mm, $\varnothing$ hrdla 98 mm, max. $\varnothing$ 120 mm; PA obr. 26: 2.

Únětický hrnek s prohnutým hrdlem, na němž je ouško, tmavě hlazený; v. 150 mm, $\varnothing$ hrdla 175 mm, max. $\varnothing$ 185 mm, $\varnothing$ dna 90 mm. Nalezen M. C h y l o u r. 1942; i. č. 17923.

Bronzová jehlice s kulovitou, téměř kolmo protknutou hlavicí. Dar K. Tesaře; i. č. 890.

M a t e r i á l v O V M v P ř e r o v ě (nálezy z hliníku ve sbírce A. T e l i č k y):

Šedožlutý a místy tmavě hlazený šálek s vlnovitě profilovanou stěnou, ve dně má důlek; v. 78 mm, $\varnothing$ okraje 134 mm, $\varnothing$ dna 57 mm, $\varnothing$ hrany oddělující hrdlo od spodní části 111 mm; i. č. 59.

Šedožlutý hlazený šálek s vlnovitě profilovanou stěnou a důlkem ve dně. Je slepený a doplněný; v. 50 mm, $\varnothing$ hrdla 107 mm, $\varnothing$ hrany oddělující hrdlo od spodní části 80 mm, $\varnothing$ dna 30 mm; i. č. 61; tab. XV: 6.

M a t e r i á l v O V M v P r o s t ě j o v ě (nálezy z hliníku ve sbírce A. G o t t w a l d a):

Neúplný hrnek s kulovitým spodkem, odsazeným od prohnutého hrdla, na kterém je ucho. Ve dně má pravidelný kruhový důlek, vmáčkнутý dovnitř. Povrch je hnědý, vně i uvnitř hlazený; v. zachov. části cca 100 mm, max. $\varnothing$ na výdutí asi 118 mm, $\varnothing$ důlku ve dne 42 mm; i. č. G 116.

Zbytek typického pozdně únětického koflíku (chybí horní okraj); v. ?, $\varnothing$ hrany nade dnem 83 mm, $\varnothing$ důlku 30 mm; i. č. G 113.

Mimoto uvádí I.L. Č e r v i n k a (Rkp., tab. Charváty):

Únětický koflík s lomem nad nízkým dnem; tab. XV: 1.

Nízké osudíčko se silně zataženým okrajem; tab. XV: 13.

Nízký, baňatý hrnek s prohnutým hrdlem, jež má přehnutý okraj; pod hrdlem na baňatosti je pás trojúhelníků s vpichy; tab. XV: 14.

L i t e r a t u r a:

ČVMSO III, 1886, 38, 51; VIII, 1891, 87; XXXI, 1914, 139 (Fr. K o v á ř);

Č e r v i n k a I.L., Morava za pravěku, 81;

t ý ž, Osídlení kraje olomouckého v pravěku, Otisk z 1. části II. dílu Vlastivědy střední a severní Moravy, 44, obr. 15;

G o t t w a l d A., Pravěk II, 1904, 77;

t ý ž, ČVMSO XXVII, 1909, 70;

t ý ž, Můj archeologický výzkum, 52, 56;

Č e r v i n k a I.L., Charváty a okolí v pravěku, 4-6. Otisk z ČVMSO r. 55, sv. II.;

t ý ž, Rkp., 65, tab. Charváty.

28. I V A N Č I C E (okres Brno-venkov)

R. 1957 byl vykopán v Ivančicích-Němčicích ve velké pískovně v hloubce 2 m věteřovský koflíček, uložený nyní v muzeu v Ivančicích (záznam v muzeu v Ivančicích):

Věteřovský koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem, které je odsazeno od nízké spodní části. Ucho vychází z této části a končí na stěně hrdla asi v polovině jeho výšky. Na obvodu důlku ve dně jsou tři silně otřelé nožky. Na hraně mezi hrdlem a spodkem nádoby jsou tři pupíčky (proti uchu a po stranách). Povrch je tmavošedý, vně i uvnitř hlazený; v. 70 mm, $\varnothing$ hrdla 90 mm, $\varnothing$ výduti spodku nádoby 80 mm, $\varnothing$ důlku ve dně 30 mm, vu. 30 mm; neinv.

Z Ivančic prý byla také bronzová jehlice s kulovitou hlavicí, na spodku vroubkovaná, uložena v muzeu tamtéž(?).

P o z n á m k a: Velká pískovna v Ivančicích-Němčicích, kde byl nalezen popsaný koflík na nožkách, je poměrně nedaleko od sídliště v Budkovicích.

29. I V A Ň (okres Břeclav)

Na sídlišti, nalezeném V. E f f e n b e r g e r e m z Přibic, provedl záchranný výzkum AÚ ČSAV, pob. v Brně, v r. 1959.

Nálezový materiál, obsahující některé zlomky typické věteřovské keramiky, nelze popisovat, poněvadž nebyl doposud vedoucím výzkumu publikován.

Nálezová zpráva č. 233 z 29. I. 1960 v archivu AÚ ČSAV, pob. v Brně.

Nálezy uloženy tamtéž.

30. J E V I Š O V I C E (okres Znojmo)

Zbytky keramiky z P a l l i a r d i h o vrstvy B na Starém zámku nad Jevišovkou prokazují, že tato vrstva byla pozůstatkem sídliště věteřovského typu. J. P a l l i a r d i sám ji přiřkl době bronzové (Pravěk VIII, 1912, 19).

N á l e z o v ý m a t e r i á l z v ý z k u m u J. P a l l i a r d i h o a Fr. V i l d o m c e v M o r a v s k é m m u z e u:

Nízká miska na třech nožkách s rozšířeným okrajem, pod nímž jsou dva provrty vedle sebe. Povrch je tmavý a hnědý, leštěný; v. 35 mm, $\varnothing$ okraje 155 mm, š. okraje 11 mm; i. č. B 3380 Pall.

Baňatá amfora s nízkým, kónickým hrdlem, pod nímž jsou na výduti čtyři trojice úzkých, svislých žebírek. Povrch hlazený, šedožlutý; v. asi 180 mm, max. $\varnothing$ oca 250 mm, $\varnothing$ dna 92 mm; i. č. B 3348 Pall.

Zlomek tmavé a místy hnědé, leštěné nádoby, která má prohnuté a odsazené hrdlo; i. č. B 6824 Pall.

Polovina soudkovitého hrnku na povrchu hlazeného, šedého, který má tenkou stěnu (s. asi 3 mm). Na obvodu dna se zachovala otřelá nožka; v. 72 mm, $\varnothing$ dna asi 130 mm; i. č. B 6818 Pall.

Zlomek šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem, hlazený, tmavý a hnědý; v. 43 mm; i. č. B 6816 Pall.

Hlazený, žlutý zlomek nádoby zdobené mřížkovým (síťovým) ornamentem; i. č. B 2767 Pall.

Zlomky soudkovitého hrnku s nožkami na obvodu dna; i. č. B 7321, B 6819 Pall.

Zlomek misky s rozšířeným okrajem (š. 14 mm), na kterém je jazýčkovitý výčnělek; i. č. B 6792 Pall.

Zlomky soudkovitého hrnku s nožkou na obvodu dna a s uchem na stěně; i. č. B 6820 Pall.

Okrajové zlomky mísy s rozšířeným okrajem, v jednom případě zdobeným dvojicemi a trojicemi rýh a trojicemi vpichů mezi nimi; i. č. B 6787, 6784, 6781 Pall.

Leskle žlutý zlomek asi misky, který má kuželovitou nožku zasazenou do dna v určité vzdálenosti od okraje (podobně jako u soudkovitého hrnku z Míšovic; viz tam). Zachovaly se zbytky širokého ouška; i. č. B 6698 Pall.

Hrubý, tmavý zlomek hrnce s rozevřeným okrajem, na němž je jazýčkovitý výčnělek; i. č. B 6800 Pall.

Zlomek stěny soudkovitého hrnku tmavošedě zbarveného, hlazeného, s výčnělky na obvodu dna; v. 66 mm; i. č. B 6817 Pall.

Spodek amfory s třemi otřelými nožkami, žlutý; i. č. B 6821 Pall.

Zlomek stěny hrnku s kalichovitě rozšířeným okrajem; i. č. B 6813 Pall.

Úlomek misky s rozšířeným okrajem; i. č. B 6785 Pall.

Úlomek misky s rozšířeným okrajem, pod nímž je ucho; i. č. B 6786 Pall.

Zlomek hrubšího, žlutě zbarveného hrnku s rozevřeným okrajem, z něhož je vytažen jazýčkovitý výčnělek; neinv.

Úlomek okraje misky s jazýčkovitým výčnělkem; i. č. B 6789 Pall.

Zlomek hlazené nádoby s uchem, která je zdobena liniemi vpichů; i. č. B 6895 Pall.

Zlomek šálku s kalichovitě rozevřeným okrajem hrdla, který byl hlazený, tmavě zbarvený; i. č. B 6813.

Zlomek stěny tmavého, hlazeného hrnku s rozevřeným hrdlem, pod kterým je ucho; i. č. B 6815 Pall.

Zlomek typického únětického hrnku s uchem, nedokonale hlazeného, šedě zbarveného; neinv.

31. K A D O V (okres Znojmo)

20. X. 1957 narazil V. Štampera při hloubení průkopu pro vodovodní potrubí v hloubce asi 80 cm na kostru ve skrčené poloze a hliněnou nádobku, kterou poslal do školy, když potrubí bylo již zasypáno. R. J e l í n e k, jemuž se nález dostal do rukou, nemohl již proto získat bližší údaje. Nález byl učiněn v domě č. 102.

Nalezená nádoba je věteřovský koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem, které je odsazeno od nízkého břicha. Na odsazení jsou tři pupíčky, umístěné jako obvykle proti uchu a po stranách, souměrně pod nimi na obvodu málo patrného dna jsou tři drobné nožky. Nádobka je podle popisu R. J e l í n k a z hrubšího materiálu, šedá a na povrchu hlazená. Je uložena ve škole v Miroslavi.

Hlášení R. J e l í n k a z osmileté střední školy v Miroslavi ze 7. VIII. 1958, AÚ ČSAV, pob. v Brně, uložené v archivu.

32. K L E N T N I C E (okres Břeclav)

Při výzkumu AÚ ČSAV, pob. v Brně, v r. 1952 (ved. J. Ř í h o v s k á) byl mezi hroby mohylové kultury zjištěn též hrob s částí kostry, kameny a osudíčkem. V nálezové zprávě je označen jako hrob č. I.

Kulovité osudíčko šedohnědé barvy je zdobeno devíti plastickými žebry, která směřují ode dna k hrdlu, jehož však nedosahují; v. 75 mm, Ø hrdla 62 mm, max. Ø 110 mm; i. č. 415/2-Ia/54.

33. K N Ě Ž D U B - vrch Šumárník (okres Hodonín)

Na vrcholu Šumárníku byly zjištěny při výzkumu KM v Gottwaldově r. 1960, vedeného V. D o h n a l e m, stopy opevněného sídliště věteřovského typu.

Materiál zde nelze zatím uvádět, poněvadž není ještě zpracován. Je uložen v muzeu v Gottwaldově.

34. K O B E Ř I C E (okres Vyškov)

Na temeni kopce Dřínovce (při silnici do Milešovic) vykopal Alois P r o c h á z k a r. 1901 a v několika následujících letech četné jámy rozdílné tvary i rozsahem. Získal z nich devět nádob a zlomky, několik pazourkových nástrojů a šípů, šídla kostěná, hladidla, hroty, parohový přeslen, kamený na drcení obilí a drtidla, plochý hliněný kotouček s otvorem ve středu a s 25 dírkami na obvodu, serpentínový váleček, šestihrannou bronzovou tyčinku, slitinu a kamennou sekerku. Jen několik kroků od jam na svahu Dřínovce byly čtyři hroby s kostrami. Pouze u jedné z nich byl střep.

V poloze "Na předních" u Dřínovce byla rozorána sídelní jáma a z ní vybrán celý hrníček a kostěné šídlo. Nádobka je zcela podobná keramice z Dřínovce. Na sousedních polích bylo možno pozorovat další jámy. (Podle A. P r o c h á z k y.)

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u z e s b í r k y A. P r o c h á z k y:

Kulovité, hlazené, na povrchu žluté osudíčko s kruhovým, poněkud dovnitř vtlačeným dnem, jehož zatažený okraj je zaoblen; v. 55 mm, Ø dna 52 mm, Ø výřutu 36 mm, Ø okraje 51 mm; i. č. 52677.

Zlomek osmistěnné (?) nádobky, zdobené na horním i dolním okraji stěn trojicemi paralelních, horizontálně vedených, rytých linií a mezi nimi mřížkovým (síťovým) ornamentem. Povrch je hlazený, šedý a žlutavý, uvnitř nádobky tmavý, rovněž hlazený; v. asi 52 mm, vzdálenost mezi hranami stěn 25 mm; i. č. 52668; tab. XVI: 6 (PA obr. 19: 5).

Zlomek tlustostěnného (s. 11 mm), prohnutého cedníku šedého povrchu; Ø otvorů, které však nejsou pravidelné, 2-3 mm; i. č. 53667.

Zlomek šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem, na kterém je ucho. Povrch je hlazený, šedý, uvnitř tmavý a rovněž leštěný; v. cca 70 mm; i. č. 52664.

Šedý, hlazený zlomek hrnku s kalichovitě rozevřeným hrdlem a s uchem, umístěným nad hranou, oddělující hrdlo od spodní části nádoby, tenkostěnný (3 mm).

Kostěné šidélko na obou stranách zašpičatělé, pěkně zaoblené, vyhlazené, d. 76 mm, max. š. 8 mm; i. č. 52684; tab. XVI: 8.

Z hlíny vypálený, přelomený předmět, zcela podobný čtyřbokému kamennému mlatu, se stopou po okrouhlém provrtu, na povrchu hlazený, šedý, na lomu cihlově červený; d. ?, š. 23 mm, v. 27 mm; i. č. 52662.

Polovina středem provrtaného hliněného vřetena podoby bochníčku, povrch je hlazený, žlutošedý; $\varnothing$ 38 mm, s. 10 mm; i. č. 52665.

Soudkovitý hrnek se 4 nožkami na obvodu dna, jež jsou poněkud vychýleny navenek; povrch je hlazený, žlutý; v. 87 mm, $\varnothing$ dna 111 mm, $\varnothing$ okraje 145 mm; i. č. 52681; tab. XVI: 3 (PA obr. 19: 8).

Miska s kruhovým, poněkud dovnitř vtlačeným dnem. Její široký okraj je zaoblen a pod ním je žlábek a níže ucho. Nádobka má vyhlazený, tmavošedý povrch; v. 93 mm, $\varnothing$ dna 110 mm, $\varnothing$ okraje 225 mm; i. č. 52682; tab. XVI: 2.

Okrajový střepek z misky se zesíleným, zaobleným okrajem. Povrch je drsný, šedý; i. č. 52685.

Kostěné šidlo, d. 78 mm; i. č. 52685.

Kostěné dlátko, d. 132 mm; i. č. 52686.

Sedm kamenných nožíků; i. č. 52688-52691, 52693-52695; tab. XVI: 5.

Kostěné šidlo, d. 95 mm; i. č. 52687.

Kámen oválného tvaru na drcení obilí, prohnutý, poškozený; d. 305 mm, š. 155 mm.

Kamenné drtidlo, nahoře i dole ploché; i. č. 52658.

S b í r k y p r e h i s t o r i c k é h o ú s t a v u f i l o s o f i c k é f a k u l t y v B r n ě

Masivní šálek s vlnovitě profilovaným hrdlem pravidelného tvaru. Je však hrubší než tyto šálky bývají, tmavě zbarvený, hlazený. Ve dně má důlek; v. 50 mm, $\varnothing$ hrdla 98 mm, $\varnothing$ hrany oddělující hrdlo od spodní části 80 mm, $\varnothing$ dna 22 mm; i. č. 440; tab. XVI: 1.

Baňatý dvouuchý, tmavě hlazený hrnec s prohnutým a rozevřeným hrdlem, jež není odsazeno. Na něm jsou dvě protilehlá ucha a mezi nimi 2 protilehlé pupíky; v. 230 mm, max. $\varnothing$ 222 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 145 mm, i. č. 439; tab. XVI: 7 (PA obr. 19: 7).

L i t e r a t u r a:

P r o c h á z k a A., Pravěk I, 1903, 106 a.n., tab. IX; VIII, 1912, 94;

Č e r v i n k a I.L., Morava za pravěku, 183;

P r o c h á z k a A., Vlastivěda moravská II, č. 57 - Slavkovský okres, 23.

35. K O B Y L Í (okres Břeclav)

Materiál z náhodných nálezů v Moravském muzeu v Brně:

Tmavošedý, na povrchu hlazený dvouuchý džbánček maďarovské formy, který má kalichovitě rozevřené hrdlo a baňaté břicho s rovným, okrouhlým dnem; v. 85 mm, $\varnothing$ okraje hrdla cca 80 mm, $\varnothing$ baňatosti 76 mm, $\varnothing$ dna 48 mm; i. č. 76107; PA obr. 19: 3.

Drobný džbánček (snad dětská hračka) s vyšším, kalichovitě rozevřeným hrdlem a malým baňatým břichem na třech růžkovitých nožkách. Na hraně nad výdutí jsou tři značně velké pupíky. Ucho ulomeno; v. 55 mm, $\varnothing$ hrdla 37 mm, $\varnothing$ břicha asi 34 mm; i. č. 54027; PA obr. 19: 4.

36. K O J E T Í N (okres Přerov)

Při stavbě dráhy do Kroměříže v r. 1887 byl rozvážen ostroh polí nad loukami u Hrádku. Tam byly nalezeny střepy i celé nádoby únětické. (I. L. Č e r v í n k a v Rkp., 67 podle zprávy E. D u d í k a z Kojetína.)

M a t e r i á l v OVM v K r o m ě ř í ž i patřící věteřovskému typu:

Baňatá dvouuchá amfora pravidelného tvaru, na povrchu světle šedá, hlazená. Hrdlo je odsazeno od baňatého břicha a vlnovitě profilováno. Mezi uchy na hraně odsazení jsou dva protilehlé pupíky; v. 270 mm, max. $\varnothing$ 250 mm, $\varnothing$ hrdla 135 mm, $\varnothing$ dna 120 mm; i. č. 1 A 529; tab. XVI: 10 (PA obr. 9: 10).

Zlomky šálku s vlnovitě profilovanými stěnami.

37. K R O M Ě Ř Í Ž (okres Kroměříž)

N á l e z y z b ý v. H e j n é h o c i h e l n y (nyní Medkův rybník) v OVM v K r o m ě ř í ž i:

Amfora s prohnutým odsazeným hrdlem a baňatým spodkem, tmavě leštěná, která má mezi uchy na hraně odsazení protilehlé pupíky; v. 275 mm, $\varnothing$ hrdla 152 mm, max. $\varnothing$ 220 mm, $\varnothing$ dna 117 mm; i. č. 1 A 2953/975; tab. XVI: 9.

Velká nádoba s nízkým, prohnutým a rozevřeným hrdlem, odsazeným od baňatého spodku. Na hrdle je ucho, povrch šedý až tmavý, hlazený; v. 240 mm, $\varnothing$ hrdla 180 mm, max. $\varnothing$ 220 mm, $\varnothing$ dna 125 mm; i. č. 1 A 2951/973; tab. XVI: 11.

38. K Ř E P I C E (okres Znojmo)

Hradisko u Křepic (357 m), odkud nálezy pocházejí, je ostroh nad soutokem dvou potoků, 1,5 km jihovýchodně od Křepic. Jeho jižní cíp má po obou stranách strmé, skalnaté a nesnadno přístupné stráně. Na severozápadě přechází zvolna v rovinu a odtud je snadno přístupné. Hřeben Hradiska tvoří nerovnou, vlnitou a na pole upravenou pláň. Kulturní vrstvou je celý hřbet i úbočí Hradiska kromě jižního, skalnatého cípu. Nálezy z ní patří různým pravěkým obdobím a také starší době bronzové. Nejvíce nálezů měl odtud J. P a l l i a r d i. Nemohl však vždy být přítomen při vykopávkách a musel se proto někdy omezit na údaje dělníků. Mnoho na Hradisku vykopal a J. P a l l i a r d i m u donesl A. K u d r n a z Křepic. Některé nálezy získal Fr. V i l d o m e c.

Na plató Hradiska byly nalezeny nádoby a střepy rázu předúnětického (proto-únětického?) i únětického, tj. malé trojhranné dýky s otvory pro nýtky z bronzu, cyperské bronzové jehlice, jehlice únětické s ouškem na vrcholu kuželovité hlavy, zlomek bronzové sekerky s lištami, čtyřboká šídla, šipky z rohovce aj.

Ú n ě t i c k é n á l e z y:

Na úbočí Hradiska vykopal A. K u d r n a r. 1896 z příkazu J. P a l l i a r d i h o hrob s kostrou ve skrčené poloze, u níž byly typicky únětioké bronzы i nádoby, a to: pod hrdlem bronzový spirálovitý nákrčník, bronzová jehlice se svinutou hlavicí, spirálovitě svinutý náramek z dvojitého drátu, menší únětioký hrníček, vyšší únětioký hrnek, drobný únětioký hrníček s pupíkem proti uchu, hrnek zdobený trásňovým ornamentem, pohárek s rýhami pod okrajem, přerušenými pupíky, a miska se zaobleným okrajem.

Dopis A. K u d r n y J. P a l l i a r d i m u z 22. IV. 1896 (v MM), který je poměrně dobrou nálezovou zprávou.

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u v B r n ě (ze sbírky K. J. M a š k y):

Bronzové předměty únětické:

Cyperská jehlice, d. 103 mm; i. č. 54091.

Únětioká jehlice s ouškem na kuželovité hlavicí, d. 67 mm; i. č. 54092.

Trojúhelníková dýčka s otvory pro nýtky v zaobleném týlu; d. 58 mm, max. š. 42 mm; i. č. 54086.

Trojúhelníková dýčka s otvory pro nýtky v týle, delší a užší než předešlá, d. 60 mm, max. š. 25 mm; i. č. 54088.

Týl z přelomené sekerky; i. č. 54087.

Jehlice s kroužkovou hlavicí, jejíž jehla je pokroucena, d. asi 155 mm; i. č. 54093.

Nálezy věteřovského typu:

Hluboká polokulovitá miska s malým, plochým dnem, která má nerovně zaoblený okraj (s. 5 mm) a tmavošedý, hlazený povrch; v. 87 mm, $\varnothing$ okraje 180 mm, $\varnothing$ dna 47 mm; i. č. 53771; tab. XIX: 2 (PA obr. 22: 8).

Zlomek tlustostěnné mísy (s. stěny 8 mm) s částí rozšířeného okraje (13 mm), vyklenutého mírně vzhůru. Pod okrajem jsou dvě hluboce vyryté, asi 2 mm široké paralelní rýhy. Povrch nádoby je drsný, tmavošedý, hlazený, uvnitř tmavý; i. č. 53761.

Zlomek tenkostěnného soudkovitého hrnku z jemného materiálu (s. stěny 3 mm) s nožkou na obvodu dna, která je vyhnuta navenek. Povrch je leštěný, okrově šedý; v. 96 mm, $\varnothing$ okraje 165 mm; i. č. 53763.

Zlomek hrubého hrnce s prohnutým, zaobleným, vyhlazeným hrdlem, pod nímž je podlouhlý pupík. Stěna břicha je hrubě drsněna až ke dnu. Povrch je šedý, uvnitř nádoby tmavý; v. 165 mm; i. č. 53770.

Polokulovitá miska se zaobleným okrajem, která má ve dně mělký důlek. Povrch je žlutošedý, hlazený; v. 70 mm, $\varnothing$ okraje 135 mm, i. č. 53753; tab. XIX: 3.

Zlomek malého soudkovitého hrnku s nožkami na obvodu dna. Povrch je žlutošedý, hlazený, uvnitř tmavý; v. 42 mm, i. č. 53757.

Kulovité osudíčko z dobrého materiálu, tenkostěnné (s. 3 mm), které má žlutý, hlazený povrch; v. 53 mm, $\varnothing$ okraje 40 mm, $\varnothing$ výduti 70 mm; i. č. 53751; tab. XIX: 1.

Zlomek soudkovitého hrníčku bez nožek na obvodu dna. Povrch je hlazený, žlutě zbarvený; v. 40 mm; i. č. 53748.

Drobná baňka (vyšší osudíčko), která má drsnější, žlutý povrch, místy cihlově načervenalý a na dně tmavý; v. 38 mm, $\varnothing$ okraje 29 mm, max. $\varnothing$ baňatosti cca 48 mm; i. č. 53749.

Hliněná nožka z nějaké nádoby, tmavá, hlazená, která napodobuje lidské chodidlo, na spodku rovné, takže nožku lze postavit; v. 28 mm, d. chodidla 25 mm, max. š. chodidla 11 mm; i. č. 53747.

Šálek s vlnovitě profilovanou stěnou, tenkostěnný (s. 2,5 mm), hlazený, tmavý a žlutý. Ouško a obvyklý důlek ve dně chybí; v. 48 mm, $\varnothing$ okraje 93 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 79 mm; i. č. 53739.

Hrnek, jehož stěna je jenom mírně vyklenuta navenek, má ohrnutý okraj a na stěně ucho. Povrch je hlazený, šedožlutý; v. 80 mm, $\varnothing$ okraje 92 mm, $\varnothing$ dna 65 mm; i. č. 53742.

Baňatý hrubší hrnek s rozevřeným okrajem, pod kterým jsou tři bradavkovité pupíky (proti uchu a po stranách). Povrch je žlutý, hlazený; v. 140 mm, $\varnothing$ dna 76 mm, $\varnothing$ okraje 144 mm; i. č. 53782; tab. XIX: 7.

Štíhlý, hrubě vyrobený hrnec s přehnutým, zaobleným okrajem, na kterém se zachovaly dva jazýčkovité výčnělky. Stěna je vyklenuta navenek. Povrch je drsný, okrově žlutý; v. 197 mm, $\varnothing$ okraje 132 mm, $\varnothing$ dna 83 mm; i. č. 53786; tab. XIX: 5.

Větší soudkovitý hrnek se čtyřmi nožkami na obvodu dna a s třemi pupíky pod okrajem (proti uchu a po stranách). Materiál je hrubší, povrch nehlazený, cihlově červený; v. 100 mm, $\varnothing$ dna 128 mm, $\varnothing$ okraje 147 mm, max. $\varnothing$ 152 mm; neinv.

Úlomky cedníků.

Baňatý hrubší hrnec s ovaleným okrajem, drsný, šedožlutý, uvnitř tmavý; v. 153 mm, $\varnothing$ dna 83 mm. $\varnothing$ hor. okr. 132 mm; i. č. 53785; tab. XIX: 6.

M a t e r i á l v e s b í r k á c h p r e h i s t o r i c k é h o ú s t a v u f i l o s o f . f a k u l t y v B r n ě:

Soudkovitý hrnek se čtyřmi nožkami na obvodu dna a s pupíčky proti uchu a po stranách. Má drsný, cihlově červený povrch vně i uvnitř; v. 95 mm, $\varnothing$ okraje 147 mm, $\varnothing$ dna 126 mm; i. č. B-545; tab. XIX: 4 (PA obr. 19: 11).

Širší hrnek s prohnutým, rozevřeným a odsazeným hrdlem od polokulovitého břicha do té míry, že mezi nimi vznikl schůdek. Pod hrdlem na břichu je nádobka vyzdobena pásem trojúhelníků (zachov. se jich 13), vyplněných vpichy. Povrch je hnědý, leštěný; v. 100 mm, $\varnothing$ hrdla 152 mm, max. $\varnothing$ asi 155 mm, $\varnothing$ dna cca 80 mm; i. č. 544; tab. XIX: 13 (PA obr. 19: 10).

M a t e r i á l v e s b í r c e F r . V i l d o m c e v B o s - k o v š t e j n ě:

Šedý džbáněček s vyšším, prohnutým hrdlem, na jehož spodku je ouško. Má nižší, baňaté břicho; neinv.

Šálek s kalichovitě prohnutým hrdlem, hlazený, lesklý, tmavý a hnědožlutý; neinv.

Bezuchý hrnec s rozevřeným hrdlem, pod kterým je několik pupíků; na povrchu drsný; neinv.

Zlomek amforky s odsazeným hrdlem, pod kterým je podlouhlý pupík. Povrch leštěný, žlutý; neinv.

L i t e r a t u r a:

S e d l á k F., Moravsko-krumlovský vlastivědný sborník, 110 a d. (informace o Hradisku u Křepic poskytl však autorovi Fr. V i l d o m e c);

P a l l i a r d i J., Vlastivěda moravská II, č. 42, 14;

t ý ž, MAGW 1894, 33. Sitzungsbericht;

M a š k a K. J., Lidová čítanka moravská, obr. 9: 15;

Č e r v i n k a I. L., Morava za pravěku, 184;

t ý ž, Rkp., 68.

39. K U B Š I C E (okres Znojmo)

V domě č. 9 byly nalezeny dvě koňské kostry a dvě nádoby. Je to 56 mm vysoký soudkovitý hrnek na nožkách a 70 mm vysoký šálek s kalichovitě rozevřeným hrdlem; PA obr. 19: 2.

Uloženo v Moravském muzeu v Brně.

L i t e r a t u r a:

S l o s c h e k K., Sudeta 1930, 71, obr. 1, 2.

40. K U N O V I C E (okres Uherské Hradiště)

V býv. Nedbalově cihelně byly rozkopány sídlištní jámy rozličných tvarů (též lichoběžníkové) se střepy i celými nádobami (džbány, hrnci a hrníčky), přesleny, osekanými jeleními parohy a kostěnými nástroji.

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u v B r n ě z e s b í r k v I. L. Č e r v i n k y:

Zlomek tenkostenného šálku (síla 2 mm) s kalichovitě rozevřeným hrdlem; šálek je z velmi dobrého materiálu. Povrch je šedožlutý; v. asi 50 mm; i. č. 54214.

Okrajový střep z prohnutého hrdla veliké zásobnice se zaobleným okrajem; s. stěny 10 mm; i. č. 54211.

Zlomek nádoby (asi amfory) s odsazeným hrdlem, pod nímž je podlouhlý pupík. Povrch je leštěný, šedožlutý, na vnitřní ploše tmavý; i. č. 54216.

Kamenné drtidlo se zaoblenými hranami; i. č. 54220.

Tři kostěná šídla, d. 70, 70 a 51 mm. Poslední z nich má pod okrajem zářez a ve středu otvor dovnitř 15 mm hluboký; i. č. 54220, 54221 a 54222.

Část parohu osekaného na koncích; i. č. 54223.

M a t e r i á l z e s í d l i š t v A b r a h a m o v ě, N e d b a l o v ě a p a n s k é c i h e l n ě v e S l o v á c k é m m u z e u v U h e r s k é m H r a d i š t i:

Abrahamova cihelna:

Kus stěny a rozevřeného hrdla bezuchého hrnce, vně drsněného a uvnitř hlazeného s rozeklaným pupíkem pod hrdlem. Povrch je žlutý a uvnitř nádoby tmavý; i. č. 6907 (K. H a n á k).

Zlomek misky s rozšířeným okrajem, z něhož je vytažen jazýčkovitý výčnělek (š. 9 mm). Povrch tmavý, hlazený. Na stěně je ucho; i. č. 6908 (zkušební výkop H o r s á k - H r u b ý).

Nedbalova cihelna:

Zlomek misky s rovným, resp. velmi mírně zaobleným okrajem, tmavý, hlazený, š. okraje 7 mm; i. č. 7921.

Doplňný spodek hlazeného šedého a žlutého hrnce s kruhovým dnem; i. č. 6915 (zkušební výkop H o r s á k - H r u b ý).

Zlomek únětické misky ze stěny se širokým žlábkem pod okrajem (š. 12 mm), šedý a šedožlutý; i. č. 7928.

Okrajové střepy z hrubších hrnců s ohrnutým okrajem, ve dvou případech i s hrubým pupíkem a rozeklaným pupíkem pod okrajem. Povrch je šedý a šedožlutý; i. č. 7922, 7926, 7929, 7930, 7931 (výkop H a n á k - H r u b ý).

Panská cihelna:

Zlomky okrajů nádob s rozevřeným hrdlem, drsných, uvnitř někdy tmavých, hlazených; i. č. 4611, 4614, 4619, 4627, 4630, 4632,

Zlomek misky s rozšířeným, zaobleným okrajem, vně šedý a uvnitř tmavě hlazený; i. č. 4608.

Zlomky hrubých nádob ode dna; neinv.

Kusy mazanice; neinv.

L i t e r a t u r a:

Č e r v i n k a I.L., ČVMSO 13, 1896, 120;

t ý ž, ČMZM II, 1902, 73;

t ý ž, Morava za pravěku, 184;

t ý ž, Rkp., 70.

41. K U R D Ě J O V (okres Břeclav)

Při překládání silnice z Hustopečí do Bojanovic byly rozkopány v nejjižnějším cípu kurdějovského katastru kromě hrobu také jámy s únětickou keramikou.

Č e r v i n k a I.L., Rkp., 70, tab. 54.

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u v B r n ě z e s b í r k y I.L. Č e r v i n k y:

Neúplný džbáneček s baňatým břichem a kalichovitě rozevřeným hrdlem, na jehož spodku je ucho (z hrobu).

Miska s rovným okrajem, na kterém jsou jazýčkovité výčnělky, vlnovitě profilovaná (z hrobu).

42. L E D N I C E (okres Břeclav)

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u v B r n ě z e s b í r k y F. V š e t i č k y (r. 1926):

Džbáneček s kalichovitě rozevřeným hrdlem, slabě odsazeným od nízkého a baňatého břicha, který má tři drobné nožky. Ucho vychází z max. baňatosti břicha a končí nad spodkem hrdla, pod nímž jsou tři zašpičatělé výčnělky. Povrch je šedý, hlazený, na okraji hrdla okrově žlutý; v. 103 mm, $\varnothing$ hrdla 101 mm, max. $\varnothing$ na břichu 90 mm; i. c. 53458; ra obr. 17: 6.

Baňaté osudíčko s plochým, širokým (10 mm) okrajem, na kterém jsou jazýčkovité výčnělky. Povrch šedý, drsný; v. 57 mm, $\varnothing$ dna 48 mm, $\varnothing$ okraje 71 mm; i. č. 53457.

Štíhlý hrnek soudkovitého tvaru s uchem, tenkostěnný, na okraji mírně zaoblený (š. 3 mm). Povrch má hlazený, tmavošedý; v. 65 mm, Ø dna 55 mm, Ø hrdla 75 mm; i. č. 53459.

K těmto nádobám patří ještě typický únětický koflík, v. asi 70 mm, a únětický hrnek s pupíkem proti uchu, na lomu mezi hrdlem a dnem zdobený vpichy stejně jako na hrdle (vertikálně) proti uchu; v. asi 87 mm.

Nálezové okolnosti se mi nepodařilo zjistit.

I. L. Č e r v i n k a. Rkp., obr. 64.

P o z n á m k a: Lednický katastr je znám množstvím nálezů únětické kultury. Viz. T i h e l k a K., PA XLV, 1954, 296-7.

43. L E S K O U N - vrch u Olbramovic (okres Znojmo)

Temeno vrchu je rozděleno na tři hřebety směrem od severu k jihu. K severu se svažuje velmi příkře a rovněž západní svah je dosti srázný. K jihu a jihovýchodu se mírní. Pravěká sídliště byla na temeni vřohu.

Na Leskouně kopali: J. W a n k e l, J. B. K n i e s, J. N. W o l d ř i o h, členové Musejního spolku v Brně B. P o p e l k a, bratři S l o v á k o v é a J. F i l l a. Památky tam sbírali A. J a n u š a F. T i l s c h e r, jenž prý tam získal množství bronzů. Čistě ze zjištěných důvodů hledali na Leskouně památky též někteří lidé z okolí, kteří je počali také padělat. Kolekce fals odtud je v MM. R. 1959 prováděl na Leskouně zachraňovací výzkum AÚ ČSAV, pob. v Brně.

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u v B r n ě z r o z - l i č n ý c h n á l e z ů:

Žlutý, hlazený spodek z nádoby, patrně amfory, jejíž dno má plochý důlek, na jehož obvodu jsou tři drobné výčnělky-nožky; Ø důlku ve dně 60 mm; i. č. 53897.

Tmavě hlazený střep z nádoby se žlábkem, pod kterým je pupík; i. č. 53899.

Žlutošedý, hlazený zlomek z nádoby s prohnutým a odsazeným hrdlem, pravděpodobně z amfory, pod kterým je nepravidelná, nerovná, hluboko vyrytá klikatka; i. č. 53899.

Šedožlutý zlomek z nádoby s prohnutým hrdlem, které má zaoblený okraj; i. č. 53900.

Šedožlutý střípek z tenkostěnné nádoby (3 mm) s prohnutým hrdlem; i. č. 53903.

J. B. K n i e s uvádí střep "posázený malými růžky" (Pravěk IV, 1908, 230, tab. IX: 7), jaké jsou též z Blučiny, Věteřova i odjinud. Jeho uložení není známo.

Hliněný prsten vně zaoblený a uvnitř plochý, šedý, hlazený; vnější Ø 26 mm, vnitřní Ø 21 mm, s. stěny 5 mm; i. č. 53905.

Hliněná, světle žlutá kulička, Ø oca 27 mm; i. č. 53906.

Neúplné bronzové dlátko, uprostřed zesílené, dole roztepané, hranaté, jež má drsnější, šedozelenou patinu; d. torza 82 mm, š. 13 mm, v. 10 mm; i. č. 53908.

Oboustranné bronzové dlátko, uprostřed délky zesílené, hrubě zeleně patinované, jež má na okraji úzké hrany; d. 82 mm, š. 13 mm, v. 7 mm; i. č. 53907 (ze sbírek Musejního spolku v Brně).

Bronzové dlátko s tulejí, která je oblé a má otřelou, zelenou patinu, d. 88 mm, max. Ø 22 mm, d. ostří 13 mm; i. č. 53909.

Bronzová jehlice s kolmo provrtanou kulovitou hlavicí, na krčku zdobená rýhovaním; d. 117 mm, $\varnothing$ hlavičky 14 mm, $\varnothing$ krčku 5 mm; i. č. 53933.

Bronzová jehlice s kulovitou hlavicí, kolmo provrtanou, hladká, nezdobená, šedozeleně patinovaná. Jehla je přelomená; d. ?, $\varnothing$ hlavičky 10 mm; i. č. 53935.

J.B. K n i e s připomíná též prsten z jeleního parohu a parohové držadlo.

Únětické bronzы:

Tři trojúhelníkové dýčky.

Čtyři zlomky zdobeného, manžetového náramku, který byl pův. v německé technice v Brně (R z e h a k A., Zeitschr. d. d. Vereines f. Gesch. M. u. Schl. X, 1906, 169).

Lopatkovitá sekerka zdobená litými žlábkы.

Čtyři jehlice s hlavicí stepanou ve vertikální trubičku.

Šest dlátěk.

Čtyři šídla.

Jehlice s roztepanou a svinutou hlavicí.

Trubička svinutá ve spirálku z drátu.

Zlomky menších spirálek s kličkami, svinuté z dvojitého drátku.

Jehla ulomená z jehlice, jejíž typ není znám.

Čtyři zlomky hřívny (nebo hřiven?) se svinutými konci.

Čtyři oválné náramky podoby velkého tiskacího písmene C. Jeden z nich má pečetovitě konce, jiný konce zaoblené a vyhnuté navenek a další má konce zašpičatělé.

Náramek se zúženými, roztepanými a přes sebe přeloženými konci, fasetovaný do osmihranu. (Tab. XXVIII-A zobrazuje bronzы z Leskounu, které byly známy I.L. Č e r v i n k o v i.)

M a t e r i á l v OVM v N y m b u r o c e z d a r u H. D l a b a č e:

Bronzové dlátko s jedním koncem zašpičatělým a druhým roztepaným a hřívna; i. č. 66-417;

M a t e r i á l v OVM v M o r a v s k é m K r u m l o v ě (nálezy zachráněné J. K a u f m a n e m):

Pět hřiven, které byly získány v r. 1951 a 1958.

M a t e r i á l v AÚ ČSAV, p o b. v B r n ě z v ý z k u m u v r. 1959:

Nálezy nelze uvádět a zevrubněji popisovat, poněvadž vedoucí výzkumu je dosud nepublikoval.

L i t e r a t u r a:

W a n k e l J., MAGW 1872, 207;

M u c h M., MAGW, N. F. I (XI), 1882, 29;

t ý ž, MCC r. 17, 1891, 56;

W o l d ř i c h J.N., MAGW 1890, 130 n.;

t ý ž, ČVMSO VII, 1890, 157;

R z e h a k A., Annales M. F. 1895, 122 n. (leskounská falsa);

Č e r v i n k a I.L., Pravěká hradiska (1896), 17-18;

t ý ž, Morava za pravěku, 192;

K n i e s J.B., Pravěk 1908, 225 n., tab. X, XII;

t ý ž, Moravský Glozel, Mor. Orlice 15. I. 1928, č. 11 (leskounská falsa);

S k u t i l J., Příroda 1932, 191 n.

44. L Í Š E Ň (okres Brno-město)

Na Starých zámcích u Líšně našel M. C h l e b o r á d r. 1937 větší část únětického džbánku.

Č e r v i n k a I. L., Rkp., 70.

Z výzkumu AÚ ČSAV, pob. v Brně, pochází zlomek nádoby s prohnutým, odsazeným hrdlem, hlazený, na hrdle žlutý, na zachovalé části břicha šedý, uvnitř tmavý, vyhlazený; v. hrdla 32 mm; přír. č. 105-0-e-1191/53 (výzkum A. M e d u n o v é).

15. V. 1959 byl nalezen zlomek tmavého soudkovitého hrnku s otřelým výčnělkem na obvodu dna (výzkum Č. S t a n i).

Uloženo v AÚ ČSAV, pob. v Brně.

45. L O B O D I C E (okres Přerov)

Při zachraňovacím výzkumu AÚ ČSAV, pob. v Brně, na staveništi haly podniku Výroba stavebních hmot, závod Lobodice r. 1957 byla prozkoumána jáma č. 1 asi 70 cm hluboká. Byla kuželovitého tvaru a $\varnothing$ kruhového dna měřil 130 cm, $\varnothing$ hrdla asi 40 cm. Tato jáma byla neobyčejně bohatá na zlomky keramiky, z nichž bylo možno v laboratoři rekonstruovat několik nádob. Materiál je uložen v depositáři AÚ ČSAV, pob. v Brně.

J á m a č. 1:

Vně i uvnitř hlazená, tmavá, poměrně nízká kónická miska, která má pod okrajem ve stěně dvě provrtané dírký; v. 25 mm, $\varnothing$ okraje 95 mm, $\varnothing$ dna 53 mm.

Zlomek hrdla amfory, které je prohnuté, vně i uvnitř šedé a hnědé, leštěné, na hrdle je ucho.

Zlomek větší bezuché nádoby s rozevřeným hrdlem, pod nímž se zachovala dvojice pupíků, vlastně důlkem rozdělený pupík jediný. Nádobu má drsný, hrubě a mělce prstovaný povrch, tmavohnědý a místy tmavě zbarvený, uvnitř tmavě hlazený, lesklý; v. 205 mm.

Hrubší hrnec s rozevřeným okrajem, pod nímž jsou čtyři dvojité pupíky, vně tmavožlutý, místy mělce brázděný prsty, uvnitř leštěný, tmavý; v. 247 mm, $\varnothing$ hrdla 197 mm, max. $\varnothing$ 194 mm, $\varnothing$ dna 125 mm; tab. XX: 2 (PA obr. 9: 6).

Zbytek (asi 1/3) nádoby soudkovitého tvaru, vně i uvnitř tmavě leštěné, jez měla uprostřed kruhového dna nožky (zachovala se stopa po jedné). Asi 1,5 cm pod okrajem je výzdoba, tj. soustava trojúhelníků, bíle inkrustovaných; v. nádoby 80 mm; tab. XXI: 6 (PA obr. 9: 1).

Zbytek větší, hluboké mísy s uchem pod okrajem, který je rovný a poněkud přečnívá dovnitř (š. 10 mm). Nádobu měla vně i uvnitř tmavý, na okraji hlazený povrch; v. asi 180 mm.

Hrubší bezuchý hrnec pěkného tvaru s rozevřeným okrajem, pod nímž jsou čtyři ostré pupíky, umístěné protilehle. Povrch je tmavý, žlutošedý, drsný; v. 240 mm, $\varnothing$ hrdla 215 mm, max. $\varnothing$ 220 mm; tab. XX: 1 (PA obr. 9: 4).

Tři zlomky tmavě leštěné amfory s vlnovité profilovaným hrdlem, odsazeným od břicha (v. hrdla 95 mm).

Větší bezuchý hrnec ladného vejčitého tvaru s rozevřeným okrajem, pod nímž jsou čtyři jednoduché pupíky, umístěné protilehle.

Vně šedý a tmavošedý, uvnitř tmavý a hlazený hrnec; v. 278 mm, $\varnothing$ hrdla 233 mm, $\varnothing$ dna 120 mm; tab. XX: 3.

Nízký dvouuchý hrnec s rozevřeným okrajem a kulatým, odsazeným dnem, který má poněkud vyklenuté stěny. Jeho povrch je nerovný, žlutošedý až tmavý, uvnitř tmavě hlazený; v. 177 mm, max. $\varnothing$ 295 mm, $\varnothing$ dna asi 175 mm (PA obr. 9: 8).

Zlomek stěny většího šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem, hlazený, vně i uvnitř tmavý, na lomu mezi hrdlem a dnem zdobený záseky a jazýčkovitými výčnělky, z nichž se zachoval jeden; v. hrdla 80 mm, $\varnothing$ hrdla asi 225 mm, $\varnothing$ lomu mezi dnem a hrdlem cca 177 mm.

Hrubší bezuchý hrnec s rozevřeným hrdlem, pod nímž byly čtyři protilehlé, jednoduché, ostré pupíky. Povrch je drsnější, tmavohnědý a místy šedý, uvnitř hlazený, tmavý; v. 223 mm, $\varnothing$ dna 117 mm, $\varnothing$ hrdla 188 mm, max. $\varnothing$ 190 mm.

Zlomek větší, tmavé, hlazené amfory s uchem vycházejícím z hrany mezi břichem a hrdlem.

Zlomek velké nádoby, jež měla tmavošedé, hlazené a odsazené hrdlo a žluté břicho. Pod hrdlem je zdobená důlky.

Polovina soudkovitého hrnku bez nožek na obvodu dna. Povrch tmavý, leštěný; v. 50 mm, $\varnothing$ dna cca 70 mm.

Zlomek hrubšího bezuchého hrnce, který má drsný povrch žlutošedě zbarvený a uvnitř tmavě leštěný.

Zlomek šedé, vně i uvnitř hlazené misky, která měla prohnutý okraj; v. 23 mm.

Zlomek stěny hrubého hrnce se dvěma podlouhlými pupíky pod rozevřeným okrajem, šedý, drsný.

Okrajový střep z větší mísy, která měla okraj (š. 11 mm) nepatrně vyklenutý nahoru. Povrch je šedý a žlutošedý, uvnitř tmavě hlazený,

Rozevřený okraj velké nádoby, která byla hnědožlutá a níže šedá, uvnitř tmavá a hlazená.

Zlomek z přehnutého okraje tlustostěnného, hrubého hrnce s uchem, na povrchu šedého, uvnitř tmavě hlazeného. Rozměry ucha (v. 60 mm, š. 25 mm) dosvědčují, že šlo o větší nádobu.

Zlomky z okrajů nádob, asi amfor a misky s plochým okrajem a hrubšího, menšího hrnce, které jsou tmavé, místy žluté, hlazené, z dobrého materiálu, kromě jediného, jenž je hrubší, šedý a na okraji cihlově červený.

Zlomek pískovcového brousku(?) oválného průřezu.

Mimo jámu č. 1 byly při pozemních pracích na staveništi nalezeny zlomky čtyř hrníčků soudkovitého tvaru, vně i uvnitř černé, hlazené. Jeden z nich měl ucho; v. nejmenšího 45 mm; byl šedě a žlutě zbarven.

M a t e r i á l, v m u z e u v T o v a č o v ě:

Zlomky velkých hrnců s ohrnutým okrajem, na povrchu šedé a svisle rýhované, které měly pod hrdlem pupíky a ucha. Byly asi nalezeny při stavbě vlečky k "Donbasu" u Lobodic.

Lobodické nálezy jsou zatím neinventovány.

46. L O V Č I Č K Y (okres Vyškov)

Sídlíště bylo na mírném návrší asi 100 m od Bošovického potoka. Dnes jsou v těch místech pole a cihelna, kde se odkrývají a ničí pravěké jámy. Část nálezů z těchto jam zachránil Fr. R a f a j ze sousedních Otnic. Jsou v jeho soukromé kolekci, předané muzeu ve Slavkově u Brna.

M a t e r i á l v k o l e k c i Fr. R a f a j e:

Soudkovitý hrnek ve střepch, na povrchu šedý, leštěný vně i uvnitř. Pod okrajem se zachovalo ucho a na obvodě dna nožka dlouhá 15 mm; $\varnothing$ dna asi 105 mm.

Zlomek větší, vně drsněné nádoby s přehnutým okrajem, pod nímž je pupík. Má světle šedý povrch.

Zlomek z nádoby s odsazeným hrdlem, pod kterým je ucho. Povrch šedý a žlutošedý, vně hlazený.

M a t e r i á l z í s k a n ý J. T e j r a l e m a p ř i z a -
h r a ň o v a c í m v ý z k u m u AÚ ČSAV, p o b. v B r n ě r. 1959:

Větší amfora s hrdlem odsazeným od břicha, které je zploštělé a má široce nádoby neúměrné, malé, kulaté dno. Pod hrdlem se zachovaly dva protáhlé pupíky (byly pův. snad čtyři). Povrch je leštěný, tmavohnědý, skvrnitý; v. 315 mm, $\varnothing$ hrdla 296 mm, $\varnothing$ dna 140 mm, max. $\varnothing$ 494 mm; neinv.

Nádoba se stěnou vyklenutou navenek a s rozevřeným okrajem hrdla, která má hlazený a žlutohnědý povrch. Ve stěně a také ve dně jsou menší kruhové otvory o $\varnothing$ 3-5 mm. Nádoba tedy sloužila za cedník; v. 230 mm, $\varnothing$ hrdla 195 mm, $\varnothing$ dna 110 mm; neinvent.; PA obr. 17: 4. (Část této nádoby našel J. T e j r a l a zbytek byl nalezen při záchranném výzkumu AÚ ČSAV, pob. v Brně.)

L i t e r a t u r a:

S k u t i l J., ČMZM XXXIII, 1946, 91, 92;

O n d r á ě k J., Přehled výzkumů 1959, 50, 51, tab. 8, AÚ ČSAV, pob. Brno, 1960.

P o z n á m k a: J. S k u t i l, který uvádí v cit. článku tuto lokalitu na katastru sousedních Otnic, píše, že prý tam bylo (podle sdělení r. 1941) zničeno již více než sto jam, jejichž tvary jsou vyobrazeny na str. 92 v jeho zmíněné práci (obr. 42).

47. M A R E F Y (okres Vyškov)

Na návrší Člupech mezi Marefami a Křižanovicemi, pod kterým teče směrem od Bučovic ke Slavkovu říčka Litava, při dolním toku zvaná Cezava, zjistil Mir. C h l e b o r á d na poli Fr. Stuchlíka kulturní vrstvu o průměru více než 10 m. Ta se ve dvou místech prohlubovala do jámy. Vrstva obsahovala množství zlomků nádob, z nichž jich bylo slepeno 15, kromě několika dalších, jež byly slepeny jen částečně. Byly to:

Dvouuchý protáhlý džbánec, mírně profilovaný, v. 250 mm.

Bezuchý pohár v. 270 mm.

Výborně vypálený jednoduchý džbán s protáhlými pupíky, v. 290 mm.

Tři bezuché hrnky drsného povrchu, z nichž jeden má na okraji čtyři výčnělky.

Zásobnice s dobře vyhlazeným, světle žlutým hrdlem a drsným břichem, v. 600 mm. Džbán s drsným břichem a vyhlazeným hrdlem, v. 710 mm.

Mělká mísa, jejíž stěny jsou tenké a leštěné, s malým ouškem pod hrdlem.

Tři typické únětické hrnky ze žlutohnědé hlíny, které mají tenké, lesklé stěny s uchem u dna.

Nádobka bez uch a výčnělků, pěkně lesklá.

Bezuchý, štíhlý, profilovaný hrníček.

Po rekonstrukci nádob zbylo ještě množství střepů. Mezi nimi byl zlomek hrnku, asi pěkně profilovaného, jenž byl zdoben při rozhraní hrdla mělce vyrytou čarou a nad ní klikatkou, vyplněnou bílou náplní, nad ní kolmo na břichu jsou 3 vyryté čáry, mezi nimiž je rovněž klikatka. Byl tam též zlomek cedníku a hliněné kolečko uprostřed provrtané, kolečko z pískovce, tři pazourková škrabadla a tři zlomky pazourkových nožů.

Kostěných předmětů se našlo 17, mezi nimi i hladítko, d. 170 mm, pak opracované parohy a konečně kámen a drtidlo na mletí obilí.

Nedaleko odtud na sousedním poli byla další jáma, několik m široká a více než 1 m hluboká. Podobala se velké míse. Také v té bylo množství zlomků nádob, z nichž se jich podařilo rekonstruovat šest. Byly to:

Dvouuchá nádoba se zřetelnou profilací, velmi dobře vypálená z nápadně žlutočervené hlíny; v. 250 mm.

Velký hrnek, zdobený trásnovým ornamentem, v. 150 mm.

Typický únětický koflík s nízkým dnem z hnědočervené hlíny, emailově lesklé a tvrdě vypálené.

Bezuchý, drsný hrnek.

Dvě misky, z nichž větší, černě zbarvená, má pod okrajem tři tupé výčnělky.

Dva ze zbylých zlomků nádob jsou ornamentovány vrytými kroužky a klikatkou.

V jámě byly tyto nástroje:

Dvě velká pazourková škrabadla.

Čtyřhranné hliněné závaží s provrtem skoro v polovině výšky: v. 55 mm.

Dmuchadlo podoby homolky s otvorem, který se postupně zužuje až na zcela úzký.

Malé, tenké kostěné šídlo.

Další kostěné šídlo, černé.

Kostěná jehla s provrtanou hlavicí.

Bronzové šídlo, na obou stranách zašpičatělé a uprostřed délky poněkud rozšířené do hran

Větší bronzový náramek z dvojitého drátu, spirálovitě svinutý a převázaný drátěným svitkem.

V obou jamách bylo též hojně zvířecích kostí (hovězích a prasečích, zejména zubů, koňských a srnčích).

L i t e r a t u r a:

C h l e b o r á d M., Pravěk č. 4-6, 1927/28, 9 a 10, tab. XXXVII, XXXVIII, XXXIX;

S k u t i l J., Sborník přírodovědný, Ostrava 1930/31, 29;

t ý ž. O P IX. 1931, 150;

C e r v i n k a I. L., Rkp., 69.

Materiál je uložen v Moravském muzeu v Brně. Některé z nádob se shodují s keramikou věteřovského typu:

Amfora s prohnutým, kónickým, odsazeným hrdlem a baňatým, avšak poněkud zploštělým břichem. Pod hrdlem na hraně byly původně čtyři dvojice pupíků. Povrch hlazený, šedožlutý, v. 265 mm, $\varnothing$ dna 117 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 195 mm, max. $\varnothing$ na baňatosti 341 mm; i. č. 54621; PA obr. 28: 7.

Bezuchý hrníček s prohnutým, rozevřeným hrdlem, který má hlazený, žlutý povrch; v. 63 mm, $\varnothing$ dna 48 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 97 mm, $\varnothing$ výduti 84 mm; i. č. 54632.

Hrníček s kalichovitě rozevřeným hrdlem, který má na rozhraní hrdla a nižšího břicha tři pupíky. Povrch je hlazený, šedožlutý; v. 64 mm, $\varnothing$ dna 47 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 73 mm, $\varnothing$ výduti 65 mm; i. č. 54631.

Věteřovskou keramiku též silně připomínají amfory (např. i. č. 54615, 54635; PA obr. 19: 9), hrubé, bezuché hrnce a některé misky, bíle inkrustované střepy s klikátkou a kroužky (v cit. práci M. C h l e b o r á d a, tab. I: 9, 10, tab. II: 3-5, tab. IV: 1, 4-8).

Je třeba dodat, že podobný materiál vykopal M. C h l e b o r á d na Člupech též v jamách na katastru sousední obce Křižanovic. Z bronzových předmětů tam byla hřivna, udice, zlomek tenké jehly, čtyřhranné dlátko, tenký, přehnutý plíšek a půl sekerky s lištami.

C h l e b o r á d M., Pravěk č. 4-6, 1927/28, 3 n.

S k u t i l J., Sborník přírodovědný, Ostrava 1930/31, 142.

Jámy a kulturní vrstvy na návrší Člupy v katastrech obou obcí náleží nepochybně jednomu sídlišti.

48. M Ě N Í N (okres Brno-venkov)

R. 1875 byly zjištěny v poli u silnice do Blučiny poblíže cesty k býv. Albrechtovu dvoru stopy sídliště (fragment džbánečku na třech nožkách, zlomky nádob, přesleny, zvířecí kosti, kančí kel, zlomky koňského zubu aj.). Věci tam nalezené se z největší části ztratily a jen část z nich se dostala do vlastnictví F.C. S t o h á n d l a.

R z e h a k A., MAGW IX, 1879, 203, tab. I: 1-2.

Naproti tomu I.L. Č e r v i n k a (Rkp., 71) uvádí, že nález byl učiněn r. 1876 a nalezly že jsou ve státním muzeu ve Vídni. Na příslušné tabulce má vyobrazen džbáneček na nožkách a vyšší hrnek s uchem.

Džbáneček na třech nožkách, zobr. v článku A. R z e h a k a i na tab. k rukopisu I.L. Č e r v i n k y (v. pův. asi 90-100 mm), je od r. 1879 v Naturhistorisches Museum ve Vídni, i. č. 4081, kde je i několik dalších únětických nádob z Měnína, např. hrnky i. č. 4091, 4092 Gr. IV.

49. M Í K O V I C E (okres Uherské Hradiště)

V depositáři Slováckého muzea v Uherském Hradišti je zlomek tmavé nádoby s uchem, který pochází z polohy "Na drahách" (i. č. 5816).

50. M I K U L O V (okres Břeclav)

M a t e r i á l v m u z e u v M i k u l o v ě (z rozličných nálezů):

V bývalém pískovišti za domem č. 14 v ulici Kl. Gottwalda (dříve Horní nádražní ulice) byla vykopána v hloubce 1,5 m v písku větší tlustostěnná neúplná zásobnice. Je šedožlutá, světlá, vně hrubě brázděná prsty směrem od okraje ke dnu, uvnitř tmavá, hlazená; v. torosa 315 mm, max. $\varnothing$ cca 325 mm, $\varnothing$ dna 120 mm. V nádobě byly kosterní pozůstatky dvou dětí (dvou- a šestiletého). Podle udání nálezců byla nádoba přikryta pískovcovým kamenem; i. č. IV 46/695; PA obr. 30: 9.

R. 1928 byla objevena při orání pole na jz. svahu Vysokého rohu (Hocheck) východně od Mikulova v hloubce asi 40 cm štíhlá zásobnice s rozevřeným a odsazeným hrdlem, pod níž jsou čtyři krátká, protilehlá žebírka. Nádoba je hlazená, červenavé barvy, baňatá, avšak její dno je poměrně velmi malé; v. 500 mm, $\varnothing$ hrdla 280 mm, max. $\varnothing$ 370 mm, $\varnothing$ dna asi 110 mm. Zásobnice byla nalezena v žlutém diluviálním písku a byla naplněna černou zemí, v níž se nacházely kosterní pozůstatky dítěte. Šlo tedy opět o dětský pohřeb v nádobě, která byla přikryta jurským vápencovým kamenem. Naleziště je asi 100 kroku západně od silnice do Lednice mezi silnicí a potůčkem, tekoucím od Kienberku. Jiné nálezy únětické kultury tam již nebyly. Nádoba byla rekonstruována v památkovém úřadě ve Vídni; i. č. IV 188; tab. XXI: 13 (PA obr. 30: 8).

J ů t t n e r K., OP XIV, 1950, 365, 366, a soukr. sdělení.

Větší zásobnice s prohnutým odsazeným hrdlem, pod kterým je pět krátkých žebírek. Břicho je baňaté a má poměrně malé dno, povrch šedý; v. asi 550 mm, $\varnothing$ hrdla asi 400 mm, max. $\varnothing$ asi 520 mm, $\varnothing$ dna 180 mm.

Nádoba bývala podle sdělení K. J ů t t n e r a. původně v gymnasijské sbírce; i. č. IV 188; tab. XXI: 13.

Zbytek soudkovitého hrnku, který má jen mírně vyklenutou stěnu a tři lalúčkovité nožky na obvodu dna. Stěna je poměrně silná (5 mm), tmavá a hlazená; v. 74 mm, $\varnothing$ hrdla ?, $\varnothing$ dna 85 mm. Nádoba prý pochází z hrobu lichoběžníkovitého průřezu v býv. Pískově cihelně východně od Mikulova. Do muzea v Mikulově se dostala jako dar uč. Th. Seiferta; neinv. (Domnívám se, že šlo spíše o jámu trapézovitěho tvaru než o hrob.)

Zbytek soudkovitého hrnku se dvěma zbylými nožkami na obvodu dna, který měl poměrně tlustou stěnu (5 mm) jen mírně vyklenutou navenek. Povrch šedý, vně i uvnitř hlazený; v. 80 mm, $\varnothing$ dna asi 111 mm, $\varnothing$ okraje?

J ů t t n e r - M a t z u r a - P e t a r, Sudeta I č. 1-2, 135.

Zlomek amforky s prohnutým, odsazeným hrdlem, šedý, leštěný. Pod hrdlem je svislý, protáhlý pupík. Není jisto, zda pochází z obec. cihelny v Mikulově, nebo z Tabulové hory u Klentzice; i. č. IV 217.

Zlomek stěny soudkovitého hrnku (?) se stopami po uchu, tmavý, hlazený vně i uvnitř; i. č. IV 69 (592).

Tmavý leštěný džbánek s neúplným, prohnutým a odsazeným hrdlem, z velmi dobrého materiálu, dobře vypálený. Ve dně má důlek a proti uchu na hraně, oddělující hrdlo od břicha, pupík; v. torosa 65 mm, $\varnothing$ hrdla asi 50 mm, max. $\varnothing$ 77 mm; i. č. Z 370.

Džbáneček s vysokým, kalichovitě rozevřeným, od nízkého břicha odsazeným hrdlem. Ucho vychází z hrany mezi břichem a hrdlem a končí asi v třetině výšky hrdla. Nádobka je tmavá, hlazená vně i uvnitř. Ve dně je důlek; v. 133 mm, $\varnothing$ hrdla 126 mm, $\varnothing$ baňatosti 118 mm, $\varnothing$ důlku 40 mm; i. č. Z 62; tab. XXI: 10 (PA obr. 22: 2).

Nízký a široký hrnek s odsazeným, prohnutým hrdlem, pod kterým je menší ucho. Proti němu a po stranách na hraně mezi hrdlem a břichem jsou tři pupíky. Nádobka je šedá; v. 100 mm, $\varnothing$ hrdla 174 mm, max. $\varnothing$ 175 mm, $\varnothing$ dna 83 mm. i. č. Z 377; tab. XXI: 11 (PA obr. 22: 9).

N á d o b a v m u z e u v e Z n o j m ě:

Džbánek s prohnutým, neúplným hrdlem a nízkým břichem, tmavý, hlazený, poměrně tlustostěnný (5 mm). Ve dně má hluboký důlek; v. torza 100 mm, max. $\varnothing$ 112 mm; i. č. A 1628; tab. XXI: 8 (PA obr. 30: 4).

M a t e r i á l v P ř í r o d o v ě d e c k ě m m u z e u v e V í d n i:

Bronzová jehlice s kulovitou hlavicí, zdobenou rýhováním, která má na konci šavlovitě zahnutou jehlu; i. č. 61244.

Kromě této jehlice je ve vídeňském muzeu několik únětických koflíků, misky, únětický hrnek, jehož břicho je zdobeno sítkovým (mrřížkovým) ornamentem aj.

51. M I L O V I C E (okres Břeclav)

Na Spitzhüblu východně od Milovic rozkopány hroby s kostrami ve skrčené poloze, u kterých byly typické únětické nádoby.

L i t e r a t u r a:

R z e h a k A., Zeitschrift des deutschen Vereines für die Geschichte Mährens und Schlesiens VI, 1902, 12-16;

Č e r v i n k a I. L., Rkp., 35.

K tomu poznamenávám: hrnek zdobený třásňovým ornamentem je z hrobu; ostatní nádoby (hrníček s třemi výčnělky na rozhraní hrdla a břicha, osudíčko, baňatý hrníček s ulomeným uchem a soudkovitý hrnek s nožkami na obvodu dna) podle A. R z e h a k a snad také, tj. není to zcela jisté.

M a t e r i á l v M o r a v s k ě m m u z e u v B r n ě:

Soudkovitý hrnek s třemi nožkami na obvodu dna (zachov. jeden), tmavě hlazený, má ulomené ucho; v. 55 mm, $\varnothing$ dna 80 mm, $\varnothing$ okraje 85 mm; i. č. 54024 (dar R. Schicka z Milovic r. 1901).

Osudíčko s okrouhlým, mírně dovnitř vtlačeným dnem a zataženým okrajem. Povrch je hlazený, světle žlutý a šedý; v. 43 mm, $\varnothing$ dna 34 mm, max. $\varnothing$ 77 mm, $\varnothing$ hrdla 32 mm; i. č. 54021.

Mimoto pocházejí ze Spitzhüblu též dva únětické hrníčky (i. č. 54022 a 54025). Jeden z nich má tři pupíčky na rozhraní hrdla a kónického spodku a G. K o s s i n n a jej označil za příklad onoho druhu hrnku s pupíky, který přešel na "illyrský" džbánek periody IIc (K o s s i n n a G., Zur älteren Bronzezeit Mitteleuropas II, Mannus IV, 180).

M a t e r i á l v m u z e u v M i k u l o v ě:

Keramice věteřovského typu blízké jsou též dva dovedně vyrobené únětické džbány, jež jsou tmavé, leštěné vně i uvnitř. Na rozhraní hrdla a břicha mají tři pupíky (proti uchu a po stranách); i. č. IV, 13, 15. Oba pocházejí z hrobu v poloze Dolní pole, obloženého kameny, v němž bylo kromě obou uvedených nádob u kolenou kostry ve skrčené poloze též úzké, bronzové dlátko s ohrnutými boky. (Naleziště je mezi Milovicemi a Bulhary.)

J ü t t n e r K. - M a t z u r a J., Sudeta I, 1925, 131-136 s vyobr.

52. M I R O S L A V (okres Znojmo)

R. 1927 byly rozkopány při stavbě Stiebrova hostince odpadové jámy ličoběžníkovitého průřezu. Inž. E. S l o s o n e k z nich zachránil džbány, šálky a zlomky únětických nádob.

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u:

Vyšší věteřovský koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem, leštěný, tmavý, tenkostěnný; v. 112 mm, $\varnothing$ hrdla asi 140-158 mm (elipsa), $\varnothing$ lomu 125 mm, $\varnothing$ dna 45 mm; i. č. 28-Misslitz; tab. XXI: 3 (PA obr. 9: 2).

Větší soudkovitý hrnek bez nožek na obvodu dna, dosti silných stěn (5 mm), leštěný, tmavý; v. 111 mm, $\varnothing$ okr. 145 mm, $\varnothing$ dna 100 mm; i. č. 62-Misslitz; PA obr. 9: 5.

Menší džbánec s odsazeným hrdlem, jehož okraj chybí. Břicho je nízké, baňaté a ve dně má mělký důlek. Povrch šedý, hlazený vně i uvnitř; v. torosa cca 60 mm, max. $\varnothing$ 78 mm, $\varnothing$ dna 45 mm; i. č. 30-Misslitz; PA obr. 14: 1.

Soudkovitý hrníček se dvěma zachov. nožkami na obvodu dna, tmavý, hladký, ale oprýskaný a poškozený; v. 56 mm, $\varnothing$ hrdla 80 mm, max. $\varnothing$ 85 mm, $\varnothing$ dna 70 mm, i. č. 46-Misslitz; tab. XXI: 2 (PA obr. 9: 3).

Hrubší hrnek s uchem pod rozevřeným okrajem, drsný, šedý a uvnitř hlazený; v. 117 mm, $\varnothing$ okraje asi 120 mm, $\varnothing$ dna asi 85 mm; i. č. 32-Misslitz.

Dvojkónická nádobka zdobená na spodní části čtyřmi liniemi, klikátkou a vpichy (Sudeta VI, 1930, 71, obr. 1: 4).

Pazourkové nástroje a kosti.

L i t e r a t u r a:

S l o s o n e k E., Sudeta VI, 1930, 72, obr. 1 na str. 71;

Č e r v i n k a I.L., Rkp., 71.

53. M I R O S L A V S K É K N Í N I C E (okres Znojmo)

V cihelně jsou jámy se zlomky únětické keramiky. Pochází odtud též dvou-uchá amfora s prohnutým, odsazeným hrdlem, světle šedá a leštěná, uvnitř tmavší; v. 290 mm, $\varnothing$ hrdla 170 mm, max. $\varnothing$ 267 mm, $\varnothing$ dna 115 mm.

Č e r v i n k a I.L., Rkp., 66.

Nádoba je v Moravském muzeu v Brně, neinv.; tab. XXI: 14 (PA obr. 17: 7).

54. M I S T Ř Í N (okres Hodonín)

Při stavbě železnice se narazilo na odpadovou jámu, ve které bylo sedm koflíků, dvě velké amfory a neveliká hrncovitá zásobnice. Zachránil je K. O n d r á -
č e k.

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u z e s b í r k y
I. L. Č e r v í n k y:

Šálek s vlnovitě profilovaným hrdlem, tenkostěnný (2 mm), hlazený, tmavošedý, místy žlutý. Ve dně má pravidelný důlek. Nádoba je z velmi dobrého materiálu; v. 68 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 128 mm, $\varnothing$ okraje 147 mm; i. č. 54413; tab. XVII: 4.

Šálek s vlnovitě profilovaným hrdlem, tenkostěnný (2-3 mm), hlazený, tmavošedý; místy žlutý, ve dně má důlek. Nádoba je z velmi dobrého materiálu; v. 73 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 133 mm, $\varnothing$ okraje 160 mm; i. č. 54410; tab. XVII: 5 (PA obr. 17: 2).

Věteřovský koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem, masívnější, tmavošedý, hlazený. Ve dně má okrouhlý důlek; v. 68 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 97 mm, $\varnothing$ okraje 111 mm; i. č. 54414; tab. XVII: 8 (PA obr. 17: 1).

Šálek s vlnovitě profilovaným hrdlem, poměrně tenkostěnný, tmavošedý, hlazený, s jazýčkovitými výčnělky na lomu (proti uchu a po stranách). Ve dně má kruhový důlek; v. 77 mm, $\varnothing$ lomu 130 mm, $\varnothing$ okraje 170 mm; i. č. 54412; tab. XVII: 7.

Šálek s vlnovitě profilovanou stěnou, tenkostěnný, hlazený, žlutý a tmavošedý. Proti uchu a po stranách má tři jazýčkovité výčnělky; v. 73 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 133 mm, $\varnothing$ okraje 175 mm; i. č. 54415; tab. XVII: 6.

Větší tenkostěnný šálek s kalichovitě rozevřeným hrdlem, tmavošedý, hlazený; ve dně má větší důlek; v. 86 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 145 mm, $\varnothing$ okraje 189 mm; i. č. 54411; tab. XVII: 9.

Velký šálek s kalichovitě rozevřeným hrdlem, s tmavou stěnou, hlazený, na lomu nade dnem má tři jazýčkovité výčnělky (proti uchu a po stranách) a ve dně důlek; v. 116 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 182 mm, $\varnothing$ okraje 228 mm; i. č. 54416; tab. XVII: 10 (PA obr. 27: 1).

Velká amfora se zploštělým břichem a válcovitým, od břicha odsazeným hrdlem, pod níž jsou čtyři plastická svíslá žebírka. Povrch je hlazený, šedý; v. 340 mm, max. $\varnothing$ 570 mm, $\varnothing$ hrdla 350 mm; i. č. 54638; tab. XVII: 1 (PA obr. 27: 2).

Amfora s válcovitým hrdlem a zploštělým, baňatým břichem, šedá, hlazená, která má pod hrdlem čtyři dvojice plastických žeber, umístěné do kříže; v. 235 mm, $\varnothing$ hrdla 217 mm, max. $\varnothing$ 345 mm, $\varnothing$ dna 240 mm; i. č. 54637; tab. XVII: 2 (PA obr. 27: 8).

Z e s b í r k y A. Š í n a:

Ve Vadasově a Matějkově pískovně byly r. 1925 vykopány zlomky hrubých zásobnic. Dvě jámy vykopal r. 1929 A. Š í n a získal větší cedník.

M a t e r i á l v m u z e u v K y j o v ě:

Vyšší soudkovitý hrnek, tmavohnědý, hlazený, tvrdě vypálený; v. 100 mm; neinv.

Poškozená amfora se dvěma uchy na rozhraní hrdla a břicha, tmavá, leštěná, tvrdě pálená; její prohnuté ucho není úplné; v. torsa 122 mm; i. č. 135.

Hrubší bezuchý hrnec s jazýčkovitými výčnělky na okraji hrdla, v. asi 180 mm. Tato nádoba patrně pochází z jámy asi 1 m hluboké a vespod kruhovitě, o $\varnothing$ 170 mm. Uprostřed jámy zůstal kopeček půdy a na něm ohniště, obložené kameny. Kolem ohniště byly pohozeny kosti skotu, mlýnský kámen, brousek a zlomky ze čtyř nádob, z nichž bylo možno rekonstruovat pouze hrnec hrubšího povrchu s třemi výčnělky na okraji. Jámu vykopal J. G a b r i e l.

Č e r v i n k a I.L., Rkp., 72.

Bronzová jehlice s kulovitou hlavicí zdobenou dvěma obvodovými rýhami, hladká, místy oprýskaná patina; i. č. 87 (dar Fr. Matějka).

Větší amfora s baňatým spodkem a válcovitým, přehnutým hrdlem, v. asi 370 mm, kterou I.L. Č e r v i n k a uvedl a zobrazil v Kyjovsku a Ždánsku v pravěku, obr. 38. Označil ji jako nevelkou hrncovitou zásobnici; tab. XVII: 3.

L i t e r a t u r a:

Č e r v i n k a I.L., Kyjovsko a Ždánsko v pravěku, 20, obr. 38 (Na našem Slovácku - Vlastivědný sborník, Kyjov 1933);

S k u t i l J., OP IX, 1931, 151;

Č e r v i n k a I.L., Rkp., 72.

55. M Í Š O V I C E (okres Znojmo)

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u v B r n ě (neinv.):

Zlomek soudkovitého hrnku s jedinou zachovanou nožkou, která však není lalčkovitá, jak to u těchto hrnku nejčastěji bývá, nýbrž má tvar kužele a je zasazena do dna nádoby kousek od jejího okraje (PA obr. 36: 5). Analogický případ je znám pouze z nádoby věteřovského typu v Jevišovicích.

Nález snad pochází z býv. cihelny, kde J.B. K n i e s našel únětické střepy.

Č e r v i n k a I.L., Rkp., 72.

56. M O K R Á (okres Brno-venkov)

v známé jeskyni Pekárně byly zjištěny stopy únětického osídlení s hojnými střepy, z nichž se podařilo rekonstruovat několik hrnců s pupíky a hrnek s uchem zdobený na výduti trásněmi.

Z výkopů M. K ř í ž e se zachovala kostěná jehlice s dírkami v okrouhlé hlavicí.

V materiálu z výkopů K. A b s o l o n a byly střepy z velkých amfor, pěkný, šálkovitý cedník a hrníček s ouškem.

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u v B r n ě:

Větší hrubý, baňatý a bezuchý hrnec se čtyřmi jazýčkovitými výčnělky na rozevřeném okraji. Má šedožlutý povrch, ale uvnitř je tmavý, hlazený; v. 240 mm, $\varnothing$ hrdla 184 mm, max. $\varnothing$ 220 mm, $\varnothing$ dna 105 mm; i. č. 53612 (PA obr. 17: 10).

Silný bronzový drát, zlomek bronzového kroužku, kostěná jehlice s provrtanou hlavicí.

Hliněný násadec s otvorem, pravděpodobně ke kovářskému měchu, a šikmo provrtaná hliněná kulička.

L i t e r a t u r a:

Č e r v i n k a I.L., Předvěké vrstvy v Pekárně, ČMZM 24, 1926, 33 s vyobr.;

t ý ž, ČMZM 25, 1927, 43 s vyobr.;

t ý ž, Rkp., 72.

57. M O R A V S K Ý Ž I Ž K O V (okres Hodonín)

U obce byly otevřeny jámy s věteřovskou keramikou. Materiál z nich získala pob. AÚ ČSAV v Brně - Jar. O n d r á š e k, který jej bude publikovat.

58. M Ě S I C E (okres Znojmo)

M a t e r i á l v m u z e u v e Z n o j m ě:

Neúplný soudkovitý hrnek s rovným dnem bez nožek na jeho obvodu, šedý, leštěný, který má poměrně silnou stěnu (3 mm); v. 52 mm, $\varnothing$ dna 65 mm, $\varnothing$ okraje cca 75 mm; i. č. A 1756.

Malý soudkovitý hrnek ve střepech, bez nožek na obvodu dna, tmavě hlazený. Má pod okrajem pupík; v. 38 mm, $\varnothing$ dna 47 mm, $\varnothing$ hrdla 55 mm; i. č. 1757.

Široký, přibližně kónický hrnek se žlábkovitě prohnutým, nízkým hrdlem, pod kterým je malé ouško. Je tmavohnědý, leštěný a má rovné, kulaté dno; v. 60 mm, $\varnothing$ okraje 95 mm, $\varnothing$ dna 50 mm; i. č. A 1758.

O tom, za jakých okolností a kde byly nádoby nalezeny, není záznamu.

59. M Ě D A K O N I C E (okres Uherské Hradiště)

M a t e r i á l v e S l o v á c k é m m u z e u v U h. H r a d i š t ě z p o l o h y P a d ě l k y (nedaleko od řeky Moravy):

Zlomek stěny patrně soudkovitého hrnku, šedého, hlazeného, místy zbarveného cihlově červeně; $\varnothing$ okraje 3 mm; i. č. 7129.

Zlomek cedníku s dírkami nepravidelně rozmístěnými ve dně. Povrch šedožlutý, drsnější; v. 52 mm; i. č. 3988.

Zlomek hrdla tmavé, leštěné amfory; s. stěny 3 mm; i. č. 7127.

Zlomek hrdla jiné amfory.

Zlomek misky s rozšířeným okrajem, tmavý, hlazený; $\varnothing$ okraje 11 mm; i. č. 7126.

Zlomek nádoby s vtlačeným důlkem; i. č. 7112, a podobný, poněkud větší, šedý; i. č. 7111.

Hrdlo a část břicha z amfory s odsazeným hrdlem, která byla šedá, hlazená; i. č. 13725.

Větší část stěny bezuchého hrnce s mírně rozevřeným okrajem, pod kterým je hrubě modelovaný, větší pupík. Nádoba má nedokonale hlazený povrch, světle šedě zbarvený; i. č. 7138.

Zlomek tmavě leštěné misky s poněkud rozšířeným okrajem (4-5 mm).

Zlomek šálku s vlnovitě profilovaným hrdlem (nebo z hrdla amfory), šedý, leštěný; i. č. 7113.

Pět okrajových střepů z hrubších hrnců s rozevřeným okrajem, šedé, šedožluté, žluté, nestatečně veliké; i. č. 7131-34, 7136.

60. N E J D E K (okres Břeclav)

Při hloubení jámy pro sloup vedení s vysokým elektrickým napětím v prostoru mezi Nejdkem a Bulhary v r. 1952 se narazilo na pravěkou jámu, ze které byla zachráněna keramika, již převzala odbočka AÚ ČSAV v Brně.

M a t e r i á l v AÚ ČSAV, p o b. v B r n ě - i. č. 677/3-1/54 (B. N o - v o t n ý):

Štíhlý soudkovitý hrnek s uchem, vně i uvnitř tmavě hlazený; v. 88 mm, Ø hrdla 97 mm, Ø dna 77 mm; tab. XVI: 13.

Zásobnice s nízkým prohnutým, hlazeným hrdlem a baňatým břichem, které je svisle brázděno prsty a vespod draseno. Pod okrajem nádoby se zachoval pupík. Povrch je šedý. Nádoba je slepena a značně doplněna; v. 480 mm, max. Ø 400 mm, Ø dna 150 mm; tab. XVI: 12 (PA obr. 17: 12).

Zlomek hrubšího hrnce s rozevřeným hrdlem, vně drsný, šedožlutý, uvnitř tmavě hlazený. Na vnější stěně jsou stopy velmi mělké kanelace; s. stěny max. 10 mm.

Zlomek misky vně i uvnitř hlazené, šedožluté (s. stěny 9 mm) a jiný podobný, tmavší, s rozevřeným, rozšířeným okrajem.

Zlomek velké mísy s rozšířeným, avšak zaobleným okrajem, která byla šedá, uvnitř tmavá, vně i uvnitř vyhlazená.

61. N Ě M Č I C E N A D H A N O U (okres Prostějov)

R. 1921 byla odkopána v zářezu v poloze Svorka větší kotlovitá jáma a z ní vybrány střepy hrubších nádob, mis a misek, dvě kostěná šídla, zvířecí kosti a kus vypálené hlíny s otisky prstů obou rukou.

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u z . v ý z k u m u StaŮ:

Hrubší hrnec s rozevřeným hrdlem, pod nímž jsou pupíky (zachov. jeden). Na drsné stěně šedožlutého zbarvení je nepravidelné, svislé rýhování; v. 153 mm, Ø okraje hrdla 147 mm, Ø dna 100 mm; i. č. 52946.

M a t e r i á l v m u z e u v P ř e r o v ě:

Koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem, dosti vysoký, na povrchu tmavý, lesklý, proti uchu je pupík a ve dně důlek; v. 95 mm, Ø hrdla 43 mm, Ø lomu je

menší než průměr okraje; i. č. 443(697). Tato nádoba pochází z německého hlínku a do muzea v Přerově se dostala nepochybně se sbírkou A. T e l i č k y. Je zobrazena v Kronice objeveného věku J. B ů h m a, tab. 33: 4.

L i t e r a t u r a:

Č e r v i n k a I.L., Pravěk 1926, 9;
t ý ž, Rkp., 73.

62. O B L E K O V I C E (okres Znojmo)

Při únětickém pohřebišti byly zjištěny stopy současné osady s typickou keramikou.

Č e r v i n k a I.L., Rkp., 80.

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u v B r n ě z e s b í r k y J. P a l l i a r d i h o:

Zlomek válcovité nádoby s plochým, kruhovým dnem bez výčnělků. Má šedý, hlazený povrch; i. č. 52541.

Zlomek tlustostěnného šedého, drsného cedníku; s. stěny 11 mm; i. č. 52545.

Zlomek většího hrnku soudkovitého tvaru s plochým dnem, na jehož obvodu se zachovala drobná nožka. Povrch má tmavý, leskle hlazený; i. č. 52537.

Typický věteřovský hrnek s kalichovitě rozevřeným hrdlem, tmavý, hlazený. Má zaoblený okraj (s. 3 mm). Ve dně je větší, mělký důlek; v. 90 mm. Ø okraje 123 mm, Ø lomu 95 mm, Ø důlku 47 mm; i. č. 52649; tab. XXI: 5 (PA obr. 28: 2).

Ve vrstvě u pohřebiště byla nalezena též bronzová jehlice s kulovitou, poněkud zploštělou hlavicí, kolmo protknutou a zdobenou rýhami stejně jako na krčku; d. 90 mm. Tato jehlice byla nalezena na blízku od místa, kde r. 1888 objevil J. P a l l i a r d i "žárovou" jámu, vykrouženou ve žlutém písku, 55 cm hlubokou, která byla nahoře užší než dole. V jámě byly pozůstatky keramiky, výše popsane, kterou nyní označujeme jako věteřovskou, např. věteřovský koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem. Do tohoto období tedy patří pravděpodobně i jehlice.

L i t e r a t u r a:

P a l l i a r d i J., ČVMSO X, 1893, 1-8, 41-49 (o únětickém pohřebišti).
t ý ž, MAGW 1892, Sitzungsberichte, 25.

t ý ž, ČVMSO X, 1893, 99 n. (o jehlici a okolnostech, za nichž byla nalezena).

63. O L B R A M O V I C E (okres Znojmo)

Z výzkumu prehistorického ústavu filosofické fakulty v Brně v poloze "Šestilány" jihozápadně od Olbramovic v r. 1958 pocházejí:

Zásobnice, v níž byl dětský pohřeb a úlomek rohovce; je baňatá a má poměrně nevysoké, prohnuté hrdlo, odsazené od vysokého břicha. Pod hrdlem jsou stopy čtyř podlouhlých pupíků, resp. krátkých žebírek. Nádoba je světle hnědá, na hrdle hlazená, na spodku doplněná; v. 480 mm, Ø okraje hrdla 295 mm, max. Ø na baňatosti břicha 430 mm, Ø dna 125 mm; i. č. 24436.

Zásobnice byla přikryta miskou kónického tvaru, lehce vlnovitě profilovanou. Okraj je rozšířen a jsou na něm tři výčnělky, pod ním pak ucho. Povrch misky je tmavošedý, dosti drsný. Stěna je poněkud při okraji doplněna; v. 125 mm, $\varnothing$ okraje 300 mm, $\varnothing$ dna 110 mm; i. č. 24437.

Neúplná kostra mužského pohlaví, náležela asi 6-7 letému dítěti.

Asi o 100 m dále od tohoto pohřbu byl hrob s kostrou, u jejíž lebky ležela bronzová sekerka "křtěnovského" typu, 213 mm dlouhá, s tulejkou 66 mm dlouhou, i. č. 24435. Je možné, že i tento hrob patřil do věteřovského období.

Nálezy jsou uloženy v prehistorickém ústavě filosofické fakulty v Brně.

L i t e r a t u r a:

P e r n i č k a M.R. - P o d b o r s k ý V., Ein Kinderbegräbnis im Gefäß und ein Grab mit der Křtėnover Schafthalsaxt des Typs von Věteřov aus der Bronzezeit in Mähren, Sborník prací filosofické fakulty university v Brně, řada archeologicko-klasická E4, 1959, 5-21, tab. II, III (antropologický posudek A. L o r e n z o v é na str. 22-26). V tomto článku je zevrubný popis všech nálezů.

64. O L O M O U C (okres Olomouc)

Při výzkumu AÚ ČSAV (ved. K. R e i c h e r t o v á) na přemyslovském hradě v Olomouci v letech 1948-49 byly zachyceny sondami v budově býv. kapitulního děkanství, v nynější rajske zahradě a v zahradě za kůrem domu sv. Václava v hloubce 2,50-4 m stopy sídliště věteřovského typu. Zbytky kompaktního zdiva z velkých lomových kamenů, spojených vrstvou hrubé vápenné malty, jak ukázal odb. chemický průzkum, svědčí, že toto sídliště bylo opevněno hradbou 130 cm širokou. U paty zdiva bylo dosti velkých i menších zlomků z různých nádob věteřovského typu, které zdivo datují.

L i t e r a t u r a:

R e i c h e r t o v á K., Přemyslovský hrad a předhradí v Olomouci, AR I, 1949, 61, 62, obr. 30;

t á ž, Osídlení z doby bronzové v Olomouci, AR VIII, 1956, 468-473, obr. 183, 184, 193, 194.

M a t e r i á l v N á r o d n í m m u z e u v P r a z e z v ý z k u m u AÚ ČSAV v P r a z e (1948-49):

Bañatý mísovitý hrnec úhledného tvaru s prohnutým, tmavě hlazeným okrajem, přes který se klenou čtyři protilehlá ucha. Ostatní část nádoby je šedá, drsná, pouze nade dnem je vyhlazený pás; v. 150 mm, $\varnothing$ hrdla 230 mm, $\varnothing$ dna 120 mm, vu. 40 mm; i. č. 84403; PA obr. 10: 8.

Velký mísovitý hrnec s vlnovitě profilovanou stěnou, světle šedě zbarvený, vně drsný, s pěkně zaokrouhlenými uchy pod okrajem. Mezi uchy je okrouhlý pupík. Dno je poněkud odsazené. Vnitřek má tmavě vyhlazený; v. 278 mm, $\varnothing$ okraje 46 mm; i. č. 84412.

Soudkovitý hrnek bez nožek na obvodu dna, tenkostěnný, z dobrého materiálu, vně i uvnitř hlazený, tmavý; v. 60 mm, $\varnothing$ okraje 80 mm, $\varnothing$ dna 65 mm; i. č. 84577.

Větší hrncovitá mísa s rozevřeným okrajem, pod kterým jsou dvě protilehlá ucha a mezi nimi dva rozeklané pupíky. Má drsný, světle hnědý povrch; v. 160 mm, $\varnothing$ okraje 355 mm, $\varnothing$ dna 125 mm; i. č. 84538; PA obr. 10: 5.

Nádobka s nízkým, baňatým břichem, které spočívá na čtyřech drobných nožkách, tvrdě vypálená. Pod odsazeným, prohnutým hrdlem (zachovaným jen částečně) jsou dva podlouhlé svislé pupíky. Povrch je hlazený, tmavohnědý; v. 57 mm, max. $\varnothing$ výduti 113 mm; i. č. 84484.

Baňatý spodek nádoby, značně doplněný; má odsazené dno. Povrch je vyhlazený, šedožlutě skvrnitý; v. 173 mm; i. č. 84585.

Polokulovitá poklička s dvěma uchy navzájem překříženými a v pravém úhlu se protínajícími, na jejichž průsečíku je důlek. Povrch je hlazený, tmavohnědý, na okraji žlutě skvrnitý; v. 80 mm, $\varnothing$ okraje 228 mm; i. č. 84580; tab. XX: 8 (PA obr. 10: 6).

Bochníčkovité závaží s otvorem uprostřed, dva přesleny a hliněný kotouček s otvorem uprostřed; i. č. 84573-84576; PA obr. 34: 1-4.

Tmavá, ze zlomků rekonstruovaná nádobka s kulatým dnem a se stěnou slabě vyklenutou navenek; v. 240 mm, $\varnothing$ okraje 90 mm, $\varnothing$ dna 45 mm; i. č. 84469.

Zlomek typického únětického koflíku - střep ode dna; i. č. 84913.

Spodek malého šálku s lalůčkem na lomu nade dnem; i. č. 106420.

Zlomky koflíku s kalichovitě rozevřeným hrdlem; i. č. 106336, 106411.

Tmavý okraj nádoby s rozevřeným hrdlem; i. č. 84530.

Zlomky misek s plochým okrajem; i. č. 84555, 84588, 84589, 84604, 84640, 84675, 84709, 84710, 84713, 84719, 86526, 86527, 106299.

Šedý zlomek z hrubší nádoby s lištou, v níž jsou důlky; neinv.

Kotouček vykroužený ze střepu; i. č. 84942.

Zlomek šálku ode dna, žlutý, hlazený; i. č. 84537.

Tmavý, leštěný střípek s rovným okrajem, asi ze soudkovitého hrnku; i. č. 84552.

Okrajový zlomek soudkovitého hrnku s uchem; i. č. 84545.

Zlomky amfor s odsazeným hrdlem a s uchem, i. č. 84660; další zlomky z amfor, i. č. 84592, 84618, 84659.

Pěkně vymodelovaný štíhlý, bezuchý hrneček se souměrnými boky a rozevřeným hrdlem; v. 250 mm, i. č. 84579; PA obr. 10: 7.

Hrubší hrnek téhož typu se čtyřmi dvojicemi pupíků pod hrdlem, avšak ne tak úhledně vypracovaný jako předcházející; i. č. 84583.

M a t e r i á l v m u z e u v O l o m o u c i (dar J. Vývlečky):

Baňatá, dvouuchá amfora s odsazeným hrdlem, tmavošedá, leštěná; v. 245 mm, $\varnothing$ hrdla 125 mm, max. $\varnothing$ 205 mm, $\varnothing$ dna 90 mm; i. č. 2241; tab. XXI: 7.

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u v B r n ě:

Amfora nalezená v Olomouci, označená jako keramika kulovitých amfor. Naleziště nebylo přesně označeno; nádoba patrně pochází z míst, kde K. R e i c h e r t o v á objevila věteřovské sídliště. A. H o u š ť o v á se o ní ve své práci Kultúra nálevkovitých pohárů na Moravě (Praha 1960, 34, 35) proto právem nezmiňuje.

65. O P A T O V I C E (okres Brno-venkov)

Z nálezů v Zajícově cihelně získal M. C h l e b o r á d džbáněček s uchem a hladkou amforu.

Č e r v í n k a I. L., Rkp., 40 (nález je uvedený jako hrobový).

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u v B r n ě z e s b í r k y M. C h l e b o r á d a :

Amfora s mírně prohnutým, odsazeným hrdlem a nízkým, baňatým břichem. Povrch je glazovaný, tmavě šedý. Menší dno je ploché. Nádobka má úhledný, pravidelný tvar; v. 80 mm, max. $\varnothing$ 110 mm, $\varnothing$ hrdla 78 mm, $\varnothing$ dna 50 mm; i. č. Pa 6240/38.

M a t e r i á l v m u z e u v Ž i d l o c h o v i c í c h (dříve v klášterním muzeu v Rajhradě):

Nádoba s nízkým, prohnutým hrdlem, odděleným lištou zdobenou šikmými rýhami od polokulovitěho břicha, hustě pokrytého ostnatými pupíky. Dno je poměrně malé, povrch šedý a hrdlo tmavě vyhlazené; v. 90 mm, $\varnothing$ hrdla 90 mm, $\varnothing$ dna 45 mm, max. $\varnothing$ 95 mm; neinv. Tato nádoba označená jako "popelnice vsorkovaná a bodcová z pohanského pohřebiště u Opatovic" byla uložena A. W a l t r e m, klášterním správcem, r. 1901 do klášterního muzea v Rajhradě. Odtud ji převzalo s celou pravěkou sbírkou OVM v Židlochovicích; tab. XX: 7 (PA obr. 32: 4). Je to jediná úplná nádoba, zdobená na povrchu ostnatými pupíky, patřící moravskému věteřovskému typu. Zlomky podobných nádob známe ovšem z Leskouna, Věteřova, Blučiny a Hodonic.

V Přírodovědeckém muzeu ve Vídni je hrnek z Ziersdorfu, zdobený na povrchu břicha pupíky (i. č. 15971). Z téhož místa je tam též velký soudkovitý hrnek s nožkami na obvodu dna, na stěně zdobený rovněž pupíky (i. č. 15969). Řadami pupíků je zdobena též stěna misky s rozšířeným okrajem z Zellendorfu (i. č. 32684) a bezúhelný, baňatý hrnec s rozevřeným okrajem z moravského Nákla, na jehož stěně je pět svislých, rovnoběžných čtverců pupíků (i. č. 12162). Výzdoba nádoby z Opatovic není tedy naprostou výjimkou v keramice věteřovského typu, jak by se mohlo zdát.

66. O P A V A - J A K T A Ř (okres Opava)

M a t e r i á l v e S l e z s k é m m u z e u v O p a v ě :

Džbáneček, nalezený při kopání hlíny; má čtyři hrotité nožky, vycházející přímo ze stěny baňatého břicha, a nikoli z okraje důlku ve dně, jak to bývá u věteřovské keramiky obvyklé. Vyšší, kalichovitě rozevřené hrdlo, přes něž se klene páskové ucho, vychází z baňatosti břicha a končí na okraji hrdla jako u maďarovských džbánek. Povrch nádoby je šedohnědý; v. 65 mm, $\varnothing$ okraje 48 mm, $\varnothing$ břicha 46 mm; PA obr. 32: 2.

J i s l L., Průvodce výstavou Pravěk Slezska, Opava 1950, 10, obr. na str. 8.

Džbáneček z Jaktáře má jedinou obdobu v podobné nádobce z Horních Dunajovic na jižní Moravě, která je ve sbírce Fr. V i l d o m c e v Boskovětejně. Připomíná poněkud také džbánečky z Mistelbachu v Dol. Rakousích (srv. P i t t i o n i R., Österreichs Urzeit im Bilde, tab. 21: 5, 6; t ý ž, Urgeschichte, 361, obr. 255: 5, 6; W i l l v o n s e d e r K., Die mittlere Bronzezeit in Österreich I, 243; II, tab. 1: 5, 6).

67. O T A S L A V I C E (okres Prostějov)

M a t e r i á l v m u z e u v P r o s t ě j o v ě:

Kulovitý spodek malého, neuměle udělaného džbánečku na nožkách (byly původně čtyři, jedna je ulomena). Po uchu zbyl zlomek. Povrch je šedý, hlazený; v. torosa asi 30 mm; i. č. G 101.

Džbáneček snad pochází z Vápeníček, kde A. G o t t w a l d získal z dížovité jámy únětické střepy a sekeru se zlábkem z křemene.

Č e r v i n k a I.L., Rkp., 72.

68. P A V L O V (okres Břeclav)

M a t e r i á l v A Ú Č S A V, p o b. v B r n ě:

Při opravě mostku ve vsi r. 1949 se nerazilo na pravěkou jámu, ze které jsou:

Zlomek soudkovitého hrnku bez nožek na obvodu dna, vně hlazený, šedý; v. 53 mm, max. š. 75 mm; neinv.

Zlomky amfor s odsazenými hrdly a světle šedého povrchu. Jedna z nich měla protáhlý, svislý pupík pod hrdlem.

Zlomek většího, tmavého a leštěného šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem.

Hlazený, šedý střípek z nádoby, zdobené síťovým (mřížkovým) ornamentem.

Zlomek velké nádoby s rozevřeným, zesíleným okrajem. Povrch je šedý, hlazený.

Řada dalších zlomků.

Ostré, kostěné šídlo, škeble, zvířecí kosti a zuby.

Dva pěkně vyhlazené kamínky (černý a žlutý).

69. P O H O Ř E L I C E (okres Břeclav)

V býv. Sellnerově cihelně byly zachyceny v r. 1928 zbytky dvou odpadových jam nálevkovitého tvaru, jež se směrem ke dnu rozšiřovaly. Větší z nich obsahovala vedle zlomků nádob, zbytků zvířecích kostí a dřevěného uhlí též lidské kosti. Při bližším průzkumu se ukázalo, že této jámy bylo použito jako hrobu. Část kostry byla zničena a také prý jedna nádoba. Zbytek kostry s lebkou byl však dobře zachován. Lebka náležela muži a je dolichocephální, má úzký obličej a zcela zachovalý chrup. Kostra ležela na levé straně obličejem k S, tedy temenem lebky k Z. Za hlavou a za zády nebožtíka stály tři nádoby: velmi dobře zachovaný džbánek, mísa a v ní jiný džbán s uraženým horním okrajem. Lomy na něm jsou staré a je tedy nutno soudit, že nádoba byla dána v tomto stavu do hrobu. Na zlomcích keramiky bylo jen málo ozdob: jednoduché vryté linie kolem nádob, v jednom případě šest nad sebou, u zásobnice pak svislé brázdění prsty. Byl také nalezen úlomek rohovce a říční škeble.

L i t e r a t u r a:

S c h i r m e i s e n K., Sudeta V, 1929, 6 n. s vyobr.;
t ý ž, Nachrichtenblatt 1929, 41.

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u v B r n ě:

Džbáněk s tupým lomem na břichu a s odsazeným hrdlem, jemuž chybí okraj. Povrch nádoby je hlazený, tmavý a tmavožlutý, zdobený třásňovou výzdobou, již špatně znatelnou; v. torosa asi 115 mm, max. $\varnothing$ 150 mm, $\varnothing$ dna 50-55 mm; i. č. 53534; tab. XVIII: 6 (PA obr. 29: 4).

Kónická miska se zaobleným okrajem, z něhož vychází ucho, hlazená, šedá. Má nerovný povrch; v. 67 mm, $\varnothing$ hrdla 175 mm, $\varnothing$ dna 83 mm; i. č. 53535; tab. XVIII: 8.

Džbáněk s prohnutým, odsazeným hrdlem a baňatým břichem. Proti uchu je podlouhlý pupík. Povrch leskle hlazený, tmavý a hnědý, místy oprýskaný; v. 140 mm, $\varnothing$ hrdla 95 mm, max. $\varnothing$ 125 mm, $\varnothing$ dna 65 mm; i. č. 53533; tab. XVIII: 7 (PA obr. 29: 7).

70. P Ř I B I C E (okres Břeclav)

V ulici U nádraží zachránil V. E f f e n b e r g e r z Přibic r. 1957 v průkopu pro vodovodní potrubí zlomky nádob rozličných pravěkých kultur a mezi nimi také věteřovského typu. Zůstaly v jeho sbírce neinventovány.

Zlomek menší nádoby, asi misky, se zaobleným okrajem, na vnější i vnitřní straně šedý, hlazený, zdobený vzorem "přesýpacích hodin", tj. trojúhelníčky, jež se navzájem dotýkají vrcholy a jsou vyplněny vpíchy; max. s. stěny 5 mm; tab. XXI: 4.

Zlomek soudkovitého hrnku, vně i uvnitř tmavě hlazeného, se stopou ulomené nožky na obvodu dna; s. stěny 2-3 mm.

Zlomek tlustostěnné amfory (s. 13 mm) s odsazeným hrdlem, hlazený, žlutošedý, vně světle šedý.

Kruhové dno z cedníku, provrtané dírkami, jenž měl kónický spodek a byl tma-vošedě zbarvený, hlazený.

Opracovaný jelení paroh.

Sídlíště leželo nad údolím řeky Jíhlavky.

71. R A J H R A D (okres Brno-venkov)

M a t e r i á l v m u z e u v Ž i d l o c h o v i c í c h (dříve v klášterním muzeu v Rajhradě):

Soudkový hrnek bez nožek, na obvodě dna úplný, dobře vypálený, jehož stěna sa poněkud ke dnu zužuje. Povrch nádoby je hlazený, šedý, tmavý a hnědý, vnitřek hnědý; v. 65 mm, $\varnothing$ hrdla 105 mm, $\varnothing$ dna 85 mm; neinv. Na hrnku je přilepen lístek s nápisem: Thongefäss aus der Opferstätte bei Reigern aufgefunden mit angebrannten Weitzen Triticum vulgare u. Muschel der Gatt. Unio (obilky se skutečně v hrnku uchovaly); tab. XVIII: 9.

Viz též S k u t i l J., Rajhradský klášter a moravská archeologie, zvl. otisk z Hlídky 1940 č. 12, 11.

M a t e r i á l v P ř í r o d o v ě d e c k ě m m u z e u v e V í d - n i:

Soudkovitý hrnek s nožkami na obvodu dna a s pupíkem pod okrajem; i. č. 11992.

Věteřovský šálek s kalichovitě rozevřeným hrdlem; i. č. 11935.

Hluboká kónická mísa s uchem; i. č. 11933.

Dnes již není známo ani místo, kde byly nádoby nalezeny, ani okolnosti, za jakých byly nalezeny.

72. R Y M I C E a K O L I Č Í N (okres Kroměříž)

Pozůstatky věteřovského sídliště jsou mezi Rymicemi a Količínem, tedy v katastru obou těchto obcí, a u některých starších nálezů není snadné rozlišit, z kterého katastru vlastně pocházejí. Z toho důvodu je naleziště označeno Rymice a Količín. E. P e c k uvedl, že naleziště (návrší s hliníkem a panskými Újezdy) je nad Količínem při cestě k Rymicím. Cihláři v hliníku zaměstnaní nalézali tam již několik let rozmanité pravěké předměty. Kulturní vrstva je až 1 m mocná a časem se objevují ve spodní žlutce nálevkovité, až 3 m hluboké jámy s černou hlínou, v níž se nacházejí zvířecí kosti, zlomky nádob a opotřebované nástroje kamenné a kostěné. Poněvadž se na Újezdech hluboko oralo, objevovaly se tytéž předměty i na povrchu.

P e c k E., Okresní hejtmánství holešovské, Holešov 1892, 45.

První jámy lichoběžníkovitého a kotlovitého průřezu prokopával v količínské cihelně a na Újezdech od r. 1890 I.L. Č e r v i n k a a získal z nich nádoby, parohové kladivo, kostěné hladidlo aj. Na rymických polích, kam sídliště přechází, vykopal I. T a b a r k a r. 1904 v jámě části velké zásobnice i menších mis a džbánek s inkrustovaným ornamentem. Některé nálezy z tohoto sídliště zachránil též R. J a n o v s k ý a již dříve E. P e c k.

L i t e r a t u r a:

Č e r v i n k a I.L., Morava za pravěku, 183.

t ý ž, ČMZM V, 1905, 185 n.

t ý ž, Vlastivěda moravská II č. 18 (Holešovský okres), 22.

t ý ž, Rkp., 76.

S k u t i l J., Předhistorické nálezy Rud. Janovského, ČVMSO LI, 1938, 41.

M a t e r i á l v M o r a v s k ě m m u z e u v B r n ě z e s b í r e k I.L. Č e r v i n k y a I. T a b a r k y:

Šálek s vlnovitě profilovaným hrdlem, velmi dobře vypálený (s. stěny 3 mm), který má ve dně pravidelně vymodelovaný důlek. Povrch je hlazený, žlutý a šedý. Na lomu mezi dnem a hrdlem jsou tři pupíky (proti uchu a po stranách blíže k uchu, které je doplněno); v. 71 mm, Ø okraje 170 mm, Ø lomu nade dnem 130 mm, Ø důlku ve dně 40 mm; i. č. 54111-Tabarka; tab. XVIII: 5 (PA obr. 15: 1).

Bañatý hrnek s dnem mírně prohnutým dovnitř. Hrdlo je slabě odsazeno, mírně prohnuté a má přehnutý okraj. Ucho je malé, zaoblené, povrch nádoby vyhlazený,

žlutý a šedý; v. 116 mm, $\varnothing$ dna 80 mm, max. $\varnothing$ na výdutí 145 mm, $\varnothing$ okraje 125 mm; i. č. 54097-Červinka; tab. XVIII: 3 (PA obr. 16: 11).

Zbytek baňatého hrnku s odsazeným hrdlem, ze kterého zůstala jen část s uchem. Dno je mírně vtlačeno dovnitř. Pod hrdlem jsou dvě rovnoběžné linie vpichů a na hraně tři málo znatelné výčnělky. Povrch má nádoba tmavý, hlazený; v. asi 100 mm, max. $\varnothing$ 130 mm, $\varnothing$ dna 60 mm; i. č. 54095-Tabarka; tab. XVIII: 1 (PA obr. 15: 4).

Zlomek soudkovitého hrnku bez výčnělků na obvodu dna, které je mírně prohnuto dovnitř a má na okraji 40 mm širokou hranu. Hrnek měl silnou stěnu, která se zužovala směrem ke dnu. Povrch je hlazený, šedý; v. 61 mm, $\varnothing$ dna 68 mm, $\varnothing$ okraje 86 mm; i. č. 54108-Červinka.

Zlomky hlazeného, šedého soudkovitého hrnku; i. č. 54100, 54103.

Tmavošedý zlomek z nádoby s odsazeným hrdlem (asi z amfory), na kterém je ucho. Povrch drsný; vu. 43 mm; i. č. 54104.

Zlomek větší mísy s rozšířeným okrajem (11 mm), na kterém je jazýčkovitý výčnělek a pod ním okrouhlé ucho. Nádoba je z dobrého materiálu, na povrohu hlazená, žlutá a cihlově červená, místy též šedá; i. č. 54110.

Zlomek šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem tmavě leštěný. Ve dně má kruhový důlek a na lomu nade dnem dva zachov. jazýčkovité výčnělky a horizontální linii vpichů; i. č. 54109.

Nízké, baňaté, jakoby poněkud sražené břicho amfory s odsazeným hrdlem, ze kterého se zachovaly jen stopy. Ve dně je plochý kruhový důlek. Nádoba je z dobrého materiálu, vně žlutá, uvnitř tmavožlutá, hlazená. Pod hrdlem je linie vpichů a pod ní trojúhelníčky vyplněné vpichy; max. $\varnothing$ 184 mm; i. č. 54094.

Tmavošedý, hlazený zlomek nádoby s odsazeným hrdlem, pod kterým jsou dvě rovnoběžné linie vpichů a trojúhelníčky vyplněné vpichy. Další střípek z téže nádoby; i. č. 54127, 54129.

Hliněný hraněný přeslen (?) s otvorem uprostřed; je z dobrého materiálu, třebaže má šedě zbarvený povrch drsnější; v. 25 mm, max. $\varnothing$ 42 mm, $\varnothing$ zakl. 30 mm, $\varnothing$ otvoru 8 mm; i. č. 54132.

Tři zlomky cedníků: a) ze dna, tmavošedý, hlazený, s menšími dírkami; b) prohnutá, silnější stěna (asi 18 mm), na povrchu drsnější, šedá, dírkky v ní jsou větší, $\varnothing$ asi 4 mm; c) prohnutý, šedý zlomek stěny s dírkami o $\varnothing$ asi 3 mm; i. č. 54135-37.

Zlomky stěny šálku s vlnovitě profilovaným hrdlem, který je z dobrého materiálu, žlutý, leštěný; i. č. 54113, 54119, 54126.

Dvě drobná, hliněná, kuželovitá závažíčka s vertikálním provrtem středem; v. 41 a 42 mm, $\varnothing$ dna 25 mm a 19 mm, $\varnothing$ otvoru 3 mm; i. č. 54133, 54134.

Zlomky soudkovitého hrnku šedě zbarveného, hlazeného; i. č. 54112, 54114, 54121, 54124, 54125.

Zbytek velké zásobnice s prohnutým, rozevřeným hrdlem, odsazeným od drsněného břicha. Hrdlo je vyleštěno. Pod ním je horizontální linie vtlačených kroužků ($\varnothing$ asi 7 mm) a ouško, které se klene nad tímto ornamentem; v. hrdla asi 140 mm, $\varnothing$ nádoby na rozhraní hrdla a břicha asi 450 mm; i. č. 54096.

Zlomek parohového nástroje s čtyřhranným otvorem (asi 30 x 30 mm), 55 mm hlubokým; i. č. 54153.

Kostěné hladítko ze žebra, vyhlazené; d. 168 mm, max. š. 31 mm; i. č. 54151.

Kostěné hladítko světle žluté barvy, čtyřhranné, ale na hranách zaoblené. Jeden konec je poškozen; d. 78 mm, max. š. 12 mm; i. č. 54151.

Zbytek hrnce s rozevřeným hrdlem, pod nímž jsou dva zachovalé pupíky, vzdálené od sebe asi 20 mm. Povrch nádoby je drsný, šedý, na vnitřní ploše hlazený, šedý a žlutošedý; i. č. 54148.

Zlomek šálku s vlnovitě profilovaným hrdlem, z velmi dobrého materiálu, leštěný, žlutý. Na lomu nade dnem je zachován jazýčkovitý výčnělek; v. (odhadem) asi 85 mm; i. č. 54150.

Žlutošedé až tmavé hlazené střepy ze stěny vyššího soudkovitého hrnku s uchem; i. č. 54149, 54139, 54141.

Zlomek misky s širším okrajem (8 mm), na kterém je jazýčkovitý výčnělek. Pod okrajem je ucho. Uvnitř na dně byl mělký důlek, jehož část se zachovala. Miska byla z dobrého materiálu, na povrchu tmavošedá, hlazená, uvnitř tmavší. Pod uchem je jizva po nožce; i. č. 54146.

Zlomek tlustostěnné misky s rozšířeným, mírně zaobleným okrajem, který je rozšířen dovnitř hranou; povrch šedý, drsnější; i. č. 54147.

M a t e r i á l v m u z e u v H o l e š o v ě:

Vlnovitě profilovaný šálek, na němž je poznamenáno: Tabarka-Količín; neinv.

Tenkostěnný šálek s vlnovitě profilovanou stěnou, na povrchu hladký. Žlutošedý. Na lomu nade dnem má linii vpichů; v. 60 mm, $\varnothing$ okraje 134 mm, $\varnothing$ dna 102 mm; i. č. 70a. Šálek pochází z Újezdu u Količina a byl původně ve sbírce R. J a n o v s k é h o; tab. XVIII: 4.

Poklička tvaru úseku koule (misky), která má na dně ouško. Okraj je šikmo seříznut (š. 5 mm). Je dobře vypálená a tmavě zbarvená; v. 22 mm, $\varnothing$ okraje 105 mm; i. č. 2328-Tabarka 1946; tab. XVIII: 2 (PA obr. 16: 10).

Z á c h r a n n ý v ý z k u m O V M v H o l e š o v ě r. 1948 v poloze Dlouhé zadní nivy v Rymicích:

Tento výzkum vedl B. S t r u h a l a na parcele č. 515/2 A. Tománka a na okolních. Naleziště je na mírném svahu směrem k vesnici a na severní straně se svažuje k Roštěnce. Z těch míst pocházejí též některé starší nálezy I. L. Č e r v í n k y, I. T a b a r k y a R. J a n o v s k é h o, uložené v MM v Brně a v muzeu v Holešově. B. S t r u h a l a zjistil těsně pod povrchem 15 jam, ale všechny nebyly prokopány. Získaný materiál je v muzeu v Holešově.

J á m a č. 1 byla značně rozrušena oráním. Pocházejí z ní:

Kónická miska, která má hladký, tmavošedý, uvnitř tmavý povrch a pod okrajem dva podlouhlé pupíky, asi 30 mm dlouhé a 8-9 mm široké. Okraj je nerovný, zaoblený. Nádobu je slepena a doplněna; v. 57 mm, $\varnothing$ okraje 95 mm, $\varnothing$ dna 16 mm; i. č. 17; PA obr. 16: 9.

Slepený a doplněný šálek s nálevkovitým hrdlem a s ouškem na rozhraní břicha a hrdla. Povrch je tmavohnědý, hladký, dno mírně vtlačeno dovnitř. Pod hrdlem je linie vpichů a pod ní trojúhelníčky z vpichů, které se jedenáckrát opakují. Vpichy mají bílou výplň. Nádobu má ve dně důlek; v. 70 mm, $\varnothing$ hrdla 90 mm, $\varnothing$ dna 34 mm; i. č. 22; PA obr. 15: 8.

Hluboká mísa, slepovaná a doplňovaná; má drsný, světlohnědý povrch, uvnitř je tmavá. Okraj je mírně ohrnut a zaoblen. Pod okrajem se zachovalo ucho, v. 263 mm, $\varnothing$ hrdla 385 mm, $\varnothing$ dna 127 mm; i. č. 5; tab. XIX: 16.

Slepená a doplňovaná amfora, která má světlohnědý hladký povrch s tmavými skvrnami. Hrdlo je odsazeno od břicha, vlnovitě prohnuto a nálevkovitě rozevřeno. Na rozhraní břicha a hrdla jsou dvě protilehlá ucha; v. 280 mm, max. $\varnothing$ 228 mm, $\varnothing$ dna 145 mm; i. č. 4; tab. XIX: 12.

Bezuchý hrnec s rozevřeným hrdlem, jehož povrch je drsný, světlohnědý. Okraj je zaoblen a téměř vodorovně ohrnut; v. 387 mm, $\varnothing$ dna 154 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 240 mm; i. č. 2; tab. XIX: 17.

Dvě části nádoby: zlomek od okraje a dno. Okrajová část má čtyři pupíky pod hrdlem a u jednoho čtyři mělké, svislé rýhy. Část nádoby je žárem značně deformována; $\varnothing$ dna 96 mm; neinv.

Zlomky z rozličných částí nádob.

J á m a č. 2 s opracovanými kameny na okraji:

Nádobka soudkovitého tvaru s odsazeným hrdlem, hnědě zbarvená. Okraj hrdla je vodorovně ohrnut a zaoblen. Pod ním jsou tři rozeklané pupíky. Nádobka je neuměle udělaná; v. 147 mm, $\varnothing$ dna 115 mm, $\varnothing$ horního okraje 155 mm, max. $\varnothing$ 160 mm; i. č. 11; PA obr. 16: 13.

Dvouuchá amfora bomboviteno tvaru, na povrchu hladká, lesklá, červenohnědá. Hrdlo je vlnovitě profilováno a odsazeno od břicha. Pod ním je linie vpichů s bílou náplní; v. 211 mm, $\varnothing$ dna 83 mm, $\varnothing$ okr. 103 mm, max. $\varnothing$ 176 mm; i. č. 12; tab. XIX: 8 (PA obr. 16: 6).

Dvouuchá amfora, na povrchu hladká, lesklá a hnědá, s tmavými skvrnami. Pod hrdlem odsazeným od břicha je linie vpichů, jež obchází dvě protilehlá ouška. Od ní splývá šest skupinek vypíchaných třásní. Linie i třásně jsou bíle inkrustovány. Hrdlo je vlnovitě profilováno; v. 200 mm, $\varnothing$ dna 90 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 98 mm, max. $\varnothing$ 169 mm; i. č. 13; tab. XIX: 9 (PA obr. 15: 6).

Dvouuchá amfora, na povrchu lesklá, hladká, červenohnědá, která má prohnuté, od břicha odsazené hrdlo. Pod hrdlem je linie vpichů, obcházející dva protilehlé pupíky mezi uchy, a pod ní šest trojúhelníků vyplněných vpichy. Linie i vpichy jsou vyplněny bílou náplní; v. 244 mm, $\varnothing$ dna 90 mm, $\varnothing$ hrdla 113 mm, max. $\varnothing$ 194 mm; i. č. 15.

Dvouuchá amfora hladkého, lesklého povrchu, tmavohnědě zbarvená. Mírně vlnovitě profilované hrdlo je odsazeno od baňatého břicha. Mezi uchy na hraně jsou protilehlé pupíky; v. 253 mm, $\varnothing$ dna 100 mm, $\varnothing$ hrdla 118 mm, max. $\varnothing$ 196 mm; i. č. 14.

Dvouuchá amfora, na povrchu hladká, lesklá, červenohnědá s tmavými skvrnami. Prohnuté hrdlo je odsazeno od baňatého břicha, pod hrdlem jsou dvě linie horizontálních vpichů, od kterých splývá 12 trojic vypíchaných třásní, bíle inkrustovaných stejně jako linie vpichů; v. 132 mm, max. $\varnothing$ 196 mm; i. č. 16; tab. XIX: 10 (PA obr. 26: 1).

Amfora hladkého povrchu, červenohnědá s tmavými skvrnami. Kónické hrdlo je odsazeno od baňatého, zploštělého břicha, jež se ke dnu zužuje. Pod hrdlem na výduti nádoby jsou tři dvojice žebírek; v. 270 mm, $\varnothing$ dna 120 mm, $\varnothing$ hrdla 190 mm, max. $\varnothing$ 289 mm; i. č. 6; tab. XIX: 23.

Baňatý hrnec s rozevřeným hrdlem a zaobleným okrajem hrdla, pod kterým jsou tři pupíky, čtyřikrát i pětkrát rozeklané. Povrch je drsný, červenavý, hnědý, místy i šedý s tmavými skvrnami; v. 420 mm, $\varnothing$ dna 163 mm, $\varnothing$ hor. okr. 220 mm, max. $\varnothing$ 340 mm; i. č. 7. Podle nálezové zprávy byla tato nádoba naplněna popelem a obrácena; tab. XIX: 18.

Bezuchý baňatý hrnec s odsazeným dnem a ohrnutým okrajem. Povrch je drsný, žlutošedý; v. 348 mm, $\varnothing$ dna 135 mm, $\varnothing$ hor. okr. 280 mm, max. $\varnothing$ 315 mm; i. č. 8; tab. XIX: 15.

Větší zásobnice drsného povrchu, tmavošedá, která má prohnuté hrdlo na okraji zaoblené, odsazené od břicha. Pod hrdlem jsou čtyři dvojice svislých žebírek,

jež jsou umístěna do kříže proti sobě; v. 380 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 360 mm, max. $\varnothing$ 380 mm; i. č. 9; tab. XIX: 20.

Amfora s odsazeným hrdlem, které není - jako obvykle bývá - rozevřeno, a s baňatým, zploštělým břichem. Povrch je hlazený, tmavohnědý. Pod hrdlem na výduti nádoby jsou 4 (pův. 5?) svislá žebírka, umístěná přibližně ve stejných vzdálenostech; v. 300 mm, $\varnothing$ dna 110 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 232 mm, max. $\varnothing$ 415 mm; i. č. 10; tab. XIX: 22 (PA obr. 16: 12).

Bronzový náhrdelník, ze kterého po spálení zbylo 11 amforních kousků rozličné velikosti; neinv.

Podlouhlý bronzový korálek s otvorem; neinv.

Bronzová kulička s otvorem; neinv.

Hliněný přeslen o $\varnothing$ 50 mm; neinv.

Zlomky rozličných částí nádob.

J á m a č. 3 byla zaházena kamením, promíšeným se střepy a kostmi. Na jejím dně byla kostra kozy, položená na boku, část kamení na drcení obilí, zlomek tkalcovského závaží se znatelným kolmým otvorem, mazanice, 12 zvířecích kostí a 256 střepů z rozličných částí nádob.

J á m a č. 4 nebyla prokopána; pouze na povrchu byla nalezena část misky tvaru nízkého, seříznutého váloce se stěnami nepatrně vyklenutými navenek a se zaobleným okrajem. Pod ním jsou dvě horizontální rýhy, mezi nimi klikatka a na stěně pod nimi síťový (mřížkový) ornament. Těsně nade dnem je opět horizontální rýha. Celá vyrytá výzdoba je vyplněna bílou hmotou; v. 70 mm, $\varnothing$ dna 144 mm, $\varnothing$ hor. okr. 147 mm, max. $\varnothing$ 163 mm; i. č. 23 (PA obr. 20: 5).

J á m a č. 5 obsahovala pět amforních kousků mazanice, dvanáct zvířecích, většinou přepálených kostí a dva omleté střípky.

J á m a č. 6. Byl v ní nalezen pouze brousek z červeného pískovce s třemi znatelnými žlábků, šest zvířecích kostí a 23 atypické zlomky nádob.

J á m a č. 11 obsahovala:

Náhrdelník z pěti provrtaných škebliček, ulity a šest zlomku škebliček; neinv.

Kostěné, jemně uhlazené bodlo s tupým zakončením a otvorem; d. 52 mm, neinv.

Kostěné hladítko z hřbetní kosti; d. 110 mm; neinv.

Ploché, částečně přepálené kostěné hladítko, d. 85 mm; neinv.

Kónická miska černé barvy s plochým, 10 mm širokým okrajem, pod kterým je ouško. Uvnitř misky jsou při dně dvě kruhové kanelury; v. 75 mm, $\varnothing$ dna 115 mm, $\varnothing$ hor. okr. 173 mm, max. $\varnothing$ 215 mm; neinv.

Bezuchý hrnec se stěnou vyklenutou navenek a s rozevřeným hrdlem. Povrch nádoby je drsný, tmavohnědý. Pod okrajem jsou tři ostré pupíky; v. 257 mm, $\varnothing$ dna 115 mm, $\varnothing$ hor. okr. 173 mm, max. $\varnothing$ 215 mm; i. č. 19; tab. XIX: 19.

Nízký hrnec bombovitého tvaru s odsazeným, rozevřeným a nízkým hrdlem, pod kterým je ouško. Nádoba je pod hrdlem ornamentována dvěma rýhami, mezi kterými je linie vpichů. Pod nimi je 10 "trojúhelníčků" sestavených z vpichů. Celý ornament je bíle inkrustován; v. 157 mm, $\varnothing$ dna 116 mm, $\varnothing$ hor. okr. 175 mm, max. $\varnothing$ 230 mm; i. č. 18; tab. XIX: 21 (PA obr. 15: 9).

Neúplný, bezuchý, baňatý hrnec bez hrdla, jež bylo nepochybně rozevřeno. Nádoba má drsný, tmavohnědý povrch; v. 280 mm, $\varnothing$ dna 120 mm, $\varnothing$ hor. okr. 190 mm, max. $\varnothing$ 228 mm.

Hluboká, hrncovitá mísa s rozevřeným okrajem, pod níž je masivní ucho, a se stěnou mírně vyklenutou navenek. Povrch je drsný, tmavohnědý. Po stranách

ucha jsou dva rozeklané pupíky. Dno je odsazeno; v. 275 mm, ρ dna 143 mm, ϕ hor. okr. 466 mm; i. č. 21; tab. XIX: 14.

Část nižší baňaté nádoby hlazené vně i uvnitř, tmavohnědé; neinv.

Okrajový střepek z hrubého hrnce s přehnutým okrajem, pod nímž je větší pupík, vně drsný, uvnitř hlazený; neinv.

Část hrubého hrnce s přehnutým okrajem, vně drsného, šedého; neinv.

Zlomky z rozličných částí nádob; neinv.

J á m a č. 14:

Zvířecí zuby a zbytky kostí.

Z o s t a t n í h o m a t e r i á l u v m u z e u v H o l e-
š o v ě:

Rada zlomků hrubých hrnců s rozevřeným hrdlem, vně drsných, okrajové střepey z misek, zlomky hrdel z amforek, přesleny, zvířecí kosti a kůstky, neinv.

Zpráva o záohranném výzkumu OVM v Holešově, vedeném B. S t r u h a l o u, je v archivu AÚ ČSAV, pob. v Brně (č. 63 z 14. II. 1949).

I.L. Č e r v i n k a zaznamenal z jámy v Količíně nález zuhelnatělého prosa (Vlastivěda moravská II, č. 18 /Holešovský okr./, 22).

73. S K R B E Ň. (okres Olomouc)

M a t e r i á l v m u z e u v O l o m o u c i, ze sběru na Hradisku
u Skrbně:

Části zásobnic s dvojicemi plastických výčnělků.

Hrnky s jednoduchými i dvojitými výčnělky pod okrajem.

Část misky s rozšířeným okrajem.

Část velké amfory s vyhlazeným hrdlem a zdrceným spodkem.

74. S O B Ů L K Y (okres Hodonín)

V hliníku pod hřbitovem jsou mohutné popelovité vrstvy a pod nimi ve spraši jámy dížovitých a jiných tvarů s únětiokým inventářem. V jedné z nich bylo množství popela, lidských i zvířecích kostí, střepey i celé nádoby, osm velkých jeh-lanců vedle sebe nastavených, dvě kostěné jehlice a bronzové závitky. V jiné jámě dížovitého tvaru nalezena lidská lebka, tři žebra a klíční kosti. Mezi střepey z nádob a zvířecími kostmi byly bronzové závitky.

L i t e r a t u r a:

V r b a s A. - K ř í ž M., Dějiny městečka Ždánio, Ždánice 1899, 116,

Č e r v i n k a I.L., Kyjovsko a Ždánsko v pravěku, 21;

t ý ž, Rkp., 77.

V Sedláčkově zahradě (tj. v sousedství hliníku) prokopal A. Š í n vrstvy a zachránil velkou dvouuchohou amforu, menší nádoby, džbánky, baňky, ornamentované misky a střepey z nádob.

Č e r v i n k a I.L., Rkp., 77.

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u:

Cedník tvaru šálku s rozevřeným hrdlem, odsazeným od nízkého spodka, který má navenek vyklenutou stěnu. Pod hrdlem, na jehož okraji byly tři jazýčkovité výčnělky (jeden je ulomen), je ouško. Nádobu má hlazený, tmavý povrch vně i uvnitř. Celé dno je provrtáno pravidelně rozmístěnými dírkami; v. 47 mm, $\varnothing$ hrdla 120 mm, $\varnothing$ baňatosti 120 mm, $\varnothing$ dna 70 mm; i. č. 6238/38-Chleborád II 1458; tab. XVIII: 10.

Vysoká dvouuchá amfora s prohnutým hrdlem a baňatým břichem, šedě zbarvená, hlazená; v. 340 mm, max. $\varnothing$ 265 mm, $\varnothing$ hrdla 140 mm, $\varnothing$ dna 115 mm; i. č. 1140-Šín; tab. XVIII: 12 (PA obr. 17: 11).

P o z n á m k a: Naleziště je pod Novými horami u Věteřova, ovšem v sobúleckém katastru.

75. S O K O L N I C E (okres Brno-venkov)

V Moravském muzeu v Brně je dvouuchá amfora s mírně pruhnutým hrdlem a baňatým břichem, která má tmavý, hlazený povrch; v. 165 mm, $\varnothing$ hrdla 95 mm, $\varnothing$ dna 65 mm, max. $\varnothing$ 145 mm; i. č. 54436.

76. S T R A C H O T I C E (okres Znojmo)

Sídliště věteřovského typu leží v jichovýchodním cípu tasovického katastru a přechází svou větší částí na katastr strachotický. Rozprostírá se ve výšce asi 15 m (210 m nadmořské v.) nad řekou Dyjí, na výšině obtékané na východě Neslovským a na severu Derflickým potokem. Sídliště, rozkládající se na ploše téměř 5 ha, má výhodnou polohu u řeky. Proto bylo v pravěku několikrát osídleno, jak o tom svědčí příslušné nálezy. Po řídkém osídlení neolitickém a eneolitickém je tam doloženo osídlení pozdně únětické a věteřovské, o kterém svědčí:

Šedočerný vyhlazený střep z hrnku s vysokým rozevřeným hrdlem a nízkým vrcholíkovým spodkem, odděleným od hrdla výraznou hranou, z níž vychází ucho (obr. 2: 5, 5a v níže cit. práci).

Černý, leskle vyhlazený zlomek hrnku s uchem, který má mírně prohnutou stěnu a rovné dno, opatřený na obvodu lalůčkovitými nožkami (obr. 2: 6, 6a v níže cit. práci).

Několik tlustostěnných, na povrchu zdrsňených zlomků keramiky, uvnitř vyhlazených, které mají slabě přehnuté okraje.

D o s t á l B., Pravěké sídliště u Strachotic, Podyjí, Znojmo 1958, 7-9.

77. S T R A C H O T Í N (okres Břeclav)

Z písečníku pochází šedá dvouuchá amfora s pupíkem pod odsazeným hrdlem. Podle nálezové zprávy ji vykopali dělníci, a byla uložena v místní národní škole, odtud ji získal R. T i o h ý pro AÚ ČSAV, pob. v Brně; v. nádoby 220 mm, $\varnothing$ dna 90 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 120 mm, max. $\varnothing$ 180 mm; i. č. 1011-1/59.

78. S Y R O V I C E (okres Brno-venkov)

R. 1932 byl vykopán v cihelně A. Janka za mlékárnou hrob se skrčenou kostrou, u které byla amforka, těžká miska a větší hrnek s uchem.

V Moravském muzeu je ze sbírky I.L. Č e r v i n k y dvouuchá amforka s odsazeným, prohnutým, nahore zaobleným hrdlem (š. 3 mm) a s baňatým břichem. Povrch je hlazený, tmavý. Nádobka je z dobrého materiálu; v. 122 mm, $\varnothing$ dna 57 mm, $\varnothing$ baňatosti 125 mm, $\varnothing$ hrdla 94 mm; i. č. 52472; PA obr. 17: 9.

Č e r v i n k a I.L., Rkp., 49, tab. 118.

79. Š A R D I C E (okres Hodonín)

Mezi hroby v Šiniglově písečníku se objevují též jámy. A. Š í n z nich zachránil několik hrnků, džbáneček a amforku.

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u z e Š í n o v y s b í r k y:

Hrubý hrnek s rozevřeným okrajem, na povrchu šedožlutý, uvnitř tmavý, hlazený a bez pupíku pod hrdlem; v. 163 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 172 mm, $\varnothing$ dna 90 mm, max. $\varnothing$ výduti menší než hrdla; i. č. 1053-Šín; tab. XVIII: 14.

Zachovalý profil šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem, tmavý, hlazený; v. 48 mm, $\varnothing$ okr. hrdla asi 90 mm, $\varnothing$ dna asi 42 mm; i. č. 7002-Šín; tab. XXII: 1.

Baňatá bezuchá nádobka (osudíčko) s odsazeným dnem a rovným okrajem hrdla. Povrch je šedý, vně i uvnitř hlazený; v. 48 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 65 mm, $\varnothing$ dna 42 mm, max. $\varnothing$ 78 mm; i. č. 1051-Šín; tab. XVIII: 16.

Větší baňatý hrnek-cedník s rozevřeným hrdlem, šedý, hlazený, s dírkami po celé stěně. Pod okrajem zbyly pahýly z ucha; v. 182 mm, $\varnothing$ okraje asi 190 mm, max. $\varnothing$ 186 mm, $\varnothing$ dna 90 mm; i. č. 1005-Šín; tab. XVIII: 13.

Zbytek šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem, hlazený, šedý. Má ve dně důlek; v. ?, $\varnothing$ lomu nade dnem 118 mm; i. č. 1004-Šín; tab. XXII: 2.

Hrubší bezuchý hrnek (profil) s rozevřeným okrajem, pod kterým je pupík. Povrch je nehlazený, šedožlutý; v. 127 mm, $\varnothing$ hrdla asi 140 mm, $\varnothing$ dna 90 mm, max. $\varnothing$ cca 130 mm; i. č. 1009-Šín; tab. XVIII: 15.

Zbytek nádobky s lomem nad polokulovitým břichem, ve kterém je na dně poměrně malý důlek. Povrch je šedý. Hrdlo je téměř celé doplněno; v. zbytku asi 3 mm, $\varnothing$ lomu mezi břichem a hrdlem asi 118 mm; i. č. 1003-Šín.

Hrnek s prohnutým hrdlem a s lomem nad nízkým spodkem. Povrch je šedý, hlazený; v. 73 mm, $\varnothing$ hrdla 125 mm, $\varnothing$ lomu 108 mm, $\varnothing$ dna 55 mm; i. č. 1052-Šín.

Miska s vlnovitě profilovanou stěnou a rovným okrajem. Povrch je hrubý, šedý; i. č. 1054-Šín.

Zploštělé osudíčko se zataženým okrajem a plochým dnem, které bylo vyrobeno z hrubšího materiálu. Má šedý, nehlazený povrch; v. 38 mm, $\varnothing$ zataženého okraje 40 mm, $\varnothing$ dna 45 mm.

L i t e r a t u r a:

Č e r v i n k a I.L., Kyjovsko a Ždánsko v pravěku, 31;

t ý ž, Rkp., 78.

80. Š A T O V (okres Znojmo)

V továrně na hliněné zboží byly objeveny hroby s kostrami ve skrčené poloze, které působily dojmem nedbalého pohřbení. Někdy u nich nebyly milodary. Ve vrstvách byly několikrát nalezeny také bronzové předměty, částečně prý jako hrobové milodary. Popelovité jámy s mazanicí, se zlomky hrubších nádob a bronzovými hřivnami připomíná I. S p ö t t l. A. R z e h a k se zmiňuje o únětickém koflíku s lomem nad nízkým dnem a větší zásobnicí. Fr. V i l d o m e c zaznamenal, že v šatovských cihelnách byly hojné nálezy ze starší doby bronzové.

M a t e r i á l v m u z e u v e Z n o j m ě :

Světle šedý, hlazený, neúplný hrnec s prohnutým, od břicha odsazeným hrdlem a s uchem, vycházejícím z hrany na rozhraní hrdla a břicha; v. 150 mm, $\varnothing$ hrdla asi 175 mm, max. $\varnothing$ asi 180 mm, $\varnothing$ dna 93 mm; i. č. A 1609; tab. XXII: 10.

Bezuchá, velká, baňatá amfora s prohnutým a od břicha odsazeným hrdlem. Pod hrdlem jsou pupíky (pův. čtyři). Povrch je hlazený, šedý; v. 290 mm, max. $\varnothing$ 230 mm, $\varnothing$ dna 95 mm; i. č. A 1604; tab. XXII: 13.

Velká, avšak značně nízká mísa se zaobleným, poněkud dovnitř přečnávajícím okrajem, pod kterým je ucho. Povrch je tmavý, hlazený; v. 95 mm, $\varnothing$ okraje 550-560 mm, s. okr. asi 8 mm; i. č. A 1601; tab. XXII: 12 (PA obr. 27: 7).

Velký hrnec tvaru typického únětického koflíku s kalichovitě rozšířeným hrdlem. Nad nízkým dnem je rýha; v. 190 mm, $\varnothing$ okr. 175 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 235 mm; i. č. A 1570; tab. XXII: 6 (PA obr. 22: 1).

Jiný velký hrnec tvaru únětického koflíku s kalichovitě rozevřeným hrdlem a nízkým spodkem, nad kterým je rýha; v. asi 186 mm, $\varnothing$ hrdla 270 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 232 mm; i. č. A 1608.

Únětický hrnek s prohnutým hrdlem, odsazeným od břicha podobného misce. Okraj hrdla je rozevřen. Ucho je nad lomem na spodku hrdla. Povrch tmavý; v. 70 mm, $\varnothing$ hrdla na okraji 62 mm, max. $\varnothing$ 70 mm, $\varnothing$ dna 52 mm; i. č. 1477.

Typický únětický koflík s lomem nad nízkým dnem, na povrchu šedý a šedožlutý, hlazený; v. 65 mm, $\varnothing$ hrdla 75 mm, $\varnothing$ dna 78 mm; i. č. A 1602; tab. XXII: 3.

Bezuchý hrnek s rozevřeným okrajem a se stěnou vyklenutou navenek, šedý, hlazený; v. 167 mm, $\varnothing$ hrdla 137 mm, max. $\varnothing$ 150 mm, $\varnothing$ dna 105 mm; i. č. A 1905; tab. XXII: 14.

Velký, tmavý šálek s vlnovitě profilovaným hrdlem, odsazeným od kónického spodku. Proti uchu a po stranách jsou pod hrdlem tři pupíky; v. 120 mm, $\varnothing$ hrdla 177 mm, max. $\varnothing$ 152 mm, $\varnothing$ dna 47 mm; i. č. 1725; tab. XXII: 5 (PA obr. 27: 4).

Bezuchá, tmavá, hlazená amforka s prohnutým a odsazeným hrdlem. Také kruhové dno je mírně odsazeno. Pod hrdlem se zachoval menší, svislý pupík. v. 375 mm, $\varnothing$ hrdla 235 mm, max. $\varnothing$ oca 330 mm, $\varnothing$ dna 130 mm; i. č. A 1596; tab. XXII: 15 (PA obr. 31: 10).

Džbáněk s kalichovitě rozevřeným, od břicha odsazeným hrdlem, které je nízké, baňaté. Ve dně je důlek a na jeho obvodu tři růžkovité nožky. Na lomu mezi břichem a hrdlem se zachoval jediný pupík; v. 115 mm, $\varnothing$ hrdla 122 mm, max. $\varnothing$ stejný, $\varnothing$ dna 60 mm; i. č. A 1840; tab. XXII: 9 (PA obr. 27: 3).

Větší zásobnice s prohnutým hrdlem a baňatým břichem, odděleným od hrdla lištou, přerušovanou záseky. Okraj nádoby je přehnut a břicho je poněkud sraženo; v. 450 mm, max. $\varnothing$ asi 500 mm, $\varnothing$ hrdla 400 mm; i. č. A 1599; PA obr. 29: 11.

Velká, nízká a tmavě hlazená mísa se zaobleným okrajem, jenž mírně přečnívá dovnitř; v. 105 mm, $\varnothing$ okraje asi 600 mm, š. okr. 12 mm; i. č. A 1598.

Větší amfora s prohnutým, od baňatého břicha mírně odsazeným hrdlem, která je na výdutí zdobena trásňovým ornamentem (24 čtveřice svislých, rovnoběžných linií splývají od hrdla až téměř ke dnu). Na hraně mezi hrdlem a břichem bylo původně asi pět pupíků. Povrch nádoby je tmavošedý, leštěný; v. 280 mm, $\varnothing$ hrdla 262 mm, max. $\varnothing$ 370 mm, $\varnothing$ dna 125 mm; i. č. A 1569; tab. XX: 4 (PA obr. 30: 6).

Únětický koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem a zcela nízkým spodkem. Ve dně je důlek. Z ucha zbyly pahýly. Nádobu je tmavá, hlazená; v. 55 mm, $\varnothing$ hrdla 118 mm, $\varnothing$ lomu 100 mm; i. č. A 1606; tab. XXII: 7.

Kónická miska s plochým, šikmým okrajem. Povrch je šedý, světlý a místy i tmavý; v. 52 mm, $\varnothing$ hor. okr. 175 mm, $\varnothing$ dna 65 mm; i. č. A 1607.

Dno z větší nádoby s hlubokým důlkem uprostřed, tmavě hlazené; $\varnothing$ dna 205 mm, hl. důlku asi 30 mm, $\varnothing$ důlku 70 mm; i. č. A 1603.

Typický únětický koflík s malinkým ouškem nad nízkým spodkem, zdobený dvěma rýhami a pod nimi i nad nimi klikátkou. Povrch je tmavý, hlazený; v. 70 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 75 mm, $\varnothing$ důlku 15-20 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 68 mm, s. stěny 2 mm; i. č. A 1718; tab. XXII: 4 (PA obr. 29: 6).

Bezuchá amfora s drsnou stěnou, která má na okraji hrdla jazýčkovité výčnělky; v. 270 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 160 mm, $\varnothing$ dna 90 mm, max. $\varnothing$ 250 mm; i. č. A 1428.

Světle šedý hlazený šálek s mírně prohnutým hrdlem, odsazeným od břicha, a se zakulaceným spodkem. Z ucha zbyl pahýl. Ve dně je hluboký, polokulovitý důlek. Nádobu je z dobrého materiálu a dobře vypálena; v. 65 mm, $\varnothing$ hrdla 115 mm, max. $\varnothing$ 105 mm, $\varnothing$ důlku 32 mm; i. č. A 1605; tab. XXII: 8.

L i t e r a t u r a:

M a t t u l a L., MAGW 1904, 55. Sitzungsbericht;

S t e r z A., MCC 1903, 141. Sitzungsbericht;

S p ö t t l I., MAGW 1890, 35, 97;

Č e r v i n k a I.L., Morava sa pravěku, 186;

R z e h a k A., Die Vorgeschichte des südwestlichen Mährens, Südmährisches Heimatsbuch für Volk und Schule 1923, 271 (s vyobr.);

V i l d o m e o Fr., Od Horáčka k Podyjí VIII, 8.

81. Š L A P A N I C E (okres Brno-venkov)

V poloze "Široká pole" na západním svahu údolí Roketnického potoka na pozemku A. Daňka vykopali A. D v o ř á č e k r. 1934 hrob (?) s kostrou ve skrčené poloze a s šesti nádobami, vesměs většími (džbán, amfora, hrnek, miska, hrubý hrnec a podobná velká zásobnice).

Materiál byl v soukromé sbírce A. Dvořáčka v Sokolnicích-Vladimírově. Byl neinventarizován. Následující údaje (neúplné) jsou převzaty z Červinkova Rkp.

Hrnec s prohnutým, odsazeným hrdlem, na kterém je ucho. Břicho se zužuje ke dnu; v. 400 mm.

Bañatý džbán s prohnutým hrdlem, odsazeným od břicha. Hrdlo se zužuje k okraji; na jeho spodku je ucho; v. asi 225 mm.

Dvouuchá amfora s vysokým, mírně prohnutým hrdlem a baňatým břichem, na kterém je ve spodní třetině tupý lom; v. 260 mm.

Únětická kotlovitá miska s prohnutým okrajem, přes který se klene ucho; v. 68 mm.

Hrubý, baňatý hrnec, na povrchu drsný, na okraji má tři jazýčkovité výčnělky; v. 225 mm.

Velká zásobnice podobná předešlému hrnci, která má na okraji hrdla rovněž tři jazýčkovité výčnělky; v. ?

P o z n á m k a: A. D v o ř á č e k a podle něho i I. L. Č e r v i n k a označili tento nález jako hrobový. Podle nádob, mezi nimiž byla též zásobnice, zdá se však pravděpodobnější, že šlo o sídlištní jámu s pohřbem.

Č e r v i n k a I. L., Rkp., 51, tab. 133.

82. Š T Ě T A R Y (okres Znojmo)

V muzeu ve Znojmě je část stěny soudkovitého hrnku s lalůčkovitou nožkou na obvodu dna; i. č. A 1157.

Bližší nálezy okolnosti nejsou známy.

83. T Ě Š E T I C E (okres Znojmo)

V Guttwillingerově cihelně rozkopávali mimo hroby také sídlištní jámy s únětickou keramikou.

V Moravském muzeu je soudkovitý hrnek bez výčnělků na obvodu dna, jež je poněkud vyklenuté navenek. Nádobka má drsný, šedý povrch; v. 75 mm, $\varnothing$ dna 80 mm, $\varnothing$ hor. okr. 105 mm; i. č. 52505.

L i t e r a t u r a:

P a l l i a r d i J., ČVMSO 13, 1896, 16;

Č e r v i n k a I. L., Morava za pravěku, 174, 188;

t ý ž, Rkp., 79.

84. T I Š T Í N (okres Prostějov)

Bezuchý hrubší hrnec s rozevřeným okrajem hrdla, pod kterým jsou čtyři ostré pupíčky. Povrch je drsný, šedý; v. 106 mm, $\varnothing$ hrdla na okraji 135 mm, $\varnothing$ dna 85 mm; i. č. 183.

Nádoba je v muzeu v Přerově ze sbírky A. T e l i č k y. Naleziště není uvedeno. I. L. Č e r v i n k a zaznamenal (Rkp., 79), že únětické sídliště je v poloze "Padělky". Hrnec by mohl pocházet z těch míst.

85. T O V A Č O V (okres Přerov)

V cihelně nad Hradeckým rybníkem (Hraďouchem) jsou mohutné popelnaté vrstvy s jámami, v nichž byla únětická keramika (džbány, zásobnice, misky, pohár na nožce, přesleny, jehlančovitě stojany k roštu, kamenná sekerka, bronzová jehlice s kličkou aj.).

L i t e r a t u r a :

Č e r v i n k a I. L., Rkp., 79.

U g w i t z A., Z minulosti města Tovačova, Prostějov 1907, 3.

M a t e r i á l v m u z e u v P ř e r o v ě z naleziště v poloze "Na basách":

Vlnovitě profilovaný šálek, na povrchu hlazený, šedý, jenž má ve dně důlek; v. 45 mm, $\emptyset$ hrdla na okraji 103 mm, $\emptyset$ dna 87 mm, $\emptyset$ lomu nade dnem o něco menší než okraje, s. stěny šálku 2 mm; i. č. 124.

Pohár na duté nožce, šedožlutě zbarvený, zcela shodný s obrácenou horní polovinou maďarovské nebo věteřovské amfory. Stěna poháru je nad nožkou zdobena mřížkovým ornamentem; v. 115 mm, $\emptyset$ hor. okr. 144 mm, $\emptyset$ dol. okr. nožky 133 mm; i. č. 326 (viz B ů h m J., Kronika objeveného věku, Praha 1941, tab. 33: 9); tab. XXI: 16 (PA obr. 17: 5).

M a t e r i á l v m u z e u v T o v a č o v ě :

a) Poloha "Cíp" (při kopání hrušky):

Amforka s prohnutým hrdlem, odsazeným od vyššího baňatého břicha. Je bez-uchá, tmavá a hlazená; v. 106 mm, max. $\emptyset$ 95 mm, $\emptyset$ dna 55 mm; i. č. 144.

b) Poloha "Podvalí":

Zbytek vyššího šálku s odsazeným, kalichovitě rozevřeným hrdlem, který byl tmavohnědý, leštěný, dno měl poněkud vtlačeno dovnitř; max. $\emptyset$ asi 120-130 mm; neinv.

Vysoká amfora s protáhlým, ke dnu se zužujícím břichem, svisle brázděným prsty, a nízkým, od břicha odsazeným hrdlem, jež není rozevřeno. Na hraně mezi břichem a hrdlem jsou čtyři pupíky; neinv.

M a t e r i á l v m u z e u v G o t t w a l d o v ě :

Vyšší soudkovitý hrnek bez nožek na obvodu dna, pův. hlazený, tmavošedý, nyní doplněný; v. 67 mm, $\emptyset$ hor. okr. 80 mm, $\emptyset$ dna 68 mm. Nádobka pochází ze sbírky J. S l o v á k a v muzeu v Kroměříži, i. č. 1A 405/755.

Všechna uvedená naleziště v Tovačově a v okolí včetně Lobodíc jsou v poměrné blízkosti ramen řeky Moravy, která východně od Tovačova přijímá Bečvu. a rybníku Hradeckého a býv. Skašovského, kde je nyní těžba písku - Donbas. V minulosti tam bývaly bažiny.

86. T V A R O Ž N Á (okres Brno-venkov)

R. 1937 prokopali J. P o u l í k "Na dílech" jámu, ve které byla velká zásobnice a mísa.

Zásobnice, která je v Moravském muzeu, má baňaté, prsty svisle brázděné břicho a poměrně nízké, prohnuté hrdlo s rozevřeným okrajem, jež je odděleno od břicha lištou přerušovanou záseky. Břicho je drsné a hrdlo vyhlazené, dno poměrně malé; v. 720 mm; PA obr. 34: 5.

V cihelně pod kopcem Santonem (Napoleonův kopeček) jsou jámy s únětickými střepy, přesleny, závažími, nástroji z parohu a pod.

Podle zjištění pracovníků AÚ ČSAV, pob. v Brně, jsou pod Santonem i na něm sídlištní vrstvy s pozůstatky keramiky věteřovského typu.

L i t e r a t u r a:

Č e r v í n k a I.L., Rkp., 79;

t ý ž, ČMZM II, 1902, 73;

t ý ž, ČMZM III, 1903, 157;

t ý ž, Morava za pravěku, 188.

87. U H E R S K Ý B R O D (okres Uherské Hradiště)

V poloze Úlehly byl rozkopán hrob nebo snad jáma s pohřbem.

M a t e r i á l v m u z e u J.A. K o m e n s k é h o v U h e r s k é m B r o d ě, i. č. 6774-6777:

Nádoba s rozevřeným okrajem, pod kterým je šest podlouhlých pupíků; vně drsněná, žlutavá, místy šedá.

Mimo ni byly u zbytku lidské kostry, uložené prý od Ž k V (humerus. radius. mandibula, úlomek maxily, dva zuby a úlomek týlní kosti) bronzová náušnička z tenkého drátu, kosti psa, srnčí parůžek, škeble a dva střepy.

Podle nálezového záznamu v muzeu J.A. Komenského v Uh. Brodě (J. P a v e l - č í k).

88. V Á Ž A N Y (okres Kroměříž)

V muzeu v Kroměříži je vyšší, tmavý, hlazený soudkovitý hrnek bez nožek na obvodě dna, na okraji poškozený; v. 83 mm, $\varnothing$ hor. okr. 120 mm, $\varnothing$ dna 97 mm; i. č. 9859/1212. Bližší nálezové okolnosti nejsou známy. Hrnek byl původně ve vážanské škole.

89. V E S E L Í N A D M O R A V O U (okres Hodonín)

V muzeu ve Veselí n. M. jsou nádoby ze sbírky K y t l i c o v y, jež byly vykopány r. 1938 v pískovně "U lesíka za Cigánovem". Jsou to:

Světle hnědý bezuchý hrnec, na jehož okraji jsou čtyři lalůčkovité výčnělky; v. 210 mm, $\varnothing$ dna 120 mm, max. š. 170 mm.

Světle hnědý, bezuchý hrnec s rozevřeným hrdlem, vně drsný, tvrdě vypálený ("zvoní!"); v. 157 mm, $\varnothing$ dna 92 mm, max. š. 135 mm; PA obr. 40: 5.

Nádobka s vyhlazeným povrchem; v. 53 mm, $\varnothing$ dna 35 mm, max. š. 80 mm.

Soudkovitý hrnek na čtyřech nožkách umístěných na obvodu dna; má hnědý, hlazený povrch; v. 84 mm, $\varnothing$ dna 96 mm, max. š. 110 mm; PA obr. 40: 6.

Soudkovitý hrnek bez nožek na obvodu dna; má hnědý, hlazený povrch, je poškozovaný; $\varnothing$ dna 88 mm.

Šálek s vlnovitě profilovaným hrdlem, na povrchu hlazený, tmavý, hnědý a světle žlutý; v. 50 mm, $\varnothing$ hrdla 85 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 78 mm, $\varnothing$ dna 33 mm; PA obr. 40: 4.

V řece Moravě v poloze "Třetí kút" byl nalezen parohový předmět s čtyřhranným, dlabaným otvorem.

Záznam v archivu AÚ ČSAV, pob. v Brně.

Č e r v í n k a I. L., Rkp., 80.

90. V Ě T Ě Ř O V (okres Hodonín)

Nové hory u Věteřova jsou návrší mezi Sobůlkami a Věteřovem v katastru věteřovském. Návrší je na věteřovské straně zalesněno.

Na stopy návršního pravěkého sídliště na Nových horách upozornily náhodné nálezy Fr. V a v ř í n a v r. 1914 a brzy potom výkop věteřovských učitelů K. V o l a ř í k a a K. K o u d e l y, zaznamenaný ve Slováckých novinách.

Později kopal na Nových horách řadu let A. Š í n z Kyjova. Velkou kolekci jeho nálezů z Nových hor získalo nejprve muzeum v Kyjově a později Moravské muzeum v Brně. Podle soupisu materiálu, doplněného jednoduchými náčrty nádob, který byl současně se sbírkou předán pravěkému oddělení Moravského muzea. vzkopal A. Š í n na Nových horách 140 jam a tři hroby a získal z nich 300-400 nádob (jsou nepochybně míněny také nádoby neúplné a zlomky), 10 bronzových sekerek a dláto, zdobenou bronzovou dýžku a hrot, bronzovou jehlici s kulovitou, vertikálně provrtanou hlavicí, další jehlici a úlomek jiné, zdobený kotouček z bronzového plechu a masivní bronzovou hřivnu. Dále uvádí Š í n ů v soupis dvě dýky, tři šídla, tři hladítka, dvě rukojeti, ornamentovaný knoflík aj. předměty z kostí, 13 kamených nástrojů (tj. sekerky, větší koule, rozbité nástroje ze "vzácného materiálu", tři mlýnky) a šest přeslenů. Nálezová zpráva o výkopech, při kterých byl materiál získán, neexistuje.

M a t e r i á l z e s b í r k y A. Š í n a v M o r a v s k é m m u z e u v B r n ě:

Soudkovitý hrnek s otřelými nožkami na obvodu dna, tenkostěnný (3 mm). hlazený, světložlutý a hnědý; v. 95 mm, $\varnothing$ dna 92 mm, $\varnothing$ hor. okr. 116 mm, max. $\varnothing$ 125 mm, vu. 44 mm; i. č. Bl (Š. 243); tab. XXIV: 10 (PA obr. 23: 14).

Soudkovitý hrnek s třemi nožkami na obvodu dna, tenkostěnný (2 mm), hlazený, žlutohnědý, při dně tmavohnědý s tmavými skvrnami. Pod okrajem jsou tři pupíky (proti uchu a po stranách). Ucho na výduti značně vyčnívá; v. 85 mm, $\varnothing$ dna 103 mm, $\varnothing$ hor. okr. 112 mm, max. $\varnothing$ 120 mm, vu. 43 mm; i. č. B2 (Š. 100).

Soudkovitý hrnek s třemi nožkami na obvodu dna, tenkostěnný (2 mm), žlutý a místy - zejména u dna - tmavohnědý. Nádoba je z dobrého materiálu. Pod okrajem jsou tři pupíky (proti uchu a po stranách); v. 75 mm, $\varnothing$ dna 99 mm, $\varnothing$ hor. okr. 124 mm, max. $\varnothing$ 125 mm, vu. 33 mm; i. č. B3; PA obr. 23: 17.

Soudkovitý hrnek s třemi nožkami na obvodu dna; má poněkud silnější stěnu (3 mm). Povrch je hlazený, tmavošedý. Proti uchu je pupík; v. 82 mm, $\varnothing$ dna 82 mm, $\varnothing$ hor. okr. 127 mm, max. $\varnothing$ 129 mm, vu. 34 mm; i. č. B4.

Soudkovitý hrnek s nožkami na obvodu dna, tenkostěnný (2 mm), hlazený, světlohnědý a na dně lesklý, tmavý. Z nožek se zachovala jediná; v. 88 mm, $\varnothing$ dna 109 mm, $\varnothing$ hor. okr. 122 mm, max. $\varnothing$ 114 mm; i. č. B5; tab. XXVII: 28.

Nižší soudkovitý hrnek s nožkami, z nichž se zachovaly dvě (otřelé). Povrch je hlazený, tmavošedý a u okraje světle hnědý. Ucho na výduti je okrouhlé; v. 68 mm, $\varnothing$ dna 97 mm, $\varnothing$ hor. okr. 117 mm, max. $\varnothing$ 120 mm, vu. 31 mm; i. č. B7 (Š. 242).

Soudkovitý hrnek s třemi otřelými nožkami na obvodu dna, hlazený, u okraje světle hnědý, pod uchem tmavý a lesklý. Pod okrajem jsou tři pupíky (proti uchu a po stranách). Nádoba je z dobrého materiálu; v. 75 mm, $\varnothing$ dna 89 mm, $\varnothing$ hor. okr. 117 mm, max. $\varnothing$ 114 mm; i. č. B6.

Nižší soudkovitý hrnek s třemi nožkami, jenž má poměrně tlustou stěnu (s. 3,5 mm). Je nesouměrný a má nerovný okraj. Dno a spodek nádoby jsou tmavé, lesklé, při okraji žluté; v. 70 mm, $\varnothing$ dna 84 mm, $\varnothing$ hor. okr. 114 mm, max. $\varnothing$ 118 mm, vu. 35 mm; i. č. B8 (Š. 95).

Soudkovitý hrnek s nožkami, z nichž zachována jediná, a s pupíky pod okrajem (zachov. jeden). Hlazená, tmavošedá nádoba má úhledný tvar; v. 78 mm, $\varnothing$ dna 92 mm, $\varnothing$ hor. okr. 107 mm, max. $\varnothing$ 112 mm, vu. 38 mm; i. č. B9.

Nízký soudkovitý hrnek s nožkami na obvodu dna, z nichž zachovány dvě, na povrchu hlazený, světle žlutý a u dna světle šedý; v. 58 mm, $\varnothing$ dna 83 mm, $\varnothing$ hor. okr. 100 mm, max. $\varnothing$ 103 mm, vu. 31 mm; i. č. B10 (Š. 26).

Nízký soudkovitý hrnek s třemi nožkami na obvodu dna; je z dobrého materiálu, hlazený, tmavošedý a místy světle žlutý. Pod okrajem se zachovaly dva pupíčky; v. 58 mm, $\varnothing$ dna 82 mm, $\varnothing$ hor. okr. 98 mm, max. $\varnothing$ 101 mm; i. č. B11; PA obr. 23: 16.

Soudkovitý hrnek s třemi nožkami na obvodu dna, z materiálu poněkud hrubšího, šedý, u ucha světlý; v. 66 mm, $\varnothing$ dna 73 mm, $\varnothing$ hor. okr. ?, vu. 29 mm; i. č. B12 (Š. 213); PA obr. 25: 6.

Soudkovitý hrnek, který měl původně čtyři nožky (zachov. tři). Je z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, tmavošedý, lesklý; v. 68 mm, $\varnothing$ dna 79 mm, max. $\varnothing$ 90 mm, vu. 29 mm; i. č. B13.

Soudkovitý hrnek s třemi značně otřelými nožkami na obvodu dna a s třemi pupíky pod okrajem. Je z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, tmavohnědý a částečně světle žlutý; v. 58 mm, $\varnothing$ dna 75 mm, $\varnothing$ hor. okr. 87 mm, max. $\varnothing$ 90 mm, vu. 27 mm; i. č. B14 (Š. 77).

Soudkovitý, ale ke dnu se zužující hrnek s třemi nožkami a s pupíky pod okrajem, z nichž se zachoval jeden. Je z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, žlutý, na okraji šedý; v. 53 mm, $\varnothing$ dna 78 mm, $\varnothing$ hor. okr. 80 mm, max. $\varnothing$ asi 80 mm, vu. 23 mm; i. č. B15 (Š. 120); tab. XXVII: 29.

Téměř válcovitý tlustostěnný hrnek (s. 3-4 mm) se čtyřmi nožkami na obvodu dna. Povrch je hlazený, šedý. Z ucha se zachovala jen spodní část; v. 58 mm, $\varnothing$ dna 61 mm, $\varnothing$ hor. okr. ?, max. $\varnothing$ cca 72 mm; i. č. B16.

Soudkovitý hrnek s nožkami na obvodu dna (zachov. dvě); je z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, žlutý a místy šedý. Má okrouhlé páskové ucho; v. 51 mm, $\varnothing$ dna 62 mm, $\varnothing$ hor. okr. 69 mm, max. $\varnothing$ 72 mm; vu. 28 mm; i. č. 17 (Š. 61).

Drobný soudkovitý hrnek s nožkami, nesouměrný (dětská hračka?), se dvěma pupíky pod okrajem. Je z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, světle žlutý, na dně a u dna částečně šedý. Ouško je ulomeno; v. 33 mm, $\varnothing$ dna 41 mm, $\varnothing$ hor. okr. 41 mm, max. $\varnothing$ 48 mm, vu. 22 mm; i. č. B18 (Š. 92).

Větší, avšak nízký soudkovitý hrnek pův. asi s nožkami. Je z dobrého materiálu, s. stěny na okr. 2-3 mm, povrch hlazený, šedý; v. 78 mm, $\varnothing$ dna 112 mm, $\varnothing$ hor. okr. 122 mm, max. $\varnothing$ 134 mm, vu. 42 mm; i. č. B20.

Větší soudkovitý hrnek bez nožek, který má pod okrajem pupíky (zachov. dva). Je z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, tmavošedý; v. 97 mm, $\varnothing$ dna 98 mm, $\varnothing$ hor. okr. 137 mm, vu. 37 mm; i. č. B19.

Nížší soudkovitý hrnek z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, šedý; v. 71 mm, $\varnothing$ dna 91 mm, $\varnothing$ hor. okr. 114 mm, max. $\varnothing$ 119 mm, vu. 38 mm; i. č. B21.

Nížší soudkovitý hrnek z dobrého materiálu, na povrchu tmavý, lesklý a šedý; v. 63 mm, $\varnothing$ dna 87 mm, max. $\varnothing$ 103 mm; i. č. B22; tab. XXVI: 2.

Soudkovitý hrnek z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, žlutý a u dna tmavý; v. 55 mm, $\varnothing$ dna 72 mm, $\varnothing$ hor. okr. 82 mm, max. $\varnothing$ 84 mm, vu. 25 mm, i. č. B23; tab. XXV: 10.

Nízký soudkovitý hrnek z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, jen místy drsnější, šedý a světle hnědý; v. 53 mm, $\varnothing$ hor. okr. 88 mm, $\varnothing$ dna 74 mm, max. $\varnothing$ asi v polovině výšky 86 mm, vu. 21 mm; i. č. B24 (Š. 48); tab. XXVI: 8.

Menší soudkovitý hrnek pravidelného tvaru, tlustostěnný (s. 4 mm), materiál hrubší, povrch šedý, místy je hlazení porušeno; v. 49 mm, $\varnothing$ dna 62 mm, $\varnothing$ hor. okr. 76 mm, $\varnothing$ v polovině výšky stěny 73 mm, vu. 24 mm; i. č. B25 (Š. 121).

Menší soudkovitý hrnek, který má silnější stěnu, ač s. hor. okr. je pouze 2 mm. Z ucha zbyly jen pahýly. Materiál je hrubší než obvykle u těchto nádob bývá. Povrch šedohnědý, světlý, pouze při uchu tmavší; v. 48 mm, $\varnothing$ dna 53 mm, $\varnothing$ hor. okr. 67 mm, max. $\varnothing$ 74 mm, vu. 27 mm, i. č. B26.

Drobný soudkovitý hrnek, jehož ouško je ulomeno a doplněno. Povrch je hlazený, žlutý, místy tmavší; v. 35 mm, $\varnothing$ dna 37 mm, $\varnothing$ hor. okr. 45 mm, max. $\varnothing$ 46 mm; i. č. B28 (Š. 59).

Nízký soudkovitý hrnek - cedník - s pupíky pod okrajem (zachov. dva). Ploché dno je prodírkováno ($\varnothing$ dírek 2-3 mm). Okraj nádoby je zaoblen (š. okr. 3 mm). Povrch je lesklý, tmavošedý; v. 48 mm, $\varnothing$ dna 92 mm, $\varnothing$ horn. okraje 120 mm, max. $\varnothing$ 122 mm, vu. 23 mm; i. č. B29 (Š. 2); tab. XXVII: 27 (PA obr. 23: 7; 25: 11).

Únětický koflík s lomem nad nízkým spodkem. Ucho vychází z tohoto lomu a končí asi v polovině výšky stěny hrdla. Proti uchu je jazýčkovitý výčnělek. Nádobka je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, šedá až tmavá; v. ? (okraj koflíku je otloučen), $\varnothing$ dna 132 mm, $\varnothing$ hor. okr. ?, vu. 64 mm; i. č. B30 (Š. 25a); tab. XXVII: 41 (PA obr. 25: 10).

Únětický hrnek s prohnutým, neúplným hrdlem (chybí okraj), odděleným lomem od nižšího, kónického spodku; má okrouhlé, ploché dno. Ucho vychází z lomu nad dnem a končí na stěně hrdla pod okrajem. Nádobka je z hrubšího materiálu, má hlazený, šedý povrch; v. ?, $\varnothing$ dna 40 mm, max. $\varnothing$ na lomu 90 mm, vu. 35 mm; i. č. B31 (Š. 67).

Menší únětický koflík s vysokým prohnutým hrdlem a nízkým zaobleným spodkem, v. 12 mm. Proti uchu, které je doplněno, má na lomu pupík. Nádobka je z dobrého materiálu, na povrchu tmavá; v. 66 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 76 mm, $\varnothing$ hor. okr. 80 mm; i. č. B32 (Š. 106).

Polovina tenkostěnného koflíku (s. 15 mm) s kalichovitě rozevřeným hrdlem, který měl ve dně kulatý důlek, vtlačený dovnitř. Koflík byl z dobrého materiálu, hlazený, šedý až tmavošedý; v. 75 mm; i. č. B33 (Š. 174); PA obr. 23: 18.

Spodní polovina džbáněčku s nízkým baňatým spodkem na třech nožkách (zachov. dvě) a s odsazeným, kalichovitě rozevřeným hrdlem, jehož horní část chybí. Ve dně je okrouhlý, dovnitř vtlačený důlek. Na výdutí jsou tři podlouhlé pupíky (d. 10 mm) proti uchu a po stranách. Materiál je dobrý, povrch hlazený, tmavošedý se žlutými skvrnami; v. 7, $\varnothing$ výdutí 88 mm, $\varnothing$ důlku 34 mm, vu. 29 mm; i. č. B34 (Š. 132); PA obr. 25: 1.

Nízký džbáněček s kalichovitě rozevřeným hrdlem, který má tři nožky asi 5 mm vysoké. Je podobný předešlému, na výdutí však nemá pupíky. Povrch má hlazený, šedý až tmavošedý; v. 60 mm, $\varnothing$ výdutí 86 mm, $\varnothing$ dna 46 mm, $\varnothing$ hor. okr. 77 mm, vu. 27 mm; i. č. B35 (Š. 129); tab. XXVII: 33.

Stíhlý hrnek soudkovitého tvaru, jehož stěna se směrem ke dnu zužuje. Je z hrubšího materiálu a povrch má většinou drsný, žlutý, místy tmavošedý, zejména na uchu a v jeho okolí. Při okraji je nádobka hladká; v. 113 mm, $\varnothing$ dna 77 mm, $\varnothing$ hor. okr. asi 122 mm, max. $\varnothing$ 125 mm, vu. 37 mm; i. č. B36 (Š. 98).

Drobný hrníček s ohrnutým okrajem a rovným dnem, jehož hrana poněkud přechází navenek. Ouško je pod okrajem. Nádobka je z hrubšího materiálu, ale povrch je hlazený, světle hnědý, u okraje a na dně tmavší, uvnitř tmavý. U dna je stěna uvnitř silně zaoblena; v. 45 mm, $\varnothing$ dna 35 mm, $\varnothing$ hor. okr. ?, vu. 17 mm; i. č. B37 (Š. 160).

Téměř válcovitá nádobka s rovným dnem, jehož hrana poněkud přechází navenek. Na stěně jsou čtyři nepravidelně rozmístěné dírký o $\varnothing$ asi 3 mm. Tam je stopa patrně po nějakém držadle. Nádobka je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, žlutohnědá, místy - zvl. při okraji - tmavá; v. 45 mm, $\varnothing$ dna 50 mm, $\varnothing$ okr. 58 mm; i. č. B38 (Š. 113); tab. XXIV: 3 (PA obr. 24: 2).

Větší baňatý hrnec s odsazeným hrdlem, jehož okraj je přehnut a zaoblen. Okrouhlé ucho je umístěno pod hrdlem, tři pupíky na rozhraní hrdla a břicha (proti uchu a po stranách). Vespodu se břicho zužuje v nízkou nožku s kulatým dnem; v. 300 mm, $\varnothing$ dna 102 mm, $\varnothing$ hrdla 167 mm, max. $\varnothing$ 300 mm, vu. 61 mm; i. č. B39; PA obr. 24: 12.

Větší baňatý hrnec s odsazeným, dovnitř prohnutým hrdlem, jehož okraj je poněkud přehnut. Hrdlo je překlenuto dvěma protilehlými uchy, jež vycházejí z okraje hrdla nádoby a končí na hraně mezi břichem a hrdlem. Na výdutí pod hranou jsou okrouhlá pásková ouška (byla původně pravděpodobně čtyři). Hrnec je z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, žlutý a tmavošedý; v. 215 mm, $\varnothing$ dna 111 mm, $\varnothing$ hrdla 170 mm, max. $\varnothing$ 215 mm; vu. na hrdle 60 mm; i. č. B40 (Š. 163); tab. XXVI: 17.

Baňatý hrnec pravidelného tvaru s odsazeným, dovnitř prohnutým hrdlem, v. 60 mm. Na výdutí těsně pod hrdlem jsou dvě protilehlá ucha a mezi nimi malá ouška (původně byla asi čtyři). Nádobka je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, tmavošedá; v. 222 mm, $\varnothing$ dna 68 mm, max. $\varnothing$ 211 mm, $\varnothing$ hrdla 125 mm; i. č. B41; tab. XXVI: 18 (PA obr. 24: 9).

Protáhlý, baňatý hrnec s prohnutým a odsazeným hrdlem (v. 75 mm), který je tvarem podobný předešlému. Zakulacené ucho je umístěno pod hrdlem. Proti němu a po stranách pod hranou, oddělující hrdlo od břicha, jsou tři protáhlé pupí-

ky asi 20 mm dlouhé. Hrncel je z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, žlutý, místy tmavý; v. 222 mm, $\varnothing$ dna 111 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 164 mm, max. $\varnothing$ výduti 200 mm, vu. 18 mm; i. č. B42; tab. XXV: 11 (PA obr. 32: 3).

Baňatý hrncel s prohnutým, odsazeným hrdlem a ohrnutým okrajem, tvarem i materiálem podobný hrnci i. č. B41. Pod hranou, jež odděluje hrdlo od břicha, jsou dvě protilehlá ucha. Na obvodu dna má nádoba tři nožky (d. asi 20 mm). Materiál je velmi dobrý, povrch hlazený, žlutý, místy tmavší, zejména na hrdle a na dně; v. 160 mm, $\varnothing$ dna 80 mm, $\varnothing$ hor. okr. 130 mm, max. $\varnothing$ na výduti 164 mm; vu. 31 mm; i. č. B43; tab. XXVI: 13.

Malý baňatý hrncel s odsazeným, prohnutým hrdlem a ohrnutým okrajem, tvarem i materiálem opět podobný hrncům i. č. B41 a B43. Pod hrdlem je okrouhlé ouško a tři protilehlé, podlouhlé pupíky (d. 13 mm), umístěné proti uchu a po stranách. Nádoba je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, šedá, místy až tmavošedá. Tvar je velmi zdařilý, úhledný; v. 98 mm, $\varnothing$ dna 45 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 70 mm, max. $\varnothing$ na výduti 97 mm, vu. 22 mm, i. č. B44; tab. XXVI: 5.

Malý hrncel tvarem zcela podobný předešlému, má však kónické hrdlo a pod ním tři obyčejné, a nikoli svislé pupíky. Dno je prohnuté dovnitř. Nádoba má šedý, nikoli dobře vyhlazený povrch jako hrncel předcházející; v. 81 mm, $\varnothing$ dna 44 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 58 mm, max. $\varnothing$ 92 mm; vu. 26 mm; i. č. B45; tab. XXVI: 7.

Nízký, baňatý hrncel s odsazeným, dovnitř prohnutým hrdlem a ohrnutým okrajem. Okrouhlé ucho je na výduti pod hrdlem. Na rozhraní hrdla a břicha jsou tři svislé pupíky (proti uchu a po stranách). Materiál je dobrý, povrch hlazený, šedý až tmavošedý; v. 122 mm, $\varnothing$ dna 97 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 191 mm; i. č. B46; tab. XXVI: 19 (PA obr. 31: 1).

Nízký hrncel s baňatým břichem a s odsazeným, dovnitř prohnutým a na okraji ohrnutým hrdlem. Z ucha na výduti zůstaly jen zbytky. Pod hranou na rozhraní hrdla a břicha bylo původně asi pět protáhlých pupíků (zachov. tři). Materiál je dobrý. Nádoba je na povrchu hlazená, na dně tmavá a nad ním žlutá; v. 137 mm, $\varnothing$ dna 110 mm, max. $\varnothing$ na výduti asi 185 mm; i. č. B47 (Š. 84); PA obr. 25: 12.

Nízký hrncel s odsazeným, dovnitř prohnutým a na okraji ohrnutým hrdlem. Pod ním je na výduti okrouhlé ucho a proti němu na hraně mezi hrdlem a břichem svislý pupík, 12 mm dlouhý. Nádoba má vyhlazený, žlutý povrch, po stranách a nade dnem tmavý, uvnitř žlutý; v. 101 mm, $\varnothing$ dna 87 mm, $\varnothing$ hor. okr. 172 mm, max. $\varnothing$ výduti 158 mm, vu. 26 mm; i. č. B48.

Malý hrníček s odsazeným a dovnitř prohnutým hrdlem, na okraji ohrnutým. Pod ním je okrouhlé ucho. Břicho je baňaté. Nádoba je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, šedá a kolem ucha hnědá; v. 62 mm, $\varnothing$ dna 62 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 87 mm, vu. 19 mm; i. č. B49 (Š. 11); tab. XXVII: 26.

Děbánek s prohnutým, odsazeným hrdlem a rozevřeným okrajem, jehož ucho se nezachovalo. Hrdlo je vyhlazeno a podlouhlé, baňaté břicho vně zdrsňeno svislými, nepravidelnými rýhami až ke dnu. Děbánek je z dobrého materiálu. Hrdlo je lesklé, tmavošedé a břicho drsné, tmavé; v. 192 mm, $\varnothing$ dna 111 mm, max. $\varnothing$ výduti 178 mm; i. č. B50.

Vyšší, bezuchý hrncel s rozevřeným hrdlem a ohrnutým okrajem, se stěnou vyklenutou navenek. Materiál je hrubší, povrch drsný, šedý a cihlově červený; v. 280 mm, $\varnothing$ dna 111 mm, $\varnothing$ okraje 188 mm, $\varnothing$ výduti 250 mm; i. č. B51.

Vysoký bezuchý hrubší hrncel s rozevřeným, ohrnutým okrajem a se stěnou vyklenutou navenek. Povrch je drsný, na okraji hrdla a uvnitř hlazený, šedý, místy žlutý; v. 230 mm, max. $\varnothing$ na výduti asi 190 mm; i. č. B52.

Štíhlý bezuchý hrnec s rozevřeným okrajem a navenek vyklenutou stěnou, podobný předcházejícím. Povrch má drsný, okraj hrdla a vnitřek vyhlazený, žlutý; v. asi 220 mm, $\varnothing$ okr. hrdla asi 145 mm; i. č. B53 (Š. 249); tab. XXVI: 15.

Bezuchý hrnec velmi pěkného tvaru, s prohnutým hrdlem a ohrnutým okrajem. Stěna souměrně vyklenuta navenek. Materiál je dobrý, povrch a dno jsou drsněné, okraj hrdla a vnitřek vyhlazené. Povrch je šedě a místy žlutě zbarven; v. 165 mm, $\varnothing$ dna 93 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 163 mm, $\varnothing$ výduti 152 mm; i. č. B54 (Š. 164); tab. XXIV: 6.

Bezuchý hrnec se stěnou vyklenutou navenek a s rozevřeným okrajem. Je z hrubšího materiálu a masivní, má drsný, hrubý povrch, avšak na okraji a uvnitř je vyhlazený; v. 133 mm, $\varnothing$ dna 94 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 126 mm, max. $\varnothing$ na výduti 140 mm; i. č. B56; tab. XXVII: 24.

Bañatý hrnek s prohnutým hrdlem a ohrnutým okrajem; povrch má vně i uvnitř drsný, šedý. Je z dobrého materiálu a má úhledný tvar; v. 135 mm, $\varnothing$ dna 80 mm, $\varnothing$ okr. hrdla cca 120 mm, i. č. B55; PA obr. 25: 13.

Štíhlý bezuchý hrnec, který má stěny vyklenuté navenek a ohrnutý okraj. Povrch je drsný, žlutý, místy tmavožlutý, uvnitř vyhlazený, žlutý; v. 131 mm, $\varnothing$ dna 68 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 120 mm, max. $\varnothing$ na výduti 124 mm; i. č. B58 (Š. 166).

Vysoký bezuchý bañatý hrnec s rozevřeným hrdlem a ohrnutým okrajem, na kterém byly jazýčkovité výčnělky (zachov. jeden). Povrch je drsný, uvnitř hlazený, žlutošedý, místy tmavší; v. 252 mm, $\varnothing$ dna asi 111 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 205 mm, max. $\varnothing$ na výduti 226 mm; i. č. B59; PA obr. 24: 6.

Vysoký bezuchý hrnec s mírně vyklenutou stěnou navenek, s prohnutým hrdlem a ohrnutým okrajem, pod kterým jsou stopy po pupících. Povrch je drsnější, šedo-hnědý, vnitřek je vyhlazen; v. 150 mm, $\varnothing$ dna 87 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 122 mm, max. $\varnothing$ na výduti 125 mm; i. č. B57.

Štíhlý bezuchý hrnek s vyklenutou stěnou navenek, rozevřeným hrdlem a ohrnutým okrajem, na kterém byly jazýčkovité výčnělky (zachov. jeden). Povrch je drsný, žlutošedý, uvnitř hlazený; v. 160 mm, $\varnothing$ dna 90 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 135 mm; i. č. B61 (Š. 149).

Malý bezuchý hrníček se stěnou mírně vyklenutou navenek a s ohrnutým okrajem. Povrch je drsný, šedý; v. 55 mm, $\varnothing$ dna 38 mm, max. $\varnothing$ 53 mm; i. č. B62.

Veliký, bañatý, bezuchý hrnec; má prohnuté hrdlo a ohrnutý zaoblený okraj, na kterém jsou čtyři asi 10 mm dlouhé jazýčkovité výčnělky. Nad výdutí pod okrajem jsou čtyři protilehlé, rozeklané pupíky. Povrch je drsný, uvnitř hlazený, světle žlutý, místy tmavožlutý. Nádobu je z dobrého materiálu; v. 360 mm, $\varnothing$ dna 146 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 300 mm, max. $\varnothing$ na výduti 343 mm; i. č. B63 (Š. 18); tab. XXIV: 2.

Bezuchý hrnec pěkného tvaru se stěnou vyklenutou souměrně navenek, s prohnutým hrdlem a ohrnutým okrajem, který je nahoře zaoblen. Pod ním jsou tři rozeklané pupíky, asi 20 mm dlouhé, umístěné ve stejných vzdálenostech od sebe. Povrch nádoby je drsný, žlutošedý, uvnitř a na okraji vyhlazený; v. 163 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 139 mm, max. $\varnothing$ v polovině v. 155 mm; i. č. B64 (Š. 165).

Vysoký bezuchý hrnec silně zdeformovaný žárem, který měl poměrně malé dno a stěnu vyklenutou navenek. Nádobu má ohrnutý okraj a na něm znatelný jazýčkovitý výčnělek. Povrch je drsný, žlutý, místy tmavější. Okraj je rozpukaný žárem; v. asi 380 mm, $\varnothing$ dna asi 140 mm; i. č. B65.

Štíhlý bezuchý hrnec nepravidelného tvaru, který má nesouměrně vyklenutou stěnu navenek (na jedné straně více než na druhé). Okraj je ohrnut a pod ním byly svislé pupíky (zachov. jeden). Povrch je drsný, uvnitř vyhlazený, žlutý a tmavo-

šedý; v. 278 mm, $\varnothing$ dna 85 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 193 mm, max. $\varnothing$ na výdutí 203 mm; i. č. B66 (Š. 96).

Vysoký bezuchý hrnec se stěnou vyklenutou navenek a s ohrnutým okrajem, pod kterým se zachoval podlouhlý pupík, asi 12 mm dlouhý. Materiál je hrubší, povrch nádoby drsný, žlutý, místy tmavošedý; v. 180 mm, $\varnothing$ dna 95 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 129 mm, max. $\varnothing$ na výdutí 140 mm; i. č. B67.

Vysoký bezuchý hrnec s prohnutým hrdlem, baňatý, který má poměrně malé dno. Pod ohrnutým okrajem se zachovaly dva pupíky (jeden je rozeklaný). Povrch je drsný, světle hnědý, vnitřek vyhlazený, žlutý. Hrana dna poněkud přečnívá ven; v. 320 mm, $\varnothing$ dna 117 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 215 mm, max. $\varnothing$ na výdutí 290 mm (asi v polovině výšky); i. č. B68.

Bezuchý hrnek úhledného tvaru s pravidelně navenek vyklenutou stěnou a s ohrnutým okrajem, který je značně plochý. Pod okrajem hrdla jsou čtyři protilehlé pupíky. Materiál je dobrý. Nádoba je na povrchu drsná, uvnitř a na okraji hrdla vyhlazená, žlutá, uvnitř tmavošedá; v. 108 mm, $\varnothing$ dna 77 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 110 mm, max. $\varnothing$ v polovině výšky 144 mm; i. č. B69 (Š. 148); PA obr. 24: 4.

Bañatý bezuchý hrnek s pravidelně vyklenutou stěnou navenek, s prohnutým hrdlem a jen mírně ohrnutým okrajem, pod kterým byly jednoduché pupíky (zachov. dva). Nádoba je z dobrého materiálu, masívnější, na povrchu drsná, světložlutá, uvnitř hlazená, šedá; v. 90 mm, $\varnothing$ dna 96 mm, max. $\varnothing$ asi v polovině výšky 98 mm; i. č. B70; tab. XXV: 5.

Těžký masivní bezuchý hrnek pravidelného, úhledného tvaru; má souměrně vyklenutou stěnu a ohrnutý okraj, pod kterým jsou tři výčnělky (15 mm dlouhé). Povrch je drsný, na okraji a uvnitř pěkně vyhlazený, šedý, uvnitř tmavošedý, lesklý, na okraji žlutý; v. 107 mm, $\varnothing$ dna 80 mm, $\varnothing$ okraje 108 mm, max. $\varnothing$ asi v polovině v. 112 mm; i. č. B71 (Š. 1149).

Štíhlý hrnek se stěnou vyklenutou navenek a s prohnutým hrdlem, které má ohrnutý okraj. Z něho vychází páskové ucho, z větší části ulomené. Nádoba je masivní, na povrchu vně i uvnitř vyhlazená, žlutá a tmavohnědá; v. 135 mm, $\varnothing$ dna 86 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 125 mm, max. $\varnothing$ v polovině výšky 117 mm; i. č. B72.

Nižší baňatý hrnek s uchem, který má prohnuté a na okraji ohrnuté hrdlo. Okrouhlé ucho je níže pod okrajem. Nádoba má drsný povrch, žlutý, uvnitř hlazený, při okraji světle hnědý a níže tmavošedý; v. 90 mm, $\varnothing$ dna 70 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 104 mm, max. $\varnothing$ asi v polovině v. 100 mm, vu. 35 mm; i. č. B73 (Š. 88); tab. XXVII: 25.

Bañatý hrníček úhledného tvaru s prohnutým hrdlem, které má ohrnutý okraj, z něhož vycházelo ucho (nyní ulomené, jen na spodku se zachoval kousek). Nádobka je z velmi dobrého materiálu, tenkostěnná, na povrchu vně i uvnitř dobře vyhlazená, žlutá a tmavošedá; v. 70 mm, $\varnothing$ dna 14 mm, max. $\varnothing$ na výdutí asi v polovině výšky 72 mm; i. č. B74 (Š. 87).

Tenkostěnná, pěkně vypracovaná baňatá nádobka, která má prohnuté hrdlo s rozvřeným okrajem. Hrdlo není od břicha odsazeno. Nádobka je z dobrého materiálu, na povrchu světle hnědá, uvnitř tmavošedá; v. 105 mm, $\varnothing$ dna 57 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 95 mm, max. $\varnothing$ v polovině výšky 103 mm; i. č. B75 (Š. 147).

Štíhlý bezuchý hrnek-cedník s hustě prodírkovanou vyklenutou stenou ($\varnothing$ dírek 2-4 mm) a s prohnutým hrdlem. Je z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, lesklý, světle hnědý a šedý; v. 222 mm, $\varnothing$ dna 112 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 167 mm; i. č. B76 (Š. 177); tab. XXIV: 14 (PA obr. 31: 9).

Veliký mísovitý hrnec se dvěma uchy (zachov. jedno); má poměrně malé dno. Výduť je největší v místě uch pod okrajem, jenž je mírně ohrnut. Ucho je masivní, okrouhlé. Nad ním je pupík (zachoval se též pupík nad druhým uchem, jež je ulomeno) a mezi uchy další dva svislé, podlouhlé, cca 3 mm dlouhé. Hrnec je z dobrého materiálu, vně drsný, stěna je mělce svisle kanelovaná. Vnitřek a okraj nádoby jsou vyhlazeny; v. 260 mm, $\varnothing$ dna 155 mm, $\varnothing$ hor. okr. 368 mm, max. š. 370 mm, vu. 65 mm; i. č. B77.

Baňatý mísovitý hrnec úhledného tvaru s poměrně malým kruhovým dnem, jehož souměrně vypracovaná výduť přechází v nízké hrdlo, oddělené od břicha slabě znatelnou hranou. Pod hrdlem, jehož okraj je ohrnut, jsou dvě ucha a mezi nimi dva pupíky, umístěné protilehle. Nádoba je z velmi dobrého materiálu, na povrchu hlazená, světle žlutá, u dna vně i uvnitř tmavá. Též vnitřek je vyhlazený; v. 183 mm, $\varnothing$ dna 105 mm, $\varnothing$ hor. okr. 204 mm, max. $\varnothing$ 283 mm, vu. 93 mm; i. č. B78 (Š. 79); PA obr. 34: 6.

Vysoká baňatá amfora s poměrně malým kruhovým dnem a s odsazeným hrdlem, pod kterým bylo původně asi pět pupíků, 2 mm dlouhých (zachov. čtyři). Hrdlo je na spodu prohnuto a pak se napřimuje téměř do tvaru válce. Na nejhořejší části břicha je pod ním typický ornament, tj. linie vpichů, která obchází pupíky. Pod ní jsou trojúhelníčky, utvořené z vpichů (celkem 10 trojúhelníčků). Amfora je z dobrého materiálu, má drsné břicho a vyhlazené žluté hrdlo. Vnitřek je též vyhlazený; v. 420 mm, $\varnothing$ dna 135 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 212 mm, max. $\varnothing$ 357 mm; i. č. B79; tab. XXIV: 1 (PA obr. 32: 5).

Vysoká baňatá amfora, podobná amfore i. č. B79, avšak bez ornamentu a pupíku pod hrdlem. Má povrch na vnější straně drsný, světle hnědý, uvnitř vyhlazený. Okraj hrdla je poškozen; v. asi 380 mm, $\varnothing$ dna 130 mm, $\varnothing$ okr. hrdla ?, max. $\varnothing$ 315 mm; i. č. B80.

Baňatá amfora s odsazeným hrdlem, tvarem podobná amforám i. č. B79 a B80, která měla pod hranou na rozhraní hrdla a břicha původně čtyři svislá žebírka (zachov. dvě). Mezi nimi je dvojice dírek ($\varnothing$ asi 10 mm), vzdálených od sebe 30 mm. Materiál je velmi dobrý. Nádoba je drsná, světle žlutá s tmavšími místy, vnitřek vyhlazený, okraj hrdla poškozen; v. asi 300 mm, $\varnothing$ dna 117 mm, $\varnothing$ hrdla na okr. ?, max. š. 255 mm; i. č. B81 (Š. 146); tab. XXIV: 16.

Velká baňatá amfora se dvěma masivními uchy na rozhraní prohnutého hrdla a břicha, tlustostěnná, těžká. Má poměrně malé dno. Mezi uchy byly původně dva svislé pupíky, 18 mm dlouhé (zachov. jeden). Povrch je hlazený vně i uvnitř žlutý; v. 405 mm, $\varnothing$ dna 149 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 255 mm, max. $\varnothing$ v polovině v. 255 mm. vu. 62 mm; i. č. B82 (Š. 188); tab. XXIV: 13.

Vysoká baňatá amfora se dvěma protilehlými uchy na rozhraní nálevkovitě rozvětveného hrdla, podobná amforám i. č. B79 a B80. Povrch je hlazený vně i uvnitř, většinou tmavohnědě zbarvený, materiál dobrý; v. 355 mm, $\varnothing$ dna 127 mm, $\varnothing$ hrdla na okraji 188 mm, maxim. $\varnothing$ 305 mm, vu. 46 mm, inv. čís. B83; tab. XXIV: 5 (PA obr. 32: 6).

Baňatá dvouuchá amfora, podobná amfore inv. číslo B83; pod hranou oddělující hrdlo od břicha má dva protilehlé pupíky, dlouhé asi 25 mm. Je vyrobena z dobrého materiálu, povrch má vně i uvnitř hlazený, barvu žlutou, místy tmavohnědou. Okraj nádoby je doplněn; v. více než 310 mm, $\varnothing$ dna 97 mm, $\varnothing$ okraje hrdla ?, max. $\varnothing$ 260 mm, vu. 45 mm; i. č. B84 (Š. 205); tab. XXVI: 6.

Baňatá amfora se dvěma protilehlými uchy, podobná amfore inv. č. B84. Odsazené hrdlo má poněkud prohnuté dovnitř. Mezi uchy na rozhraní hrdla a břicha je za-

chován jednoduchý pupík. Povrch nádoby je vyhlazený vně i uvnitř, tmavošedý; v. 300 mm, $\varnothing$ dna 110 mm, $\varnothing$ hrdla na okr. 155 mm, max. š. 250 mm v polovině výšky; i. č. B85; tab. XXV: 13.

Nízká baňatá tenkostěnná amfora (2-3 mm) s odsazeným hrdlem. Dvě protilehlá ucha jsou umístěna na rozhraní hrdla a břicha a mezi nimi jsou dva protilehlé pupíky. Materiál je velmi dobrý, povrch nádoby vně i uvnitř hlazený, světle hnědý a tmavošedý; v. 126 mm, $\varnothing$ dna 75 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 93 mm, max. $\varnothing$ 142 mm; i. č. B86; tab. XXV: 6.

Baňatá amfora s rozevřeným, odsazeným hrdlem a se dvěma protilehlými uchy na rozhraní hrdla a břicha. Nádobu je z dobrého materiálu, hlazená, žlutá, místy tmavošedá; v. 280 mm, $\varnothing$ dna 92 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 89 mm, max. $\varnothing$ 200 mm, vu. 33 mm; i. č. B87 (š. 144).

Baňatá amforka na třech nožkách, se dvěma protilehlými uchy na rozhraní hrdla a břicha. Mezi nimi je trojice drobných růžkovitých pupíků, vzdálených od sebe asi 5 mm. Materiál je dobrý, povrch hlazený, hnědý až tmavošedý; v. 135 mm, $\varnothing$ dna 73 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 92 mm, max. $\varnothing$ 138 mm, vu. 26 mm; i. č. B88 (š. 211); tab. XXVII: 36.

Nízká baňatá amforka s kruhovým dnem, jež je mírně vtlačeno dovnitř, a s odsazeným nízkým hrdlem, na okraji zaobleným. Ouško je na výduti břicha. Na břichu od hrany hrdla svisle směrem ke dnu byly původně tři trojice plastických žebírek, jež nedosahovala až ke dnu (š. 8 mm). Nádobu je z jemného materiálu, velmi dobře páleného. Povrch je vně i uvnitř hlazený, světle hnědé barvy; v. 81 mm, $\varnothing$ dna asi 60 mm, $\varnothing$ hrdla na okraji 90 mm, maximální $\varnothing$ asi 144 mm; inv. č. B89 (š. 212); tab. XXV: 2.

Velká amfora s válcovitým, odsazeným hrdlem a baňatým, sraženým břichem, které má malé dno. Nádobu je poměrně tenkostěnná (asi 3 mm). Pod hranou na rozhraní hrdla a břicha byly původně čtyři dvojice podlouhlých, svislých pupíků, vlastně krátkých žebírek, asi 26 mm dlouhých. Je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, žlutá a místy šedá. Vlastní břicho nádoby je pouze asi 85 mm vysoké, kdežto hrdlo je asi 155 mm vysoké; v. 300 mm, $\varnothing$ dna 136 mm, $\varnothing$ okraje hrdla 300 až 320 mm, maximální $\varnothing$ 520 mm; inventární číslo B90 (š. 136); tab. XXIV: 17 (PA obr. 24: 8).

Amfora podobná předešlé, ale menší. Břicho je méně sraženo, dno kruhové, malé. Odsazené hrdlo je nejprve prohnuté a pak téměř válcovité. Pod hranou na břichu jsou čtyři protilehlé pupíky, vlastně krátká žebírka, asi 20 mm dlouhá a 5 mm široká. Nádobu je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, tmavošedá, místy světle hnědá; v. asi 230-240 mm, $\varnothing$ dna 125 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 235 mm ?, max. š. 240 mm; i. č. B91 (š. 1); tab. XXVI: 14.

Vysoká amfora s odsazeným, asi 175 mm vysokým hrdlem, pěkně prohnutým, jež se nejprve kónicky zužuje a pak pod okrajem opět mírně rozvírá, takže připomíná halštatské tvary hrdel. Baňaté břicho je však vyšší než hrdlo. Pod hranou na rozhraní břicha a hrdla jsou dvě horizontálně umístěná okrouhlá ouška a mezi nimi jsou dva protilehlé rozeklané pupíky. Nádobu je vyrobena z dobrého materiálu, na vnějším i vnitřním povrchu hlazená, temně šedá až černá; v. 380 mm, $\varnothing$ dna 170-175 mm, $\varnothing$ hrdla na okraji 260 mm, maximální $\varnothing$ 432 mm; invent. číslo B92 (š. 6); tab. XXIV: 18.

Menší zásobnice s baňatým drsnějším břichem, přecházejícím v prohnuté, na okr. rozevřené břicho. Hrdlo je od břicha odděleno dvěma paralelními mělkými rýhami, které jsou přerušeny 4 podlouhl. protilehlými pupíky. Hrdlo je vně i uvnitř vyhla-

zeno. Materiál je dobrý, světle hnědý a na hrdle tmavý; v. 260 mm, $\varnothing$ dna 130 mm ?, max. $\varnothing$ 237 mm; i. č. B93 (Š. 101); tab. XXVI: 12 (PA obr. 25: 14).

Nízká bezúchá nádobka téměř válcovitého tvaru se čtyřmi jazýčkovitými výčnělkami na obvodu horního okraje, který je rovný, 7-8 mm široký, zdobený linií vpichů. Dvě linie vpichů jsou rovněž na stěně pod okrajem. Vpichy spodní linie jsou vždy mezi vpichy linie horní. Dno je mírně vtlačeno dovnitř. Materiál je velmi dobrý, povrch vyhlazený, světle žlutý, místy tmavý; v. 39 mm, $\varnothing$ dna 60 mm, $\varnothing$ hrdla na okraji 65 mm, maximální $\varnothing$ 71 mm ve výšce 19 mm; i. č. B94 (Š. 194); tab. XXV: 4.

Menší nízký únětický kořík s nízkým dnem, v němž je okrouhlý důlek, a s prohnutým hrdlem, asi 32 mm vysokým. Na lomu mezi dnem a hrdlem byly původně tři jazýčkovité výčnělky (proti uchu a po stranách; zachovány dva). Nádobka je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, šedá; v. 44 mm, $\varnothing$ dna 28 mm, $\varnothing$ hor. okr. 73 mm, vu. 19 mm; i. č. B95 (Š. 168); tab. XXVII: 31 (PA obr. 24: 1).

Šálek s vlnovitě profilovanou stěnou, odsazenou od nízkého spodku, ve kterém je důlek. Ucho vychází z lomu nade dnem a klene se asi do poloviny výšky stěny. Šálek je vyroben z dobrého materiálu, povrch je světle hnědý a místy tmavší barvy; v. 55 mm, $\varnothing$ dna 31 mm, $\varnothing$ horního okraje 103 mm, vu. 27 mm; inv. čís. B96; PA obr. 23: 10.

Šálek podobný předešlému, avšak menší a masivnější. Je z dobrého materiálu, na povrchu hlazený, světle žlutý a tmavošedý, zejména na dně; v. 27 mm, $\varnothing$ dna 40 mm, $\varnothing$ hor. okr. 83 mm, vu. 19 mm; i. č. B97 (Š. 128).

Velký tenkostěnný šálek (asi 2 mm) s kalichovitě rozevřeným hrdlem, odsazeným od nižší spodní části. Proti uchu, jež vychází z lomu nade dnem a končí v polovině výšky stěny, je pupík a po stranách dva další (jeden ulomen). Nádoba je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, světle hnědá a místy tmavošedá, uvnitř tmavá a kolem dna černá; v. 105 mm, $\varnothing$ dna 53 mm, $\varnothing$ hor. okr. 200 mm, vu. 43 mm; i. č. B98 (Š. 28); tab. XXVII: 38 (PA obr. 31: 7).

Šálek s nízkým spodkem, který je oddělen lomem od rozevřeného hrdla. Ve dně je důlek. Původní ucho je ulomeno. Materiál velmi dobrý, jemný, dobře vypálený. Povrch je vně i uvnitř vyleštěný, pevně světle žlutě zbarvený a pouze na dně místy tmavější; v. 54 mm, $\varnothing$ dna 35 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 127 mm; i. č. B99 (Š. 71); tab. XXVI: 1.

Nízký šálek podobný šálku i. č. B99. Na obvodě důlku ve dně jsou však tři výčnělky - nožky, asi 12 mm dlouhé. Ouško vychází z lomu nade dnem a končí asi v polovině výšky stěny. Povrch je leštěný, šedý a tmavý; v. 60 mm, $\varnothing$ dna 47 mm, $\varnothing$ horního okraje 105 mm, výška ucha 27 mm; invent. čís. B100 (Š. 192); PA obr. 23: 8.

Nízký tenkostěnný šálek (2 mm), podobný předešlému. Hrdlo je však vlnovitě profilováno. Ve dně je malý důlek. Materiál je velmi dobrý, na povrchu světle žlutý a tmavošedý; v. 53 mm, $\varnothing$ dna 27 mm, $\varnothing$ hor. okr. asi 123 mm; i. č. B101 (Š. 73); tab. XXVI: 4 (PA obr. 23: 13).

Osudíčko se stěnou silně vyklenutou navenek, které má zatažený okraj. Materiál je hrubší, třebaže nádobka je celkem tenkostěnná. Povrch hlazený, šedý, na břichu a na dně částečně poškozený; v. 60 mm, $\varnothing$ dna 57 mm, $\varnothing$ hor. okr. 63 mm, max. $\varnothing$ 74 mm; i. č. 102.

Kulovité osudíčko s rovným kruhovým dnem a zataženým okrajem. Je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, šedá, místy zbarvená do hněda až černava; v. 50 mm, $\varnothing$ dna 48 mm, $\varnothing$ hor. okr. 54 mm, max. $\varnothing$ 75 mm; i. č. B103 (Š. 75); tab. XXVI: 11 (PA obr. 23: 1).

Kulovité osudíčko podobné předešlému. Na výduti však má mírný oblý lom. Dno je rovné. Dobrý materiál. Povrch je vyhlazený, šedý, nahnědlý; v. 52 mm, $\varnothing$ dna 46 mm, $\varnothing$ hor. okr. 47 mm, max. $\varnothing$ 81 mm; i. č. B104.

Osudíčko s rovným kruhovým dnem a značně zataženým okrajem. Na výduti má zřetelný oblý lom. Nádobka je z dobrého materiálu, na povrchu vyhlazená, šedá; v. 55 mm, $\varnothing$ dna 46 mm, $\varnothing$ hor. okr. 42 mm, max. $\varnothing$ 72 mm; i. č. B105 (Š. 47).

Nízké baňaté tenkostěnné osudíčko s kruhovým rovným dnem a zataženým okrajem, pod kterým jsou tři pupíky, stejně od sebe vzdálené. Je z dobrého materiálu, šedě zbarvené; v. 47 mm, $\varnothing$ dna 53 mm, $\varnothing$ hor. okr. 60 mm, max. $\varnothing$ 92 mm; i. č. B106 (Š. 1152); tab. XXV: 17.

Tenkostěnné osudíčko se stěnou souměrně vyklenutou navenek, které má kruhové dno a pod okrajem tři svislá žebírka, asi 17 mm dlouhá. Je z dobrého materiálu, na povrchu hlazené, tmavé, lesklé; v. 57 mm, $\varnothing$ dna 35 mm, $\varnothing$ hor. okr. 60 mm, max. $\varnothing$ 73 mm; i. č. B107 (Š. 179); PA obr. 31: 2.

Osudíčko se stěnou vyklenutou navenek, na které byla pod zataženým okrajem původně tři žebírka, asi 35 mm dlouhá (zachov. dvě). Sahaří od zataženého okraje do poloviny výšky nádobky. Materiál je dobrý, povrch hlazený, šedý; v. 62 mm, $\varnothing$ dna 55 mm, $\varnothing$ hor. okr. 58 mm, max. $\varnothing$ 95 mm; i. č. B108 (Š. 173); tab. XXVII: 40.

Kulovité osudíčko se značně zataženým okrajem. Na výduti jsou tři plastická žebírka, která sahaří od zataženého okraje až ke dnu. Nádobka je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, světle a tmavě šedá; v. 50 mm, $\varnothing$ hor. okr. 40 mm, max. $\varnothing$ 74 mm; i. č. B109 (Š. 1311); tab. XXVII: 39 (PA obr. 23: 2).

Baňaté tenkostěnné osudíčko s rovným dnem a značně zataženým okrajem, pod kterým jsou tři svislé, podlouhlé pupíky asi 12 mm dlouhé. Povrch je světle hnědý; v. 51 mm, $\varnothing$ dna 40 mm, $\varnothing$ hor. okr. 45 mm, max. $\varnothing$ 72 mm; i. č. B110 (Š. 81).

Osudíčko, jež má silně sražené břicho a zatažený okraj, pod kterým jsou na výduti čtyři svislá žebírka, umístěná proti sobě do kříže. Dno je ploché, kruhové. Nádobka má vyhlazený, tmavošedý a místy žlutý povrch; v. 50 mm, $\varnothing$ dna 51 mm, $\varnothing$ zataženého okraje 48 mm, max. $\varnothing$ na výduti 92 mm; i. č. B111; tab. XXV: 18.

Hluboká, téměř kónická miska s kruhovým dnem a plochým okrajem (š. asi 8 mm), z dobrého materiálu. Vnější povrch je nerovný, žlutý, místy tmavošedý, vnitřek je vyhlazený; v. 95 mm, $\varnothing$ dna 96 mm, $\varnothing$ hor. okr. 264 mm; i. č. B112.

Hluboká kónická mísa s kruhovým dnem, které je poměrně malé, a se zaobleným okrajem, pod kterým jsou dvě ucha. Povrch je hlazený, žlutý; v. 176 mm, $\varnothing$ dna 92 mm, $\varnothing$ hor. okr. 302 mm, max. $\varnothing$ 305 mm; i. č. B113 (Š. 206).

Větší mísa s vlnovitě profilovanou stěnou a mírně zaobleným okrajem, pod kterým je ucho. Nádobka je z dobrého materiálu, na povrchu hlazená, žlutošedá a tmavohnědá; v. 105 mm, $\varnothing$ dna 128 mm, $\varnothing$ hor. okr. 139 mm, vu. 50 mm; i. č. B114 (Š. 102); tab. XXIV: 12.

Hlubší miska pěkného tvaru se souměrně vyklenutou stěnou; má plochý okraj a pod ním ouško. Je rovněž z dobrého materiálu, na povrchu vyhlazená vně i uvnitř, žlutá, místy šedá a tmavošedá; v. 107 mm, $\varnothing$ dna 117 mm, $\varnothing$ hor. okr. 263 mm, vu. 15 mm; i. č. B115; PA obr. 24: 5.

Miska se stěnou vyklenutou navenek, jež se směrem ke dnu souměrně zužuje. Má ploché kruhové dno a rovný okraj (š. cca 6 mm), pod kterým bylo ouško. Je z dobrého materiálu, na povrchu vně i uvnitř hlazená, světle hnědá a tmavošedá; v. 91 mm, $\varnothing$ dna 85 mm, $\varnothing$ hor. okr. 243 mm; i. č. B116.

Hrubě udělaná misečka s nerovným okrajem, která má kónický tvar zužující se ke dnu. Ouško je ulomeno. Materiál je hrubý, ale dobře vypálený, povrch nerovný,

světle žlutý a světle šedý; v. 30 mm, $\varnothing$ dna 47 mm, $\varnothing$ hor. okr. 92 mm, vu. 27 mm; i. č. B117.

Téměř kónická mísa se stěnou souměrně vyklenutou navenek a s rovným okrajem (š. asi 10 mm), na kterém jsou čtyři jen málo znatelné jazýčkovité výčnělky, umístěné do kříže proti sobě. Ucho je pod okrajem. Nádobka je z dobrého materiálu, na povrchu vně i uvnitř hlazená. Povrch je však nerovný, žlutý, místy tmavý, zejména uvnitř; v. 96 mm, $\varnothing$ dna 106 mm, $\varnothing$ hor. okr. 300 mm, vu. 36 mm; i. č. B118 (Š. 123).

Mísa s kruhovým dnem a vlnovitě profilovanou stěnou, která má rovný, cca 10 mm široký okraj. Z jazýčkovitých výčnělků se na něm zachovaly tři. Mísa je z dobrého materiálu, hlazená, hnědá a tmavošedá; v. 95 mm, $\varnothing$ dna 112 mm, $\varnothing$ hor. okr. 295 mm, vu. 45 mm; i. č. B119.

Poměrně nízká mísa s vyklenutou stěnou, na které je pod okrajem ucho. Má rovný okraj (š. cca 7 mm), na kterém jsou čtyři jazýčkovité výčnělky. Je z dobrého materiálu, hlazená, šedá až tmavá; v. 70 mm, $\varnothing$ dna 90 mm, max. $\varnothing$ 235 mm, vu. 34 mm; i. č. B120; tab. XXV: 19.

Mísa úhledného tvaru, jejíž stěna je jen mírně vyklenutá navenek. Masivnější, kruhové dno je poněkud vtaženo dovnitř. Oblé ouško je umístěno horizontálně asi 10 mm pod okrajem. Mísa má hlazený povrch (nikoli však jemně), žlutý a uvnitř tmavý. Materiál je dobrý; v. 55 mm, $\varnothing$ dna 82 mm, hor. $\varnothing$ 191 mm, du. 35 mm; i. č. B121.

Mísa s pěkně vyklenutou stěnou navenek, jež měla na obvodu dna původně tři nožky (zachov. jedna). Má plochý okraj asi 6 mm široký, na kterém byly původně čtyři jazýčkovité výčnělky, umístěné do kříže (d. 15 mm). Ouško je ulomeno. Povrch vně i uvnitř hlazený, šedý až tmavošedý, materiál dobrý; v. 52 mm, $\varnothing$ dna 85 mm, $\varnothing$ hor. okr. 72 mm, vu. 22 mm; i. č. B123; PA obr. 23: 11.

Mísečka s třemi nožkami na dně, jež není zřetelně vyznačeno. Zaoblený okraj, pod kterým bylo ouško, je přehnut. Nádobka je z velmi dobrého materiálu, na povrchu hlazená vně i uvnitř, světle žlutá a tmavohnědá; v. 36 mm, $\varnothing$ hor. okr. 117 mm; i. č. B124 (Š. 60); tab. XXVI: 16 (PA obr. 25: 2).

Nízká mísa se stěnou prohnutou dovnitř; má rozevřený okraj a ploché dno, jež mělo na obvodu původně čtyři nožky asi 15 mm vysoké. Je odděleno od hrdla hranou. Materiál je dobrý, na lomech černý, zrnitý, ale dobře vypálený. Povrch je vyhlazený, šedý, uvnitř tmavý; v. 53 mm, max. $\varnothing$ 132 mm; i. č. B125 (Š. 209a); tab. XXVII: 35 (PA obr. 23: 5).

Velká a vysoká hrncovitá nádoba s baňatým břichem, jež se značně zužuje směrem ke dnu a je vzhledem k velikosti nádoby malé, takže ta nemá pevnou stabilitu. Prohnuté hrdlo je odděleno od břicha hranou, ze které vycházejí čtyři okrouhlá ouška (zachov. tři), jež končí asi v polovině výšky hrdla. Na jejich hřbetě je mělký žlábek. Materiál dobrý, hrdlo a vnitřek nádoby jsou hlazené, břicho vně drsné, světle šedé, hrdlo tmavohnědé. Vnitřek je tmavošedý; v. 400 mm, $\varnothing$ dna 145 mm, $\varnothing$ hor. okr. 430 mm, max. š. 490 mm, vu. 25 mm; i. č. B126; PA obr. 34: 7.

Poklička podobná nízké misečce (úsek koule), která má oblé ouško uvnitř na dně. Je z dobrého materiálu, na povrchu drsná, šedá; $\varnothing$ hor. okr. 85 mm, vu. 16 mm, du. 25 mm; i. č. B127; PA obr. 23: 12.

Poklice tvaru polokoule, s plochým okrajem. Vně nahoře je velké polokruhové ucho. Poklice je z velmi dobrého materiálu, na povrchu hlazená, žlutá a tmavošedá vně i uvnitř; v. 70 mm, $\varnothing$ okr. 212 mm, vu. 42 mm, du. 112 mm, šu. 28 mm; i. č. B128 (Š. 190); tab. XXV: 9 (PA obr. 25: 9).

Čerpáček podoby hluboké, téměř kónické misky, který má velké a široké ucho, umístěné horizontálně a poněkud šikmo vzhůru. Dno je kruhové a poněkud vyklenuté ven, takže nádobka špatně stojí, což je snad také dokladem, že sloužila za čerpáček. Je z dobrého materiálu, hlazená, šedá, místy na povrchu poškozená; v. 42 mm, $\varnothing$ dna 50 mm, $\varnothing$ hor. okr. 85 mm, du. 25 mm, šu. 35 mm; i. č. B129 (Š. 57); tab. XXV: 21 (PA obr. 25: 5).

Masivní hliněná naběračka s ulomeným držadlem, které je doplněno. Dno má zaoblené, okraj plochý, stěnu silnou, povrch hrubě hlazený, šedý; v. 36 mm, $\varnothing$ okr. 93 mm, d. ?; i. č. B130 (Š. 66); tab. XXVI: 10.

Hliněná naběračka s masivní, na konci zúženou a zahnutou rukojetí, na spodku zaoblená. Je z dobře vypáleného materiálu, vně i uvnitř hlazená, světle hnědá, na rukojeti a vespod dna šedá; v. 37 mm, d. 134 mm, $\varnothing$ okr. 82 mm; i. č. B131 (Š. 65); tab. XXVI: 9 (PA obr. 23: 6).

Menší naběračka s ulomeným držadlem, podobná předešlým, nemá však tak pravidelný tvar jako ony. Je z dobrého materiálu, leštěná, žlutošedá; v. 20 mm, d. ?, $\varnothing$ okr. asi 47 mm; i. č. B132 (Š. 132); tab. XXVII: 18.

Zbytek malé naběračky s ulomeným masivním držadlem a poškozenou částí na nabírání. Tvar je hranatý, neumělý a materiál hrubší, tvrdý, drsný, šedý a místy žlutý; v. 20 mm, d. ?, š. 23 mm; i. č. B133 (Š. 118); tab. XXVII: 17.

Nádobka tvaru poloviny vejce, s kruhovým otvorem na vrcholu. Má plochý okraj (š. 3 mm), pravidelný, souměrný tvar, je z dobrého materiálu, vně i uvnitř hlazená, žlutá a místy šedá. V její stěně asi 15 mm pod okrajem jsou dva kruhové provrty (š. 3-4 mm), asi 12 mm od sebe vzdálené; v. 85 mm, $\varnothing$ okr. 125 mm; i. č. B134 (Š. 82); ČMM XXXVIII, 1953, 45, tab. VIII: 6.

Kotouč vykroužený ze střepe nádoby s plochým, urovnaným (záměrně!) okrajem, který má hrubý, drsný, nerovný povrch. Je poněkud deformovaný; $\varnothing$ 310 mm; s. 14 mm; i. č. B135 (Š. 89a). Podle poznámky v seznamu věteřovského materiálu našel na tomto kotouči A. Š í n osudíčko.

Bezuchá nádobka s odsazeným, mírně prohnutým hrdlem, která je přibližně stejně vysoké jako břicho. Okraj hrdla je ohrnout, dno je rovné, kruhové. Nádobka je z hrubšího materiálu, na povrchu drsná, oprýskaná, šedá a na jednom místě nade dnem cihlově červená; v. 63 mm, $\varnothing$ dna 47 mm, max. $\varnothing$ na výdutí 90 mm; i. č. B136 (Š. 1151).

Množství střepového materiálu z výkopů A. Š í n a (asi 13 q) obsahuje vedle atypických zlomků nádob (neinvent.):

okrajové části amfor s prohnutým, odsazeným hrdlem, pod kterým bývají protáhlé pupíky, původně zpravidla čtyři;

okrajové zlomky misek s rozšířeným, plochým okrajem, na kterém bývají někdy jazýčkovité výčnělky, zpravidla čtyři, umístěné proti sobě do kříže, ač jsou málokdy všechny zachované;

zlomky stěn větších hrubších nádob, hrubě brázděných prsty a uvnitř hlazených;

hojné zlomky nebo části z okrajů hrubších, velkých nádob;

zlomky velkých nádob (zásobnic) s plastickými lištami pod hrdlem, v nichž jsou důlky;

množství zlomků soudkovitých hrnků s nožkami na obvodě dna nebo bez nich - kolem 300 zlomků;

části a zlomky šálků s kalichovitě rozevřeným nebo vlnovitě profilovaným hrdlem a s důlkem (umbem) ve dně, v jehož středu je velmi vzácně čípek - asi 138 zlomků;

řada zlomků cedníků;

zlomky vykuřovadla s prodírkovanou stěnou;

zlomek tlustostěnné nádoby pokryté růžkovitými výčnělky.

Pokud se týká výzdoby, vyskytují se na zlomcích keramiky ryté linie, dvojice linií, linie vpichů, jež jsou někdy podlouhlého tvaru, linie vpichů mezi liniemi rytými, trásně, síťový (mřížkový) ornament, klikatka, souvislé řady větších i menších kroužků o $\varnothing$ 3-7 mm, svislé rýhování na stěně nádob, soustavy trojúhelníků, vyplněných vpichy (PA obr. 31: 5) a někdy také ohraničené rytou linií, ornament podoby "přesýpacích hodin", vyplněný vpichy, a některé kombinace těchto ornamentálních prvků.

Dvě kamenné sekerky lichoběžníkového tvaru, jež mají ven vyklenuté stěny. Mírně obloukovité ostří je v rovině výškové osy nástroje. Jsou si podobné a přibližně stejně veliké; d. 58 mm, š. 44 mm, s. 18 mm; d. 63 mm, š. 42 mm, s. 20 mm; neinv.; PA obr. 24: 7.

Dva zlomky kamenného sekeromlatu s kruhovým otvorem pro topůrko, neinv.; PA obr. 25: 8.

Materiál kamenných nástrojů nebyl zatím odborně určen.

Kostěná jehlice s lopatkovitou hlavicí, která má ulomený konec jehly; neinv.; PA obr. 23: 4.

Kostěná jehlice s kroužkovou hlavicí, která má rovněž přelomenou jehlu; neinv.; tab. XXVII: 4 (PA obr. 31: 3).

Bronzová masivní hřivna oválného tvaru (d. os 140 a 160 mm), která má svinuté, ploše roztepané konce. Váží 41 dkg. Patina je hrubší, tmavozelená; max. $\varnothing$ průřezu 14 mm, š. svinutých konců 11 mm; neinv.; tab. XXVII: 6 (PA obr. 37: 1).

Bronzová trojúhelníková dýčka se čtyřmi nýty v otvorech rozšířeného týlu, středem zesílená a odtud střechovitě se sklánějící k ostří na obou stranách. Souběžně s ostřím běží po obou stranách čtveřice paralelních rýh; d. 74 mm, max. š. 38 mm, $\varnothing$ nýtů 18 mm, váha 3 dkg; neinv.; tab. XXVII: 10 (PA obr. 37: 6).

Kotouček z bronzového plechu o $\varnothing$ 26 mm, zdobený dvěma soustřednými kruhy vpichů, rovnoběžnými s okrajem; neinv.; tab. XXVII: 11.

Hromadný nález bronzových seker v jámě, neinv.; tab. XXVIII: B (PA obr. 37: 2-4, 7-10);

Sekerka s lištovým schůdkem a vějířovitě roztepaným ostřím, světlazeleně patinovaná, hladká; d. 138 mm, max. s. 12 mm (uprostřed), š. ostří 40 mm, š. týlu 21 mm, váha 15 dkg.

Sekerka téhož typu, avšak masivnější a na týle poněkud poškozená, světlazeleně patinovaná; d. 102 mm, š. ostří 33 mm, š. týlu 23 mm, max. s. 16 mm; váha 18 dkg.

Sekerka téhož typu, na konci týlu neúplná, světlazeleně patinovaná; d. ?, š. ostří 46 mm, š. týlu 23 mm, max. s. 13 mm, váha 22 dkg.

Sekerka téhož typu, na konci týlu rovněž neúplná, světlazeleně patinovaná; d. 113 mm, š. ostří 45 mm, š. týlu 24 mm, max. s. 22 mm, váha 21,5 dkg.

Sekerka téhož typu, světle zeleně patinovaná; d. 129 mm, max. s. 22 mm, š. ostří 45 mm, š. týlu 26 mm; váha 26 dkg.

Tři zlomky z tří dalších sekerek téhož typu (tři poloviny s ostřím a částečně i se schůdkem, dva zlomky týlové části).

Oboustranné dlátko, tmavozeleně patinované; d. 163 mm, max. s. 10 mm, váha 8,5 dkg; neinv.; tab. XXVII: 1 (PA obr. 37: 5).

Kotouček z parohu o $\varnothing$ 22 mm a s. 6 mm, který má na obvodu žlábek. Je zdoben složitým ornamentem, sestávajícím z kroužků a páskových háčků; neinv.; PA obr. 23: 9.

Dva zlomky prstenců (nebo snad jediného prstence) z parohu, zdobené řadou páskových osmic; neinv.; PA obr. 25: 3.

M a t e r i á l z v ý k o p ů A. Š í n a v p r e h i s t o r i c k é m ú s t a v u f i l o s o f i c k é f a k u l t y v B r n ě:

Dvouuchá amfora s prohnutým, odsazeným hrdlem a baňatým břichem, má pěkně vyklenuté stěny a kruhové dno, mírně vtlačené dovnitř. Z dvou uch zbyly pouze jejich konce. Povrch je hlazený, tmavý a hnědý; v. 288 mm, $\varnothing$ dna 100 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 156 mm, max. $\varnothing$ 250 mm; i. č. 36.

Velká, hluboká, kónická mísa s poměrně malým kulatým dnem a mírně prohnutým hrdlem, přes které se klenou čtyři protilehlá ucha. Kónická část nádoby je hrubě brázděná prsty od hrdla až ke dnu. Hrdlo s uchy a vnitřek jsou hlazené, kónická část mísy je hlazená uvnitř a tmavá; v. 237 mm, $\varnothing$ dna 125 mm, $\varnothing$ hor. okraje 475 mm; i. č. 35. U této nádoby není zcela zaručeno, zda pochází z výzkumu A. Š í n a na věteřovských Nových horách; PA obr. 28: 8.

M a t e r i á l z v ý k o p u A. Š í n a v K M v O l o m o u c i:

Dvouuchá amfora s kónickým hrdlem, jež je odsazeno od baňatého břicha. Povrch nádoby je leštěný, hnědožlutý; v. 290 mm, $\varnothing$ dna 105 mm, $\varnothing$ hor. okr. 153 mm, max. $\varnothing$ 237 mm; Šín 1935, neinv.

Zbytek šálku s vlnovitě profilovaným hrdlem, z velmi dobrého tvrdě vypáleného materiálu. Povrch je hlazený, hnědý; v. 56 mm; neinv.

Miska se stěnou mírně vyklenutou navenek; má rovný okraj, na kterém jsou jazýčkovité výčnělky. Povrch je vně drsný; v. 66 mm, $\varnothing$ dna 105 mm, $\varnothing$ hor. okr. 227 mm; neinv.

Zbytek masivnějšího, žlutého, dobře vypáleného soudkovitého hrnku s třemi nožkami na obvodu dna; v. 88 mm, $\varnothing$ dna 102 mm, $\varnothing$ hor. okr. 135 mm; Šín 1935; i. č. 1301 (nyní v KM v Gottwaldově).

Zbytek amforky z dobrého materiálu s ohrnutým, zaobleným okrajem, která má ouška na výduti a 3-4 žebírka (zachov. dvě) směřující od okraje ke dnu. Povrch je hlazený, žlutý; v. asi 80-90 mm; dno chybí; neinv.

M a t e r i á l v m u z e u v K y j o v ě:

Soudkovitý hrnek bez nožek na obvodě dna, tenkostěnný (s. 2 mm); je z dobrého materiálu. Povrch má hlazený, žlutý, u dna tmavý; v. 70 mm, $\varnothing$ dna 80 mm, $\varnothing$ hor. okr. 97 mm, vu. 25 mm; i. č. 247 (z Lopreisovy sbírky z míst výkopavek A. Š í n a).

Hrnek s odsazeným, prohnutým hrdlem, na kterém je ucho a proti němu pupík. Povrch sice není vyhlazen, není však ani hrubý; v. 225 mm, $\varnothing$ dna 105 mm, $\varnothing$ hor. okr. hrdla 180 mm, vu. 50 mm; i. č. 255 (z Lopreisovy sbírky).

Nádobka s třemi dvojicemi pupíků pod okrajem, jež má hladký, tmavohnědý povrch; v. 45 mm; i. č. 65; dar Fr. Blata.

Z j i s t ō v a c í v ý z k u m m u z e a v K y j o v ě, vedený Vl. Š i k u l o v o u, ve spolupráci s pob. AÚ ČSAV v Brně r. 1956.

Výzkum by proveden na místě, kde kopal A. Š í n. Materiál není zatím zpracován. Je zcela shodný s materiálem z výkopu A. Š í n a a je uložen v muzeu v Kyjově.

Z tohoto výzkumu pochází také pohřeb zobrazený na obr. 36: 7 (PA).

Z á c h r a n n ý v ý z k u m v p o l o z e "D í l y z a š k o - l o u" r. 1958, provedený muzeem v Kyjově a vedený Vl. Š i k u l o v o u.

Při kladení potrubí ke kravínu byly zachyceny válcovité jámy, které se rozšiřovaly teprve nad samým dnem. Prozkoumány byly celkem čtyři. Materiál z nich, zatím nezpracovaný, je uložen v muzeu v Kyjově. Z jámy č. 4 pochází neúplná dóza s ouškem pod okrajem, zdobená síťovým (mřížkovým) ornamentem, dvojicemi rytých linií a klikatkou. Měla dutou nožku, ze které se zachovala jen část při dně nádoby; tab. XX: 9 (PA obr. 24: 11).

L i t e r a t u r a:

Č e r v i n k a I. L., Kyjovsko a Ždánsko v pravěku, 21;

t ý ž, Rkp., 80;

S k u t i l J., Moravské prehistorické výkopy a nálezy oddělení moravského pravěku Zem. muzea v Brně 1937-1945, ČMZM XXXIII, 1946 I, 139;

T i h e l k a K., Nálezy ze sídliště věteřovského typu na Nových horách u Věteřova, ČMM XXXVIII, 1953, 27-62;

D e z o r t J., Styky Moravy s jihovýchodem v době bronzové, OP XIII, 1946. 57 n.

91. V Ě Ž K Y (okres Kroměříž)

V muzeu v Kroměříži je věteřovský koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem. Nálezové okolnosti mi nejsou známy.

92. V Í C E M Ě Ř I C E (okres Prostějov)

V muzeu v Přerově byla před druhou světovou válkou hluboká, čtyřstěnná nádoba směrem ke dnu se zužující, na čtyřech růžkovitých nožkách v rozích.

93. V N O R O V Y (okres Hodonín)

Na Hulínově kopci, zvedajícím se nad bažinami u řeky Moravy, byly r. 1937 odb. učitelem K. M a s t n ý m zachráněny nádoby, uložené nyní v muzeu ve Veselí n. M. (neinv.):

Typický únětický koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem, na okraji neúplný, na povrchu světle šedý a tmavý, oprýskaný. Na lomu nade dnem proti uchu, jež z lomu vychází, a po stranách jsou tři pupíky; v. 110 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 145 mm, $\varnothing$ dna 50 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 125 mm; tab. XXI: 12.

Mělká kónická misečka s rozšířeným plochým okrajem (š. 7 mm), na kterém jsou čtyři jazýčkovité výčnělky. Povrch je šedý, uvnitř nádoby tmavý, hlazený, lesklý; v. 23 mm, $\varnothing$ hor. okr. 85 mm, $\varnothing$ dna 35 mm. Pod okrajem nádoby jsou dvě dírky vedle sebe.

Džbáněček maďarovského typu s prohnutým, odsazeným hrdlem, přes které se klene ucho. Je tmavý, vyhlazený, na okraji poškozený; v. 75 mm, $\varnothing$ hrdla 72 mm, $\varnothing$ dna 45 mm, max. $\varnothing$ jako na okraji hrdla; tab. XX: 5.

94. V R C H O S L A V I C E (okres Prostějov)

V muzeu v Přerově je velký soudkovitý hrnek bez nožek na obvodu dna, tmavého povrchu, leštěný; má dovnitř prohnuté dno. Ucho a okraj nádoby jsou místy doplněny; v. 110 mm, $\varnothing$ dna 110 mm, $\varnothing$ hrdla 140 mm. Nálezové okolnosti nejsou známy.

95. Z L O B I C E (okres Kroměříž)

M a t e r i á l v m u z e u v K r o m ě ř í ž i z e s b í r k y J. S l o v á k a:

Amforka s vlnovitě profilovaným, od baňatého břicha odsazeným hrdlem; má kruhové, neodsazené dno. Povrch je tmavý a hnědý, pěkně vyhlazený, pod okrajem je linie vpichů. Pod ní jsou trojúhelníčky, vytvořené ze shodných vpichů, v stejných vzdálenostech od sebe (je jich zachováno sedm, tj. asi polovina). Na lomu mezi hrdlem a břichem mezi uchy jsou proti sobě pupíky; v. 130 mm, $\varnothing$ hrdla 95 mm, max. $\varnothing$ 130 mm, $\varnothing$ dna 65 mm; i. č. 1A 770; tab. XXIII: 15.

Šálek s vlnovitě profilovaným hrdlem, který má ve dně důlek. Povrch je lesklý, tmavý a hnědý. Ucho chybí. Na lomu mezi hrdlem a spodní částí nádoby jsou jazýčkovité výčnělky (zachov. dva); v. 63 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 110 mm, $\varnothing$ dna 37 mm; tab. XXIII: 16.

Nálezové okolnosti nejsou známy.

96. Z N O J M O (okres Znojmo)

M a t e r i á l v M o r a v s k é m m u z e u v B r n ě z e s b í r k y J. P a l l i a r d i h o:

Při stavbě dráhy a topíren r. 1870 bylo rozkopáno několik hrobů se skrčenými kostrami a zachráněno z nich několik bronzových náramků, hrnků, džbánek a mis. Věci získal J. P a l l i a r d i.

Typický únětický hrnek s pupíkem proti uchu na hraně mezi hrdlem a nízkým břichem. Povrch je tmavý, hlazený; v. 133 mm, max. $\varnothing$ 210 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 190 mm, $\varnothing$ dna 85 mm; i. č. 54038; PA obr. 22: 6.

Větší věteřovský šálek s kalichovitě rozevřeným hrdlem, tenkostěnný, ze zaobleným okrajem hrdla (š. 3 mm), který má ve dně hluboký důlek a na lomu mezi hrdlem a břichem tři jazýčkovité výčnělky (proti uchu a po stranách). Povrch je tmavý, leštěný; v. 82 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 102 mm, max. $\varnothing$ na lomu pod hrdlem 160 mm; $\varnothing$ dna 70 mm; i. č. 54037; PA obr. 22: 4.

Zlomek misky s prohnutým hrdlem (v. 20 mm), která byla tmavá, leštěná, uvnitř žlutošedá. Okraj zaoblen; i. č. 54041.

Bronzová jehlice s dutou kulovitou hlavicí, kolmo protknutou; na krčku je zdobena rýhováním; jehla je ulomena; $\varnothing$ hlavice 20 mm, $\varnothing$ otvoru 3 mm; i. č. 54063.

Bronzový spirálovitý náramek, svinutý z plechového pásu (š. 6 mm), který je přelomený na dvě části (zachov. osm závitů). Patina je hrubší, zelená a šedo-zelená; v. cca 58 mm, $\varnothing$ spirály 52 mm; i. č. 54057.

Vyšší džbánek s prohnutým hrdlem odděleným od břicha mírnou hranou, ucho je na hrdle umístěno poněkud šikmo. Je tmavý, šedý, slepený a doplněný sádrrou; v. 150 mm, max. $\varnothing$ na baňatosti 125 mm, $\varnothing$ hrdla stejný, $\varnothing$ dna 80 mm; i. č. 54045; tab. XXIII: 23.

Hluboká, téměř kónická miska, v bocích velmi nepatrně vyklenutá, na povrchu hlazená, žlutá a šedá. Dno je malé, kruhové; v. 63 mm, $\varnothing$ dna 35 mm, $\varnothing$ hor. okr. 111 mm; i. č. 54047.

Na znojenském Hradě zjistil J. P a l l i a r d i mezi šesti pravěkými vrstvami též vrstvu s ůnětickou keramikou a bronzí (džbáanky, hrnky, mísy, bronzový náramek z dvojitého drátu a depot 70 hríven). Ůnětická vrstva byla nejspodnější (šestá).

Soudkovitý hrnek s nožkami na obvodu dna; pod okrajem má tři pupíky (proti uchu a po stranách). Nádobka se zužuje ke dnu. Páskové ucho není po stranách zaoblené jako obvykle, nýbrž hranaté, ale pěkně vymodelované. Nádobka, jejíž povrch je tmavý a leštěný, se zužuje směrem ke dnu; v. 94 mm; i. č. 54043; tab. XXIII: 19 (PA obr. 22: 7).

Zbytek nízkého cedníku s prohnutým hrdlem odsazeným od miskovitého spodku. Je na povrchu šedý, leštěný, místy okrově žlutý. Dírky ve dně jsou rozmístěny pravidelně, tj. přibl. v koncentrických kruzích. Lom mezi hrdlem a spodní částí je asi v polovině v. nádoby; v. 54 mm, $\varnothing$ dna 81 mm; i. č. 54039; PA obr. 30: 7.

Zbytek tmavého leštěného šálku s kalichovitě rozevřeným hrdlem; je tenkostěnný, z velmi dobrého materiálu; v. asi 85 mm, $\varnothing$ hor. okr. asi 195 mm; i. č. 54055.

Baňatý hrnec s odsazeným, prohnutým hrdlem, přes které se klene doplněné ucho. Dno je ploché, kruhové, uprostřed zcela mírně vtlačené dovnitř. Povrch hlazený, žlutý a šedý. Nádobka má velmi pěkný, souměrný tvar; v. 185 mm, $\varnothing$ dna 87 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 205 mm, max. $\varnothing$ na výduti 226 mm; i. č. 54034; tab. XXIII: 18 (PA obr. 22: 3).

Spodní část džbánečku (jak svědčí zbylý kousek ucha), který byl baňatý, vypracovaný z dobrého materiálu. Povrch je šedý, vyhlazený; v. 53 mm, max. $\varnothing$ 75 mm; i. č. 54036. Když hrdlo s uchem bylo uraženo, horní okraj břicha byl urovnán a nádobka pak snad sloužila za osudíčko (kahanec ke svícení).

Masivnější hluboká miska s vyhlazeným, šedožlutým povrchem. Má navenek vyklenutou stěnu, která se zužuje směrem k okrouhlému dnu; v. 50 mm, $\varnothing$ dna 43 mm, $\varnothing$ hor. okr. 105 mm; i. č. 54053; tab. XXIII: 17.

Tenkostěnný nízký šálek s kalichovitě rozevřeným hrdlem, na povrchu leštěný, tmavý, jenž je z velmi dobrého materiálu. Ve dně má hluboký, kruhový důlek; v. 78 mm, $\varnothing$ důlku ve dně 53 mm, $\varnothing$ okr. hrdla 165 mm, $\varnothing$ lomu nade dnem 143 mm; i. č. 54033; tab. XXIII: 20 (PA obr. 22: 5).

Tenkostěnné osudíčko se zataženým okrajem a s tupým lomem na baňatosti. Kruhové dno je poněkud vtlačeno dovnitř. Pod okrajem jsou tři pupíky. Povrch je šedý a místy žlutý; v. 45 mm, $\varnothing$ dna 30 mm, $\varnothing$ zataženého okraje 45 mm, max. $\varnothing$ 73 mm; i. č. 54035.

Hrnek se stěnou mírně vyklenutou navenek, jež se zužuje směrem ke kruhovému dnu. Na zaobleném okraji jsou tři výčnělky. Povrch je nerovný, hlazený, šedý a žlutý; v. 115 mm, $\varnothing$ hor. okr. 131 mm; i. č. 54046.

Dva bronzové, tyčinkové, oválné náramky, které mají přes sebe přeložené konce, jež jsou poněkud zúženy. Patina je na nich hrubší, zelená; a) $\varnothing_1$ 52 mm, $\varnothing_2$ 48 mm, max. š. 16 mm; b) $\varnothing_1$ 51 mm, $\varnothing_2$ 35 mm, max. š. 6 mm.

Bronzový náramek spirálovitě svinutý z oblého dvojitého drátku s kličkou, na třech místech převázaný drátkem; $\varnothing$ 62 mm, s. drátku 3 mm; i. č. 54062.

R. 1894 byl objeven při stavbě na Hradě ve zmíněné spodní vrstvě depot asi 70 hřiven, které jsou na obou koncích roztepané a jednoduše svinuté. Jsou dvojího druhu: v průřezu kruhové nebo trojhranné a na vnitřním obvodu vytepané do brázdy. Všechny jsou z rudého bronzu, hrubě zpracované; některé mají jen jeden konec svinutý do závítku, druhý je na plocho roztepaný a poněkud přihnuty k zevní straně. Velikost a váha hřiven jsou nestejně, ale ne příliš rozdílné. V zemi ležely pečlivě složeny jedna na druhé. Muzeum ve Znojmě získalo z nich 65 kusů, J. P a l l i a r d i dva a ostatní J. M o u r a l ve Znojmě. V MM jsou čtyři z těchto hřiven. Jsou oválného tvaru a mají roztepané, zahnuté konce; u dvou je na vnitřním obvodu žlábek; váha 17, 17, 21 a 22 dkg; patina je šedozeleňá; i. č. 54058-61.

M a t e r i á l v m u z e u v e Z n o j m ě:

V hrobě se skrčenou kostrou, který byl obložen kameny a je uložen v muzeu in situ, je u kostry zbytek soudkovitého, šedočerveného hrnku s nožkami na obvodu dna a spodek baňaté, rozbité nádoby; i. č. Za 94.

R. 1929 prozkoumal J. V r b k a rozrušený hrob v pivovaře (tj. rovněž na Hradě). Byly v něm tři džbánečky s kalichovitě rozevřenými hrdly a baňatými břichy s třemi nožkami na obvodu dna. Mimo to byla v hrobě dvě kostěná šídla. (S k u t i l J., Příroda 1930, 297; Nachrichtenblatt f. d. Vzt. VI, 1930, 132.)

Hrnek s rozevřeným okrajem, pod kterým je ucho. Má tmavošedý, světle žlutý a žlutý povrch, dno rovné, kruhové; v. 85 mm, $\varnothing$ hrdla 90 mm, $\varnothing$ dna 55 mm; i. č. 1730.

Baňatá, tmavá, hlazená nádobka s prohnutým a odsazeným hrdlem a s malým kulatým dnem; v. asi 155 mm, $\varnothing$ hrdla asi 85 mm, max. $\varnothing$ asi 100 mm, $\varnothing$ dna 35 mm; i. č. A 1715; tab. XXIII: 22 (PA obr. 30: 2).

Štíhlý džbánek s vyšším, mírně prohnutým hrdlem, odsazeným od břicha, vyklenutého navenek a úžícího se směrem ke dnu. Má šedý, zasintrovaný povrch; v. 80 mm; i. č. 1727; tab. XXIII: 24.

M a t e r i á l v e s b í r k á c h p r e h i s t o r i c k é h o ú s t a v u f i l o s o f i c k é f a k u l t y v B r n ě (nález Fr. V i l d o m c e ze znojemského Hradu):

Baňatý hrubší velký hrnek s ohrnutým okrajem, na kterém jsou nyní již málo znatelné jazýčkovité výčnělky. Povrch je vně šedý, svisle drsněný rýhami, uvnitř tmavý, vyhlazený; v. 290 mm, max. $\varnothing$ asi 285 mm, $\varnothing$ hor. okr. asi 256 mm, $\varnothing$ odsazení dna 130 mm; i. č. 221; tab. XXIII: 21.

L i t e r a t u r a:

Č e r v i n k a I. L., Rkp., 58;

t ý ž, Morava za pravěku, 152, 189;

t ý ž, Rkp., 81, 82, 94;

P a l l i a r d i J., ČVMSO V, 1888, 53;

t ý ž, ČVMSO, 1894, 104;

t ý ž, Vlastivěda moravská II, č. 76 (Znojemský okres), 14, 15;

t ý ž, MAGW 1895, 57. Sitzungsbericht.

97. Ž A R O Š I C E (okres Hodonín)

Na pozemku "Oujezdek u hřbitova" bylo vykopáno množství střepů, ze kterých bylo možno slepit několik nádob.

M a t e r i á l v s o u k r o m n é s b í r c e V. B r o u k a l a v Ž a r o š i c í c h:

Zbytek (asi čtvrtina) nádoby s prohnutým hrdlem; byla šedá, hlazená. Zachován její celý profil i části rovného dna; v. 180 mm; i. č. 1.

Šálek s prohnutým hrdlem a téměř kónickým spodkem, jenž má ploché, kruhové dno a pod hrdlem ouško. Povrch je tmavý, hlazený; v. 55 mm, $\varnothing$ hor. okr. 97 mm, $\varnothing$ dna 48 mm; i. č. 2.; tab. XXIII: 6.

Kónická misečka se silnou stěnou, poněkud vyklenutou navenek. Má ploché kulaté dno a je tmavá, hlazená; v. 40 mm, $\varnothing$ hor. okr. 100 mm, $\varnothing$ dna 45 mm; i. č. 3; tab. XXIII: 2.

Poklička tvaru mělké misky (úsek koule), na jejímž dně je ouško. Je šedá, vně i uvnitř vyhlazená; v. 18 mm, $\varnothing$ okr. 117 mm, vu. 6 mm, šu. 7 mm; i. č. 4; tab. XXIII: 4.

Kónická miska, jejíž stěna je mírně vyklenuta navenek. Má rovný okraj a je tmavě hlazená; v. 32 mm, $\varnothing$ hor. okr. 92 mm, $\varnothing$ dna 48 mm; i. č. 5; tab. XXIII: 3.

Vyšší soudkovitý hrnek s třemi nožkami na obvodu dna, tenkostěnný, tmavošedý, hlazený; v. 82 mm, $\varnothing$ hor. okr. 105 mm, $\varnothing$ dna 85 mm; i. č. 5.

Kónická, dosti hluboká misečka se stěnou mírně vyklenutou navenek. Dno je vtlačeno dovnitř. Povrch tmavý, hlazený; v. 50 mm, hor. $\varnothing$ 100 mm, $\varnothing$ dna 35 mm; i. č. 7; tab. XXIII: 1.

Soudkovitý hrnek, jehož stěna se zužuje směrem ke dnu, které je poněkud vtlačeno dovnitř; nemá na obvodu nožky. Povrch je tmavošedý, lesklý; v. 50 mm, $\varnothing$ hor. okr. 83 mm, $\varnothing$ dna 52 mm; i. č. 8; tab. XXIII: 5.

Kolečko vykroužené ze střepu, přelomené; $\varnothing$ asi 50 mm. Uprostřed je otvor o $\varnothing$ 9 mm; i. č. 9.

P o z n á m k a: Starší doba bronzová je podle V. B r o u k a l a dobou největšího pravěkého osídlení na Žarošicku.

L i t e r a t u r a:

B r o u k a l V. - S k u t i l J., Pravěké nálezy ze Žarošic na Ždánicku, otisk z ČVMSO 1939, 5;

V r b a s J., Z dějin Žarošic, Žarošice 1940, doslov V. B r o u k a l a na str. 214.

98. Ž E L E Š I C E (okres Brno-venkov)

Materiál, který převzalo r. 1945 Moravské muzeum v Brně z muzea v Želešicích (naleziště není blíže známo a není ani jisto, zda tento materiál vůbec pochází ze Želešic; neinventováno):

Únětický koflík s kalichovitě rozevřeným hrdlem, jež má pod okrajem linii dírek. Povrch je hladký, tmavý. Na obvodu dna, ve kterém je důlek, jsou čtyři drobné nožky. Ouško je umístěno stejně jako na únětických koflících; v. 63 mm, $\varnothing$ hor. okr. 76 mm, $\varnothing$ dna 20 mm, $\varnothing$ lomu made dnem 76 mm; tab. XXIII: 7.

Typický maďarovský džbánec s vyšším, kalichovitě rozevřeným hrdlem a nízkým, baňatým břichem; má ploché dno a hlazený, šedohnědý povrch. Z páskového ucha zbyly nahoře i dole pahýly; v. 85 mm, $\varnothing$ baňatosti 70 mm, $\varnothing$ dna 50 mm, vu. 90 mm; tab. XXIII: 8.

Masivní, avšak velmi dobře vypracovaný a vypálený hrnek s rozevřeným okrajem a ulomeným uchem, ze kterého zbyl jen kousek. Dno je kulaté, povrch hnědý a hladký; v. 80 mm, $\varnothing$ hor. okr. 85 mm, $\varnothing$ dna asi 50 mm, max. $\varnothing$ 85 mm; tab. XXIII: 14.

Baňaté břicho z maďarovského džbánu, tmavé, leštěné, s kulatým dnem. Pod ulomeným hrdlem zůstal zbytek ucha; v. břicha 40 mm, $\varnothing$ dna 45 mm, šu. asi 15 mm; tab. XXIII: 12.

Další baňaté dno typického maďarovského džbánu, hnědě vyhlazeného, lesklého, s plochým kulatým dnem. Z ucha se zachoval pouze zbytek (š. 20 mm) a z hrdla spodek; v. torza 33 mm, max. $\varnothing$ 65 mm, $\varnothing$ dna 50 mm; tab. XXIII: 10.

Baňaté břicho maďarovského džbánečku, který byl světle hnědý, leštěný a měl ploché dno. Pod částí zachovaného hrdla je zbytek ucha; v. torza 35 mm, max. $\varnothing$ břicha 68 mm, $\varnothing$ dna 45 mm, šu. 20 mm.

Asi polovina soudkovitého hrnku se čtyřmi nožkami na obvodu dna (všechny se nezachovaly); měl silnou stěnu a byl masivní, vně i uvnitř poněkud drsný, hnědý. Po straně je pupík; v. 72 mm, $\varnothing$ dna asi 95 mm; tab. XXIII: 9.

Baňatý, tmavý, hlazený zbytek břicha většího maďarovského džbánu s plochým a kulatým dnem. Pod částí hrdla je zbytek ucha, š. 33 mm; tab. XXIII: 11.

Baňaté břicho maďarovského džbánu, tmavé, leštěné, s plochým, kruhovým dnem. Zachovala se též část hrdla a ucha; v. torza 55 mm, $\varnothing$ dna 45 mm, šu. 17 mm.

Asi polovina únětického šálku s prohnutým, nízkým hrdlem, přes které se klene ucho, a se spodní, téměř kónickou částí, která je vyšší než hrdlo. Dno je malé, kulaté, povrch žlutošedý, hlazený; v. 50 mm, $\varnothing$ dna 37 mm, vu. 25 mm, šu. 13 mm.

99. Ž E R O T I C E (okres Znojmo)

Z jam na "Rabštejnkách" získal J. P a l l i a r d i dvouuchý hrnek a vykuřovadlo se závěsnými laloky, hustě dírkované.

V Moravském muzeu je vykuřovadlo šedožluté barvy, hlazené, doplněné, se závěsnými laloky, hustě dírkované. Jeho spodní okraj je šikmo seříznut a dovnitř zaoblen; v. 102 mm, max. (spodní) $\varnothing$ 100 mm, š. hrdla 55 mm, d. hrdla 85 mm; i. č. 53517; tab. XXIII: 13 (PA obr. 19: 1).

L i t e r a t u r a:

P a l l i a r d i J., Vlastivěda moravská II č. 76 (Znojemský okres), 14;
Č e r v i n k a I.L., Rkp., 82.

N E Z N Á M Á N A L E Z I Š T Ě

M o r a v s k é m u z e u m v B r n ě

Nízký, větší šálek s vlnovitě profilovaným hrdlem, dobře vypálený, hlazený, hnědý a tmavošedý, lesklý. Má ve dně důlek; v. 70 mm, $\emptyset$ okr. hrdla 168 mm, $\emptyset$ dna 50 mm; vu. 35 mm.

Vysoký soudkovitý hrnek s 3 otřelými nožkami na obvodu dna. Povrch je šedo-hnědý, hlazený, značně doplněný; v. 95 mm, $\emptyset$ hor. okr. 115 mm, $\emptyset$ dna 92 mm, max. $\emptyset$ 123 mm, vu. 40 mm.

Baňatý hrníček maďarovského typu s uchem přes prohnuté hrdlo, tmavohnědý, leštěný. Nad uchem má výčnělek; v. 92 mm, $\emptyset$ hrdla 80 mm, $\emptyset$ dna 50 mm, $\emptyset$ baňatosti 80 mm, vu. 40 mm. Je pravděpodobné, že náleží ke kolekci nálezů ze Želešic.

K r a j s k é m u z e u m v O l o m o u c i

Štíhlá, dvouuchá amfora s prohnutým hrdlem a protáhlým, baňatým břichem. Má tmavý povrch.

M u z e u m v P ř e r o v ě

Vysoká, dvouuchá amfora s prohnutým hrdlem, odsazeným od baňatého, protáhlého břicha. Pod hrdlem má čtyři dvojice krátkých žebírek, jež jsou umístěna do kříže proti sobě. Břicho je drsněné, šedé, hrdlo hlazené a tmavé. Na baňatosti nádoby jsou dvě ucha proti sobě; v. 340 mm, $\emptyset$ dna 113 mm, $\emptyset$ okr. hrdla 150 mm, max. $\emptyset$ 245 mm; vu. 50 mm; i. č. 720.

M u z e u m v B ř e c l a v i

Doplněný soudkovitý hrnek s uchem; i. č. 35.

M u z e u m v e Z n o j m ě

Velká dvouuchá amfora s odsazeným, prohnutým hrdlem a baňatým břichem. Na hraně odsazení mezi uchy jsou protilehlé pupíky. Povrch je tmavý, hlazený; v. asi 330 mm, $\emptyset$ dna 111 mm, $\emptyset$ hrdla 187-225 mm, max. $\emptyset$ asi 290 mm, vu. 55 mm.

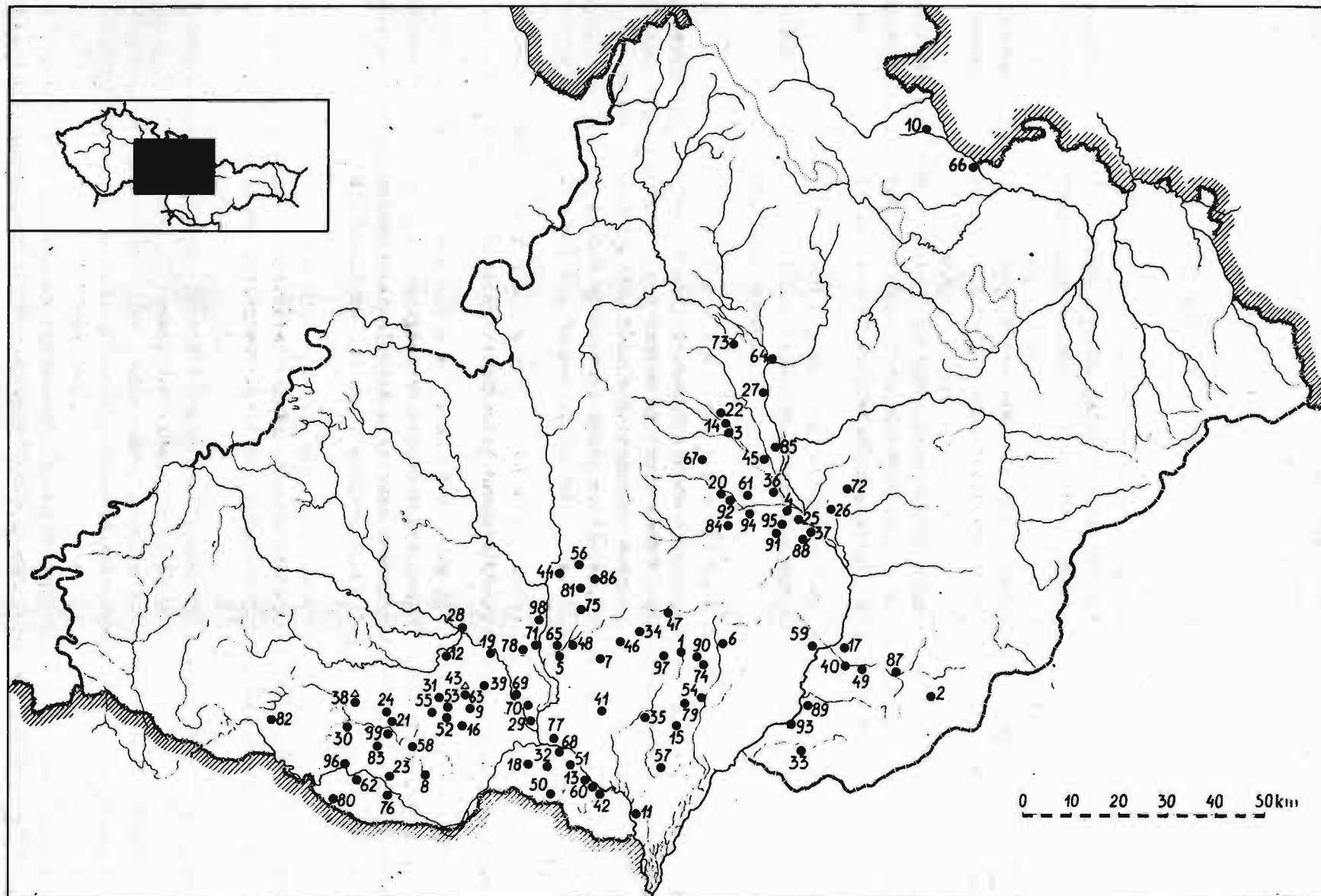
M u z e u m v K y j o v ě

Část věteřovského šálku s vlnovitě profilovanou stěnou, tvrdě páleného, tmavě leštěného. Uprostřed důlku ve dně (vně) je hrotitý pupík; v. 67 mm; i. č. 127.

Dvě bronzové jehlice s kolmo protknutou kulovitou hlavicí, zdobenou vodorovnými rýhami. Jehla je tordována; neinv.

Bronzová jehlice s kulovitou, šikmo provrtanou hlavicí, která je zdobena stejně jako krček pod ní obvodovými rýhami. Jehla je tordována a na konci zahnutá; d. 107 mm; neinv.

Bronzová jehlice s hlavicí tvaru zploštělé koule; d. 164 mm. Její krček je zdoben obvodovými rýhami a pod nimi i nad nimi krokvicovitým ornamentem; neinv.

Obr. 5. Mapa moravských nalezišť s keramikou věteřovského typu (čísla na mapě souhlasí s postupnými čísly lokalit v textu).

SEZNAM NALEZIŠŤ

Poř. čís.	Naleziště	Str.	Poř. čís.	Naleziště	Str.
1	Archlebov	9	26	Hulín	72
2	Bánov	10	27	Charvátý	73
3	Bedihošť	15	28	Ivančice	76
4	Bezměrov	16	29	Ivaň	77
5	Blučina	17	30	Jevišovice	77
6	Bohuslavice	52	31	Kadov	78
7	Borkovany	53	32	Klentnice	79
8	Božice	53	33	Kněždub (vrch Šumárník)	79
9	Branišovice	53	34	Koberžice	79
10	Brumovice	54	35	Kobylí	80
11	Břeclav	54	36	Kojetín	81
12	Budkovice	54		Količín viz Rymice	106
13	Bulhary	55	37	Kroměříž	81
14	Čechůvky	55	38	Křepice	81
15	Čejkovice	55	39	Kubšice	84
16	Damnice	56	40	Kunovice	84
17	Darfle (nyní Sady)	56	41	Kurdějov	85
18	Dolní Dunajovice	57	42	Lednice	85
19	Dolní Kounice	57	43	Leskoun (vrch u Olbramovic)	86
20	Doloplazy	58	44	Líšeň	88
21	Domčice	58	45	Lobodice	88
22	Držovice	59	46	Lovčičky	90
23	Hodonice	59	47	Marefy	90
24	Horní Dunajovice	63	48	Měnín	92
25	Hradisko (nyní osada obce Postoupky-Hradisko)	65	49	Míkovice	92

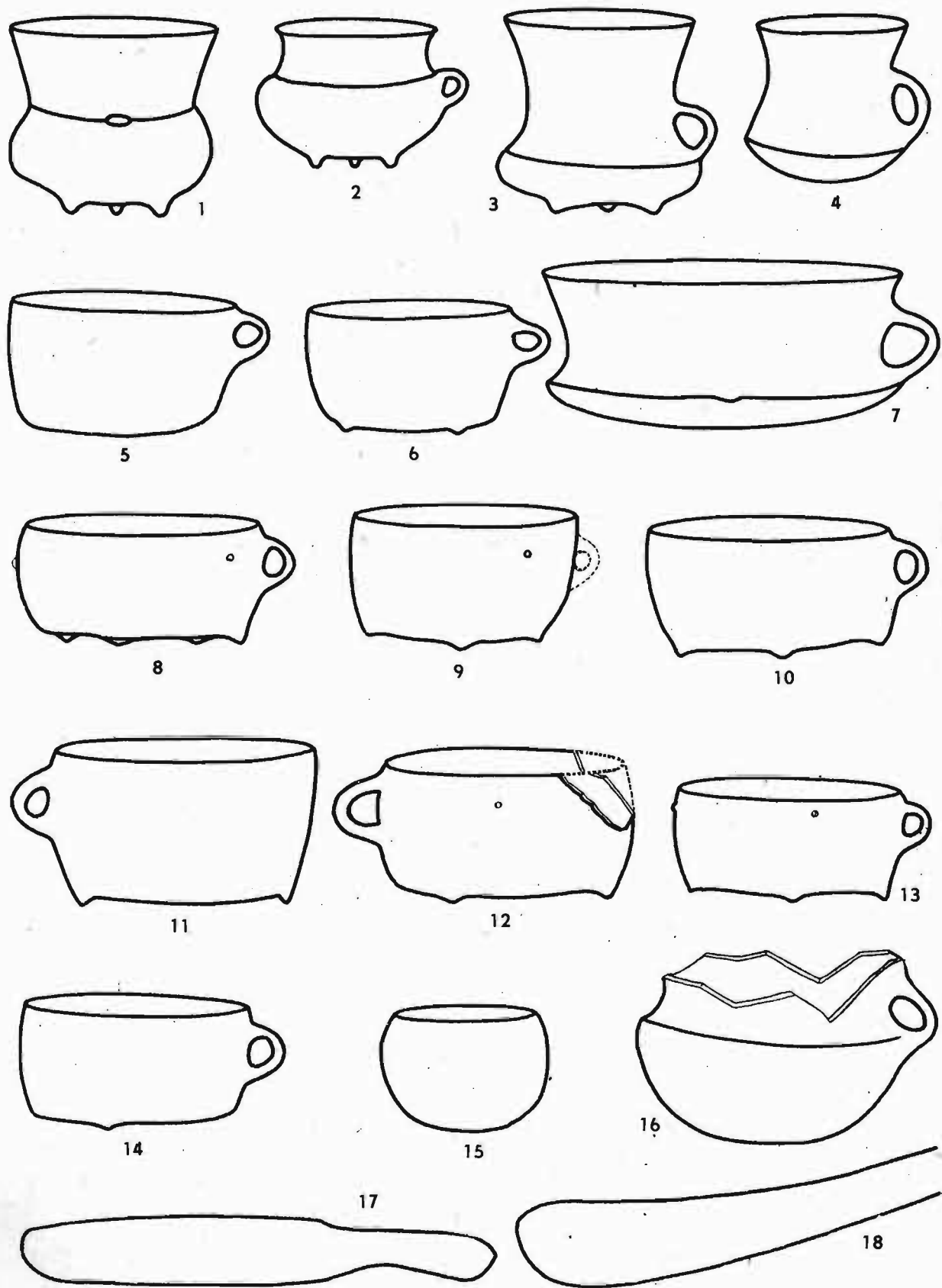
Poř. čís.	Naleziště	Str.
50	Mikulov	93
51	Milovice	94
52	Mirotlav	95
53	Mirotlavské Knínice	95
54	Miřtřín	96
55	Miřovice	97
56	Mokrá - Pekárna	97
57	Moravský Žižkov	98
58	Mšice (nyní místní část obce Oleksovice)	98
59	Nedakonice	98
60	Nejdek	99
61	Němčice nad Hanou	99
62	Oblekovice	100
63	Olbramovice	100
	Oleksovice - viz Mšice	98
64	Olomouc	101
65	Opatovice	102
66	Opava-Jaktař	103
67	Otaslavice	104
68	Pavlov	104
69	Pohořelice	104
	Postoupky-Hradisko - viz Hradisko	65
70	Přibice	105
71	Rajhrad	105
72	Rymice - Količín	106
	Sady - viz Derfle	56
73	Skrbeň	111

Poř. čís.	Naleziště	Str.
74	Sobůlky	111
75	Sokolnice	112
76	Strachotice	112
77	Strachotín	112
78	Syrovce	113
79	Šardice	113
80	Šatov	114
81	Šlapanice	115
82	Stítary	116
83	Těšetice	116
84	Tiřtín	116
85	Tovačov	117
86	Tvarožná	118
87	Uherský Brod	118
88	Vážany	118
89	Veselí nad Moravou	119
90	Věteřov	119
91	Věžky	134
92	Víceměřice	134
93	Vnorovy	134
94	Vrchoslavice	135
95	Zlobice	135
96	Znojmo	135
97	Žarořice	138
98	Želeřice	139
99	Žerotice	139
	Neznámá naleziště	140

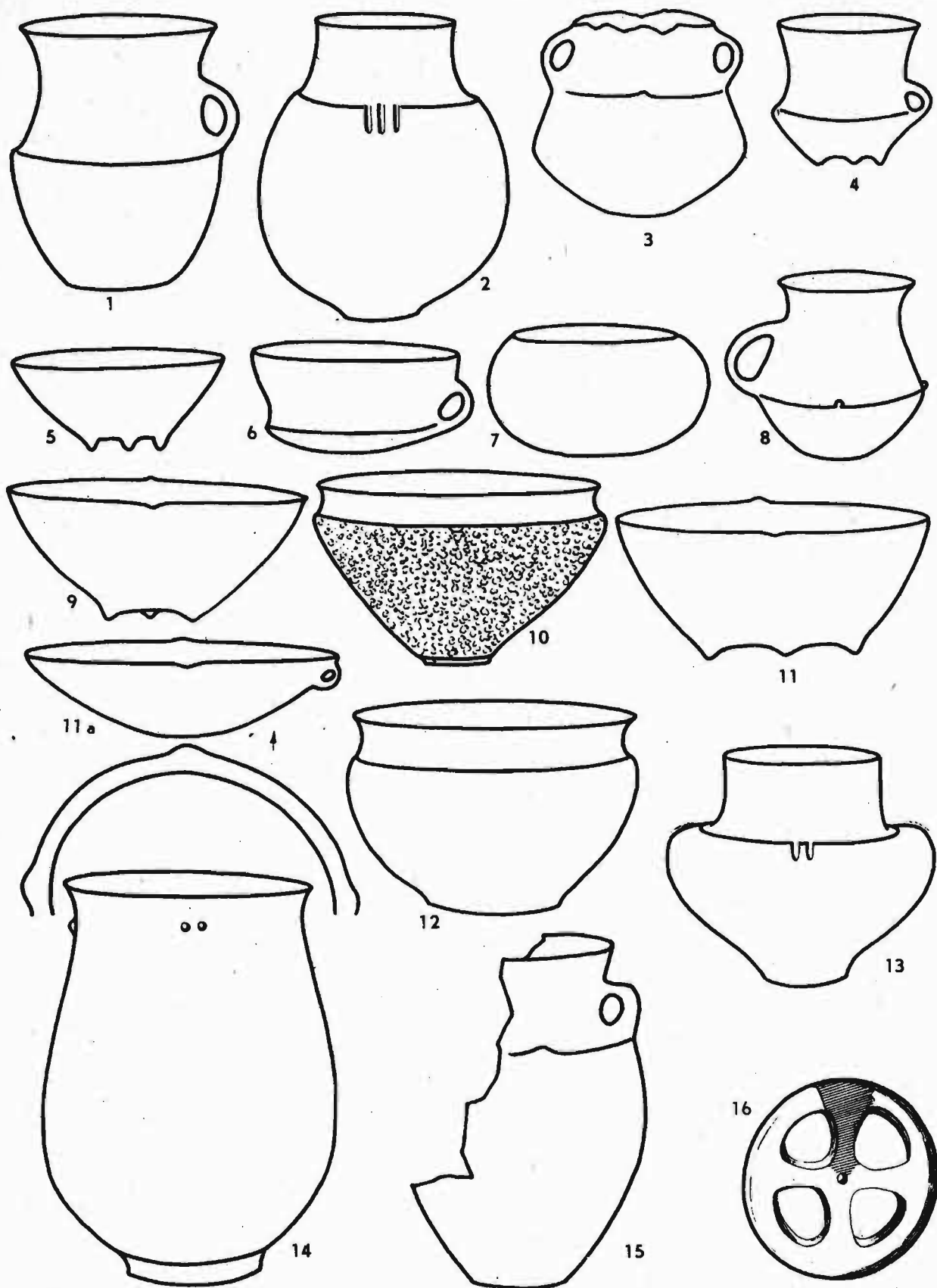

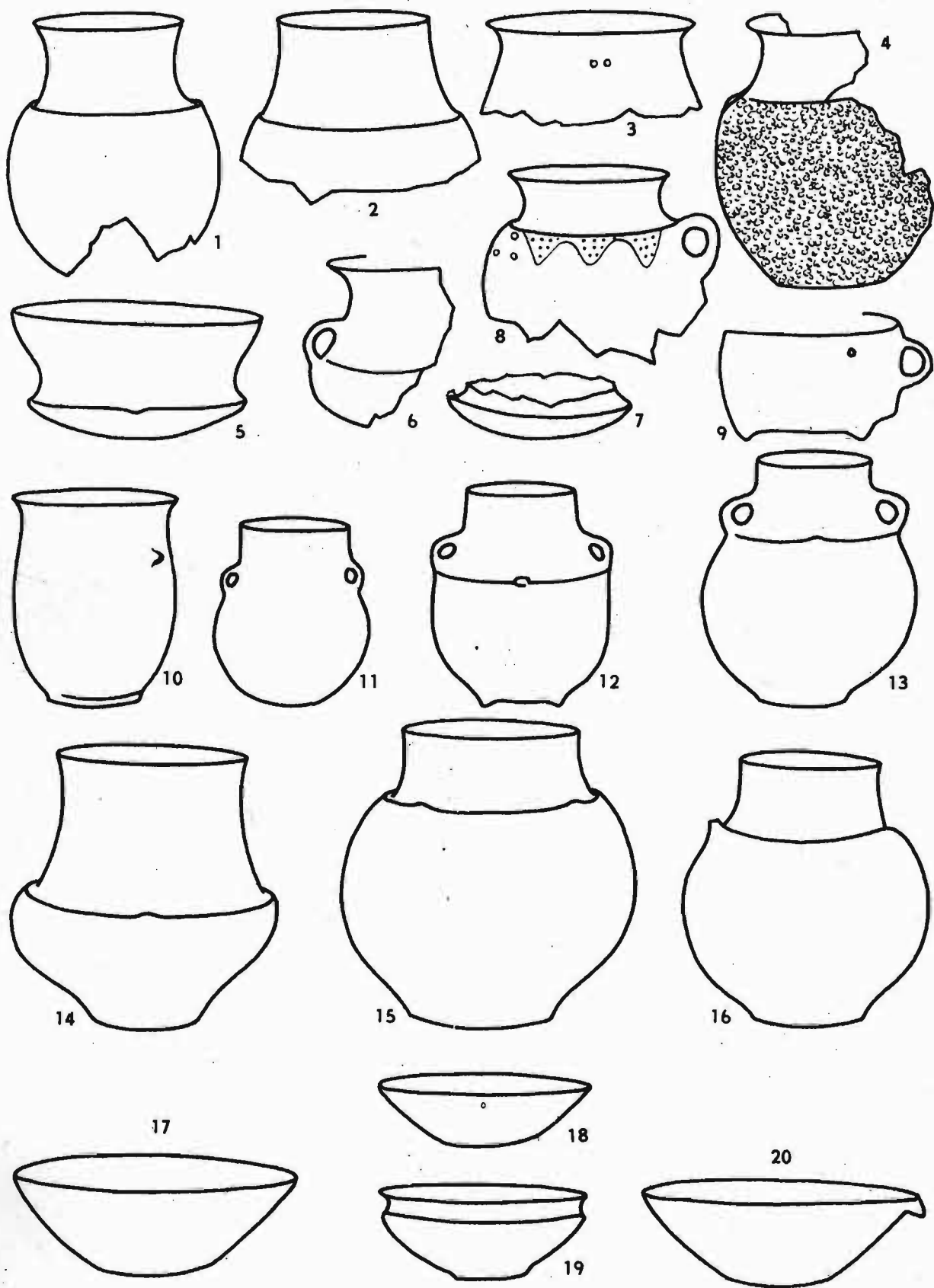
Tab. I. Bánov. 1 - v. 89 mm, 2 - v. 90 mm, 3 - v. 87 mm, 4 - v. 70 mm, 5 - v. 160 mm, 6 - v. 105 mm, 7 - v. 52 mm, 8 - v. 69 mm, 9 - d. 55 mm, 10 - d. 122 mm, 11 - d. 73 mm, 12 - d. 175 mm, 13 - d. 143 mm, 14 - d. 168 mm, 15 - $\varnothing$ 105 mm.

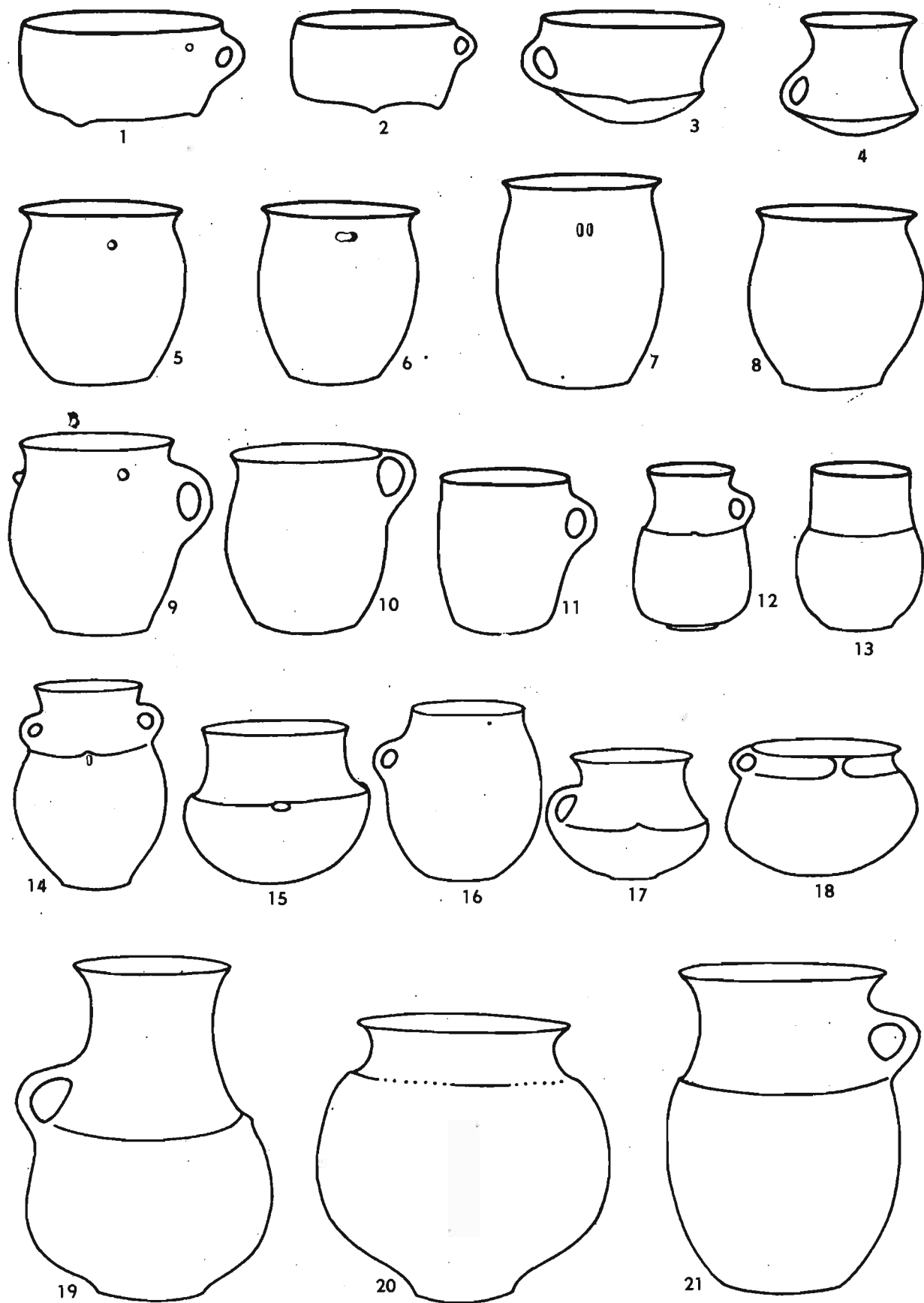
Tab. II. Blučina. 1 - v. 73 mm, 2 - v. 108 mm, 3 - v. 85 mm, 4 - v. 56 mm, 5 - v. 67 mm, 6 - v. 70 mm, 7 - v. 75 mm, 8 - v. 75 mm, 9 - v. 80 mm, 10 - v. 73 mm, 11 - v. 78 mm, 12 - v. 70 mm, 13 - v. 56 mm, 14 - v. 38 mm, 15 - v. 35 mm, 16 - v. ?, 17 - d. 210 mm, 18 - d. 212 mm.

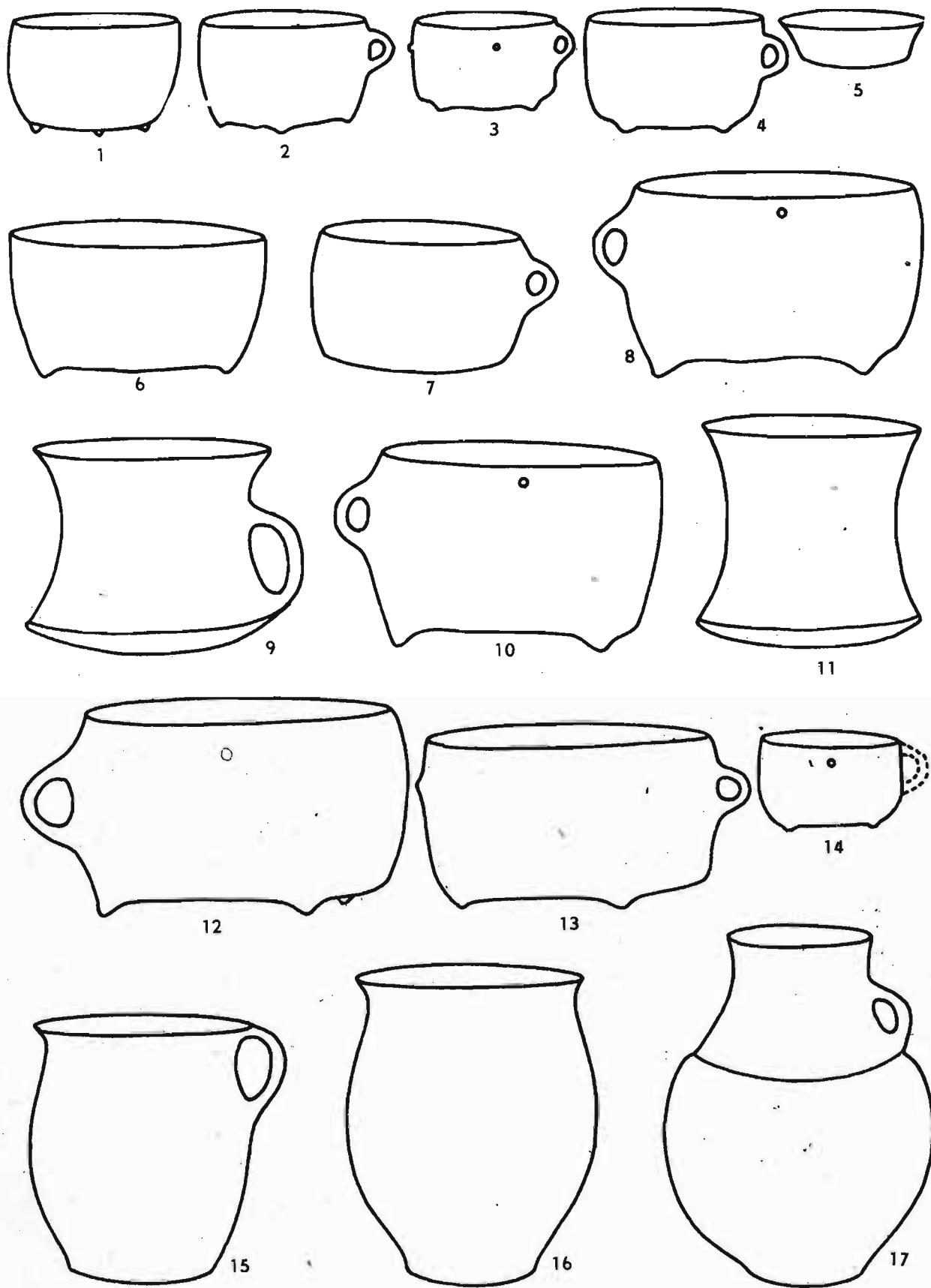
Tab. III. Blučina. 1 - v. 165 mm, 2 - v. 397 mm, 3 - v. ?, 4 - v. 50 mm, 5 - v. 45 mm, 6 - v. 60 mm, 7 - v. 50 mm, 8 - v. 65 mm, 9 - v. 40 mm, 10 - v. 227 mm, 11 - v. 45 mm, 11a - v. 37 mm, 12 - v. 119 mm, 13 - v. 243 mm, 14 - v. 415 mm, 15 - v. 290 mm, 16 - ø 35 mm.

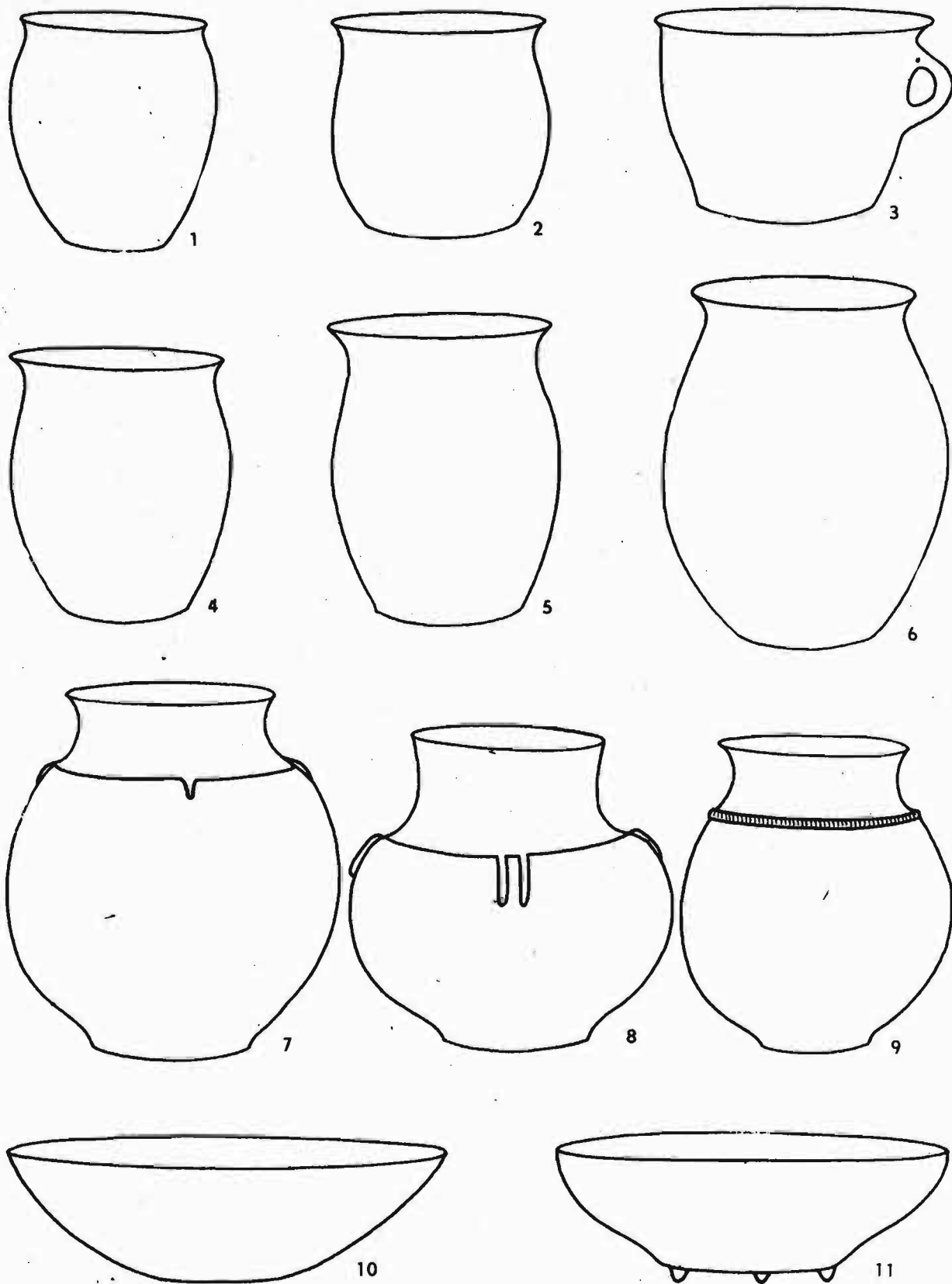
Tab. IV. Blučina. 1 - v. ?, 2 - v. h. 145 mm, 3 - v. ?, 4 - v. ?, 5 - v. 60 mm, 6 - v. ?, 7 - v. ?, 8 - v. ?, 9 - v. 78 mm, 10 - v. 136 mm, 11 - v. 82 mm, 12 - v. 100 mm, 13 - v. 100 mm, 14 - v. 270 mm, 15 - v. 394 mm, 16 - v. 163 mm, 17 - v. 43 mm, 18 - v. 25 mm, 19 - v. 85 mm, 20 - v. 30 mm.

Tab. V. Blučina. 1 - v. 66 mm, 2 - v. 65 mm, 3 - v. 85 mm, 4 - v. 100 mm, 5 - v. 105 mm, 6 - v. 107 mm, 7 - v. 135 mm, 8 - v. 75 mm, 9 - v. 107 mm, 10 - v. 90 mm, 11 - v. 90 mm, 12 - v. 103 mm, 13 - v. 83 mm, 14 - v. 200 mm, 15 - v. 90 mm, 16 - v. 90 mm, 17 - v. 120 mm, 18 - v. 500 mm, 19 - v. 150 mm, 20 - v. 500 mm, 21 - v. 187 mm.

Tab. VI. Blučina. 1 - v. 63 mm, 2 - v. 80 mm, 3 - v. 68 mm, 4 - 51 mm, 5 - v. 23 mm, 6 - v. 61 mm, 7 - v. 67 mm, 8 - v. 700 mm, 9 - v. 116 mm, 10 - v. 70 mm, 11 - v. 82 mm, 12 - v. 91 mm, 13 - v. 82 mm, 14 - v. ?, 15 - v. 90 mm, 16 - v. 120 mm, 17 - v. 267 mm.

Tab. VII. Blučina. 1 - v. 310 mm, 2 - v. 90 mm, 3 - v. 80 mm,
4 - v. 250 mm, 5 - v. 140 mm, 6 - v. 224 mm, 7 - v. 375 mm,
8 - v. 215 mm, 9 - v. 455 mm, 10 - v. 85 mm, 11 - v. 80 mm.

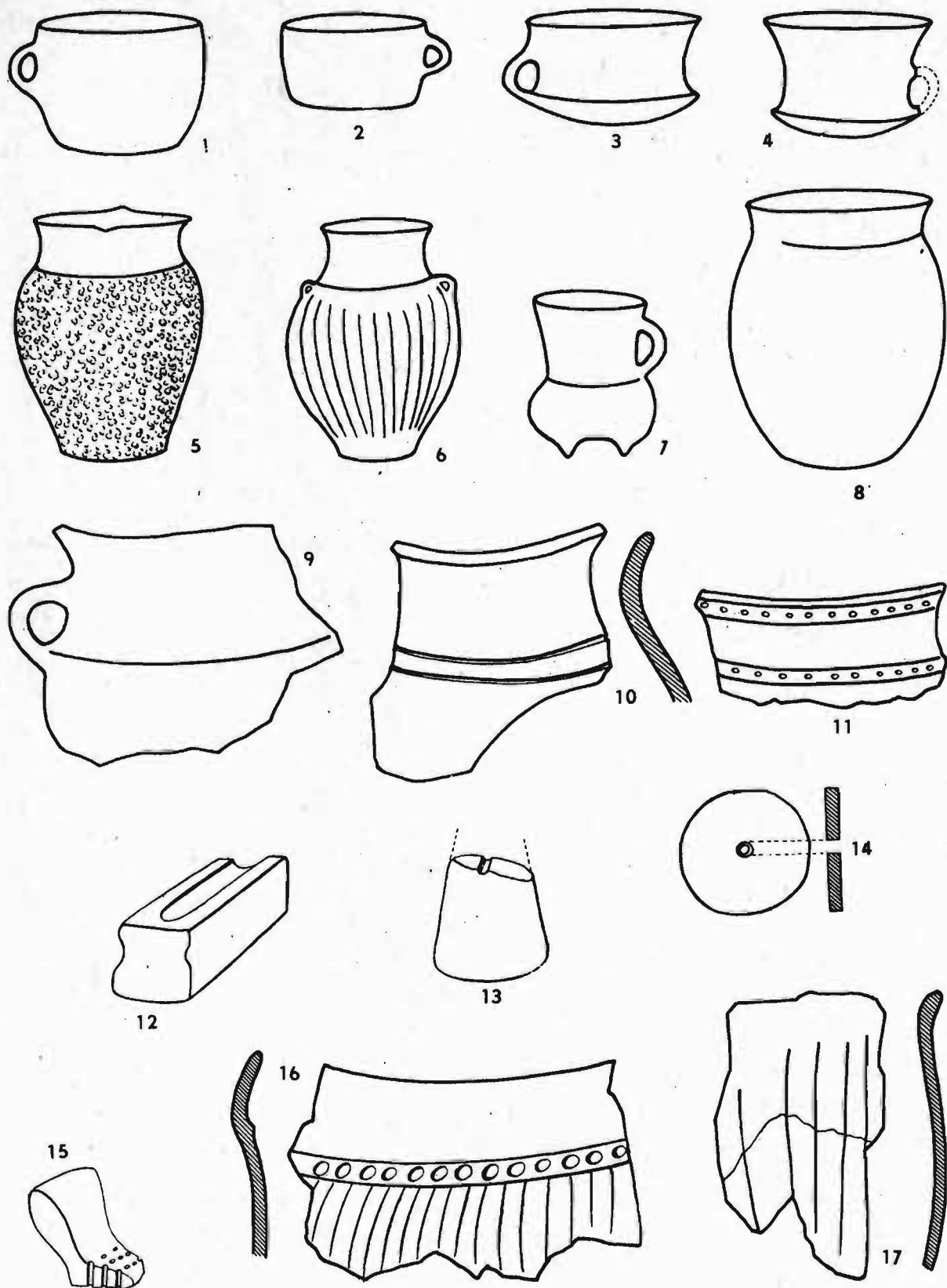
Tab. VIII. Blučina: 1 - v. 255 mm, 2 - v. 280 mm, 3 - v. 60 mm, 4 - v. 86 mm, 5 - v. 69 mm, 6 - v. 45 mm, 7 - v. 57 mm, 9 - v. ?, 10 - v. 87 mm, 11 - v. 60 mm, 12, 13 - v. ?; Charvátý: 8 - v. 135 mm.

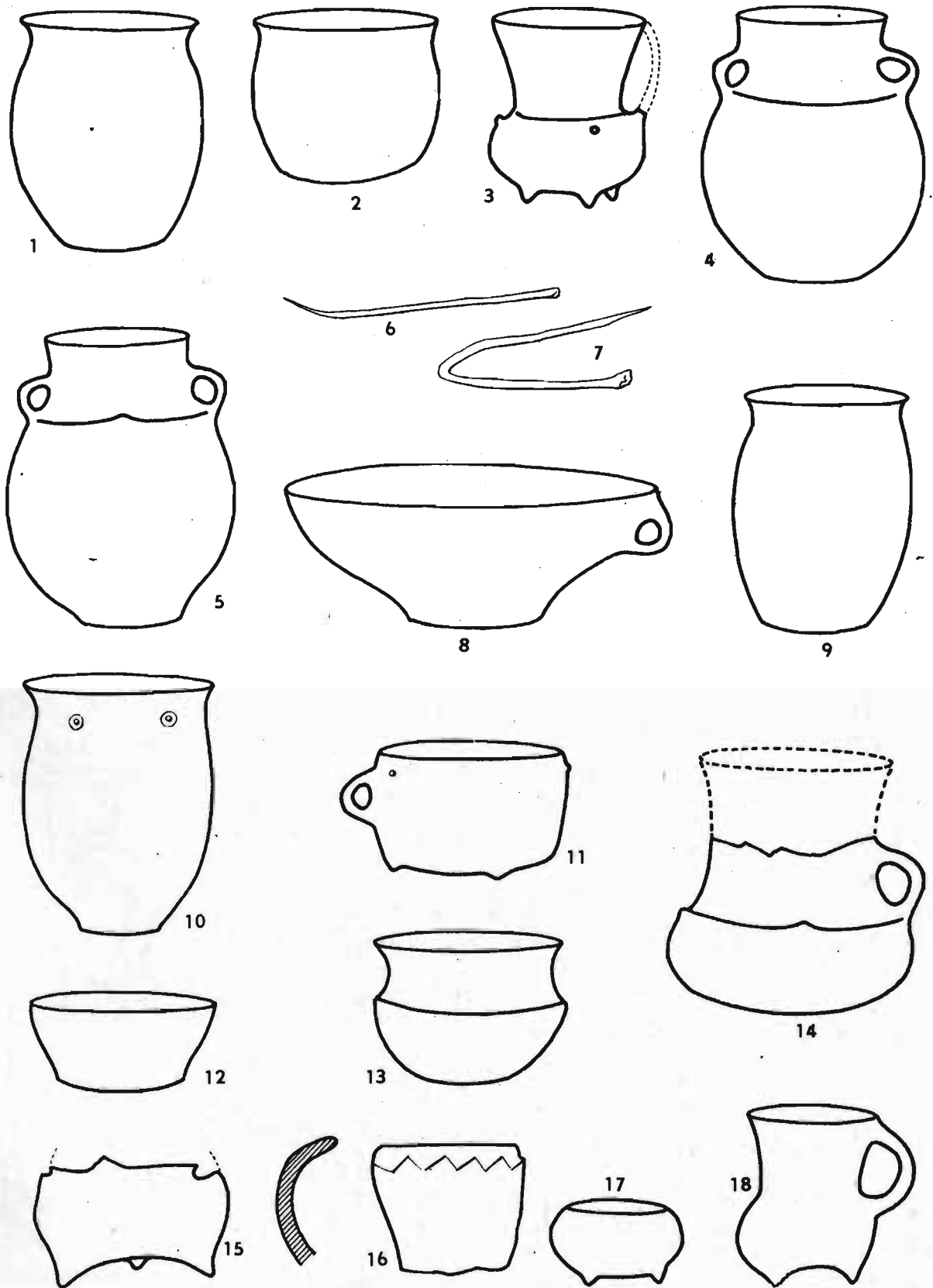
Tab. IX. Blučina. 1 - d. 145 mm, 2 - d. 71 mm, 3 - d. 115 mm,
7 - d. 105 mm, 13 - d. 290 mm.

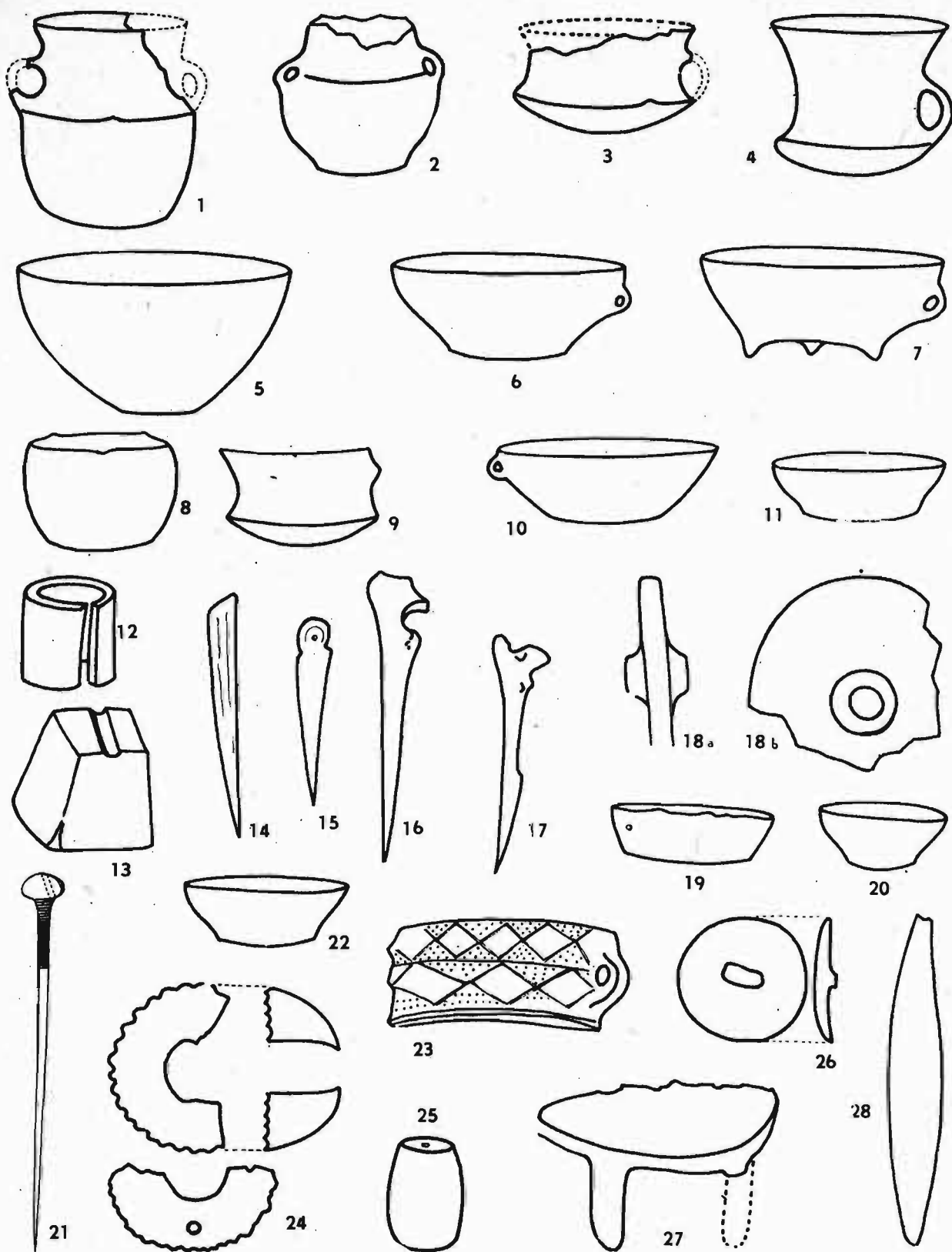
Tab. X. Blučina. 1 - d. 148 mm, 2 - v. 50 mm, 3 - d. 76 mm, 4 - d. 71 mm, 5 - d. 70 mm, 6 - v. 71 mm, 7 - v. 67 mm, 8 - d. 72 mm, 9 - d. 97 mm, 10 - v. 42 mm, 11 - v. 100 mm, 12 - d. 98 mm, 13 - d. ?

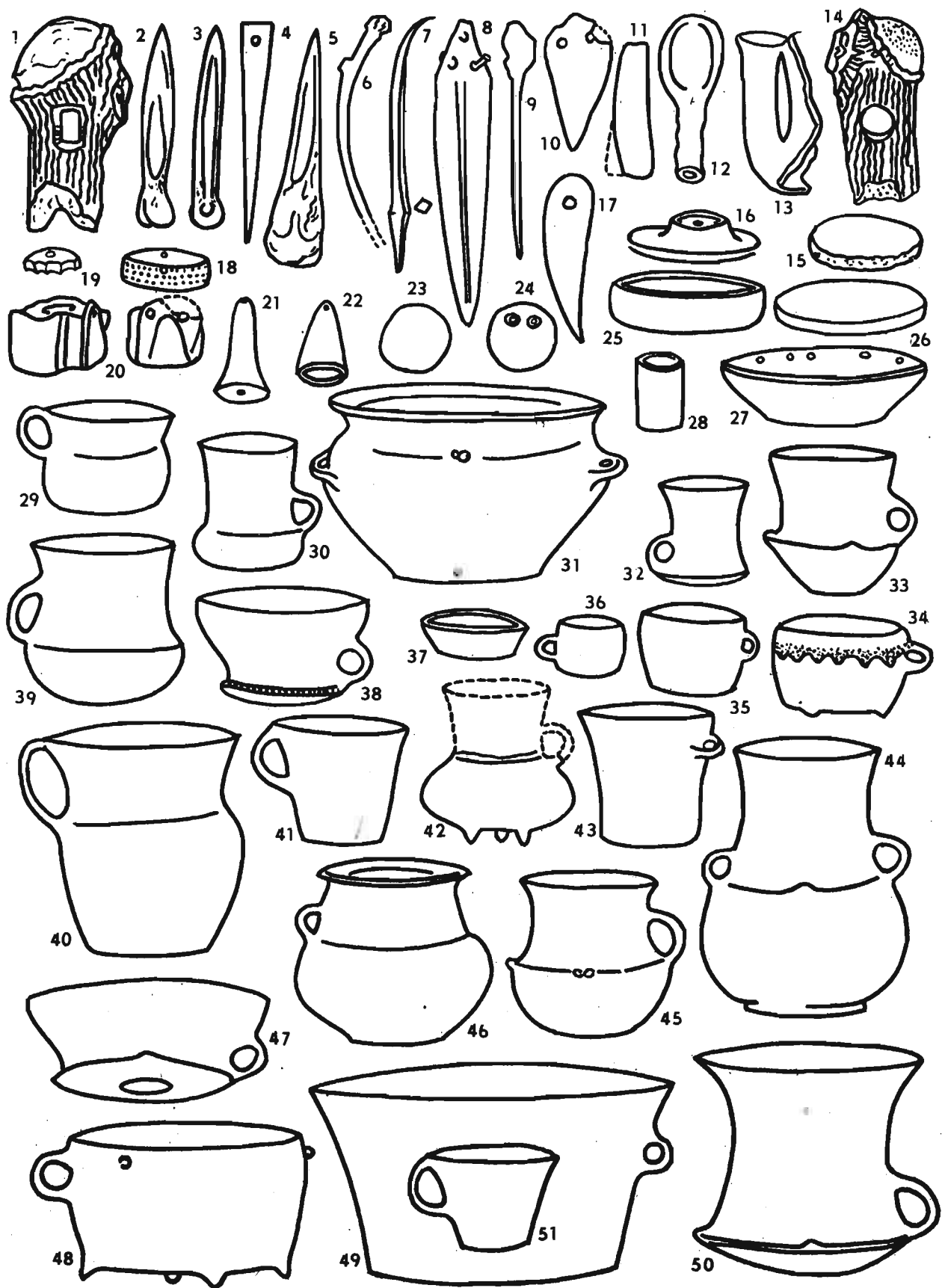
Tab. XI. Horní Dunajovice. 1 - 75 mm, 2 - v. 59 mm, 3 - v. 65 mm, 4 - v. 75 mm, 5 - v. 230 mm, 6 - v. 310 mm, 7 - v. 75 mm, 8 - v. 232 mm, 9-17 - v. ?

Tab. XII. Bezměrov: 1 - v. 205 mm, 2 - v. 60 mm, 3 - v. 125 mm, 4 - v. 208 mm, 5 - v. 290 mm, 6 - d. ?, 7 - d. ?, 8 - v. 135 mm; Čejkovice: 9 - v. 275 mm; Božice: 10 - v. 210 mm; Bohuslavice: 11 v. 47 mm, 12 - v. 80 mm; Hor. Dunajovice: 13 - v. 83 mm; Břeclav: 14 - v. ?; Derfle: 15 - v. ?; Dolní Kounice: 16 - v. ?; Držovice: 17 - v. ?; Hor. Dunajovice: 18 - v. 115 mm.

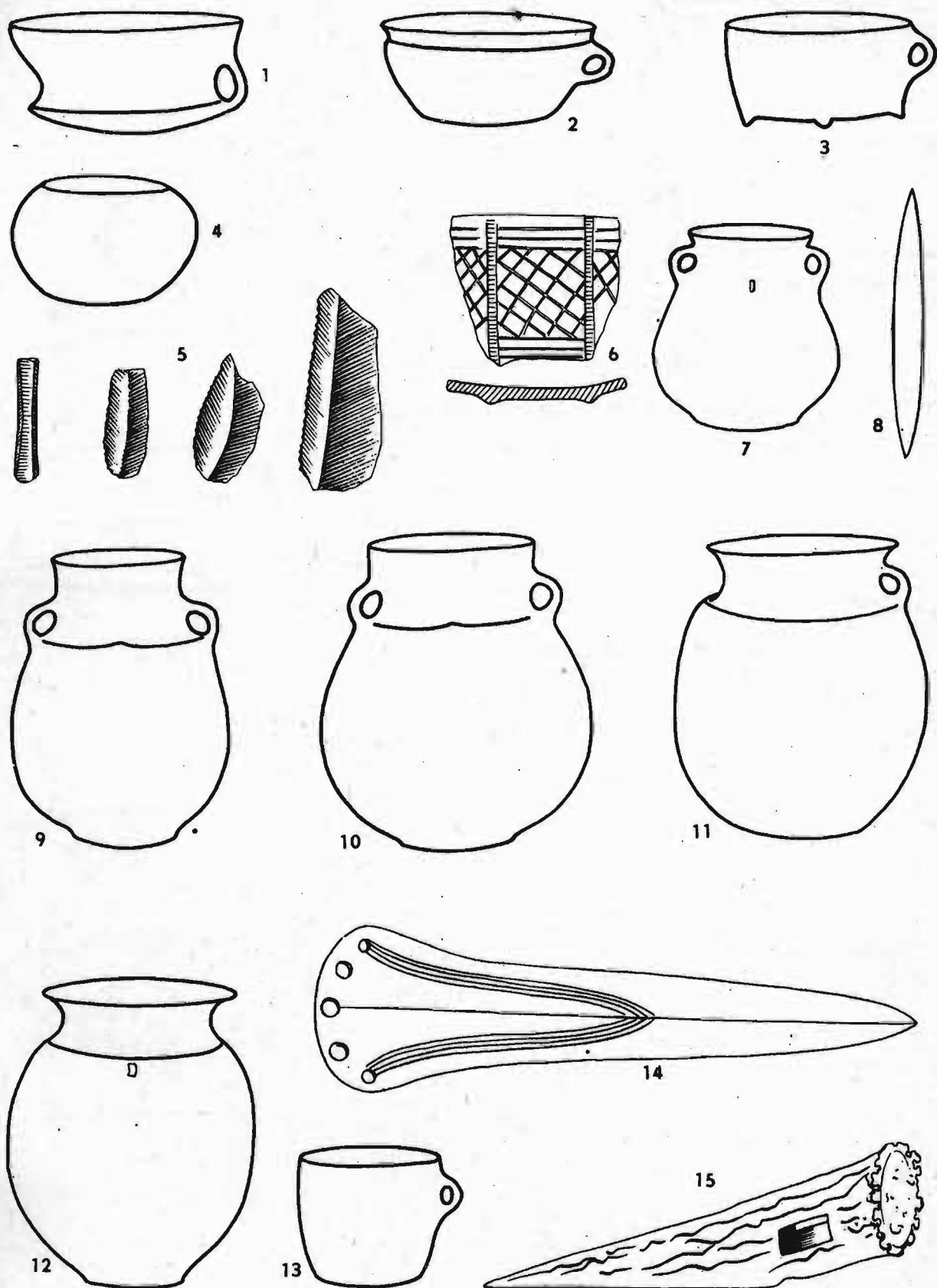
Tab. XIII. Hodonice. 1 - v. 180 mm, 2 - v. 125 mm, 3 - v. ?, $\emptyset$ 120 mm, 4 - v. 103 mm, 5 - v. 75 mm, 6 - v. 105 mm, 7 - v. 50 mm, 8 - v. 52 mm, 9 - v. ?, 10 - v. 95 mm, 11 - v. 37 mm, 12 - v. 30 mm, 13 - v. ?, 14 - d. 100 mm, 15 - d. 68 mm, 16 - d. 144 mm, 17 - d. 117 mm, 18a - š. 19 mm, 18b - $\emptyset$ 70-80 mm, 19 - v. 27 mm, 20 - v. 24 mm, 21 - d. 102 mm, 22 - v. 29 mm, 23 - v. 38 mm, 24 - $\emptyset$ 47 mm, 25 - v. 29 mm, 26 - $\emptyset$ 36 mm, 27 - v. 50 mm, 28 - d. 97 mm.

Tab. XIV. Hradisko u Kroměříže; z rukopisu I.L. Červinky.

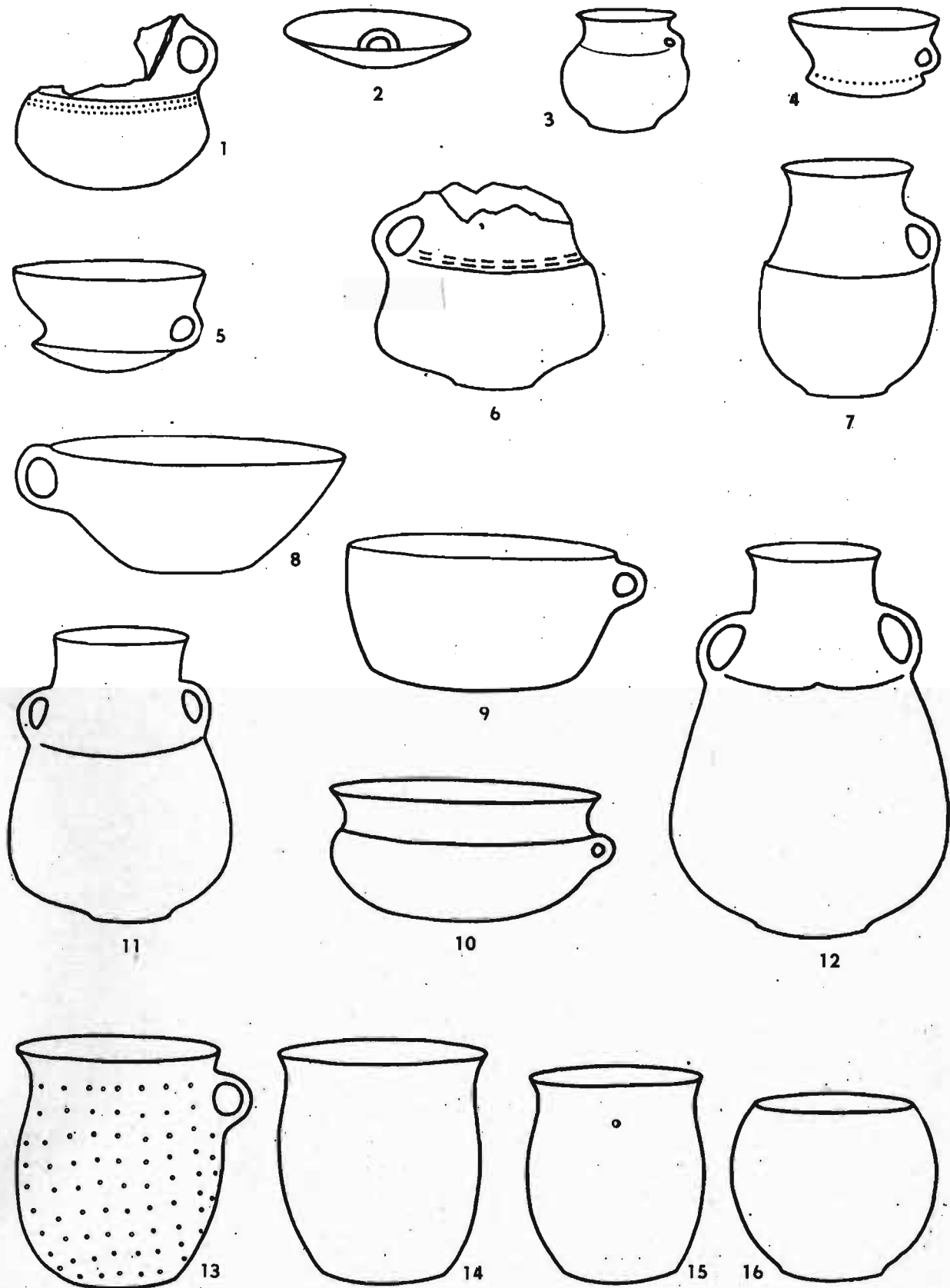
Tab. XV. Charvátý u Olomouce; z rukopisu I.L. Červinky.

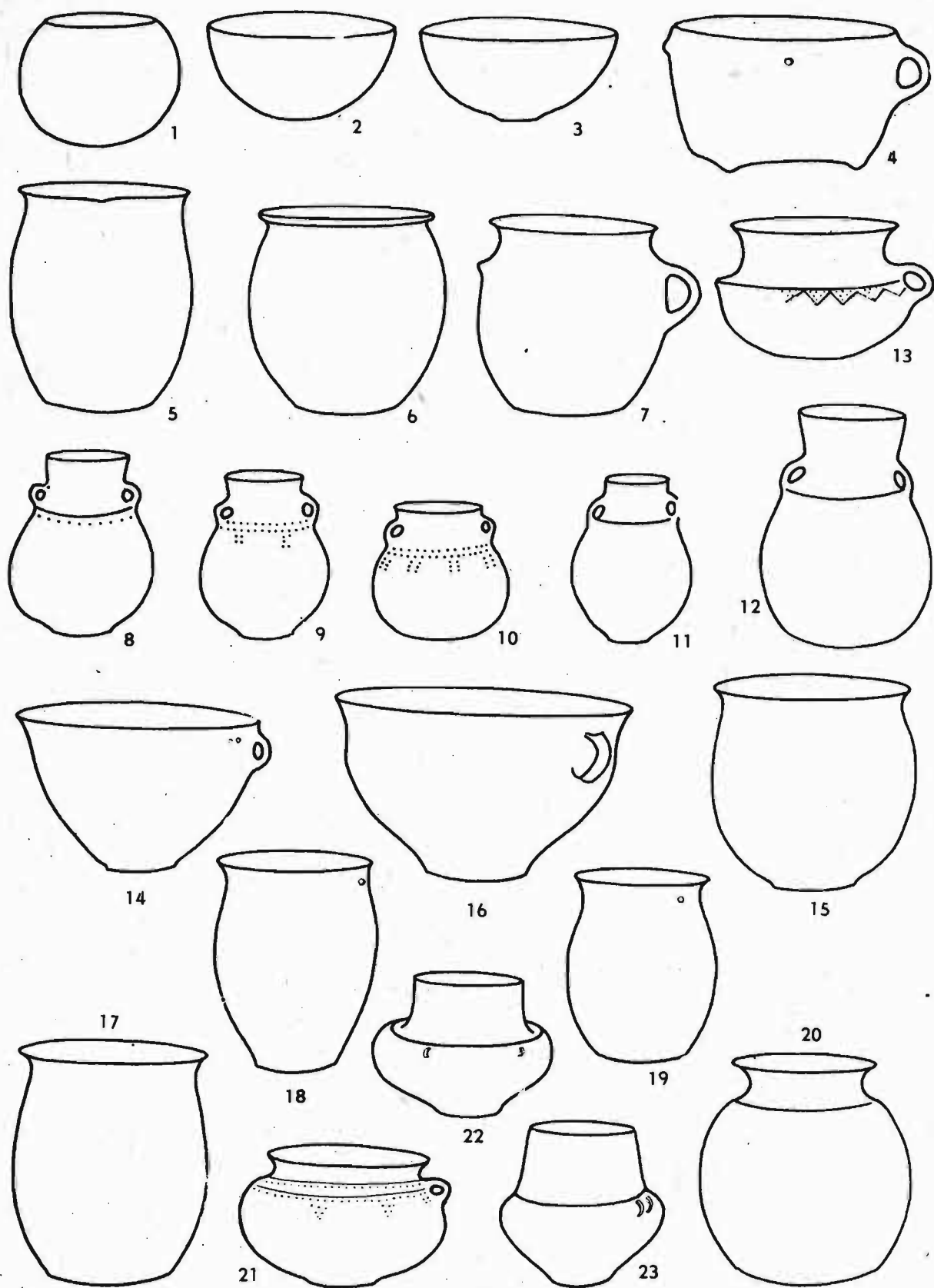
Tab. XVI. Koberžice: 1 - v. 50 mm, 2 - v. 43 mm, 3 - v. 87 mm, 4 - v. 55 mm, 5 - d. 42 mm, 36 mm, 51 mm, 63 mm; 6 - v. 55 mm, 7 - v. 230 mm, 8 - d. 76 mm; Kroměříž: 9 - v. 275 mm, 11 - v. 240 mm; Kojetín: 10 - v. 270 mm; Nejdek: 12 - v. 480 mm, 13 - v. 91 mm; Charvátý: 14 - d. 165 mm, 15 - d. ?

Tab. XVII. Mistrřín; z rukopisu I.L. Červinky.

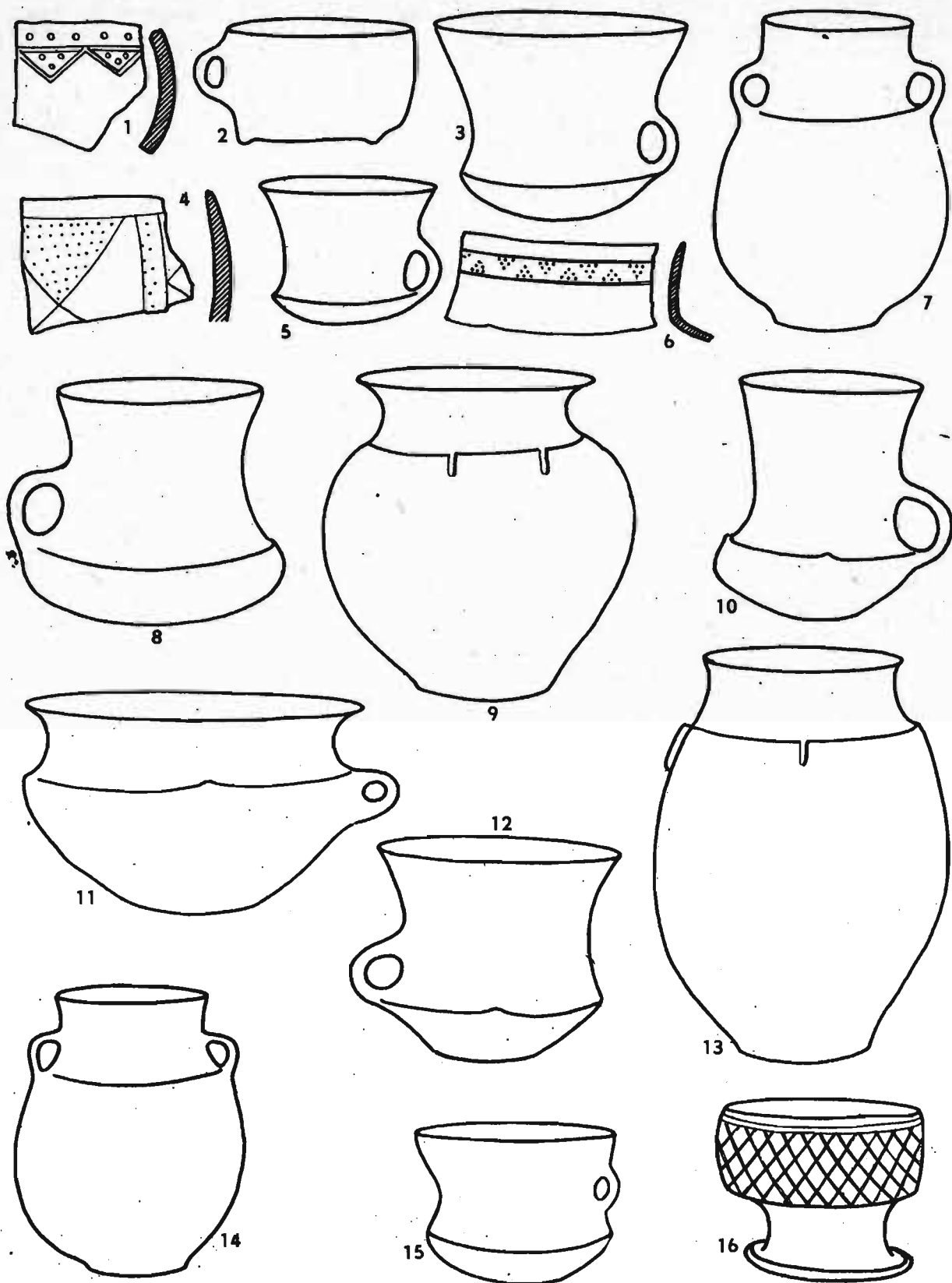
Tab. XVIII. Rymice-Kolištěn: 1 - v. 100 mm, 2 - v. 57 mm, 3 - v. 116 mm, 4 - v. 60 mm, 5 - v. 71 mm; Pohorelice: 6 - v. 115 mm, 7 - v. 140 mm, 8 - v. 67 mm; Rajhrad: 9 - v. 65 mm; Sobůlky: 10 - v. 47 mm, 12 - v. 340 mm; Sardice: 13 - v. 182 mm, 14 - v. 163 mm, 15 - v. 127 mm, 16 - v. 62 mm.

Tab. XIX. Křepice-Hradisko: 1 - v. 53 mm, 2 - v. 87 mm, 3 - v. 70 mm, 4 - v. 95 mm, 5 - v. 197 mm, 6 - v. 153 mm, 7 - v. 140 mm; Rymice: 8 - v. 211 mm, 9 - v. 200 mm, 10 - v. 132 mm, 11 - v. 244 mm, 12 - v. 280 mm, 13 - v. 100 mm, 14 - v. 275 mm, 15 - v. 348 mm, 16 - v. 263 mm, 17 - v. 387 mm, 18 - v. 420 mm, 19 - v. 257 mm, 20 - v. 380 mm, 21 - v. 157 mm, 22 - v. 300 mm, 23 - v. 270 mm.

Tab. XX. Lobodice: 1 - v. 240 mm, 2 - v. 247 mm, 3 - v. 278 mm; Šatov: 4 - v. 280 mm, 6 - v. 450 mm; Vnorovy: 5 - v. 75 mm; Opatovice u Rajhradu: 7 - v. 90 mm; Olomouc: 8 - v. 80 mm; Veteřov-Díly: 9 - v. cca 60 mm; Charváty: 10 - v. cca 35 mm.

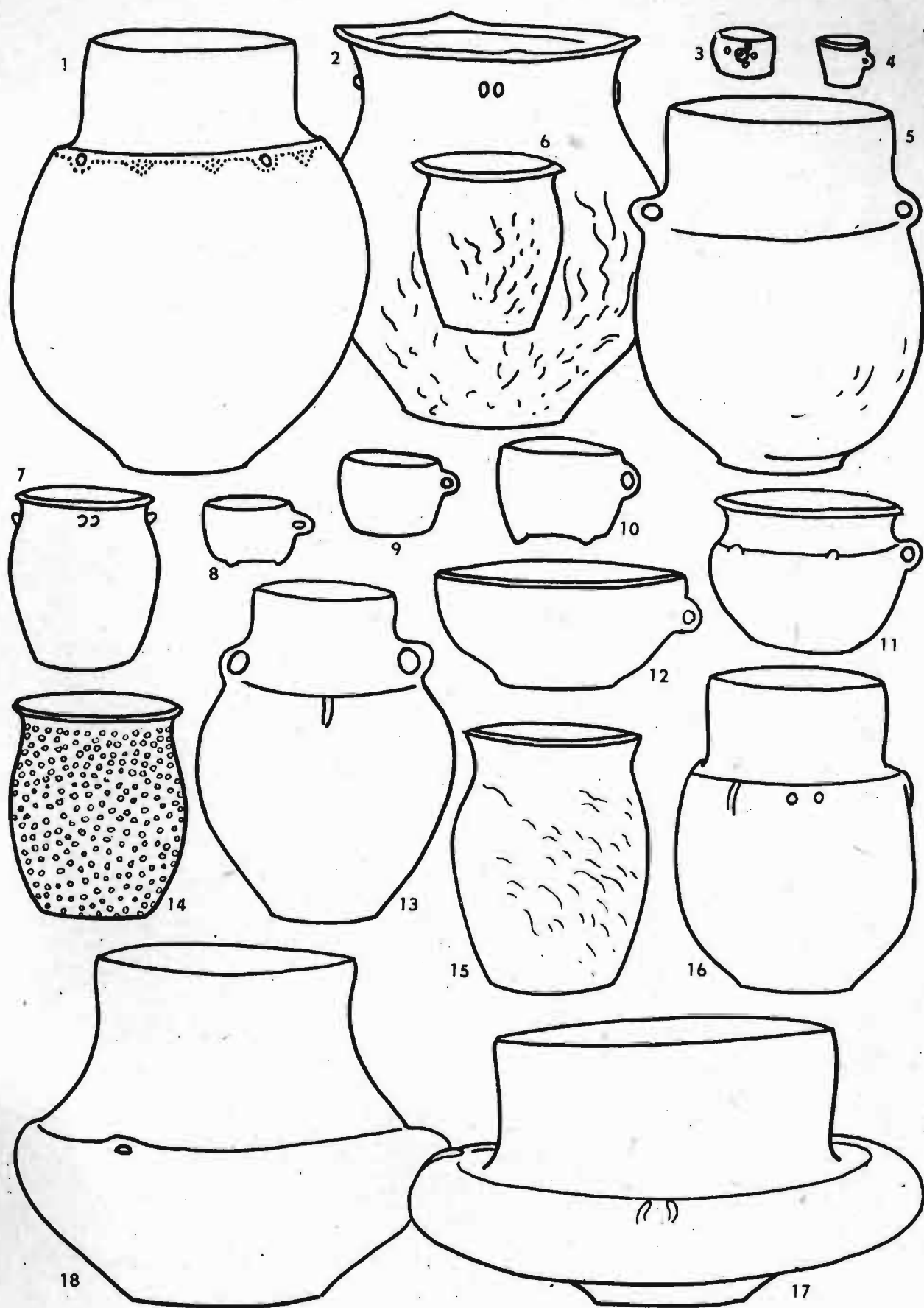
Tab. XXI. Brumovice: 1 - v. ?; Miroslav: 2 - v. 56 mm, 3 - v. 112 mm; Přibice: 4 - v. ?; Oblekovice: 5 - v. 90 mm; Lobodice: 6 - v. 80 mm; Olomouc: 7 - v. 245 mm; Mikulov: 8 - v. 100 mm, 9 - v. 550 mm, 10 - v. 133 mm, 11 - v. 174 mm, 13 - v. 500 mm; Vnorovy: 12 - v. 110 mm; Miroslavské Knínice: 14 - v. 290 mm; Brumovice: 15 - v. 113 mm; Tovačov: 16 - v. 133 mm.

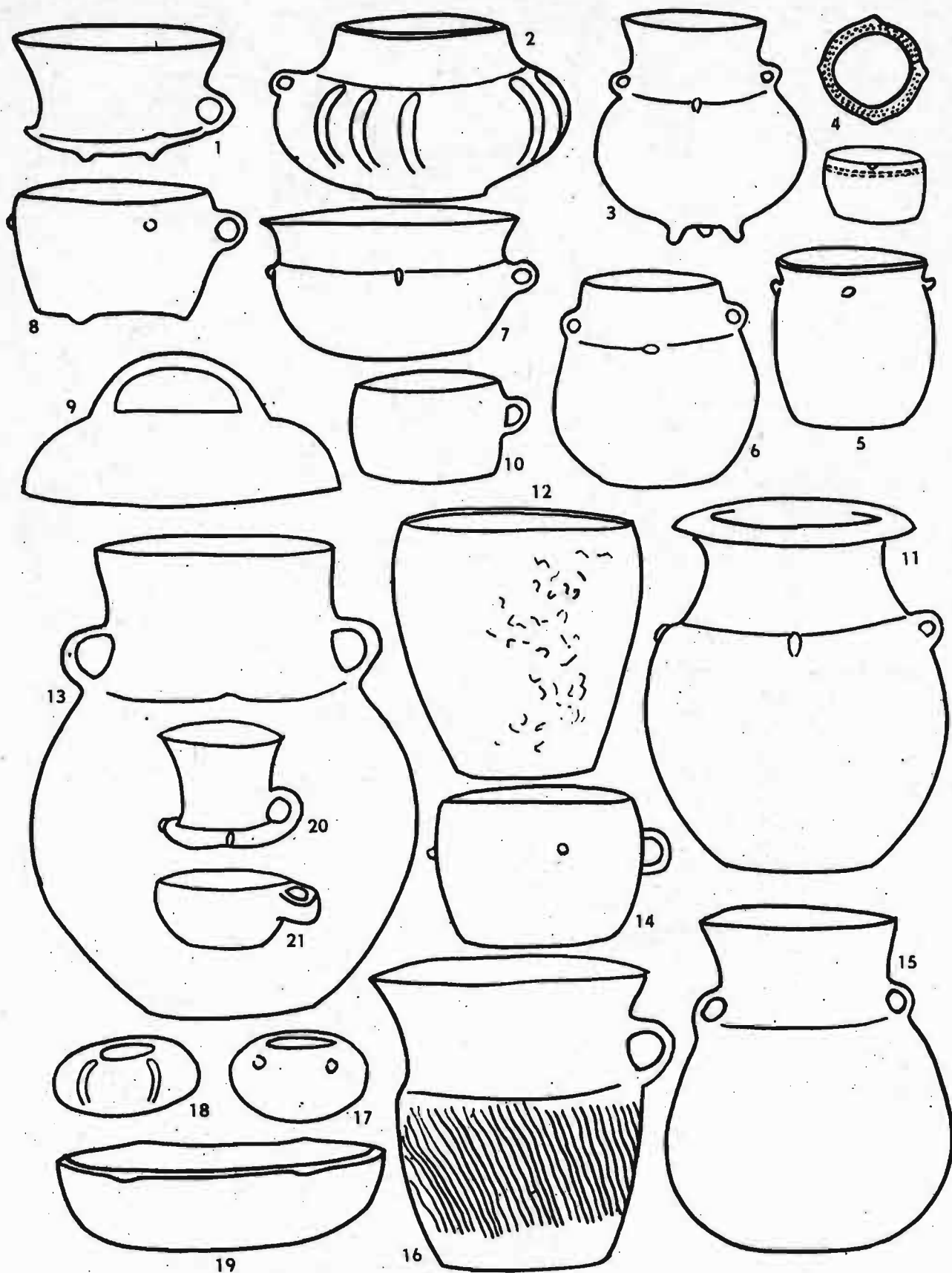
Tab. XXII. Šardice: 1 - v. 48 mm, 2 - v. cca 85 mm; Šatov: 3 - v. 65 mm, 4 - v. 70 mm, 5 - v. 120 mm, 6 - v. 190 mm, 7 - v. 55 mm, 8 - v. 55 mm, 9 - v. 115 mm, 10 - v. 175 mm, 11 - v. 105 mm, 12 - v. 95 mm, 13 - v. 290 mm, 14 - v. 167 mm, 15 - v. 375 mm.

Tab. XXIII. Žarošice: 1 - v. 50 mm, 2 - v. 40 mm, 3 - v. 35 mm, 4 - v. 18 mm, 5 - v. 50 mm, 6 - v. 55 mm; Želešice: 7 - v. 63 mm, 8 - v. 85 mm, 9 - v. 95 mm, 10 - v. ?, 11 - v. 55 mm, 12 - v. 40 mm, 14 - v. 80 mm; Žerotice: 13 - v. 102 mm; Zlobice: 15 - v. 130 mm, 16 - v. 63 mm; Znojmo: 17 - v. 50 mm, 18 - v. 185 mm, 19 - v. 94 mm, 20 - v. 78 mm, 21 - v. 290 mm, 22 - v. 155 mm, 23 - v. 150 mm, 24 - v. 80 mm.

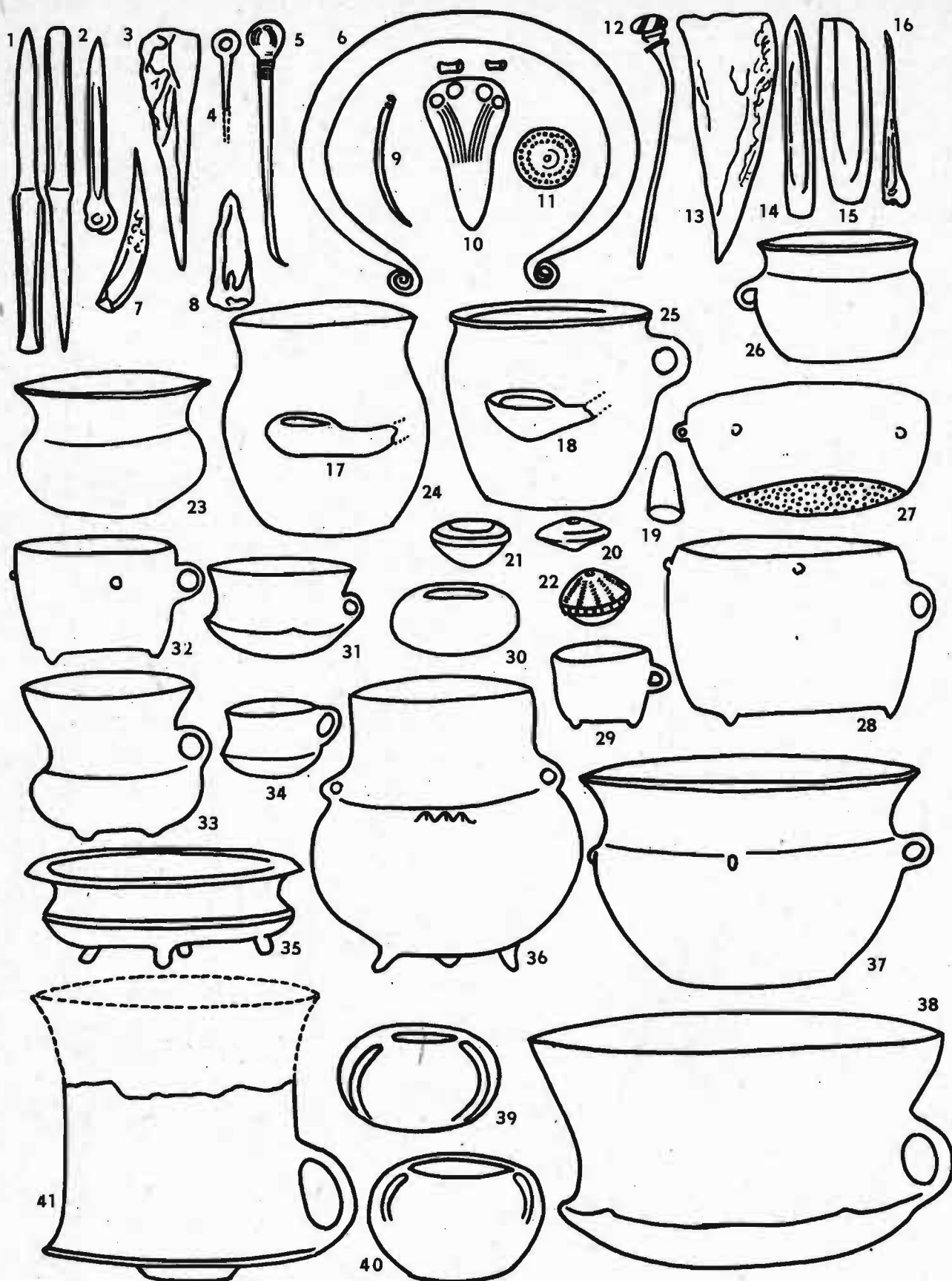
Tab. XXIV. Věteřov; z rukopisu I.L. Červinky.

Tab. XXV. Věteřov; z rukopisu I.L. Červinky.

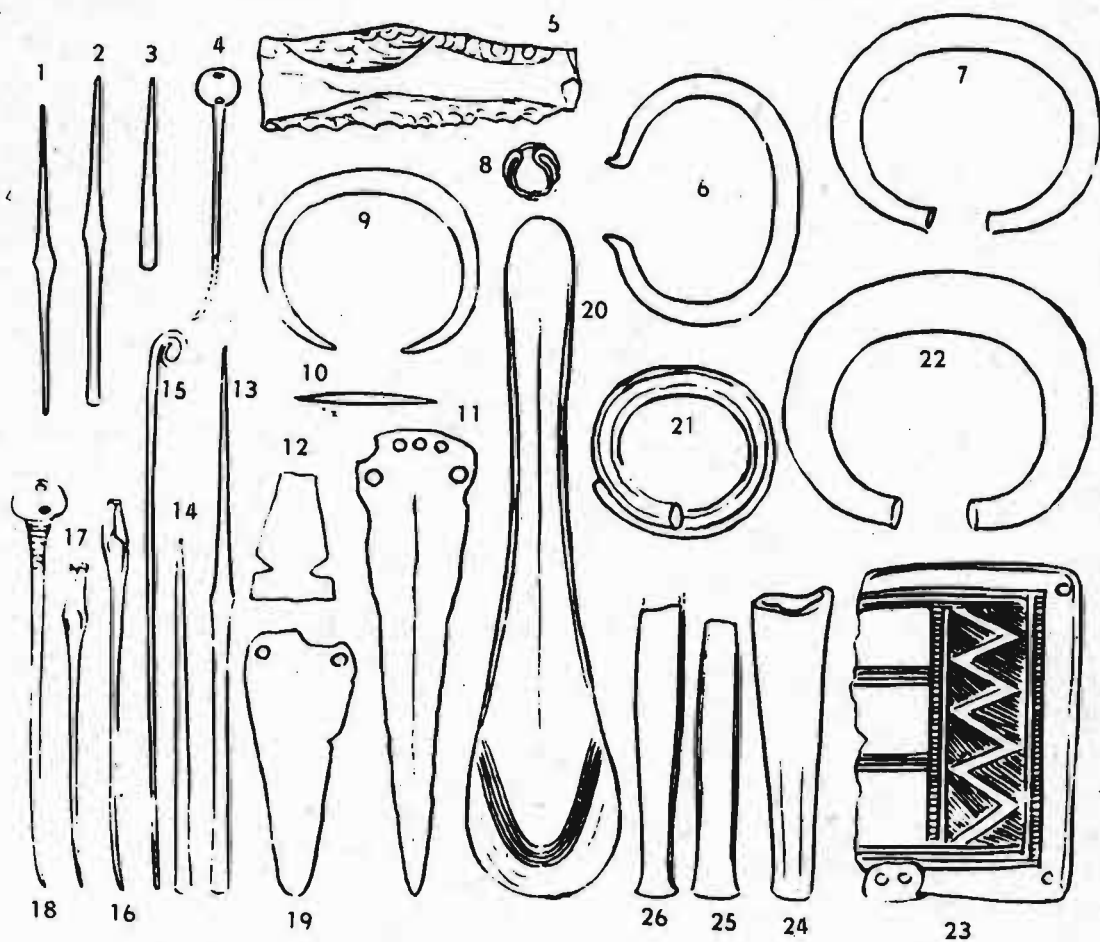

Tab. XXVI. Věteřov; z rukopisu I.L. Červinky.

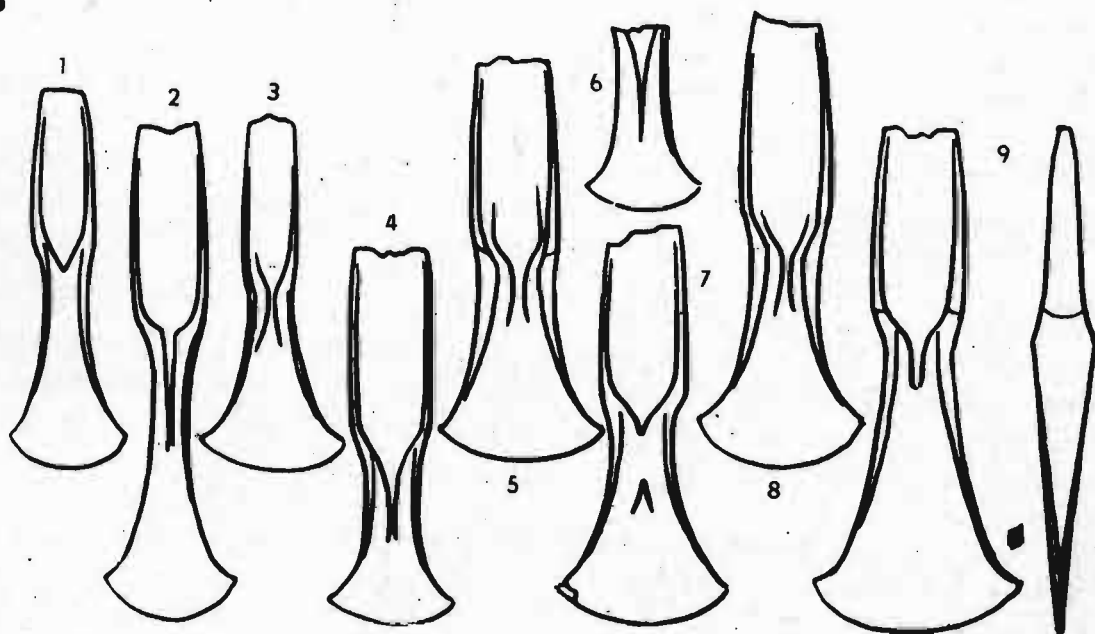

Tab. XXVII. Věteřov; z rukopisu I.L. Červinky.

A

B

Tab. XXVIII. Leskoun; z rukopisu I.L. Červinky.

KAREL TIHELKA

DER MÄHRISCHE VĚTEŘOV (WIETERSCHAUER) TYPUS

II. TEIL
(MATERIAL)

In der Zeitschrift Památky archeologické LI, 1960, S. 27-135 erschien mein Aufsatz "Moravský věteřovský typ" ("Der Mährische Věteřov /Wieterschauer/ Typus"; deutsches Resümee S. 129-135). Der Material-Teil dieser Abhandlung wurde wegen des grossen Umfanges nicht in die Publikation aufgenommen. Diese Tatsache verursachte gewisse Schwierigkeiten und erschwerte sowohl die Übersicht als auch die Verständlichkeit. Das veröffentlichte Fundverzeichnis hätte uns die Ausarbeitung jenes Teiles der Studie, welcher der Stoffanalyse gewidmet ist, erleichtert. Vor allem aber war es sehr schwer, das Kapitel über die zeitliche Horizonte des mährischen Věteřov-Typus einzureihen; die Herausstellung jener erfordert nämlich die gleichzeitige Veröffentlichung des betreffenden Materials in seiner Gesamtheit, so wie der Fundstoff bei den Forschungsgrabungen erfasst wurde. Dies gilt besonders von den Funden aus den Forschungsgrabungen in Bánov, Blučina, Budkovic, Hradisko, Olomouc und Rymice.

Nun erscheint im Druck mein Verzeichnis des gesamten mährischen Materials des Věteřov-Typus, inwieweit es mir zugänglich war, beziehungsweise inwiefern mir seine Veröffentlichung gestattet wurde, in Študijské zvesti, und zwar als der II. Teil meines obenangeführten Aufsatzes in Památky archeologické.

Das hier beschriebene Material ist trotz meines Bestrebens noch bei weitem nicht vollständig, da sich einige Leiter der Forschungsgrabungen das Recht vorbehalten, manche Funde später selbst zu publizieren, aber auch deswegen nicht, weil der Fundstoff aus einigen Fundstellen so zahlreich ist, dass man ihn nur in einer Reihe von Teilstudien veröffentlichen könnte, was einstweilen nicht möglich ist.

Die Funde, deren Verzeichnis diese Arbeit enthält, stammen von über Hundert Fundstellen in Mähren und von zwei schlesischen Fundplätzen. Zu den mährischen ist noch in der jüngsten Zeit die Fundstelle Josefov, Bez. Hodonín, hinzugekommen (der Fundstoff befindet sich in dem Heimatkundlichen Bezirksmuseum in Hodonín). Die Ordnungszahlen der Fundstellen im Text stimmen mit den Nummern der Karte auf S. 141 überein.

Im Text sind die Fundstellen in alphabetischer Reihenfolge zusammengestellt (siehe auch das Verzeichnis auf S. 142-143). Das bei fachkundigen und besonders bei grösseren Forschungsgrabungen erfasste Material ist nach Forschungsjahren, Forschungsflächen, Schnitten, Gruben u. ä. geordnet. Falls kein Fundbericht vorhanden ist, dann folgt die Gliederung nach der Art des Materials, nach der Gattung der Keramik u. ä. Dies betrifft besonders die Funde von L. L e d v i n a aus Hradisko, A. Š í n aus Věteřov und das Fundmaterial aus Charvátý.

In dem tschechischen Text werden die zitierten Tafeln (siehe S. 144-171) mit römischen Ziffern bezeichnet (z. B. Tab. XV: 7) und die Tafeln (Abbildungen) aus

meinem schon erwähnten Aufsatz in Památky archeologické mit arabischen Ziffern, denen die Abkürzung PA vorangeht (z. B. PA obr. 37: 5). Die Nummer nach dem Doppelpunkt gibt den dargestellten Gegenstand auf der betreffenden Tafel an. Die Tafeln Nr. I-XIII, XVI, XVIII-XXVIII wurden grösstenteils nach den Vorlagen des Verfassers gezeichnet. Die Tafeln Nr. XIV (Hradisko), XV (Charváty), XVII (Mistřín), XXIV-XXVII (Věteřov) und XXVIII (Leskoun) wurden nach den Zeichnungen von I. L. Č e r v í n k a wiedergegeben, die zu seiner in Handschrift gebliebenen Arbeit "Únětická kultura na Moravě" ("Die Aunjetitzer Kultur in Mähren") im Archiv des Archäologischen Instituts der Tschechoslowakischen Akademie der Wissenschaften, Zweigstelle in Brün beigelegt sind. Die Zeichnungen von I. L. Č e r v í n k a wurden vor allem deswegen benützt, da sie auch jenes Material wiedergeben, das heute schon nicht auffindbar ist (z. B. die Tonplastik einer menschlichen Figur von Charváty). Dort sind jedoch auch Zeichnungen solcher Gegenstände, deren Angehörigkeit zum Věteřov-Typus fraglich ist (Charváty, Hradisko); diese Gegenstände werden im Verzeichnis nicht angeführt. Auf der Tafel Nr. XIV (Hradisko) sind auch einige Fundstücke aus der einstigen Sammlung von L. L e d v í n a dargestellt, die dem Anschein nach in die Vorlausitzer Phase auf Hradisko angehören, wie es V. S p u r n ý auf der genannten Fundstellen auf Grund seiner Forschungsarbeiten festgestellt hatte.

Übersetzt von Z. Lányiová

ŠTUDIJNÉ ZVEŠTI AŮSAV

Vydáva Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied
a Slovenská archeologická spoločnosť pri Slovenskej akadémii vied

Redaktor: dr. Bohuslav Chropovský C. Sc.

Redakčná rada: dr. Mikuláš Dušek C. Sc., prom. hist. Alojz Habovštiak,
prom. hist. Títus Kolník

Technický redaktor: Štefan Hrebíček

Vydané ako rukopis – 500 kusov – nepredajné

Vytlačili Západoslovenské tlačiarne, nár. podnik, prevádzkareň 08,
ofsetová tlačiareň, Bratislava

R-01*11031